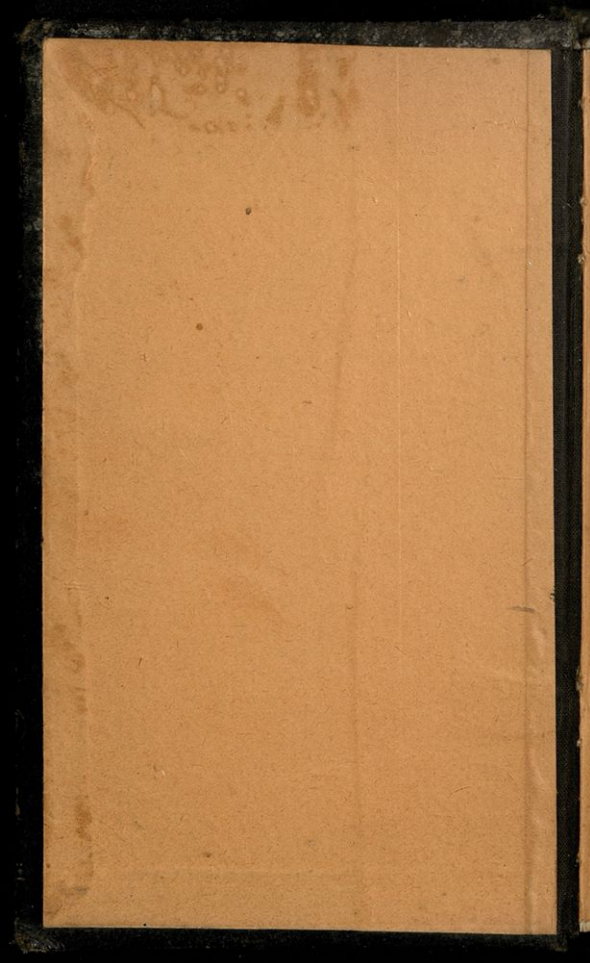
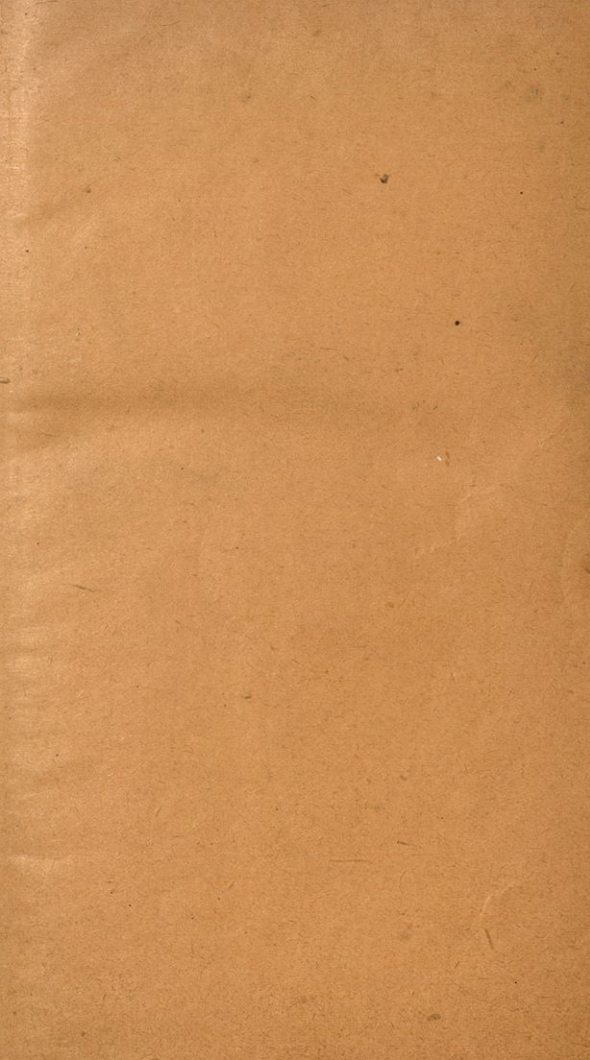

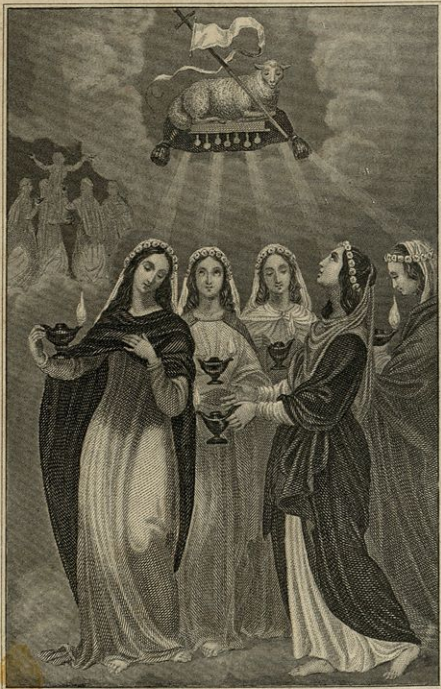
Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110362

Stahlsch. v. Carl Mayer's K. A. in Nürnberg

*Drica modra bod' ti tudi,
Žen'na svojga ne zamudi!*

NEVESTA KRISTUSOVA,

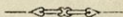
ali

podučne in molitevne bukve

za

pobožne keršanske

DEVICE.

Iz nemškega poslovenil

B. Bartol,

duhoven.

Z dovoljenjem visokočastitl. Ljubljanskega škofijstva.

Peti natis.

V LJUBLJANI, 1877.

Naprodaj pri Henriku Ničman-u, bukvovezu na
starem tergu št. 16.

110362

110362

„Kdor čistost ljubi, je prijatelj nebeškega kralja.“

Bukve pripov. 22, 11.

„Kar koli je druzega, ni toliko vredno, kakor
čista duša.“

Sirah 26, 20.

„O kako lep je čist rod, ki se v svoji čednosti
sveti; večni je njegov spomin, ter pri Bogu
in pri ljudeh hvalo ima!“

Bukve modr. 4, 1.

„Ti so, ki se niso z nečistostjo ognjusili; device
so, in hodijo za Jagnjetom, kamor koli gre.
Odkupljeni so zmed ljudi — pervine Bogu in
Jagnjetu.“

Skriv. razod. 14, 4.

N 636/1952

V Kristusu drage Device!

 i lepšega rodu na svetu, ne žlahtnejšega stanu na zemlji, kakor je čisti in sveti deviški stan. On „ima hvalo pri Bogu in pri ljudeh“, — in se po pravici „*cvet sv. kat. cerkve*“ imenuje. Za ta tolikanj žlahtni deviški stan so bili cerkveni očaki vselej silno skerbni, in so toraj devicam lepe poduke dajali, pa tudi koristne bukve pisali, naj bi pobožne device potrebne poduke in vodila za svoj imenitni stan v njih dobivale, in se v čednostih poterdovale.

Kako koristne bi bile take bukve tudi za vas, ljube slovenske device! — ali kaj! ko so le v ptujih vam neznanih jezikih pisane. Pred nekimi leti je vneti duhoven Jezuitarskega reda, O. Jožef Valdner, prav lepe bukve, večdel iz sv. pisma in iz spisov cerkvenih očakov za vaš lepi deviški stan spisal, toda v nemškem jeziku — ali ve slovenske deklice

bi jih gotovo tudi rade v svojem domačem jeziku brale. Tej vaši serčni želji hočem toraj jaz iz ljubezni do prežlahtnega deviškega stanu vstreči ter vam imenovane bukve poslovenjene podam — in terdno upam, da jih bote ve, resnično pobožne device, s serčnim veseljem v svojo veliko tolažbo in svoj prid sprejele in brale.

Še posebni nameni, iz katerih te bukve na svitlo dam, so pa ti le:

Pervič. Da bi se device s priročnimi pripomočki in krepkimi poduki krive pobožnosti, ktera je le prepogosto med ženskim spolom, obvarovale, in v pravi pobožnosti in v strahu Božjem od mladega podučevale.

Ženski spol je sicer tako rekoč od nature k pobožnosti nagnjen, pa to nagnjenje ženske kaj rado oberne na napčno stran, da se namreč z vnanjimi pobožnostmi oblože, veliko ustnih molitev opravljajo, se rade v cerkvah znajdejo, bukve seboj nosijo in prebirajo, zraven pa to opušajo, kar ljubezen do Boga in bližnjega, in njih stan in poklic od njih zahtevata; ktere si ne prizadevajo, jeze krotiti, nevošljivosti iz serca prepoditi, kakega zaničevanja in zla poterpežljivo prenašati, svojega jezika berzdati, svojoglavnosti pokoršini podvreči, ali se kaki drugi duhovni napaki vstavljati. To, glejte,

je kriva pobožnost, ktera tolikrat še pravo pobožnost zatemni, in jo pri nevednem svetu zaničljivo stori. To odverniti, — nate bukve, iz katerih se prave pobožnosti in strahu Božjega učite!

Drugič. Huda vojska zastran čistosti dá sicer vsim kristjanom, posebno pa devicam veliko opraviti, ktere se dajo toliko ložeje premagati in oslepiti, ker so od nature že rade nečimurne in radovedne, hvale in prilizovanja pa, in obljube do kake pezemeljske sreče silno željne; — s časama padejo v spotike, ktere deviški čistosti vso lepoto odvzamejo in za sabo nasledke imajo, kakoršnih se neprevidena mladost ni poprej nikdar nadjala. Če se pa enkrat meja sramožljivosti in spodobnosti prestopi, se težko več pomaga, že zavoljo napčne sramožljivosti, ker dostikrat si taka deklica ne upa, svojega pregreška pri spovedi odkritoserčno razodeti; pa tudi zavoljo prirojene slabosti, ktera ji ne da, se nevarnemu prijetelstvu odpovedati, ali domišljeno srečo iz rok pustiti. In če se k taki priložnosti in vnanjemu vabilu tudi še meseno poželenje pridruži, ne more potem skoraj drugači biti, kakor da prevzetno in nesramno dekle pade v nar huji razujzdanost, po kateri sebe in več družih v nesrečo pahne. Zavoljo tega so posebne bukve zelo potrebne, da se ženska mladost s priserčno

molitvijo in prijetnim in ginljivim premišljevanjem in podučevanjem v ljubezni do deviške čistosti ohrani, z močnimi pripomočki od nevarne priložnosti odverne, za nevarnosti pa močna stori.

Tretjič. Med devicami je pa tudi veliko žlahtnih in k vsakteri čednosti voljnih duš, ktere po popolnoma življenji hrepené; kterim pa potrebnih vodil in podukov manjka, ker pogrešajo primerjenih duhovnih bukev, ali nimajo skušenega in zraven gorečega duhovnega vodnika, kteri bi bil s potrebno vednostjo notranjega duhovnega življenja soznanjen, ali bi se ne prestrašil zavoljo svoje lastne nevarnosti, ali zavoljo sodbe posvetnih ljudi tako delo prevzeti. Kako je pač potrebno tim zapušnim dobroželjnim ovčicam dobro pašo pokazati, na kteri se bodo po vedni rosi Božje milosti okrepčevale in od žarkov Božjega razsvetljenja ogrevale?

Četertič. Iz zmed teh bogoljubnih hčer so tudi take, ktere bi po nagibovanji sv. Duha rade v vednem devištvu služile svojemu Gospodu, bodisi v samostanu, ali pa med svetom. Pa temu svojemu blagemu namenu ne morejo zadostiti, ker si ali ne upajo, ali celo ne vedó, kako bi to izveršile; prav lahko se toraj zgodi, da zanemarijo svoj vikši poklic in skerbe po zakonu doseči svojo časno srečo.

Petič. Med devicami, ki so se zavezale med svetom ali v samostanu vedno deviško živeti, jih je pa tudi veliko; ki se le s tem visokim poklicem, s sveto željo in z nekterimi vnanjimi pobožnostmi zadovolijo, malo pa vedô od vsakdanjega zatajevanja samega sebe, od čistosti sercá, od visocih čednost keršanstva in notranje poti popolnosti, h kateri so poklicane.

V teh bukvah pa se device, ki v zakon stopiti želijo, podučujejo, kako zamorejo v pravi notranji pobožnosti Bogu služiti, in z neomadežano telesno čistostjo v zakon iti, ter pobožne hišne matere postati; pa tudi tiste dobijo v njih nauke, ki hočejo v deviškem stanu ostati, — namreč kako zamorejo v tem svojem sklepu v kloštru, ali med svetom k visoki svetosti priti, ker molitve, premišljevanje, duhovne vaje, pobožnosti, poduki, vodila in celo pesmi in sploh vse je tako vravnano, da zamore devico po ravni poti od stopinje do stopinje k nar vikši popolnosti pripeljati.

Ker pa zgledi vselej več zdajo, kakor sami opomini, je toraj v teh bukvah Marija prečista Devica bogoljubnim devicam v ogledalo vsih čednost postavljena.

Pri koncu se najdejo tudi še vodila iz spisov svetih očakov za tiste, ki hočejo v vednem devištvu živeti, ktere so jim podučna šola lepih čednost.

Dasiravno so pa te bukve pred vsim za keršanske device namenjene, se zamore vendar vsaki, kterigakoli spola in stanu, zlasti pa duhovni pastirji in spovedniki potrebne vednosti v notranji poti k popolnosti iz njih učiti.

Zavoljo veči mikavnosti in pazljivosti se v teh bukvah razni poduki in napeljevanje k čednosti, razne molitve in premišljevanja po notranjih pogovorih med Gospodom — *učenikom* in devico, njegovo *bogoljubno hčerjo* vpeljujejo, kakor je častiti Tomaž Kempčan v svojih zlatih bukvah od „hoje za Kristusom“ pisal.

Poslednjič želim, da ti draga devica, sprednjo podobo velikrat pogledaš in prav premisliš, kaj te ona uči. Uči te, modra, t. j. čuječa in zraven goreča devica, prava Kristusova nevesta biti. Le pomisli, da deviška čistost je drag, drag zaklad, ki ga v svojem sercu nosiš; ako ga hočeš ohraniti, bodi vedno čuječa, zakaj hudoben duh, svet in tvoje lastno k hudemu nagnjeno meso bi ti ga silno radi vzeli. Bodi tedaj vedno čuječa, da nikdar tako drazega zaklada ne zgubiš.

Vendar to še ni zadosti za modro devico in nevesto Kristusovo. Deviško čistost so tudi petere nespametne device ohranile, in nebeški Ženin jim je, ko so prišle na njegove vrata terkat, rekel: „Resnično, jaz vas ne poznam“. One so namreč lene bile, si niso olja goreče ljubezni Božje in drugih sv. čednost in dobrih del, kakor petere pametne device, za svetilnice devištva ob času oskerbele, in tako nebeškega Ženina zamudile. To naj te tedaj uči, ne le čuječa temuč tudi goreča devica biti, da lampico svojega devištva z oljem goreče ljubezni Božje, svetih čednost in dobrih del vedno pridno nalivaš, da te potem nebeški ženin vselej pripravljeno najde, kadarkoli te pokliče na nebeško ženitnino. — Dobro torej premisli izrek na podobi:

**D'vica modra bod' ti tudi;
Žen'na svoj'ga ne zamudi.**

Vse k večji časti Božji, k časti Jezusa Kristusa, Ženina čistih devic, k slavi Marije, Kraljice vsih devic, in k posvečenju tvoje duše in tvojega telesa!

Krajši kazalo.

Pervi del.

Od svete molitve.

	Stran
<i>Pervi oddelek.</i> Od bistnega zapopadka, od različnosti in potrebnosti molitve	1
<i>Drugi oddelek.</i> Kakšna naj bo sveta molitev .	7
<i>Tretji oddelek.</i> Kam naj se molitev devic obrača	12

Drugi del.

Od vsakdanjih duhovnih in tudi od posvetnih opravil in vaj devic.

<i>Pervi oddelek.</i> Kako je treba dragi čas obračati in kako vsako opravilo zaslužljivo storiti	23
<i>Drugi oddelek.</i> Od jutranje molitve	35
<i>Tretji oddelek.</i> Premišljevanje in litanije za vsaki dan v tednu	44
<i>Četerti oddelek.</i> Svete misli in zdihljeji pri mnogih opravilih in priložnostih dneva . .	110
<i>Peti oddelek.</i> Od večerne molitve devic . . .	136
<i>Šesti oddelek.</i> Od sv. maše — nauk in molitve	142
<i>Sedmi oddelek.</i> Mašne molitve o sabotah in o praznikih Matere Božje	196

Tretji del.

Od spovedi in svetega obhajila.

	Stran
<i>Pervi oddelek.</i> Od spovedi devic	232
<i>Drugi oddelek.</i> Od svetega obhajila devic . .	259

Četerti del.

Molitve in kratka premišljevanja za vse praznike čez leto.

<i>Pervi oddelek.</i> O imenitnih praznikih in skrivnostih Kristusovih	289
<i>Drugi oddelek.</i> O imenitnejih praznikih Matere Božje	303
<i>Tretji oddelek.</i> O praznikih svetnikov	313
<i>Četerti oddelek.</i> Psalmi od pokore, umevno razlagani	331

Peti del.

Od prave pobožnosti in svetosti devic, ali od pota k popolnosti.

<i>Pervi oddelek.</i> Od lastnosti, potrebnosti in dosege keršanske popolnosti	346
<i>Drugi oddelek.</i> Od čistosti serca, ali od perve stopinje k popolnosti	364
<i>Tretji oddelek.</i> Očiševanje od odpustljivih grehov	375
<i>Četerti oddelek.</i> Pomočki zoper hude navade .	383
<i>Peti oddelek.</i> Od zatiranja svojoljubnosti, ali od druge stopinje k popolnosti, z vajo v keršanskih čednostih	398
<i>Šesti oddelek.</i> Tretja stopinja popolnosti . .	406
<i>Sedmi oddelek.</i> Od pričujočnosti Božje . . .	431
<i>Osmi oddelek.</i> Od zaničevanja	439

Šesti del.

Marija Devica ogledalo čednosti.

<i>Pervi oddelek.</i> Od Marijinih čednost, za pervenke	454
<i>Drugi oddelek.</i> Od Marijinih čednost, za popolniši	470
<i>Tretji oddelek.</i> Od Marijinih čednost, za še popolniši	490

Sedmi del.

Od deviškega poklica.

	Stran
<i>Pervi oddelek.</i> Od poklica sploh	503
<i>Drugi oddelek.</i> Od poklica k vednemu devištvu	508
<i>Tretji oddelek.</i> Od poklica k samostanskemu življenju	521
<i>Četrti oddelek.</i> Od vednega devišтва med svetom	528
<i>Peti oddelek.</i> Vodila za device med svetom .	537
<i>Šesti oddelek.</i> Od poklica k zakonu	553
Križev pot	560

Osmi del.

Svete duhovne pesmi	578 do 597.
-------------------------------	-------------

Pervi del.

Od svete molitve.

Pervi oddelek.

Od bistnega zapopadka, od različnosti in potrebnosti svete molitve.

I.

Kaj je sveta molitev?

Gospod devici. **M**oja hči! poslušaj moje besede, ker so duh in življenje, in ravnaj se zvesto po njih.

Hči Gospodu. Govori moj ljubeznjivi Zveličar svoji služabnici! Ti si modrost Božja, ti luč ljudi, ti pot, ki v nebesa pelja, ti večno življenje in pravo zveličanje moje duše. Spodobi se, da jaz tvoj Božji nauk poslušam, in po njem ravnam svoje djanje in nehanje.

G o s p o d. Moja hči, jaz hočem, da molitev ljubiš, in jo bolj ceniš, kakor svoje življenje; zakaj molitev je dušna hrana, je bogat studenec vsih nebeških dobrot, je ključ, kateri odpera zakladnico mojih gnad.

H č i. Da jaz sveto molitev ljubim, kakor ti hočeš, uči me, moj nebeški učenik! kaj da je sveta molitev?

G o s p o d. Molitev ni le delo ustnic, temuč molitev je povzdigovanje svojih miselj in želj k Bogu, svojemu Gospodu — je pogovarjanje serca z Bogom. Tedaj, kadar obudiš vero, upanje, ljubezen ali grevengo v svojem sercu, takrat moliš. Kadar se meni zahvaljuješ, ali mene kake gnade prosiš, kadar premišljuješ mojo ljubezen in dobroto, ali se s svetimi mislimi in pobožnimi zdihleji k meni obračaš: takrat moliš. Kadar daruješ meni trud in delo dneva, in ravnaš v moji pričujočnosti, takrat moliš; in kolikorkrat koli povzdiguješ svojega duha od pozemeljskih reči k večnemu Bogu, tolikokrat moliš.

Kadar pa le z ustmi moliš, med molitvijo pa svoje misli in želje v pozemeljskih rečeh imaš, to ni molitev, temuč veliko več prazno govorjenje in žlobodranje. Skerbi tedaj, da v molitvi zbereš svojega duha in to čutiš tudi v svojem sercu, kar z ustmi izgovarjaš.

H č i. Uči me tedaj, moj ljubi Jezus! kako moram svoje misli v molitvi zbirati in k tebi povzdigovati?

II.

Kakor različni so ti, ki molijo, tako različna je tudi njih molitev.

G o s p o d. Povzdigovala boš brez velicega truda svoje serce k Bogu, če pobožno živiš. Kakoršno življenje, taka molitev. Poglej, kako se med ptiči eni nikdar, eni pa le včasih in ne deleč od zemlje vzdigujejo, zopet eni pa se velikokrat in scer do oblakov s svojimi perutami kviško povzdigujejo. Ravno tako je tudi med devicami in drugimi vernimi, od katerih ene nikdar, ene včasih, in ne brez truda, zopet ene pa kar vselej v molitvi svoje serce k Bogu povzdigujejo.

1. Ktere ne povzdigujejo nikdar v molitvi svojih misel k Bogu, so tiste hčere, ktere se navežejo s posvetno ljubeznijo na svet, in od praznega dima minljive sreče oslepljene v nečimurnosti živé. Te molijo scer o gotovih časih, in večkrat tudi dolge molitve iz glave ali iz bukev; pa ne vedó, kaj govoré in kaj molijo. In kadar z ustmi molijo, je njih serce navezano na pozemeljsko in deleč preč od Boga.

Takih molitev je zavljo radovoljnega raztresenja bolj kazni vredna, kot koristna in zaslužljiva.

2. Ktere pa niso v svet tako močno zaljubljene, ali se začenjajo odpovedovati svetu in posvetnim željam in hoditi po poti Gospodovi: te molijo včasih tudi iz serca. Njih molitev je sicer še težavna in velikokrat z vnanjimi mislimi raztresena; ker njih nerodno poželje je še preveč živo, in njih serce na pozemeljsko nagnjeno. Pa ker se pridno prizadevajo zbrati raztresene misli, njih molitev, dasiravno je nepopolnoma, vendar ni brez koristi.

3. Te pa, ktere so očistile svoje serca grešnega djanja in mišljenja, so tiste, ktere molijo veliko več s srcem, kakor z ustmi; zakaj Duh Božji, kteri v njih sercu prebiva, brez nehanja kliče za-nje k Bogu.

Te molijo brez vse težave, ker njih usta govore iz obilnosti serca. One govore zaupljivo z Bogom in čutijo v molitvi nebeško veselje in sladkost.

In če tudi včasih po mojem posebnem pripušenju padejo v suhoto in otožnost, vendar k Bogu z žalostnim milim glasom kličejo. In sploh je molitev toliko boljši, kolikor večji je čistost serca. Prizadevaj si po tem takem, moja hči, da bogaboječe živiš, in brez težave, z veliko

lahkoto boš povzdigovala svoje serce k Bogu in z zbranimi mislimi molila.

III.

Od potrebnosti sv. molitve.

G o s p o d. Moja hči, z molitevjo se moraš začeti posvečevati, s sveto molitevjo moraš dalje napredovati, in s sveto molitevjo moraš postati popolnoma. Ako hočeš nastopiti pot Gospodovo, moraš spolnovati moje zapovedi, odpovedati se grešnemu djanju, križati svoje meso, in v čednosti stanovitna ostati. Brez pomoči mojih gnad se to zgoditi ne more. Teh gnad pa moraš z molitevjo sprositi. Kakor vidiš, je sveta molitev vsim mojim vernim potrebna, vendar pa devicam še nekako nar bolj.

1. Zakaj jaz tirjam, da je devica na telesu in na duši sveta. Ta svetost pa obstoji v vednem zedinjenji z Bogom, svojim Gospodom.

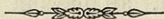
To pa se spozná iz vednega povzdigovanja svojega serca k Bogu in iz gorečih želj Bogu dopasti. In da bi device toliko lažje prišle k temu tako žlahnemu stanu, sem jim dal veči ljubezen in nagnjenje k sveti molitvi, ktero zamorejo one toliko bolj opravljati, ker so oprostene veliko skerbi in težav, ki tolikokrat zaderžujejo druge od molitve.

2. Device so veči del podveržene večim slabostim, katerih se s sveto molitevjo ogibati zamorejo. One so rade nečimurne. Kaka majhna reč zamore prevzeti in premotiti njih serce. One hočejo viditi in videne biti, iz česar izvira škodljiva radovednost, nečimurna prevzetnost, preveliko veselje ali žalost, nevošljivost in mnogo drugih ženskih slabost, ktere pogasijo sčasma gorečnost do pobožnosti, in veliko hudega napravijo.

3. Sveta molitev pa je nar močnejši pomoček, se tih slabost oprostiti, in se jih rešiti. V sveti molitvi in v premišljevanji večnih resnic spoznaš nečimurnost svetá, praznost pozemeljskega veselja in kratko srečo tistih, ktere svet ljubijo. Z molitevjo se razsvetljuje tvoja vera, poterjuje tvoje upanje, vnema tvoja ljubezen, očišuje tvoje serce, in obdaruje tvoja duša z Božjimi darmi. Iz svete molitve se učiš tudi sramoto ceniti, v kateri so dobivale vse pobožne služabnice velike zaklade gnad.

4. Posebno se morajo device, da bi ohranile drago oblačilo deviške čistosti, veliko vojskovati zoper mesó, zoper svet, in zoper peklenškega sovražnika; v sveti molitvi pa morajo iskati moje pomoči in varstva: v sveti molitvi jih jaz učim, kako naj se vojskujejo in premagujejo. Glej, kako potrebno je, da ljubiš sveto molitev!

Hči. Moj Bog in Zveličar! daj, da se udam popolnoma sveti molitvi, in uči me, kakšna mora biti moja molitev, da bo tebi dopadljiva?

Drugi oddelek.

Kakšna naj bo molitev devic?

I.

Molitev naj iz serca pride.

G o s p o d. Moja hči, da tvoja molitev meni dopade, in pride pred moje obličje, mora prav iz serca priti a). Zakaj v sercu je vera, ljubezen, upanje, ponižnost, grevenga in kesanje, in vsi drugi občutleji, kateri morajo molitev spremljevati b). V sercu je prebivališče svetega Duhá, kateri za té svete duše iz serca k Bogu kliče c). Iz dobrega zaklada serca prinese dober človek dobro d). Ustna molitev pa, kadar tvoje serce zraven nič ne občuti, ti zamore malo koristiti e). Kako zamorem vslišati jaz tvojo molitev, ko sama ne veš, česar prosiš. Ne domišljuj se tedaj nikar, da boš vslišana zavoljo dolgih molitev in veliko bese-

a) Psalm 118, 145. — b) Ps. 10, 10. — c) Ps. 8, 26. — d) Luk. 6, 25. — e) Iz. 29, 13.

di f). Moli scer tudi z ustnicami; ker si tudi ta dar Bogu dolžna; toda moli veliko bolj s srcem in duhom g). Nikakor ne smeš zaničevati ustne molitve, h kateri te veže tvoja posebna pobožnost, ali navada moje cerkve, ali pokoršina, tudi ne iz lenobe opustiti; pa posveti to molitev z dobrim namenom, in kar izgovarjajo usta, naj vé tudi serce. Bodi toraj vselej v Bogu zbranega duha, in vnanje opravila (kolikor ti je mogoče) iz misli zbijaj. Če si si pa sama veliko ustnih molitev naložila, in čutiš, da te malo pospešijo v notranji pobožnosti in morebiti tudi zaderžujejo od dolžnost tvojega poklica, nič ne dé, če jih opustiš.

Zvoli tudi takšne bukve, ktere s primerjenimi poduki razsvetljujejo duha, nagibujejo s krepkimi resnicami in z močnimi nagibljeji tvoje serce, in strah Božji v te sade. Duhoven pastir ti zamore v tej reči svetovati.

II.

Molitev naj iz čistega serca pride.

G o s p o d. Moja hči! tvoja molitev naj ne pride le iz serca, ampak iz čistega serca in dobre vesti h). Tvoja molitev ne more

f) Mat. 6, 7. — g) I. Kor. 14, 15. — h) I. Tim. 1, 15.

biti zaslužljiva in ne tebi sladka in ljubeznjiva, ako je tvoja vest obložena z grehi. Kako veselje zamoreš pri molitvi iméti, ko ti tvoja nepokojna vest vedno očita žalostni stan tvoje duše, in kaže, da si Božja sovražnica? Vendar ne smeš v tem revnem stanu opustiti svete molitve, temuč toliko bolj k Bogu zdihovati in klicati; pa ne poželi ničesar drugzega, kakor da ti jaz na pomoč pridem, in ne jenjaj klicati, dokler zopet ne vstaneš i). In če bi ti tudi ne očitala tvoja vest nobenega velicega greha, misliti vendar ne smeš, da si zavolj tega opravičena j); temuč obudi vsakikrat pred in med molitevjo serčno grevengo in žalost nad svojimi znanimi grehi k). Tudi radovoljni odpustljivi grehi zaderžujejo imenitne gnade sv. Duha, ugasé gorečnost pobožnosti, odvzamejo otročje zaupanje, pripravijo dušo ob notranji mir, veselje in sladkost, ktero čiste duše o molitvi dobivajo; zakaj molitev ti bo težavna in zoperna, če je serce mlačno in merzlo.

III.

Molitev naj bo ponižna.

G o s p o d. Kadar moliš, moja hči! pomisli, kdo je ta, s katerim govoriš, in kdo si tí,

i) Psal. 50, 1. — j) I. Kor. 4, 4. — k) Psalm 18, 15.

da ti je pripušeno, govoriti s svojim Bogom l). Nikdar ne pozabi svoje nizkosti, če se jaz še tako prijaznega do tebe skazujem. Molitev ponižne duše predere oblake, in se ne porverne nazaj, da bi uslišana ne bila. To notranje spoznanje svojega ničā ali z drugo besedo — to notranjo ponižnost skazuj v vnanjem obnašanji; in kadar v moji pričujočnosti v cerkvi, ali domā o gotovih časih moliš, pripogni svoje kolena m), zatisni svoje oči, zberi svoje misli in ne želi viditi, ne videna biti. Tudi se ne spodobi, da bi ljudi poslušala, ali z njimi govorila, ko govoriš s svojim Bogom in Gospodom.

IV.

Molitev naj bo brez nehanja.

G o s p o d. Moja hči! premišluj vselej in brez nehanja n). V svoji postelji me iši s svojimi mislimi. Kadar se zbudiš, obrni k meni svojo prvo misel in serce o). Časti mojega Očeta, ki je v nebesih, in daj mu hvalo vselej s svetimi zdihljeji in duhovnimi pesmi p). Daruj meni vse svoje djanje in nehanje, svoje dela in opravila r). Hodi in ravnaj

l) Sir. 2, 4. — m) Efež. 3, 14. — n) Luk. 18, 1.
— o) Psalm 87, 14. — p) Efež. 5, 15. —
r) Kolos. 3, 17.

vselej v moji pričujočnosti, in trudi se, da poslušáš vselej glas mojega Duha, kateri te zmiraj znotraj opominja.

V.

Molitev naj bo djanska.

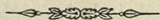
G o s p o d. Kar ti, moja hči! v molitvi izgovarjaš, to skazuj tudi v djanji. Kaj ti pomaga, ko praviš, da v mene veruješ, da name zaupaš, da me ljubiš; če pa ne storiš, kar vera v mene od tebe tirja; če si ne prizadevaš z bogoljubnim življenjem vterdovati svojega upanja in s spolnovanjem moje volje skazovati svoje ljubezni? Čemu spoznavaš pred mano svojo slabost, in prosiš moje pomoči, ko pa nad svojimi počutki ne čuješ in se prederzno podajaš v nevarnost?

Ne bodi tedaj, kakor človek, kateri Boga skuša, ampak stori, kar moreš. Se ti pa eno in drugo težko in nemogoče zdi, moli in prosi, da boš z mojo gnado zamogla storiti, in nikar ne nehaj prositi, dokler ne dobiš, česar prosiš. Same želje in prošnje in prazno zdihovanje ti ne more k drugemu služiti, kakor k ojestremu odgovoru; zakaj ne tisti, kateri samo molijo, ampak kateri spolnujejo mojo voljo, pojdejo v nebeško kraljestvo.

VI.

Molitev mora z molitevjo Kristusovo sklenjena, in s priprošnjo svetnikov priporočena biti.

G o s p o d. Moja hči, kadar mojega nebeškega Očeta moliš, ga hvališ, ga prosiš, česar ti je potreba: stori po meni in v mojem Imenu, ker jaz sem njegov edinorojeni, preljubi Sin, in on te bo gotovo uslišal s). Če pa mene prosiš kake milosti ali gnade, je prosi po dobroti mojega serca, v katerem najdeš vse zaklade milosti. Posebno pa imej veliko zaupanje na mojo preljubo Mater; po njeni priprošnji jaz velike gnade delim. Kliči tudi na moje svetnike, da za te prosijo, zakaj če molitev pravičnega, ki je na zemlji, veliko premore t), koliko popred bodo uslišani moji prijatli, ki pri meni v nebesih zate prosijo u).

Tretji oddelek.

Kam naj se molitev devic obrača?

I.

V Jezusovi ljubezni je vse zapopadeno, česar zamoreš v molitvi Boga prositi.

G o s p o d. Moja hči, kakor je molitev mojih vernih različna, tako različne so tudi

s) Jan. 16, 23. — t) Jak. 5, 16. — u) Moz. 32, 15.

reči, katerih prosijo Boga, namreč kakor je duša in serce vsakterega, in h čimur ga priganja notranji duh. Eni želijo strahu Božjega, eni poterpežljivosti, nekteri spoznanja samega sebe, še drugi srečne zadnje ure, i. t. d.

Ti pa, moja hči, ne poželi nič družega v svoji molitvi, kakor da ljubiš mene, ki sem tvoj Gospod in tvoj Bog. Tje imajo meriti vse tvoje duhovne vaje, vse tvoje pobožnosti in vse tvoje želje in zdihleji; zakaj v moji ljubezni najdeš vse tebi potrebne čednosti, vse zaklade milosti in gnad, vse poveseljenje serca, vso obilnost duhovnih dobrot, vse bogastvo božje, in vse, karkoli zamore tebe tù ali tam srečno storiti. Z mojo ljubeznijo boš poterpežljiva, boš pokorna, boš svoje meso križala, in se zoper nevkrteno hudo poželenje vsaki dan vojskovala, in boš s potertim sercem vedno objokovala svoje storjene grehe. Kjer je ljubezen, tam je zastopnost in edinost serc in misel; in za tega voljo se boš vedno po tém prizadevala, kar je meni dopadljivo in mojo ljubezen v tebi povikšati zamore. To pa zamoreš v vsakem slučaju, v revšini in obilnosti, v žalosti in veselji, v tolažbi in britkosti, v sreči in nesreči. In ker ne more ne peklena moč, ne človeška hudobija stergati moje ljubezni tebi iz serca, boš zmiraj zadovoljna in vesela. V moji ljubezni najdeš vse zaklade

gnad in nebeških dobrot. Če ti mene ljubiš, bo tebe tudi moj nebeški Oče ljubil; Jaz in moj Oče bova k tebi prišla, in pri tebi prebivala, in bova svojega Duha v tebi izlila: ta Duh bo dal tvojemu duhu pričevanje in tolažljivo zagotovljenje, da si otrok Božji in dedina mojega veselja, ktero je pripravljeno tebi v nebesih. Ta Duh ljubezni bo vžgal v tebi sveto gorečnost; On ti bo dal veselje, mir, potrpežljivost, dobro serce do tvojega bližnjega, dolgo prizanašljivost, usmiljenje in ljubezen do čistosti.

Kjer je ljubezen, tam je le en duh in eno serce. Če tedaj ti mene ljubiš, imaš mojega Duha in moje Serce, in vse zaklade mojega Duha in mojega Serca; in česar ti še manjka, tega prosi moj Duh za-te, in česar On prosi, to ti da; ker z neprenehljivimi zdihleji, kateri so samo tistim znani, ki mene ljubijo, k Bogu kliče. S tem Duhom napolnjena ne premišluj dolgo, kaj bi v molitvi z Bogom govorila; ta Duh ljubezni te bo vsega učil, kar je meni dopadljivo in tebi koristno.

II.

Kakšnih reči Boga prosi devica, ki Jezusa ljubi?

G o s p o d. Moja hči, pusti tiste, ktere mene malo ali clo nič ne ljubijo, prositi takih reči, ktere zadevajo telo in časno srečo; ti pa, če si z mojo ljubeznijo, ki je v tebi, razvetljena in užgana, boš imela druge misli in želje. Obrajtala boš vse pozemeljske in minljive reči tega sveta enako blatu in smetam, in hrepenela po imenitniših dobrotah. Želela boš in molila, da bi ti in drugi mene spoznali in ljubili. To ljubezen boš kolikor mogoče iskala pomnožiti v sebi z gorečo molitvijo in svetim premišljevanjem, v drugih pa s spodbudljivim življenjem in pripomočki. V pomnoženji in razširjenji te ljubezni bo tvoje edino veselje in v zamujenji in opušenji taiste pak tvoja edina žalost. Ti boš želela in iz serca zdihovala, da bi ta sveta ljubezen kraljevala v vsih sercih. Ti boš prosila, da bi se moja Božja volja na zemlji vselej tako spolnovala, kakor v nebesih.

Ti ne boš preveč skerbela za prihodnost, ker veš, da jaz za ptiče pod nebom skerbim; ti boš meni vse izročila, kar zadeva tvojo telesno in časno potrebo, in le za tisti dan, v

kterem živiš, prosila potrebnega živeža, ter ga s hvaležnostjo sprejela.

Ker boš moja neskončno ljubezen pred očmi imela, in jo v sercu premišljevala, boš imela tudi vedno pred očmi svoje storjene grehe, svoje nezvesto serce, svoje mlačno in nečimurno življenje, boš prosila z neprenehljivimi zdihleji gnade in milosti, in boš pripravljena, odpustiti vsim, kateri so tebe razžalili. V spoznanji svoje tolike slabosti in hudega nagnjenja me boš prosila in v me klicala, da ti ne pripustim, priti v tako skušnjavo, v kateri bi me zamogla razžaliti. Samo greh boš imela za edino in nar večji hudo, ker ta samo te zamore ločiti od moje ljubezni. To je, moja hči, molitev tistih, ktere mene ljubijo.

Hči. Moj preljubeznjivi Jezus! kdo mi bo dal tvojo ljubezen, da spreoberne moje posvetno serce, zdrami mojega duha iz lenobe, in vžge mojo mlačnost z gorečo ljubeznijo?

III.

Ljubezen do Jezusa se z molitevjo dobi.

Gospod. Moja hči, ljubezen moja je ena nar večih gnad, ki ti jo dati morem. Gnade pa in take gnade moraš ti poželeti, in

prositi zanjo, moraš terkati, po nji stanovitno zdihovati, in prejela jo boš. Začetek moje ljubezni je serčno kesanje čez svoje grehe, je terdni sklep, spolnovati moje zapovedi, in sama sebe zatajevati. To vse bo tebi po molitvi dano. Moja ljubezen bo rastla v tebi, če stanovitna ostaneš v svojem sklepu in se pridno vadiš in posnemaš moje čednosti. K temu ti veliko pripomore, če pogostama pošiljaš k meni svete zdihleje, ali pogostama premišljuješ moje življenje, moje grenko terpljenje in smert, in vse to, kar te zamore priganjati k moji ljubezni.

Ljubila me boš, če se vedno spominjaš in premišljuješ, kdo da sem jaz, kaj da sem tebi za ljubo storil in terpel, koliko gnad in milosti da ti jaz skazujem vsako uro in vsaki čas, in kako lepo plačilo da jaz tebi pripravljam v nebesih. Po molitvi se mi boš zahvalila, se poniževala pred mojimi očmi, boš hodila v moji pričujočnosti in pazila, da ničesar ne misliš ali ne počneš, kar bi meni ne dopadlo. Z molitevjo boš darovala meni svoje djanje in nehanje, s tem boš pokazala, da me ljubiš.

Po tem takem je potrebno, da z molitevjo dosežeš mojo ljubezen. Poglej, kako si se zadržala doslej. Koliko let, koliko dni in ur, kaj ne, — si preživela v nečimurnosti, v praznem govorjenji, v nepotrebnih kratkočasih in

veselji, ktere bi bila morala dati molitvi in notranjemu življenju, in s tem pomnožiti to mojo ljubezen?

H č i. Oh, moj Jezus, moje življenje in moja sreča! jaz spoznam svojo neumnost, in nevredno se štejem vse tvoje ljubezni in dobre; pa polna zaupanja na tvojo neskončno poterpežljivost in usmiljenje se povernem k tebi, in padem k tvojim nogam kakor una spokornica, ki je tebe ljubila, in hočem v prihodnje sveto molitev z večim pridom opravljati, da uživam tvojo ljubezen.

IV.

Molitev,

serce od nečimurnosti odverniti, in k Jezusovi ljubezni obrniti.

O moj Jezus! čemu hrepenim jaz revna stvar po pregrešnem veselji, po minljivi sreči, po kratki in slabi prijetnosti, ki jo najdem pri stvareh, in zapustim tebe, Sina Božjega, tebe, ki me tako priserčno ljubiš, in ker samo ti zamoreš moje serce nasititi in zadovoljiti? Kdaj, o kdaj, bom že pretergala svoje vezi, in se kviško povzdignila k tebi, svojemu

Božjemu ljubčku, kateri me dobrotljivo kličeš, k sebi vabiš in me željno čakaš?

O moj Bog in moj Zveličar! Koliko časa sem že zgubila v nečimurnosti, in ne vem, če bom jutri še živela? Ko bi mogla po tém tako umreti brez tvoje ljubezni, o moj Jezus! kako bi se meni godilo? Ali bi hotla zavoljo enega trenutka, katerega morebiti na zemlji preživim, in katerega ne obernem v tvojo ljubezen, vso večnost brez tebe živeti in v nar grozovitnišem terpljenji z vsimi brezbožnimi ljudmi in angelji tebe večno sovražiti? Ali zavoljo kratkega, naglo minljivega veselja, ali zavoljo kake prijetnosti bi hotla jaz zgubiti tebe, svojega Boga in svoje vse, in s tabo vse večne dobrote, in si nakopati večno prekletstvo?

O moj usmiljeni Jezus! glej, moje serce se k tebi oberne, po tebi zdihuje, in tebe samo ljubiti želi! Vzemi si ga v last, o neskončna Dobrota! napolni ga, o večno Veselje in Sreča! prevzemi ga, o neizrekljiva Lepota! da tebe kolikor mogoče popolnoma ljubi vse trenutke tega kratkega življenja, in večno vživa v nebesih. Amen.

V.

Splošna molitev,

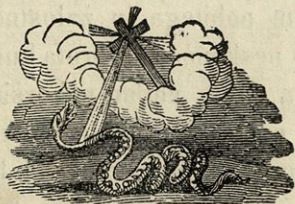
ki obseže vse čednosti, v katerih se devica po svojem stanu vaditi mora.

Moj Bog! verujem v te, upam v te in ljubim te! Kesam se, da sem te razžalila s svojimi mnogimi grehi in nečimurnostmi. Prosim te, stori mojo vero močnejši, moje upanje terdnejši, moje ljubezen še popolniši in mojo grevengo še večji. Molim te, o Bog, ko svojega vsegamogočnega Stvarnika! Po tebi hrepenim, ko po svojem zadnjem cilj in koncu. Zahvalim se ti, ko svojemu nar večemu dobrotniku, in v tebe stavim vse svoje zaupanje, ko svojega nar ljubeznjivšega Očeta. Po svojem in v svojem Duhu me vladaaj, o neskončno Bitje! posvečuj me s svojo gnado, tolaži me s svojo milostjo, in varuj me s svojo vsegamogočnostjo. Tebi, o moj Bog! darujem vse svoje misli, svoje besede in dela, vse djanje in

nehanje, svoj križ in svoje terpljenje. Daj, da vedno na-te mislim, od tebe in s tabo govorim, po tvoji sveti volji se ravnam, in tebi dopasti želim. Moj Bog in Oče! jaz hočem vse, kar ti hočeš. V tvojo sveto voljo se vdam ves čas svojega življenja. O večna Svetloba! razsvetli moj um, da spoznam tebe in tvojega edino-rojenega Sina Jezusa Kristusa; vnemaj mojo voljo, da tebe in Jezusa ljubim; da sovražim sama sebe, in vedno zaničujem prazen in goljufen svet.

Grêni mi posvetno veselje, o ti Vir večnega in pravega veselja! Delaj me močno v mojem bojevanji; razvetluj me, kadar sem pobitega in žalostnega serca. Daj mi, o neskončna Dobrota! umno serce, ponižnega duha, voljno pokoršino, nepremagljivo poterpežljivost in krotkost. Stori, o moj Bog, in moje vse! da ljubim samoto, križam svoje meso, tarem svoje počutke, radovid vžugam, berzdam jezik, strahujem svoje hudo nagnjenje, ustavljam svojo živo domišljijo, in zvesto varujem angeljsko čednost čistosti.

Daj meni, o večna dobrota! v tvoji službi serčno pobožnost, pravo ljubezen do svojega bližnjega, oestro čuječnost nad seboj in vselej pravi namen in pridnost v mojih opravilih. Daj, moj Gospod in moj Bog, da ne pozabim negotove smertne ure, oestre sodbe svojega življenja, grozovitega terpljenja zaverženih, in pred očmi imam večno plačilo tvojih izvoljenih. In zadnjič daj, da tvoje presveto obličje kdaj vživam po Jezusu Kristusu, tvojem edinorojenem Sinu, svojem Zveličarji! Amen.

Dragi del.

Od vsakdanjih duhovnih in
tudi od posvetnih opravil in
vaj deviških.

Pervi oddelek.

Kako je treba dragi čas obračati?

I.

*Devica naj vsaki nar manji čas v čast
Božjo in zveličanje svoje duše obrača.*

Gospod. **M**oja hči, ti si zato na svetu, da
meni služiš, in po svetem življenji večno zve-
ličanje dosežeš a). Za tega voljo moraš čas
dobro obračati, kterega ti jaz dajem b). Čas
je kratek c), in večnost, ki po tem pride, je
nezmerna. In kadar pride smert in ti v deželo

a) Rim. 6, 22. — b) Efež. 5, 16. — c) Kor. 7, 29.

temote odideš, ne boš mogla nič več delati, in si sama sebi nič več pomagati d); temuč morala mi boš dati natanki odgovor od svojega časa, kateri bo takrat zginil spred tvojih oči e). Ne pusti tedaj nobene minute brez koristi f), in pomisli, da kratek trud zasluži večno plačilo g), in da zamoreš to plačilo povikšati vsako minuto. Glej, kako se posvetni ljudje trudijo od zjutraj zgodaj do pozne noči, da ujamejo kak minljivi dobiček. Dekla služi noč in dan svoji gospodinji za kako majhno plačo: kaj — ti bi pa zavaljo večnega venca lena bila, in bi dragi čas, kateri ti toliko plačilo obeta, brez prida teči pustila h)?

Kako se kesajo zdaj duše v vicah, da niso boljše obračale časa, in z majhnim trdom zbrisale svojih dolgov, ktere morajo zdaj v nar hujših bolečinah plačevati do zadnjega vinarja? i) Kako divjajo in tulijo zdaj zaverženi v peklu, ki vidijo, da so zapravili dneve svojega zveličanja in obernili v večno pogubljenje, v kterih bi si bili lahko zaslužili večno življenje k). Spoznaj tedaj veliko gnado, ki ti jo jaz skazujem, če ti dam le eno uro dalje živeti. In glej, kako nespametna si, ako zaveržeš to

d) Jan. 12, 34. — e) Mat. 25, 19. — f) Sir. 24, 14. — g) II. Kor. 4, 17. — h) I. Kor. 9, 15. — i) Mat. 5, 26. — k) Modr. 5, 3.

dobroto l), in toliko dni in ur potратиš v nečimurnosti? Pusti neumne hčere tratiti čas v lenobi in nepotrebnih rečeh, in pokoriti na sodni dan svoje norosti m); ti pa, ko modra devica, posluži se drazega zaklada — časa, da si pridobiš nebesa.

Jaz sem živel tri in trideset let na zemlji, in obračal vse hipe in minute v čast svojega Očeta in v zveličanje tvoje duše n), in tebi dal izgled, da bi se ravnala po meni. Kako bi mogla ti biti ljuba hči moje deviške Matere, ktera je tri in šestdeset let meni vedno služila, in vse dni in ure v molitvi, v delu in družih opravilih svojega stanu po moji Božji volji z nar veči pridnostjo dopernašala?

Ali nisi ti morebiti dolžna ljubiti svojega Boga iz vsega serca in iz vsih dušnih moči? Kje bi potem bila tvoja ljubezen do mene, ko bi ti, mene pozabivši, v mlačnosti in lenobi hotla zgubiti nar bolji del svoje stanovitnosti?

H č i. Moj Bog in moj Zveličar! kako velika je tvoja dobrota, in kako prizanesljiva tvoja poterpežljivost, da že toliko let čakaš mojega spreobrnjenja? - Kdaj bom vendar že začela tebi z dušo in telesom služiti? Zakaj odlašam svoje sklepe vedno na jutrajšni dan,

l) Efež. 5, 15. — m) Sir. 11, 9. — n) Psal. 87, 16.

in zakaj ne začnem dans tebe ljubiti? — Tako tedaj hočem začeti z današnjim dnevom, in sicer v leti uri in minuti. Usmili se me, o ljubi moj, in uči me, kako naj obračam kar naj bolje morem dragi čas od tega trenutka do zadnjega zdihleja svojega življenja!

II.

Od različnih vaj čez dan, in kako naj se opravljajo?

G o s p o d. Moja hči! jaz ne tirjam od tebe, da bi preživela svoje dni v ostrih spokornih delih, v vedni lakoti in žeji, v veliki vročini ali pa mrazu, v pušavah in samotnih krajih; ker zgovarjala bi se morda s svojimi slabostmi, dolžnostjo svojega stanu in drugimi rečmi.

Izgled toliko svetih devic, ktere sem poklical k takim rečem, naj te nikakor ne dela maloserčne; spolnuj le tri reči, in leté so: tvoje navadne pobožnosti ali andohti in duhovne vaje, tvoji hišni opravki in potrebne dela, in kar strežbo in skerb tvojega telesa zadene. In če té tri reči tako opravljaš, kakor jaz tirjam od tebe, si celi dan prav obernila; in kakor en dan, tako tudi teden, tako celo leto, in poslednjič celo življenje.

H č i. Moj nebeški Učenik! kako se moram po tem takem zadržati, da spolnim v tej reči tvojo voljo?

G o s p o d. Opravljaj svoje molitve in duhovne vaje z notranjim duhom in pobožnostjo, in odvrčaj, kolikor ti je mogoče, posvetne misli in raztresenja. — Izveršuj svoje dela in hišne opravila pridno, pazno in pošteno, in varuj se zamerze in nevolje. — Kar pa zadeva potrebno telesno skerb, kakor spanje, jed in pijačo ali sicer kako prijetnost, bodi vselej zmer-na in si le potrebno dovoli. V vsem pa imej vedno čisto serce in dober namen, tako boš gotovo celi dan koristno dokončala, in vsako uro in minuto pledla in zviševala svoj venec v nebesih.

III.

Vsakdanje duhovne in tudi posvetne opravila morajo z dobrim namenom posvečene biti, da so zaslužljive.

G o s p o d. Moja hči, kako malo časa daš od štiri in dvajset ur dneva molitvi in drugim svetim vajam, ktere so same na sebi dobre in zaslužljive o). Ves drugi čas preide v spanji, jedi in pijači, v delu in enacih drugih

o) Tob. 12, 8.

opravilih, kakoršne tudi neverniki in ajdje opravljajo p); ktere niso same na sebi ne dobre, ne slabe, in ti tudi nobenega plačila ne prinesó v nebesih, ako jih ne posvetiš z dobrim namenom in ne storiš zaslužljivih, zakaj dober namen je — dušno okó q).

Celo noč so delali moji učenci na morji, in ničesar niso ujeli; ko so pa v mojem imenu vergli mreže v morje, so v tem hipu vjeli silno veliko rib r). Koliko ubozih slepih ljudi se okoli vozi po noči tega pretekljivega življenja, kateri prežive svoje dni v mnogih trudih in delih, v mnogih skerbeh in sitnostih, in koperne po slabim dobičku, ali po hvali ljudi, ali po kratki sreči; kateri počivajo in spiyo, in so dobre in židane volje, ter uživajo svoje pozemeljske dobróte. Toda vsi ti bodo imeli prazne roke, kadar bo napočil dan večnosti s), ker njih namen ni bil obrnjen na-me, ampak na njih časen dobiček in časnó korist.

H č i. Moj preljubi Zveličar! kako naj tedaj obračam svoje djanje in nehanje na te in kaj je dobri namen, po katerem zamorem tebi dopasti v svojih opravilih, in množiti svoje večno plačilo?

p) Mat. 5, 47. — q) Mat. 6, 22. — r) Luk. 5, 5.
— s) Psal. 75, 6.

G o s p o d. Vse, kar storiš, naj bo v besedah ali v delih, stori *v mojem imenu* t) in *ker jaz od tebe tako hočem*. Nikar ne išči v svojem trudu in delu samo ljudi zadovoljiti, ali kako hvalo zadobiti pri njih, ali kak časen dobiček, temuč da meni dopadeš in *veči plačilo v nebesih dosežeš* u). In če si pod pokoršino svojih starišev ali gospodarjev, ali duhovske ali deželske gosposke, pomisli, da v njih osebi jaz tebi zapovedujem, in kar se ti zapove, voljno in zvesto opravi, brez goder-njanja in nevolje, v tem namenu, *meni s tem dopasti, in mojo voljo spolniti* v). Tudi svoje telesne potrebne opravila, kakor: spanje, jed in pijačo, in tudi svoje nedolžne kratkočase *daruj meni in obračaj v mojo čast* z).

In dasiravno zamorejo biti tvoje molitve, tvoje dobre dela, tvoje pobožnosti in duhovne vaje same na sebi dobre in zaslužljive, se vender pregostokrat in lahko pritakne kak zgolj človeški ozir in skrito dopadajenje, ali kak drugi napčni namen, kateri vse pokazí, in včasí še kazni vredno stori x). Za tega voljo obudi tudi v teh delih dober namen, in ne imej nič drugega pred očmi, kakor le mojo čast in svojo dolžnost. Skrij ga pa pred očmi ljudi, in če

t) Kolos. 3, 17. — u) Kolos. 3, 24. — v) Efež. 6, 9. — z) I. Kor. 10, 31. — x) Mat. 6, 1. i. d.

tega ne moreš, se vsaj odpovej vsi človeški dopadljivosti in svoji lastni hvali in časti y). Pomisli nazaj, kako si se dozdej zadržala v tej tako važni (imenitni) reči?

Hči. Nič ti ne zamorem skriti, o Pregledovavec moje vesti in mojih nar skrivnejših misel. Torej v svoje nar veči osramotenje spoznam, da sem slabo obračala dragi čas, in s svojo lahkomišljeno nečuječnostjo in z nečimurnimi nameni zapravila nezapopadljive zaklade zasluženja! Oj kaj bi ti mogla skazati, če bi mogla to uro umreti! S toliko gnadami, ktere sem zaver gla, si nisem ničesar nabrala, kakor le praznega dima; in ti, moj Bog in moje Življenje! si tolikanj dobrotljiv, da mi daš še priložnost, popraviti svojo pomoto? Pa, moj dobrotljivi Bog! jaz hočem za naprej vse svoje djanje in nehanje tebi darovati, in v vsem, le tvojega Božjega dopadajenja iskati; in upam, da se boš ozerl z milostljivimi očmi na moj dobri sklep.

IV.

Kako in kdaj naj se dober namen obudi, in svoje djanje in nehanje Bogu daruje?

G o s p o d. Moja hči, ti zamoreš svoje misli, svoje besede in dela, svoj križ in ter-

y) Mat. 6, 2. i. d.

pljenje darovati meni ali mojemu nebeškemu Očetu. Kadar daruješ mojemu nebeškemu Očetu, skleni vse s tem, kar sem jaz v enaki priložnosti storil ali terpel, in reci: **Moj Bog!** k tvoji časti hočem jaz to storiti ali terpeti, in te prosim, da s tem skleniti hočeš, kar je moj preljubi **Odrešenik**, tvoj edinorojeni **Sin** na zemlji storil ali terpel. Sklepaj tudi njegovo molitev z mojo. Kadar pa meni posebej daruješ svoje dela, reci: **Moj Bog in Zveličar!** da ti skažem svojo ljubezen, storim — ali terpim jaz to; ker je to tvoja **Božja volja**, — ali v tvojem imenu doprinesem jaz to delo i. t. d.; iz ljubezni do tebe dam to milošino i. t. d., začnem to opravilo i. t. d.

Obudi dober namen nar pred sploh čez vse svoje djanje in nehanje, križe in terpljenja, ko zjutraj opravljaš svojo molitev. Potem ga ponovi dvakrat ali trikrat čez dan ali še večkrat; obudi ga pa še posebej v začetku vsacega dobrega dela in nar manjšega opravila. Nar priprostiši delo storjeno z dobrim namenom je dražji, ko zlato in žlahtni kamni, ker ti da zaklad večnega veselja.

Da pa jaz sprejemem tvoj dar, in te zavoljo njega plačam v nebesih, tirjam od tebe to dvoje: prvič, da tista reč, ktero mi daruješ,

ni moji volji nasproti; drugič, da si v stanu gnade Božje.

V.

Kar se Bogu po dobrem namenu daruje, more po njegovi Božji volji biti.

G o s p o d. Moja hči, kdor spolnuje voljo mojega nebeškega Očeta, pojde v nebeško kraljestvo. Po tem takem se od tebe tirja ne le dober namen, ampak tudi, da je ta reč, ki jo opravljaš z dobrim namenom, po volji Božji.

Hči. Kako morem spoznati, moj Bog in Zveličar, da je kaka reč tebi dopadljiva, in po tvoji Božji volji?

G o s p o d. Moja hči, vse, kar te vera uči, kar tvoj stan tirja od tebe, in kar ni nasproti pameti, zamore z dobrim namenom posvečeno in vse zaslužljivo biti, kar urno in pridno, pametno in o pravem času opraviš. Vera te uči, spolnovati moje svete zapovedi, se zatajevati in pokorna biti svojim deželskim in duhovskim prednikom i. t. d. Stori to iz namena, svojemu Bogu dopasti, in prav si storila.

Ti imaš nekatere opravila in dolžnosti v svoji hiši ali v službi, ktere tvoj stan in poklic tirjata od tebe, naj bodo časne ali duhovne; opravljaj jih vselej iz tega namena, da ž njimi počastiš svojega Boga, in spolniš njegovo voljo, in prav si storila.

Pamet hoče, da strežeš svojemu telesu, ohranjuješ svoje moči, in se k temu poslužuješ pripomočkov, ktere ti je odločila moja previdnost. Stori to iz namena, meni služiti, in prav si storila. Kadar pa take reči svojemu Bogu za ljubo opravljaš, jih opravlaj s toliko pridnostjo in zvestobo, kakoršno tako mogočen Gospod tirja od tebe.

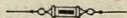
Bodi varna in modra, posebno v opravljanji duhovnih reči, in ne stori več, kakor kar ti svetuje razsvetljen in moder spovednik; ker meni ne dopade prezgodnja in nepremišljena gorečnost, tebi pa zamore ona veliko škodovati na telesu in na duši. Stori vse o svojem času, in ne bodi nestanovitna in lahkomišljena, in ne daj se zavoljo kake težavnosti ali zopernosti od tega odverniti, kar si k mojemu dopadajenju in časti začela.

VI.

Da dober namen kako delo zaslužljivo stori, je treba biti v stanu gnade Božje.

Gospod. Moja hči! naj bodo tvoje dela kolikorkoli dobre in hvale vredne, in tvoj dober namen še tako resničen; vendar ne moreš upati zato nobenega plačila v nebesih, če jih ne storiš v moji gnadi, ampak v stanu smertnega

greha a). Zakaj jaz in moj oživljajoči Duh ne moreva z grehom vred prebivati v tvojem sercu b). Jaz sem luč, in greh je temota, ktera ne moreta biti skupaj c). In ako nisi v ljubezni z mano sklenjena, si podobna mladiki, ktera od vinske terte odrezana se posuši, ter se verže v ogenj d). Ti si mrtva, dokler nimaš dušnega življenja, ktero je moja posvečujoča gnada e). Mrtvo drevo pa ne more prinesiti nobenega sadu f). Vse dobre dela, ki si si jih nabrala v stanu gnade Božje, bodo celo po storjenem smertnem grehu zbrisane in pri meni večno pozabljene, če ne storiš v novič pokore g). Tako tedaj béži pred grehom, ravno kakor pred strupeno kačo, ktera vse ostrupi s svojim strupom h). In ako ti očita tvoja vest kak velik greh, ne mudi se ne ene minute, ga objokovati in spoznati s skesanim sercem j). In če se tudi clo nobenega velicega greha ne sponniš, obudi vendar le vsaki dan serčno kesanje in žalost, da ti bodo odpušeni tvoji neznani grehi.

a) I. Kor. 13, 1. i. d. — b) Modr. 1, 5. — c) II. Kor. 6, 4. — d) Jan. 15, 6. — e) Jak. 1, 15. — f) Mat. 7, 18. — g) Eceh. 3, 20. — h) Sir. 21, 2. — j) Sir. 5, 8.

Drugi oddelek, Od jutranje molitve devic.

I.

*Devica naj vsaki dan opravi svojo
jutranjo molitev.*

Gospod. Moja hči! tvoja dolžnost je, da k meni povzdigneš svoje perve misli, kakor hitro vstaneš, in meni daruješ svoje serce, ki sem te ohranil po noči in ti dal še časa, delati za zveličanje svoje duše.

Spomni se, da si morebiti doživela zadnji dan svojega življenja. Ti ne veš ne ure ne dneva, kdaj bom prišel tirjat od tebe natančni račun.

Če precej zjutraj v svoji izbici v tihoti in samoti mene pozabiš, kako boš name mislila, ko te bodo obsuli hišni opravki in druge dela, in ko bo cela versta posvetnih skerbi raztresla tvojega duha? Moli toraj na vse zgodaj. Saj imaš veliko sovražnikov, zoper ktere se moraš vojskovati; vzemi tedaj v roke orožje svete molitve. Lahko prideš v skušnjava, kateri ne boš mogla brez posebne gnade zoperstati; prosi in moli tedaj, da te jaz vedno varujem.

Dal sem ti nebeškega varha, kateri je vedno pri tebi. Kakšno veselje mu boš storila, ko

te bo vidil na vse zgodaj klečati in se z Bogom pogovarjati; s koliko radostjo bo nesel tvojo molitev pred sedež Božji!

Kako lepe zaklade gnad si boš nabrala s svojimi trudi, deli in opravili svojih dolžnost vsaki dan, če boš že zjutraj obernila z dobrim namenom svoje serce k Bogu in mu jih darovala, kar sicer druge pozabljive hčere delajo in opravljajo brez upanja večnega plačila. Nikar tedaj ne delaj kakor kakšna dekla, ktera zavoljo slabega časnega plačila precej ko vstane brez molitve leti na delo. Tudi ne kakor kak mehkužen posvetin otrok, ki potratí dragi žlahtni jutranji čas v spanji, ali pred ogledalom, v lišpanji svojega telesa, kateri bo moral biti jed červom in morebiti peklenskemu plamenu: temuč iši lepote svoje duše!

Hči. Moj premili Gospod, odpusti mi mojo dozdano lenobo! Terdno sklenem nikoli več ne opustiti jutranje molitve, temuč jo opravljati vselej z nar večí pobožnostjo.

Gospod. Moja hči, kakor hitro se zbudiš, povzdigni precej proti nebesom svoje perve misli; izbij iz glave vse sanje in prazne podobne, ki si jih imela morebiti po noči, kakor tudi opravila, ktere te čakajo, in naj se ti ne toži vstati ob odločeni uri. Obleci se z vso sramožljivostjo in spoštljivostjo, kakor pričó Boga in angelja varha; med tem misli le kaj

dobrega in svetega, ali pa moli kako navadno ustno molitev. Ne daj se viditi popred nobenemu človeku, dokler nisi spodobno oblečena. Poklekni v moji pričujočnosti, ter ne misli, da bi jaz deleč od tebe bil, in govori s povzdignjenimi rokami:

II.

Jutranja molitev.

Vsegamogočni, večni Bog! kateri si tu in povsod pričujoč, molim te v nar globokejši ponižnosti; zahvalim se ti iz celega serca, o presveti trojedini Bog, da si mene nevredno to noč tako dobrotljivo ohranil . . .; verujem v te, neskončno in nezapopadljivo Bitje! upam na te, nezmerena Dobrota! ljubim te, nar popolniši Lepota!

Bodi, o moj Bog! bodi vselej pred mojimi očmi in v mojem sercu. Daj, da se po tvoji sveti volji ravnam v vsem, in daj mi rajši umreti, kakor tebe razžaliti.

Nebeški Oče! darujem ti po Jezusu Kristusu, tvojem preljubem Sinu vse svoje djanje in nehanje, svoje križe in terpljenja, svoje besede in dela, in vse želje in občutljeje svojega serca.

Jezus, moj Odrešenik, moj Bog, in čez vse nar ljubši mojega serca! v tvoje prebodeno in presveto Serce se vso izročim, tvoji ljubezni se priporočim. Ti si moje življenje in moje zveličanje.

Sveti Duh! razsvetli, poterdi in vodi me, in daj mi ljubezen do Jezusa Kristusa.

Po neskončnem zasluženju ravno tega mojega Gospoda Jezusa Kristusa želim deležna postati vsih svetih maš, ki se bodo brale danes po celem svetu, vsih svetih milošin in dobrih del, vsih svetih molitev in postov; želim deležna biti vsih dobrot in odpustkov, ktere koli zamorem zadobiti danes ali za-se ali za duše v vicah. Sklenem svoj namen s papeževim namenom, in z dobrim namenom nar pravičniših in nar bogoljubniših kristjanov, in z namenom vse svete katoliške Cerkve, da bi se vsega vdeležila, kakor je pred tvojim nar svetejšim obličjem prav, dobro in zveličavno.

O sveta Devica in Mati Božja, brez izvirnega greha spočeta! bodi moja mati in priprošnica. Tebi naj bom priporočena z dušo in telesom. Sveti angelj varh! spremljaj in vodi me po varnem potu proti obljubljeni deželi. Sveta I. devica, moja

patrona (za ta mesec) prosi za - me, in vse svete device prosite zame!

Potem moli Oče naš, Češena si Marijo in apostoljsko vero, in skleni čez dan spolnovati to le:

1. Vojskovati se zoper navadno napako, in se vaditi v nasprotni čednosti.
2. Varovati se posebno tistega greha, katerega si storila pred ta dan.
3. Družine in priložnosti se ogibati, v kateri večidel razžališ svojega Boga, ali preveč raztreseš svojega duha.
4. V samoti ostati, kolikor ti pripusti tvoj stan, lenobe in postopanja pa se skerbno varovati.
5. Nekolikokrat čez dan ponoviti dober namen in darovati svoje djanje in nehanje Bogu.

Stori tako, in v kratkem boš prišla z mojo pomočjo k veliki svetosti.

Duhovna zaveza z Bogom.

Gospod. Želim, da ti, moja hči! storiš od časa do časa to imenitno **zavezo z Bogom**, ktera je neprecenljive vrednosti, ako jo moliš z resničnim srcem.

O čez vse častitljiva presveta Trojica! ker jaz nevredna stvar, zavolj svoje slabosti in veliko zadržkov ne morem

tebe tako častiti, hvaliti in moliti, kakor zarés v sercu želim to dopolnovati; storim imenitno zavezo, ktera se ne smé nikoli razdreti, temuč mora vsako minuto ponovljena, poterjena in od mojega svetega Angelja varha tebi darovana biti. Kolikorkrat namreč bodo tripnile moje žilice in udarilo serce, tolikokrat želim tebe svojega Boga v tvoji časti, kakor tudi svojega Jezusa v visokem zakramentu svetega rešnjega Telesa z vsimi angelji in svetniki v imenu vsih ljudi in stvari moliti, hvaliti, častiti in tebi k tvoji slavi srečo vošiti.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, tolikrat ti darujem in želim darovati v tvojo čast in slavo vse službe, ktere so ti skazovali: Kristus, včlovečena Beseda, njegova Mati Marija in vsi svetniki tukaj na zemlji; kakor tudi vso hvalo, čast in poveličevanje, ktero ti skazujejo vsi angelji in svetniki v nebesih; vse svete maše, ktere tvoji mašniki beró in jih bodo brali; vse dobre dela, ktere vsi ljudje na zemlji opravljajo ali jih bodo opravljali. O da bi zamogla jaz v Serafine spremeniti vse kapljice morja in vodá, vse bilke trave, vse cvetlice na vertih, vse perje na drevesih, vse čerke po

bukvah, in vse stvari, kateri naj bi tebe, namesto mene, neprenehama molili, častili, ljubili, hvalili in povikševali! Ravno tolikrat se jaz tebi zahvalim in iz serca želim zahvaliti za vse in za vsako gnado, ktero si ti, o Bog! skazal deveterim korom angeljov in vsim svetnikom in svetnicam na zemlji, in jih še zdaj skazuješ v nebesih.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, se jaz tebi zahvalim, in prosim vse angelje in svetnike, da bi oni tebi namesto mene dajali in peli serčno hvalo, ker si ti mene stvaril, odrešil in posvetil, mi svete zakramente dodelil, brez števila dobrot na duši in na telesu skazal, me tako dolgo pogubljenja varoval, in kakor upam, me tudi za vselej obvarovati hočeš, pred njim.

Ravno tolikrat ti darujem v zadoštenje za svoje grehe in nehvaležnosti svoje telo in dušo, serce z vsimi močmi, vse djanja in nehanja. Darujem ti samo sebe, in se popolnoma izročim tvoji Božji volji; delaj z menoj, kakor s svojim lastnim blagom, kakorkoli je tvoja sveta volja. O dodeli mi gnado, da tudi hudo radovoljno prejmem iz tvojih rok, in tebi na ljubo z veseljem prenašam.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, sklenem jaz vse svoje dela, ne iz potrebe ali navade, ampak iz ljubezni do tebe in zavolj tebe opravljati s tistim namenom, s katerim je opravljal moj Jezus vse svoje dela, terpel vse svoje terpljenje, daroval vse svoje zaslužnje. Ti, o moj dobrotljivi Bog! sprejmi vse to v svoje dopadajenje, meni in vsim vernim v časno in večno srečo in blagor. To zavezo zapečatim s kervjo iz stranske rane Jezusove in jo shranim in zaklenem v ravno tisto presveto rano, da naj vse, kar sem v ti zavezi govorila, dotlej terpi, dokler bodo tripale moje žile in tolklo moje serce; ta zaveza se ne sme nikdar razdreti. Dodeli mi in poterdi to, o trojedini Bog! Amen.

Dober namen in darovanje.

Za nasledno molitev so sv. Oče Pij IX. 6. mal. trav. 1848 z lastnoročnim pisanjem podelili vsakikrat 7 let in 289 dni odpustkov, kolikorkrat jo kdo iz ljubezni skesan pobožno moli. Kdor jo moli pa ves mesec, saj po enkrat na dan, zamore enkrat v mescu zadobiti popolnoma odpustke po vredni spovedi, sv. Obhajilu in molitvi sv. Očeta.

M o l i t e v.

O večni **Oče!** sklenem se z vsim nebeškim dvorom, in z nar svetejšima srcema Jezusa in Marije, in storim namen, naj bo tebi darovana in naj se ti daruje od vekomaj nazaj in za vekomaj naprej predraga kri Jezusa Kristusa, njegovo in svete Cerkve neskončno zaslužnje, v zadostenje za naše grehe, in za grehe vesoljnega svetá, v odrešenje vsih duš v vicah, in v tako zahvalo, kakor bi bil že dodelil nam in vsim ljudem vesoljnega svetá, sedanjim in prihodnjim, vse tiste darove, gnade in usmiljenja, ktere služijo v tvojo veči čast in veči posvečevanje vsih duš v sedanjih stiskah, dasiravno smo zaslužili tvoje Božje šibe in tepeže; tudi kakor bi bil že naredil iz vesoljnega sveta en hlev in enega pastirja: da živimo v veri, v upanji in v ljubezni našega Gospoda Jezusa Kristusa na zemlji, in vsi enkratje pridemo, kjer bomo v nebesih tvojemu Božjemu usmiljenju peli čast in hvalo. Amen.

Tretji oddelek.

Kratka in ginljiva premišljevanja, katerih se zamorejo bogoljubne device po jutranji molitvi doma ali v cerkvi vsaki dan v tednu poslužiti.

O p o m i n.

Ker so pobožne duše notranjo molitev ali premišljevanje kakor enega nar boljših pripomočkov k svetemu življenju posebno ljubile, in ker tudi pamet, skušnja in duhovni učeniki to učé in priporočajo, — se razvidi, kako je tudi koristno za devico, ki želi svetó živeti, da posebno ljubi notranjo molitev, ali da premišluje. Bogoljubne duše najdejo sicer v teh bukvah nar lepši in koristniši premišljevanja, ktere odpirajo pot k svetemu življenju; da se pa njih večkratno ponavljevanje kateri ne pristudi, sledijo tù premišljevanja in različne pobožnosti za vsaki dan v tednu s posebnim ozirom na device. Nič drugzega ni treba, kakor da se premišljevanje *prav pazno bere, in svoje serce z Bogom govoriti pusti*. Od drugih premišljevanj pa, in kako so koristna, in kako se jih je po notranjem stanu duše poslužiti, poglej zadej v kazalo pri besedi „premišljevanje“.

I.

V nedeljo.

Premišljevanje od presvete Trojice.

O presveta Trojica, nerazdeljiva edinost, večni Bog! kako neizvedljiva je visokost tvoje modrosti in tvojega znanja! kako nezapopadljive so tvoje sodbe, in kako skrivnostne tvoje pota! Oh, da bi moja duša tebe vedno hvalila, molila in iz vsih moči ljubila!

Vse, kar živi in se giblje, kar je na zemlji in v nebesih, je delo tvoje vsegamogočnosti in modrosti, hvala tvojega veličastva. Ti si od vekomaj na-me mislil, o neznana Previdnost, ti si me poklical, ko me še ni bilo, o premila Dobrota! ti si me izvolil zmed veliko tisučev, da sveto in neomadežvano hodim pred teboj, o neizrečena Svetost! ti si me v času vstvaril in upodobil v maternem telesu, o večna Vsegamogočnost! Kako sem ti po tem služila, o moja narvikši Dobrota! kje je moja hvaležnost, kje moja ljubezen?

Dal si mi um, da bi te spoznavala, o neskončno Bitje! dal si mi serce, da bi

te ljubila, o nezmerna Lepota! od tebe imam vse svoje dušne moči, da jih obračam v tvojo čast. Oh, zakaj sem se le kdaj dala slepiti goljufni nečimurnosti, da nisem spoznala tebe, o edina Resnica! zakaj sem ljubila stvari, ktere so goli nič, tebe Stvarnika pa zaničevala, ki si vse! O, čemu sem hrepenela po tem, kar zginuje pred mojimi očmi, in pozabila tebe, ki si večno Življenje?

O prečudna Luč, razsvetli mojo slepoto! O nezmerna Dobrota, obrni in potegni moje revno serce k sebi, in stori, da tebe resnično ljubi! — Če tebe resnično ljubim, imam tebe; in če tebe imam, imam vse; zakaj v tebi in iz tebe je vse, karkoli je resnično dobrega! Če pa tebe nimam, sem nar ubožniši na svetu, naj bi tudi imela zaklade vsega svetá, — zakaj vse zgine in preide kot senca: samo ti, o čudapolni Bog! si neminljivo, večno bogastvo; in tvoje kraljestvo ostane vekomaj.

O kako se smem prederzniti jaz, uboga in revna stvar, žaliti tebe, tolikanj veličastnega Boga? — Koliko kazen sem pač zaslužila že zavoljo toliko hudobnega razžaljenja, o moj Bog! O neskončna Milost! ozri se še na moje skesano serce,

ktero se z vsim zaupanjem obrača na tvojo neskončno dobroto, in te želi od zdaj za naprej resnično ljubiti in ti zvesto služiti. Ne zaverzi mojega uboštva, temuč usliši me po Jezusu Kristusu, mojem Zveličarji.

Sveta Devica, moja ljuba mati in priprošnica, ti nar ljubši hči nebeškega Očeta, nar dražji mati včlovečenega Sina Božjega, in izvoljena nevesta svetega Duha! daj, da po tvoji mogočni priprošnji zvesto ljubim svojega Boga!

II.

Litanije od presvete Trojice.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Presveta Trojica, sliši nas!

Presveta Trojica, usliši nas!

Sin vsega svetá rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sami Bog,

Bog, edini v natori,

Bog, trojin v osebah,

Bog, Oče, Sin in sveti Duh,

} usmili se nas!

Bog, Oče sveta, ki si ga s svojo
 vsegamogočnostjo vstvaril,
 Bog, Oče edinorojenega večnega Sinu,
 Bog, Oče, ki si nas v svoje otroke
 vzel,
 Bog Sin, edinorojeni od Očeta,
 Bog Sin, prava podoba Očetova,
 Bog Sin, Svetloba Veličastva Očeto-
 tovega,
 Bog Sin, Beseda Očetova,
 Bog Sin, Modrost Očetova,
 Bog Sin, Luč od Luči,
 Bog Sin, pravi Bog od pravega Boga,
 Bog Sin, Beseda Očetova, ki se je
 za nas včlovečila,
 Bog Sin, Beseda Očetova, ki je med
 nami prebivala,
 Bog sveti Duh, bistvena Ljubezen
 Očetova,
 Bog sveti Duh, kterega je Oče nad
 nas izlil,
 Trojedini Bog,
 Trikrat sveti Bog,
 Trojedini Bog, Gospod vojskinih trum,
 Trojedini Bog, Gospod vsih kraljev,
 Trojedini Bog, ki sam ima neumer-
 ljivost,
 Trojedini Bog, ki prebiva v skriv-
 nostni luči,

usmili se nas!

**Trojedini Bog, velik v svojih sklepih,
usmili se nas!**

**Trojedini Bog, nezapopadljiv našemu umu,
usmili se nas!**

**Bodi nam milostljiva! usliši nas, o pre-
sveta Trojica!**

**Bodi nam milostljiva! reši nas, o pre-
sveta Trojica!**

Vsega hudega,

Vsega greha,

Svoje jeze,

Nejevere,

Zmot naše slabe pameti,

**Prederzne misli, tvoje skrivnosti za-
popasti hoteti,**

S svojo vsegamogočnostjo,

S svojo neskončno modrostjo,

S svojo ljubeznjivo dobroto,

S svojim nezapopadljivim veličastvom,

Mi ubogi grešniki,

**Da srečo, poznati te, vselej spo-
dobno cenimo,**

**Da vero v tebe v življenji in smerti
skerbno ohranimo,**

Da te kdaj v nebesih večno vživamo,

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!**

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!**

reši nas, o presveta Trojica!

**prosimo te,
usliši nas!**

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Presveta Trojica, sliši nas!

Presveta Trojica, usliši nas!

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! kateri si dal svojim služabnikom v pričevanju prave vere spoznati čast večne Trojice, in v mogočnosti veličastva edinosti moliti; prosimo, da bomo s terdnostjo ravno te vere vselej obvarovani vsih zopernosti. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekokaj do vekomaj. Amen.

III.

V p o n d e l j e k.

Premišljevanje od svetega Duha.

O sveti Duh, ki si z Očetom in Sinom edini večni Bog, ki vse oživljaš, in vse ponavljaš: skaži nad menoj, ubogo grešnico, velikost svoje moči. Spreoberni, ponovi in posveti me!

Brez tebe, o Luč Božja! sem v temi; razsetli me! Brez tebe sem mlačna in merzla; ogrej me, o Ogenj Božje lju-

bezni! Brez tebe sem zgolj revšina in slabost; pokrepčaj me, o **Krepost Božja!** Brez tebe nisem v stanu obuditi, ne ene dobre misli; bodi mi milostiv, o neskončna **Dobrota!**

Koliko zakladov milosti si skazal, o dobrotljivi **Bog!** meni nehvaležni grešnici! Kolikokrat si me razsvetlil, znotraj priganjal, opominjal in na vse mogočne viže iskal omečiti moje neobčutljivo serce? — in zakaj nisem vbogala tebe, o moj **Bog?** Kaj hočem reči družega, kakor prositi, da se me usmiliš in svojo gnado v meni tako pomnožiš, da bom ž njo zmagala svojo slabost.

Za tega voljo si občudljiv v svoji moči, ker zamoreš storiti iz grešnika pravičnega, in iz sužnega hudičevega otroka **Božjega.** In kaj te zaderžuje, o **Bog** ljubezni! da ne storiš nad menoj tega čudeža? — Saj tvoja dobrota bi ne bila tako velika, če bi skazoval le nad pobožnimi svojo moč!

Jaz ne poželim od tebe, o **Tolažnik Božji!** ničesar družega, kakor kar je dopadljivo tvojim očém, in kar je mojega, namreč gnade **Jezusove,** sad njegovega zasluženja, zaklade njegove ljubezni; to je moje, kar je **Jezus** za-me zaslužil.

Ti jemlješ iz Jezusovega Serca, ki je za-me ranjeno bilo. Jezus mi je obljubil, tebe poslati, da me boš učil vse resnice, in da boš prižgal ogenj Božje ljubezni v mojem sercu.

Ko je bil Jezus keršen v reki Jordan, si mu ti spričevanje dal, da je edinorojen Sin Božji, od kterega ti, o Duh ljubezni! izhajaš po večni ljubezni. Po tvojem razsvitljenji spoznam Jezusa, in po tvojem navdajanji ljubim Jezusa. Ti veš, da jaz revna stvar Jézusa ne morem ljubiti, če mi ne prideš ti na pomoč; celo imena — Jezus — ne morem v svoje zveličanje izgovoriti brez tebe.

Pridi tedaj, o Luč naših serc! in očisti moje serce grehov in posvetnega nagnjenja; ponovi v meni notranjega človeka po podobi Jezusovi, da zamoreš tudi ti, o presladki gost moje duše, pri meni in v meni prebivati. Kjer si ti pričujoč, tam je tudi veselje, mir, poterpežljivost, krotkost, dobrota, prijaznost, prizanesljivost, pohlevnost, vera, zderžnost, ljubezen, čistost in vse Božje čednosti.

O neomadežvana Devica, nevesta in živi tempelj svetega Duha! zadobi mi nekoliko tistih gnad, ktere je sveti Duh v vsi polnosti v tebi izlil!

IV.

Litanije od svetega Duha.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin vsega sveta rešnji Bog!

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sami Bog,

O Duh tolažbe,

O Duh modrosti in umnosti,

O Duh svetovanja in moči,

O Duh učenosti in pobožnosti,

O Duh strahú Božjega,

O Duh vere, upanja in ljubezni,

O Duh resnice,

O Duh vednega veselja in miru,

O Duh poterpežljivosti in krotkosti,

O Duh dobrotljivosti,

O Duh zmernosti,

O Duh čistosti,

O Duh izvoljenih otrok Božjih,

O vladar in posvečevavec vernih,

O preiskovavec človeških serc in
oserčij,

usmili se nas!

O shranjevavec in delivec vsih nebe-
 ških darov in gnad,
O tolažnik žalostnih,
O veselje angeljev,
Ti razsvetljevavec patrijarhov,
Ti navdihovavec prerokov,
Ti učenik aposteljnov,
Ti moč in zmaga mučenikov,
Ti svetloba in tolažba spoznovavcev,
Ti čistost devic,
Ti veselje svetnikov,
Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o sv.
Duh!

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o sv.
Duh!

Bodi nam milostljiv, reši nas, o sv. **Duh!**

Vsega greha,
Skušnjav in zalezovanja hudega duha,
Vse prederznosti in obupnosti,
Zoperstavljanja spoznani keršanski
 resnici,
Nevošljivosti in sovraštva,
Oterpnjenega in nespokornega serca,
Vse vraže in zmote,
Duha nečistosti,
Vsega omadežvanja duše in telesa,
Lenobe in zamerze v službi Božji,
Nezmerne žalosti!
Nagle in neprevidene smerti,

reši nas, o sveti Duh!

S svojo prečudno močjo, po kateri
je Devica Marija Sinu Božjega
spočela,

S svojim prihodom v podobi goloba
pri kerstu Jezusovem,

S svojim prikazanjem v svetlem oblaku
pri spremenjenji Jezusovem na gori
Tabor,

S svojim izlivanjem v podobi gorečih
jezikov nad učenci Kristusovimi,

V dan sodbe,

Da nam zanesesh,

Da vse ude svete cerkve s svojo gnado
oživiš in posvetiš,

Da vse krivoverstva zateresh,

Da keršanskim kraljem in oblastnikom
mir in pravo enovoljnost daruješ,

Da katoliško cerkev povzdigneš in
razširiš,

Da vse ljudstva k spoznanju in edi-
nosti prave vere pripelješ,

Da nam s svojo djansko gnado vselej
naproti prideš, nas spremljaš, in
podpiraš,

Da nas v pravem strahu Božjem ob-
deržiš,

Da nam dar molitve in prave pobož-
nosti dodeliš,

reši nas, o sv. Duh!

prosimo te, sliši nas, o sv. Duh!

Da vse naše misli, besede in djanja
 k svoji časti in Božjemu dopada-
 jenju oberneš in posvetiš,
 Da nam ponižno serce dodeliš,
 Da ljubezen do uboštva in čistosti in
 pokoršine v nas zbudiš in pomnožiš,
 Da poterpežljivost in pohlevnost v nas
 vsadiš,
 Da naše serce k pravi ljubezni in
 keršanskemu usmiljenju nagneš,
 Da pravega duha in čisto serce v
 nas vstvariš,
 Da nas v križih in terpljenji močne
 storiš,
 Da našim srcem pravi mir dodeliš,
 Da nas v svoji gnadi poterdiš in ob-
 deržiš,
 Da nas po pravem potu v deželo živih
 vodiš in pripelješ,
 Sveti Duh! ki izhajaš iz Boga Očeta
 in Boga Sina od vekomaj,
 Sveti Duh! ki si z Očetom in Sinom
 ene nerazdeljive Božje natore,
 Sveti Duh, ki si Očetu in Sinu v
 časti, moči in veličastvu enak,
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 izli v nas svetega Duha!
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 pošli nam svetega Duha!

prosimo te, sliši nas, o sv. Duh!

**Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ ;
vladaj nas po svetem Duhu!**

Cerkvena molitev.

O Bog! ki si serca vernih po razsvetljenji svetega Duha učil; dodeli nam, v ravno tem Duhu vselej, kar je prav, spoznati in misliti, in se vselej veseliti njegove tolažbe. **Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.**

V.

V t o r e k.

*Premišljevanje od svetega angelja varha
in vsih drugih izvoljenih prijatlov
Božjih.*

O dobrotljivi, o milostljivi Bog! kateri si svoje služivne duhove, ki ti jih brez števila streže, poslal v službo ljudi, — da bi ti jaz pač vselej hvaležna bila, in te z vsimi svetimi angelji hvalila in častila vekomaj!

Ti mene revno grešnico tolikanj ljubiš, in na mojem zveličanji ti je tolikanj ležeče, da si zapovedal svojim svetim angeljem, da me varujejo na vsih mojih potih, in hočeš, da me nosijo na svojih rokah, da kje ne zadenem ob kak kamen.

Zakaj, o veličastni Bog! si toliko dobrotljiv proti meni, ki me ni družega, kakor zgolj neobčutljivost in nehvaležnost? **Kolikrat** sem te, o nar veči Dobrotnik, razžalila v pričo tega zvestega spremljevalca, kterega sem s tem žalostila? **On** pa ne odstopi od mene, ker gleda na tvojo **Božjo voljo**, in želi mojo dušo tebi pridobiti.

On premišljuje, o Gospod! tvojo potrpeljivost in tvoje prizanašanje, s katerim čakaš mojega spreobrnjenja, in zato me že tako dolgo varuje.

On vidi, o večna Milost! da mene ljubiš, da se usmiljuješ moje neumnosti, da me kličeš, kadar se ločim od tebe, da mi pomagaš vstati, kadar sem padla. **On** vé, da sem odkupljena s kervjo Jezusa Kristusa, in zavoljo tega me ljubi.

Ti si tedaj edini, nar boljši **Oče**, od kterega pridejo vse te gnade in dobrote. **Bodi** tedaj vsaki čas češen in hvaljen, o dobrotljivi **Bog**!

Skaži mi še dalej svojo milost, in daj, da tega nebeškega vodnika poslušam in častim. **Dovoli**, o nebeški **Oče**! da se on bojuje zame, slabo in revno, kadarkoli me napadejo vidni ali nevidni sovražniki, da me povsod spremlja, varje

na duši in na telesu, opominja, podučuje, svari in tolaži, in tebi izročuje moje prošnje in dela; in kadar me bo Jezus, tvoj preljubi Sin, sodni dan iz groba poklical, pošlji tega svetega angelja varha, da me mojemu milostljivemu sodniku Jezusu v dolino Jozafat naproti pelja.

Sveta Devica in Mati Božja! o ko bi pač jaz mogla storiti svojemu angelju varhu toliko veselja, kolikor si ga ti storila nebeškim duhovom stoječim okoli tebe!

In ti, preljubi angelj in zvesti varh! ne spomni se hudega, kar sem jaz nesrečnica storila v tvoji pričujočnosti, spomni se veliko več moje hvaležnosti enkrat v nebesih!

VI.

Drugo premišljevanje od svetnikov Božjih.

O Bog in Odrešenik moje duše! kako občudljiv si v svojih svetnikih, ki si jih izvolil, poklical in po mnogih čudnih potih in pomočkih pripeljal v nebesa. Kar oni imajo, to upam zadobiti tudi jaz in kar si dal njim, to si obljubil tudi meni, če jih le posnemam.

Tvoja volja je, da bom tudi jaz sveta; to mi pravi tvoja neskončna lju-

bezen, ktero si mi skazoval ti, o preljubi Jezus, od mojih prvih let; to mi dopovedujejo velike in neštivilne gnade, ktere sem prejela od tebe; močni pripomočki, ktere mi podariš in svete misli in želje, ktere čutim v sercu. Jaz sem sicer slab človek, nagnjena k vsemu hudemu, podveržena veliko skušnjavam, obdana od veliko sovražnikov: pa tvoji svetniki so bili tudi ljudje, slabi kakor jaz, k hudemu nagnjeni, kakor jaz, skušani in napadani, kakor jaz; pa ker so se le zmiraj vojskovali, so premagali, in dobili venec zmage. Zakaj bi ne mogla tudi jaz storiti, kar so storili oni?

Saj ti si tudi moj Bog, moja ljubezen, moj cilj in konec, in moje edino upanje, ravno kakor si njih Bog, njih ljubezen, njih cilj in konec in njih edino upanje. Tvoje Božje Serce je še odperto za-me, kakor je bilo odperto za-nje. Zakaj bi tudi jaz tebe ne ljubila?

O Bog! ko boš enkrat v nar vikši časti prišel sodit svet, in mi pokazat svoje svetnike iz vsih krajev sveta, vsacega spola, vsake starosti, kako bom jaz izgovarjala svoje mlačno in grešno življenje! kako se bom sramovala, kako preklinjevala svojo lenobo! Kaj bom rekla,

ko bom vidila toliko mučenikov, ki so dali za-te telo in življenje, ko jaz še kake majhne težave ali kake majhne krivice ali nečasti terpeti ne morem?

Kako bi mi bilo pri sercu, ako bi mi ti pokazal, neštivilno množico devic, ktere so, da bi zadobile tvojo ljubezen, zaničevale svet, in vse, kar svet dati zamore, ko bi jaz zdaj svoje dni živela v nečimurnosti in skušala dopasti nezvestim ljudem?

Toliko svetih duš je tebi, o moj Odrešenik! dolgo let služilo v lakoti in žeji, v vročini in mrazu, v križi in nadlogi, v budenji in postu, v molitvi in delu: in jaz ne morem nič svojim ustam, nič svojemu jeziku, nič svojim očem, nič svojemu životu in svoji poželjivosti pritergati?

Oh, moj Jezus! usmili se mene, in poglej želje mojega serca. Jaz hočem sveta postati, naj velja kar hoče; in če ne morem s tvojimi mučeniki preliti svoje kervi, tudi ne s tvojimi svetimi devicami svetá popolnoma zapustiti, ne s spokornimi dušami v pušavah preživeti svojih dni: hočem vsaj spolnovati tvoje svete zapovedi, berzdati svoje meso in hudo poželenje, in si prizadevati, tebi v majhnih

rečeh zvesta biti, ker velicih nisem v stanu doprinesti. Saj si obljubil tudi takim večno zveličanje. Ti sam si rekel, o večna Resnica! da je v hiši tvojega Očeta mnogotero prebivališ.

Jaz ne morem sicer spreobrniti nevernikov, mrtvih k življenju obuditi, in tega tudi ne tirjaš od mene; očistiti pa hočem svoje serce, skerbno in z naj boljšim namenom spolnovati male dolžnosti svojega stanu in poklica, in z bogaboječim življenjem dajati lep izgled svojemu bližnjemu.

Pa tudi tega ne morem sama storiti, če mi ti, o moj Gospod! ne prideš na pomoč. Usmili se tedaj svoje služabnice, katero ljubiš, in ktera tebe želi ljubiti.

Sveta Devica in vsih svetnikov Kraljica! ktera si vse v svetosti presegla, prosi za-me, da po svetosti hrepenim, in jo z izvoljenimi dosežem. — Tudi vi izvoljeni služabniki in služabnice Božje, prosite za-me, da vas na zemlji posnemam!

VII.

Litanije vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas

Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za

nas Boga prosite!

Sveti Janez Kerstnik,

Sveti Jožef,

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga

prosite!

Sveti Peter,

Sveti Pavel,

Sveti Andrej,

Sveti Jakop,

Sveti Janez,

Sveti Tomaž,

Sveti Jakop,

Sveti Filip,

**za nas Boga
prosi!**

**za nas Boga
prosi!**

Sveti Jernej,
 Sveti Matevž,
 Sveti Simon,
 Sveti Tadej,
 Sveti Matija,
 Sveti Barnaba,
 Sveti Lukež,
 Sveti Marka,

za nas
 Boga prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za
 nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga
 prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci; za nas Boga
 prosite!

Sveti Štefan,
 Sveti Lovrenc,
 Sveti Vincenc,

za nas Boga prosi!

Sv. Fabjan in Sebastjan,
 Sv. Janez in Pavel,
 Sv. Kozma in Damijan,
 Sv. Gervazi in Protazi,

za nas Boga
 prosita!

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,
 Sv. Gregor,
 Sv. Ambrož,
 Sv. Avguštin,
 Sv. Hieronim,
 Sv. Martin,
 Sv. Miklavž,

za nas Boga
 prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Benedikt,		
Sv. Bernard,		
Sv. Dominik,		
Sv. Frančišek,		

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas Boga
prosite!

Sv. Marija Magdalena,	}	za nas Boga prosi!
Sv. Agata,		
Sv. Lucija,		
Sv. Neža,		
Sv. Cecilija,		
Sv. Katarina,		
Sv. Anastazija,		

Vse svete device in vdove, za nas Boga
prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas
Boga prosite!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Go-
spod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Go-
spod!

Vsega hudega,	}	reši nas, o Gospod
Vsega greha,		

Svoje jeze,
 Nagle in neprevidene smerti,
 Skušnjav hudičevih,
 Jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Duha nečistosti,
 Treska in hudega vremena,
 Šibe potresa,
 Kuge, lakote in vojske,
 Večne smerti,
 S skrivnostjo svojega svetega včlo-
 večanja,
 S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim kerstom in svetim postom,
 S svojim križem in terpljenjem,
 S svojo smertjo in svojim pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudnim vnebohodom,
 S prihodom Tolažnika svetega Duha,
 V dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,
 Da nam zanesi,
 Da nam odpusti,
 Da nas k pravi pokori pripelji,
 Da svojo sv. cerkev vladaj in ohrani,
 Da pastirja apostoljskega in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri
 ohrani,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaj,

te prosimo, sliši nas!

Da keršanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo enovoljnost daruj,
 Da vsemu keršanskemu ljudstvu mir
 in edinnost dodeli,
 Da nas vse v svoji sveti službi po-
 terdi in ohrani,
 Da naše misli k nebeškim željam po-
 vzdigni,
 Da vsem našim dobrotnikom večne
 dari dodeli,
 Da duše naše in naših bratov, bliž-
 njih in dobrotnikov večnega pogub-
 ljenja reši,
 Da sad zemlji daj in ohrani,
 Da vsem vernim dušam večni pokoj
 dodeli,
 Da nas usliši,
 Sin Božji,
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod!
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod!
 Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod!
 Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!

te prosimo, sliši nas!

Oče naš itd.

V. In nas ne vpelji v skušnjava.

R. Temuč reši nas hudega. Amen.

M o l i t v e

*po litanijah v dan sv. Marka in
križev teden.*

69. P s a l m.

O Bog! glej na mojo pomoč; **Gospod!** hiti mi pomagat.

Osramoteni naj bobo, in sramujejo naj se, ki mojo dušo zalezujejo.

Zavernejo naj se, in sram jih bodi, ki mi hudo želé.

Hitro naj se zavernejo osramoteni, kateri mi pravijo: **Prav! prav!**

Veselé in radujejo naj se vsi nad tabo, kateri te išejo; in kateri tvojo pomoč ljubijo, naj vedno rekajo: **Hvaljen bodi Gospod!**

Jest pa sem reven in ubožen; Bog, pomagaj mi!

Moj pomočnik in moj odrešenik si ti; Gospod, nikar se ne mudi!

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

O. Ki v te zaupajo, moj **Bog!**

V. Bodi nam, Gospod! močen stolp.

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehih.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod! oživljaj in osreči ga na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za cesarja I.

O. Gospod! ohrani cesarja, ter nas usliši ob dnevu, ko kličemo v té.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Poverni, Gospod! milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storé.

V. Molimo za verne mertve.

O. Gospod! daj jim večni pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih iz Siona.

V. Gospod! usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj pride do tebe.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o.

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov veriga veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo te, o Bog! našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpušenjem vred mir dodeliš.

Skazi nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas vseh grehov odvežeš, in rešiš kazni, ktere zanje zaslužimo.

Bog, ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnje k tebi kličejočega ljudstva, in odverni od nas šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika našega papeža I., in vodi ga po potu večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želel, in z vso močjo storil.

Prosimo, vsegamogočni Bog! da tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po tvojem usmiljenji sprejel cesarsko vladarstvo, naj tudi prejema rast v vseh čednostih, da z njimi lepo ozališan more ostudnih grehov se varovati, sovražnike premagati, in k tebi, ki si pot, resnica in življenje, dopadljiv priti.

O Bog! od kterege pridejo svete želje, dobre misli in pravične dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naše serca tvojim zapovedim vdane, in po zatertem strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! vžgi naše serca z ognjem svojega svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z očiščenim sercem dopadli.

Bog, stvarnik in odrešenik vseh vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vseh grehov, da milostljivo odpušenje, kterege so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duhom naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začnó, in iz tebe začete, tudi v tebi končajo.

Vsegamogočni, večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da naj vsi, za ktere smo se namelili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že iz svetá ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim Duhom.

V. Vsegamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru.

O. Amen.

M o l i t v e

*pô litanijah pri popoldanji službi Božji
ob nedeljah in praznikih, kateri niso
Matere Božje.*

K svetemu rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kateri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. (Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.)

Za odvernjenje vseh nadlog in nevarnost.

Vsegamogočni, večni Bog! nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zve-

ličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga po potu večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služabnika našega škofa I., ki si ga pastirja naši škofii postavil; dodeli mu, da tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djanjem k dobremu služi, in tako s čedo, ki mu je izročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vseh kraljestev, dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I., spoznati in častiti tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar more k tvoji Božji časti, k na-

šemu zveličanju in k miru in sreči vsega keršanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsegamogočni, večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog mirú! pravo edinost v veri brez vsega razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi, o Gospod! bodi vedno priporočeno vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselji in zveli-

čANJI hvalili in molili. To nam dodeli, Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena Marija i. t. d. (petkrat.)

VIII.

V s r e d o.

Premišljevanje od presvetega Imena Jezusovega.

O moj Jezus! kako sladko in prijetno je tvoje sveto Ime tem, kateri tebe ljubijo; kako tolažljivo za tiste, kateri v tej solzni dolini zdihujejo po tebi!

Kadar, o preljubi Jezus! tvoje sv. Ime slišim, berem ali izgovarjam, si mislim, da si ti moj Odrešenik; in govorim sama pri sebi: Jezus je moj, zakaj On je moj Odrešenik in Učenik, in jaz sem njegova, ker On me je odkupil in odrešil, ko sem bila zgubljena.

Kamorkoli obernem svoje misli in želje, nikjer ne najdem serca, ktero bi se na svetosti, zvestobi in dobroti dalo primerjati s tvojim Sercem. O preljubenzivi Jezus! naj ne bo tedaj moje serce z drugim sercem kakor s tvojim v ljubezni zvezano in zedinjeno!

Če bo svet mojega sercá poželel, mu bom rekla: Ti me nisi odrešil, o samopridni goljufivi svet! ti me išeš le pogubiti. Jaz te tedaj nočem ljubiti, temuč Jezusa hočem ljubiti, kateri me je odrešil, in me hoče zveličati.

Če bo moje mesó reklo, da naj bi ga ljubila, da naj bi spolnovala njegove želje; mu hočem odgovoriti: ti me nisi odrešilo, o revno meso! ti hočeš le sebe in mene pahniti v večno nesrečo. Jaz te tedaj nočem ljubiti, ampak sovražiti te hočem kakor svojega nar hujšega sovražnika. Plačilo, ki ga daješ takim, ki te ljubijo, je večna smert. Jezus pa mi dá večno življenje, če ga ljubim, tedaj hočem samo Jezusa ljubiti.

Če pride peklenški duh s svojimi lažmi, hoteč preslepiti moje serce, in me zapeljati v greh, mu porečem: Kako smeš ti, revni in zaničljivi satan! od mene kaj takega misliti, da bom zavoljo tebe za-

lila Jezusa, pred katerim moraš ti s svojo zaverženo derhaljo pripogovati kolena?!

Če pride umerljivi človek, kateri poželi moje ljubezni, jaz ne vem, kako on z mano misli, in kaj bi naredila njegova ljubezen; to pa vem, moj Jezus, da ti z mano dobro misliš, in da mi ne more slabo iti, ako tebe ljubim. Če pa ti dovoliš in hočeš, da tudi kakega človeka ljubim, hočem ga ljubiti, pa le zavoljo tebe; tebe pa hočem vselej čez vse ljubiti.

Ti si moj **Odrešenik**, o Jezus! saj to pomeni tvoje presladko Ime. V tem veselja in tolažbe polnem imenu vse najdem, vse imam in vse upam, česar še nimam.

S tem Imenom sem varna v vsih nevarnostih, srečna v vsih napadih, potpežljiva v vsih zopernostih, potolažena v vsaki britkosti, nepremagljiva v vsakem boji, srečna v plačilu; zakaj razun tega ni drugzega imena, v katerem bi se mi zamogli zveličati.

To sveto Ime hočem zapisati na svoje oči, na svoje ušesa, na svoj jezik; zapisati na svoje čelo, in poslednjič tudi v svoje serce. Svet me ne bo vabil, ko bo zagledal to Ime, peklenški duhovi se bodo vstrašili in bežali pred njim, tvoji

sveti angelji se bodo nad menoj razveselili, in ti, moj nar ljubeznjivši Jezus! me boš v tem znamenji spoznal svojo ovčico.

O moj Jezus! moj nar slajši Jezus! moj nar milostljivši Jezus! moj nar lepši Jezus! moj ljubeči in čez vse ljubljeni Jezus! Jezus moje veselje, moj Oče, moj Kralj in moj Bog, kako zamorem jaz tebe žaliti, in še nečimurni svet ljubiti? Kako zamorem razun tebe imeti še kako veselje, in potolažena biti? In kako zamorem tebi še kdaj nezvesta biti in na te pozabiti? —

Moj Jezus počivaj v mojem sercu, ktero hrepeni po tebi. Oj, sahné naj od ljubezni in velicega veselja; moj jezik naj umolkne, ker nima besede, tebi dopovedati moje notranje občutleje; in naj le serce s teboj govori, ali veliko več govôri ti sam z mojim sercem.

Marija, od ljubezni goreča Mati Jezusova! ki si po Božjem povelji dala svojemu Sinu to sladko Ime Jezus, in ga tolikokrat izgovorila z neizrekljivim serčnim veseljem: daj mi okusiti sladkost tega Božjega Imena ob mojej smertni uri. Amen.

IX.

L i t a n i j e

od presvetega Imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod! usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sami Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, nar mogočniši,

Jezus, nar močnejši,

Jezus, nar popolniši,

Jezus, nar častitljivši,

Jezus, nar čudniši,

Jezus, nar veselejši,

Jezus, nar ljubeznivši,

Jezus, čisteji, kakor solnce,

Jezus, lepši, kakor luna,

Jezus, svitlejši, kakor zvezde,

Jezus, vse časti vreden,

Jezus, nar ponižniši,

Jezus, nar ubožniši,

Jezus, nar krotkejši,

usmili se nas!

Jezus, nar poterpežljivši
 Jezus, nar pokorniši,
 Jezus, nar čistejši,
 Jezus, prijatelj čistosti,
 Jezus, prijatelj miru,
 Jezus, naša ljubezen,
 Jezus, ogledalo življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, lepota pobožnega zadržanja,
 Jezus, gorečnost duš,
 Jezus, naše pribežališe,
 Jezus, Oče ubozih,
 Jezus, tolažba žalostnih,
 Jezus, žlahtni kamen,
 Jezus, bramba popolnosti,
 Jezus, dobri pastir ovčič,
 Jezus, morska zvezda,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, veselje angeljev,
 Jezus, kralj patrijarhov,
 Jezus, razsvetljevavec prerokov,
 Jezus, vladar aposteljnov,
 Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, moč mučenikov,
 Jezus, svetloba spoznovavcev,
 Jezus, ženin devic,
 Jezus, krona svetnikov,

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

Vsega hudega,
 Vsega greha,
 Svoje jeze,
 Skušnjav hudičevih,
 Kuge, lakote in vojske,
 Prelomljenja tvojih zapovedi,
 Nevarnosti vsega hudega,
 Po skrivnosti svojega svetega včlo-

večenja,
 Po svojem prihodu,
 Po svojem rojstvu,
 Po svojem obrezovanji,
 Po svojih bolečinah,
 Po svojem bičanju,
 Po svoji smerti in svojem pokopu,
 Po svojem svetem vstajenji,
 Po svojem čudnem vnebohodu,
 Po svoji nebeški časti,
 Po svoji nar ljubeznjivši Materi,
 Po prošnji vsih svojih svetnikov,

reši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
 usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!
 Jezus, usliši nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!

M o l i t e v.

O Bog, kateri si svojega edinorojenega Sina postavil zveličarja človeškega rodú, in ga Jezusa imenovati ukazal, dodeli milostljivo, da, kateri njegovo sveto Ime na zemlji častimo, svoje imena v nebesih v bukvah zvoljenih zapisane najdemo, in se obličja Jezusovega večno veselimo, po ravno tistem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, kateri s tabo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

X.

V četertek.

Premišljevanje od presvetega Rešnjega Telesa.

Ti skriti Bog in Zveličar! moje veselje in moje življenje! kdo bi se le zamogel domišljevati, ko bi ne učila sveta

vera, da prebiva neskončni Bog med ljudmi na zemlji?!

O Bog veličastva! kje je vendar neizrekljiva svetlost tvoje lepote? kje so tvoji častni služabniki, o neumerljivi Kralj časov!? kje so tvoji zakladi in bogastva, ki si tukaj med nami ves in resnično pričujoč, ne le kakor človek, ampak tudi s polnostjo svojega Božjega bitja!

Vse si skril pred mojimi očmi, da brez strahu pridem k tebi, se s tabo prijazno pogovarjam, in te zamorem zavžiti. **O moj Bog!** kolika ljubezen?!

Ni li bilo zadosti nehvaležnim ljudem, da si hotel ti, o Bog! vzeti njih umerljivo slabost na-se? Ali ni tvoje truda polno življenje in tvoja britka, sramotna smert zadosti dala spoznati tvojo ljubezen? zakaj tedaj, o neskončna Dobrota! zakaj si hotel ostati pri nas ljudeh, in zakaj v tako zaničljivem stanu, kjer te nočejo spoznati, kjer na te pozabijo, kjer se ti v tvoji pričujočnosti dela nečast in razžaljenje? Oh, tvoja preobilna ljubezen do nehvaležnih in neobčutljivih ljudi te dela tako nizkega in tako ponižnega, o Bog veličastva!!

Ko si vidno med ljudmi hodil, nisi bil tako zapušten, o ljubeznjivi Jezus!

Hodili so od vsih strani, in poslušali z občudovanjem tvoje Božje nauke; so gledali in častili tvoje čudne dela; so pozabili jedi in pijače, da so le hodili za tabo. In dasiravno so te preganjali tvoji sovražniki, je vendar vse ljudstvo stalo na tvoji strani. Tako si ti, o nar lepši med človeškimi otroci! vseh oči in serca na-se obrnil. — Potem pa, ko te je tvoja ljubezen skrila pod podobo kruha, si od majhnih in velicih zapušen. Ti sediš v samoti na sedeži svoje ljubezni; ti vabiš in kličeš vse ljudi k sebi — in nobeden noče priti k tebi; ti ponujaš svoje obilne gnade — in nihče jih noče sprejeti: raji hočejo smerti umreti, kakor pri tebi iskati življenja. Oh, tako velika je neobčutljivost in neumnost ljudi!

Ti si, o Jezus! luč sveta, ktera sveti v tamoti; — pa ljudje ljubijo tamoto, in nočejo biti razsvetljeni od tebe! Kako hudó boli tvoje Božje Serce tolika neizrečena neumnost ljudi!

Eni te sovražijo in preganjajo, ker te spoznajo, pa ne verujejo, da si v presveti skrivnosti resnično pričujoč; in zavoľjo tega se po hudičevu prederznejo, tebi storiti vsakoršno nečast. In od teh, kateri verujejo na tvojo pričujočnost, ka-

ko malo jih je, ki se razsvetliti dajo tebi, ki si Luč človeškega serca; oni tapajo, kakor revčki, v noči svoje hudobije, se spotikajo in padajo iz tamote svoje dušne slepote v večno tamoto, kjer je večni jok in škripanje z zobmi.

Ti pa, o neizrečeno dobrotljivi Jezus, ne nehaš razpošiljati svojih milostljivih žarkov iz tega skrivnostnega zakramenta na vse strani, in zavoljo ene duše, ki se da razsvetliti, poterpežljivo prenašaš oterpnjeno slepoto toliko družih, in čakaš njih spreobrnjenja.

Tvoja ljubezen, nar dobrotljivši Gospod! je tudi tako nezmerna, da se jim sam sebe daješ v jed, in jih napajaš s svojo predrago kervjo. Tako odpiraš in iztakaš vse svoje zaklade Božje ljubezni, o občutljiva Ljubezen in Dobrota! Ali je pač mogoče, da človek, kateri v to veruje, tebe ne ljubi? da ne želi, potolažiti svoje lakote s to Božjo jedjo in pogasiti svoje žeje s to Božjo pijačo?

Vem, ljubi Jezus, da so pa tudi duše, ti jih poznaš, duše ktere najdejo v tem zakramentu ljubezni vse veselje in sladkost; ali pri veliko vernih najdeš le mlačnega duha, le neobčutljivo serce in nehvaležnost.

Kolikrat moraš ti, o Bog čistosti in svetosti! pri tacihi imeti svoje prebivališče, kateri so polni blata in nar nagnjusniših grehov; pri ljudeh, kateri z nogami tep-tajo po tebi, in ne častijo tvoje presvete kervi; kateri hočejo, da bi s satanom prebivališče skupaj imeli. Tako delajo s tabo, o Bog večne časti! nezvesti in prešeštni ljudje; in tudi še take ljubiš, in hrepeniš po njih zveličanji!!

Oh, moj Zveličar! ali sem tudi jaz uboga v številu teh nekeršanskih ljudi? Oj odpusti mi, kar sem se pregrešila zoper tebe v tem nar svetejšem zakramentu! V prihodnje ti hočem, o moja nar veči Dobrota! z veči gorečnostjo služiti, te večkrat obiskovati, in v tej tvoji družini in ne v slastnih zbiralish in kratkočasih posvetnih otrok, hočem iskati svojega veselja in svoje tolažbe. Od dans za naprej hočem očistiti svoje serce, da ti, o nar drajši mojega serca! v meni naj-deš veselje.

Sveta Devica in Mati Jezusova! s svojo priprošnjo mi zadobi telesno in dušno čistost, ktero tirja od mene ta ne-beška angeljska jed.

XI.

Litanije

od presvetega Rešnjega Telesa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sami Bog,

Jezus, kateri si pri zadnji večerji
sam sebe učencem zavžiti dal,

Jezus, kateri si v presvetem zakra-
mentu resnično pričujoč s kervjo
in z mesom, z dušo in s telesom,
po Božji in človeški natori,

Jezus, živi kruh, kateri si iz nebes
prišel,

Jezus, kruh angeljev,

Jezus, kruh vseh izvoljenih,

Jezus, kruh močnih,

Jezus, čeznatorni kruh,

Jezus, skriti Bog in Zveličar,

Jezus, studenec vseh gnad,

Jezus, vedni in nar čistejši dar,

usmili se nas!

Jezus, nekervavi dar nove zaveze,
 Jezus, nedolžno Jagnje Božje,
 Jezus, skrita mana,
 Jezus, Beseda, ki se je včlovečila, in
 zdaj vedno med nami prebiva,
 O nar svetejši zakrament,
 Nar veči skrivnost Božja,
 Spomin nar večih čudežev Božjih,
 Prečudno znamenje nar veči ljubezni
 Božje,
 Zakrament večne ljubezni,
 Skrivnost vere,
 Dar sprave za žive in mertve,
 Nar veči moč v skušnjavah,
 Nar močnejši orožje zoper hudobnega
 sovražnika,
 Nar imenitniši vseh darov Božjih,
 Presveti spomin Gospodovega terplje-
 nja in njegove smerti,
 Presveta Gospodova večerja, pri kateri
 angeljci strežejo,
 Nar veči veselje pobožnih duš,
 Nar veči dobroti vernih kristjanov,
 Nar slajši živež naših duš,
 Moč slabih,
 Tolažba žalostnih,
 Pomoč zapuštenih,
 Popotnica teh, kateri gredo v večnost,
 Zastava večnega življenja,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
 Vsega hudega,
 Vsega greha,
 Nevrednega prejemanja tega presve-
 tega zakramenta,
 Poželenja mesa,
 Poželenja oči,
 Napuha življenja,
 Vseh pregrešnih priložnosti in nevar-
 nosti,
 Skrivnih skušnjav in zalezovanja hu-
 dobnega duha,
 Vseh nesreč,
 Nagle in neprevidene smerti,
 Večne smerti,
 Z ljubeznijo, s katero si postavil ta sv.
 Zakrament,
 Z ljubeznijo, s katero si pri zadnji
 večerji obhajal svoje aposteljne,
 Z ljubeznijo, s katero tudi nas živiš s
 svojim presvetim Rešnjim Telesom,
 Z ljubeznijo, s katero se za nas da-
 ruješ v tem presv. Zakramentu,
 Z ljubeznijo, s katero v tem daru za-
 dostuješ Božji pravici,
 Z ljubeznijo, s katero zanašaš nevrednim
 kristjanom,

odreši nas, o Jezus!

Z ljubeznijo, s katero tolikanj nečasti
 preterpiš v tem presv. Zakramentu,
 Z ljubeznijo, s katero s sedeža svoje
 milosti tako usmiljeno gledaš na nas,
 Z ljubeznijo, s katero nas tako dobrot-
 ljivo poslušáš,
 Z ljubeznijo, s katero v tem presve-
 tem Zakramentu tolikanj gnad ska-
 zuješ,
 Z ljubeznijo, s katero v tem presve-
 tem Zakramentu ostaneš pri nas
 do konca sveta,

odreši nas, o Jezus!

Mi ubogi grešniki,
 Da nam zanesesh
 Da nam vse naše grehe odpustiš,
 Da nas v živi veri v ta presveti Za-
 krament poterdiš in obderžiš,
 Da v naših sercih terdno zaupanje v
 ta nar svetejši Zakrament obudiš,
 Da v naših sercih gorečo ljubezen do
 tega nar svetejšega Zakramenta
 pomnožiš,
 Da našo čast in pobožnost k temu
 presvetemu Zakramentu pomnožiš
 in ohraniš,
 Da nam gnado daš, vselej z dobro
 pripravo k tvoji Božji mizi pristopiti,
 Da nam sad tega presvetega Zakra-
 menta obilno dodeliš,

te prosimo, usliši nas, o Jezus!

Da resnično počešenje tega nar častitljivšega Zakramenta med nami pomnožiš,

Da vso nečast od te nar častitljivši skrivnosti Božje zavaruješ in odverneš,

Da svojo sveto cerkev vladaš in ohraniš,

Da vsem, kateri v te ne verujejo, luč prave vere dodeliš,

Da naše misli k nebeškim željam povzdiguješ,

Da naše serca s svojim milostljivim obiskovanjem razveseliš in očistiš,

Da nam vselej veselje nad tem pre-svetim Zakramentom v serce daš,

Da vedno v nas ostaneš, in mi v tebi,

Da nas konec našega življenja s to nebeško popotnico previdiš in obveseliš,

Da nas poslednji dan k večnemu življenju obudiš,

Da vsim vernim dušam večni mir in pokoj dodeliš,

Da nas na sedeži svoje milosti uslišati hočeš,

Jezus, Sin Božji,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; zanesi nam, o Jezus!

te presimo, usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Dobrotljivi in usmiljeni Gospod je storil spomin svojih čudežev. — On je živeža dal tem, kateri se njega boje.

Ti si nam kruh z nebes dodelil, o Gospod! kateri ima v sebi vse razveseljenje.

S tvojega altarja, o Gospod! prejemamo Kristusa, v katerem se razveseli duša in telo.

M o l i m o.

O Bog, kateri si nam v prečudnem Zakramentu zapustil spomin svojega terpljenja, dodeli, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

XII.

V petek.

K presvetemu Sercu Jezusovemu.

V premislek.

Ginljivo in tolažbe polno pobožnost do Božjega presvetega Serca je zapovedal Kristus Jezus sam, poglavarji njegove svete cerkve pa so jo v kratkem času razširili na vse kraje svetá. To prečešeno Jezusovo Serce je bogata zaloga in studenec vsih gnad in duhovnih dobrot, je nar lepši ogledalo vsih keršanskih čednosti, je nar bližnji pot k svetosti, in nar močnejši pripomoček, spoznati nezapopadljivo ljubezen, ki jo ima Jezus do ljudi, in gorečo ljubezen do njega v sercih ljudi užgati. Petek je Kristus sam izvolil v češenje svojega Božjega Sercá. (Lepo podučenje od te nar priserčniši pobožnosti najdeš v lepih bukvah z naslovom: „Jezusa in Marije, dvoje naj svetjši Serce“.)

O Božje, o milosti polno Serce mojega Zveličarja Jezusa! ki si mene revno grešnico tako priserčno ljubilo in za-me preterpelo nezapopadljivo britkost, težave in bolečine: kje li je moja dolžna hvaležnost in nasprotna ljubezen? Mi smo

sploh navajeni, serce, ktero nam je odkrito, dobrovoljno in zvesto, ljubiti. Nikoli nikjer pa ni sercá, ktero bi bilo nam vsim toliko odkrito, dobrovoljno in zvesto, kakor si ti, o Božje Serce! In vendar te ljudje tako malo ljubijo, te zaničujejo, preganjajo, in jezerokrat žaliijo in ranijo. Kako ravnaajo s tabo nečloveške serca v presvetem Zakramentu altarja! koliko nečasti moraš ravno tu terpeti od nevercev in od nehvaležnih in hudobnih otrok svoje cerkve!

Jaz sama nezvesta — in ostudna grešnica, kolikrat sem te žalila s svojimi grehi, s svojo nečimurnostjo, s svojim razdeljenim in mlačnim sercem! Kolikrat sem te zapustila, o zvesto Serce Jezusovo! da bi dopadla goljufnemu sercu zaničljivega človeka, in zadovoljila svoji lastni poželjivosti!

Oh, ljubezni goreče Serce Jezusovo! ali nisem že zadosti živela svetu? nečimurnosti in sami sebi? Ali ni že čas, da v prihodnje živim le tebi samemu, o nar slajši Serce mojega Zveličarja!

Nikdar več nočem radovoljno misliti, želeti, govoriti, storiti ali pustiti, kar bi zamoglo žaliti tebe in ljubezen, ki jo imaš do mene. Raji hočem zgubiti telo in živ-

ljenje, kakor s kakim smertnim grehom storiti tebi novo rano. Skerbno se hočem varovati tudi odpustljivega greha, da ti skazem svojo ljubezen in hvaležnost. In ker me moje hudo nagnjenje vedno napeljuje v greh, se hočem vedno vojskovati zoper njega, da ga premagam. Od tebe, o predobrotljivo Serce! pričakujem pomoči: pri tebi je vse moje zaupanje. Ti si Serce Jezusovo, ktereга jaz želim ljubiti, in ktereга bolj čislam, kakor nebo in zemljo.

In ti, moj preljubi Jezus, daj da se v čednostih tvojega presvetega Serca vedno vadim in jih v djanji kažem! Daj mi čisto serce, ktero bo sovražilo greh. Daj mi, moj križani Zveličar! skesano serce, da bom objokovala dan na dan grehe svoje in družih nehvaležnih ljudi. Daj mi, moj Božji Učenik, ponižno serce, ker si ti iz serca ponižen, da bom rada tiho in samotno živela, in zaničevala vso čast in hvalo ljudi, ali je saj ne iskala.

Daj mi, o moj nar milostljivši Jezus! pohlevno, krotko, poterpežljivo serce, da bo po tvojem zgledu poterpežljivo prenašalo vse zasramovanje in vso nečast, vse bolečine in zopernosti, in zadušilo vso jezo, nevoljo, in maševavno vnemo.

Daj mi, o Jezus! tako serce, da bo vse časne dobrote malo cenilo toliko bolj pa hrepenelo po večnih. Daj mi pokorno serce, da se bo dalo voditi tvojemu duhu, in vladati predpostavljenim brez godernjanja in nasprotvanja. Daj mi milostljivo, mirno in odkrito serce. Posebno pa te prosim, moj Bog in Gospod! za tako serce, da bo tebe čez vse ljubilo in v tvoji ljubezni dobivalo vse veselje in prijetnost.

Vtisni v moje serce vse svete želje in navdanosti svojega presvetega in nar popolnišega Sercá, da bom po tem Sercu vselej živela, in v tistem popolnoma skrita končala svoje življenje. Sveta Devica! daj, da moje serce, kakor tvoje z Jezusom vselej sklenjeno in po nar čistejši ljubezni zedinjeno ostane vekomaj!

Ponavljanje

združenja z brati in sestrami bratovšine presv. Sercá Jezusovega, ako si va-njo zapisana.

Ker serčno želim, čast Jezusa Kristusa, kateri je za nas na križu umerl, in čast njegovega presvetega, vsega gorečega Serca, ktero v svetem Zakramentu

altarja iz ljubezni do nas gori, čedalje bolj razširiti in vso nečast nadomestiti, kterakoli je bila njemu storjena v tem Zakramentu ljubezni: se jaz **I. I.** z vsimi družimi udi te bogoljubne bratovšine sklenem, da zadobim tudi jaz podeljene odpustike, in se vdeležim dobrih del, ki se v nji zgodé v zadostenje za svoje grehe, in v pomoč ubozih duš v vicah. **O** moj Jezus! sprejmi vse ude te bogoljubne bratovšine in zakleni jih v svoje nar svetjši Serce, da tvoje Božje ljubezni goré, in iz te ljubezni natanko spolnujejo tvoje Božje zapovedi in dolžnosti svojega stanú! **Amen.**

XIII.

Litanije

od presvetega Serca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega svetá rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sami Bog,

} usmili
se nas!

Presveto Serce Jezusovo,
 Serce Jezusa, Sinú živega Boga,
 Serce Jezusa, Sinú prečiste Device,
 Serce Jezusovo, dopadajenje nebeš-
 kega Očeta,
 Serce Jezusovo, tempelj sv. Duha,
 Serce Jezusovo, večna ljubezen pre-
 svete Trojice,
 Serce Jezusovo, raj Božjega veselja,
 Serce Jezusovo, studenec nebeške
 sladkosti,
 Serce Jezusovo, sedež večne milosti,
 Serce Jezusovo, morje usmiljenja,
 Serce Jezusovo, zaklad vsega bo-
 gastva Božjega,
 Serce Jezusovo, vir svete ljubezni
 in kesanja,
 Serce Jezusovo, konec vsega usmi-
 ljenja nebeškega Očeta,
 Serce Jezusovo, visokost Božje mo-
 drosti in znanja,
 Serce Jezusovo, potok, ki razvese-
 ljuje mesto Božje,
 Serce Jezusa, našega nebeškega kralja,
 Serce Jezusa, našega dobrega pastirja,
 Serce Jezusa, našega usmiljenega
 brata,
 Serce Jezusa, našega preljubega uče-
 nika,

usmili se nas!

Serce Jezusa, nar ljubeznjivšega
 ženina naših duš,
 Serce Jezusovo, zgled krotkosti in
 ponižnosti,
 Serce Jezusovo, studenec mirú in
 svetega pokoja,
 Serce Jezusovo, nar popolniši po-
 doba našega življenja,
 Serce Jezusovo, tolažba žalostnih,
 Serce Jezusovo, pribežališe v skuš-
 njavah in nadlogah,
 Serce Jezusovo, veselo prebivanje
 čistih duš,
 Serce Jezusovo, veselje vsih izvo-
 ljenih,
 Serce Jezusovo, studenec vsih svetih
 misli in željá,
 Serce Jezusovo, luč popotnikov,
 Serce Jezusovo, altar sprave,
 Serce Jezusovo, ognjeni studenec
 Božje ljubezni,
 Serce Jezusovo, hrepenenje in nar
 slajši ljubezen vsih svetih duš,
 Serce Jezusovo, zavoljo nas na oljski
 gori žalostno in otožno do smerti,
 Serce Jezusovo oslABLJENO od ker-
 vavega potú,
 Serce Jezusovo, pečeno od žalosti
 zavoljo naših grehov,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, na križi s sulico prebodeno, Serce Jezusovo, upanje umirajočih, Serca Jezusovo, večno veselje vsih svetnikov v nebesih, Serce Jezusovo, krona vsih stvari Božjih,	}	usmili se nas!
---	---	----------------

Bodi nam milostljivo; zanesi nam, o Serce Jezusovo!

Bodi nam milostljivo; usliši nas, o Serce Jezusovo!

Vsega greha, Zanemarjanja presvetega navdajanja, Vse nepobožnosti in mlačnosti, Vse merzlotte do tvoje Božje ljubezni, Vsih nečistih misli in željá, Vse slepote in terdovratnosti serca, Po svoji čudni krotkosti in ponižnosti, Po svoji nar večí čistosti, Po svojem usmiljenji, in prizanesljivi milosti, Po svojem skrivnem življenji, Po svoji revšini in sveti pokoršini do smerti na križu, Po svojem prelubeznjivem zaderžanji med ljudmi, Po svojem notranjem mirú, Po svoji usmiljeni ljubezni do nas grešnikov,	}	reši nas, o Serce Jezusovo!
--	---	-----------------------------

S kervjo in vodo, ki si jo prelilo v naše
očiščenje in posvečenje, reši nas, o Serce
Jezusovo!

Mi grešniki,

Da svojo sveto in čisto ljubezen v
naše serca vliješ,

Da naše serca k posnemanju svojih
čednosti vlečeš,

Da nam pravo ponižnost, krotkost in
notranji mir dodeliš,

Da vse misli in želje našega serca
očistiš in posvetiš,

Da nas in vse ljudi razsvetliš in k spo-
znanju svoje Božje ljubezni pripelješ,

Da nas v britkosti tega življenja mi-
lostljivo poživiš in poterdiš,

Da svojo sveto ljubezen v nas vedno
množiš,

Da ob naši smertni uri naše duše v
svoji sveti rani skriješ,

Da nas v veličastvo svojih izvoljenih
vzameš,

O presladko Serce Jezusovo,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Serce Jezusovo!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Serce Jezusovo!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Serce Jezusovo!

te prosimo, usliši nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Ÿ. Pomagaj svojim služabnikom, o Gospod!

R. Ki si jih odrešil s svojo drago kervjo.

Ÿ. Gospod, usliši moje molitev!

R. In moje vpitje naj pride do tebe.

M o l i m o.

Ozri se, prosimo, vsegamogočni večni Bog! na preljubeznjivo Serce svojega Sinu, nad katerim imaš dopadajenje, in odpusti nam zavoľjo tega preljubeznjivega Serca naše grehe, odverni od nas zasluŹeno Źibo, vlij v naše serca svojo lju-bezen, ohrani, vodi in pripelji nas v večno Źivljenje. Amen.

XIV.

V saboto.

PremiŹljevanje od deviŹke Matere BoŹje.

BoŹja Mati in Devica! v tebi je vse veliko in obĉudljivo, ki presega ĉloveŹko

zapopadljivost. Nihče ne more zapopasti tvoje vrednosti; nihče premeriti tvoje velike moči, ki jo imaš pri Bogu; nihče izgovoriti tvoje premile dobrote; nihče ni v stanu doseči visokosti tvojih čednosti. Če na-te mislim, o Devica! vidim vselej nov čudež; vidim devico, ktera je porodila, — in Boga porodila, — in ktera je po rojstvu vedno čista devica ostala. —

Kako posebno in občudljivo je zares tvoje devištvo, ki je našlo Besedo Božjo v deviškem naročji Očeta, navzelo s svojo čezangeljsko lepoto, in po svoji čistosti potegnilo z nebes. Bog ni mogel imeti nobene druge matere na zemlji, kot devico, in sicer med vsemi devicami nar čistejšo, in taka devica ni mogla družega roditi, kot Boga samega.

Ti, o Marija, si tista devica, tista preserčna Božja Mati. Ti si zares med vsemi devicami nar posebniši, nar lepši in čistejši Devica, ki v čistosti presežeš bliščeče nebeške luči in zveličane duhove, in ki si spočela od Boga sv. Duha.

Nobeno devištvo se ne more primerjati s tvojim devištvom; zakaj ti si prva vsim drugim devicam z zgledom naprej šla, in prva iz teh hčer Bogu, svojemu Gospodu obljubila in darovala

devišstvo in za to si ti zaslužila pred vsemi družimi hčerami, da je Bog sam hotel v tvojem telesu po telesno prebivati. Poglej, o prečudna Mati in Devica! nepopisljivo število devic, ktere vse so zaničevale mesene sladnosti in posvetno čast, in se Jezusu, tvojemu Božjemu Sinu, v vedno službo darovale; glej, kako so celo angelji služili na zemlji tvojemu Sinu. Te vse spoznajo v tebi svojo kraljico: one so duhovni sad tvojega rodovitega devištva. Tvoje devištvo jim je pokazalo pot, in jih pripeljalo h Kristusu.

O devica vsih devic, kako ljubo in drago ti je bilo tvoje sveto devištvo? s kolikšno skerbjo si ga varovala? s kako lepimi čednostmi si ga ti ozaljšala? Tvoja družina so bili nebeški angelji, tvoje razveseljevanje je bilo premišljevanje Božje postave; tvoj kratek čas je bilo delo in samota. Svetu in vsim posvetnim sladnostim si odmerla, in z vednim krotanjem svojih počutkov si si ohranila dragi zaklad svojega devištva.

Kako te hočem vredno častiti in hvaliti, in kako tebe nasledovati, kakor bi rada? Vendar, o sveta Devica! z gnado Božjo in tvojo priprošnjo si upam vse. Toraj se priporočim tvoji materni

Ijubezni, in prosim, da pri Kristusu Jezusu, svojem ljubem Sinu, za-me prosiš. Amen.

XV.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našega Stvarnika,

Mati našega Odrešenika,

usmili

se nas!

za nas Boga prosi!

Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice (bogaboječega živ-
 ljenja),
 Sedež modrosti Božje (Mati Jezusa,
 večne modrosti),
 Začetek našega veselja (Mati Jezusa,
 našega edinega pravega veselja),
 Posoda duhovna (prebivališče svetega
 Duha),
 Posoda časti vredna (zveličana Mati
 Božjega Sinu),
 Posoda vse svetosti (zgled pobožnosti),
 Skrivnostna roža (zavoljo nedolžnosti
 in vse vnemajoče ljubezni Božje),
 Turn kralja Davida (ker nas močno
 brani pred sovražnikom našega
 zveličanja),
 Turn slonokosteni (nar imenitniši žen-
 skega spola),
 Hiša zlata (nar čistejši prebivališče
 Jezusa, kraljev kralja),
 Skrinja mirú in sprave (Mati Jezusa,
 ki nas je z Bogom spravil, in nam
 mir dodelil),

za nas Boga prosi!

Vrata nebeške (Mati Jezusa, po kterem samem zamoremo v nebesa priti),

Zgodnja danica (ker je njeno rojstvo čas bližnjega odrešenja oznanovalo),

Zdravje bolnikov (zavoljo zdravja, ki ga jih toliko na duši in telesu po njeni prošnji zadobi),

Pribežališe grešnikov (zavoljo njene prevelike ljubezni do skesanih grešnikov),

Tolažnica žalostnih,

Pomoč kristjanov,

Kraljica angeljev,

Kraljica očakov,

Kraljica prerokov,

Kraljica aposteljnov,

Kraljica mučenikov,

Kraljica spoznovavcev,

Kraljica devic,

Kraljica vseh svetnikov,

Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

za nas Boga prosí!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češena Marija i. t. d.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Pridi, o usmiljeni Bog! naši slabosti na pomoč, da po priprošnji svete Božje porodnice, na katero kličemo, od svojih grehov vstanemo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Četerti oddelek.

Svete misli, notranji zdihljeji, in pobožnosti, katerih se devica o mnogih okolišinah zamore čez dan poslužiti.

I.

Kadar se devica po noči ali zjutraj zbudi.

Moj Jezus! glej, jaz ležim v tamoti; ti si luč ljudi, razsvetli me, da spoznam tebe in sebe!

Odpri mi oči, o večna Luč! da nikdar v smerti ne zaspim. Daj, da bo sovražnik osramoten, ki me hoče odvrčevati od tvoje ljubezni.

Moj ljubi Jezus, obudi mene, svojo služabnico, k večnemu življenju, kadar prideš sodit.

Koliko izmed tvojih služabnic, o Gospod! te zdaj v tej uri hvali in časti, ko jaz svojemu telesu in svojemu duhu dajem počitek. Združi moje serčne želje z njih gorečnostjo. Ti veš, o Bog! da s tem počitkom družega ne išem, kot svoje moči poživiti, da ti bom zamogla ložeje služiti. Po noči sem te iskala, ker si ti

moj cilj in konec, in moje zveličanje; in zjutraj zgodaj hočem na-te misliti in te hvaliti, da se milostljivo na me ozreš. Moje serce te ljubi, in moja duša koperni po tebi. Kdaj bom k tebi prišla, in stala pred tvojim obličjem!

(Tudi še druge svete misli in ljubeznjive zdiheleje utegneš obuditi.)

II.

Kadar se devica oblači, ali k počitku spravlja.

Daj, o Bog! da slečem s svojimi deli starega človeka, in oblečem novega, ki je po podobi Jezusa Kristusa.

Obleci me, o moj Zveličar, s sva-tovskim oblačilom svoje posvečujoče gnade in s čednostmi, ktere zahtevaš od mene. Kako dolgo, o Gospod! bom stregla temu umerljivemu telesu, ktero bo červom v jed? Daj, da velikoveč skerbim za svojo dušo, da kdaj oba v časti vstaneta. Daj, o moj Bog! da hodim vselej v vsi spodobnosti, sramožljivosti in častitljivosti pred teboj.

(Tudi se zamore med oblačenjem in slačenjem opraviiti kaka ustna molitev.)

III.

Pred in med delom.

Iz ljubezni do tebe, o moj Bog in nar veči Dobrota! delam to delo. Cilj in konec, ki ga v tem delu pred očmi imam, ni moja lastna korist, ni moj časen dobiček, ne želja ljudem dopasti, temuč tvoja sveta volja, ktera zahteva to delo od mene.

Moje delo je sicer malo vredno in zaničljivo v človeških očeh; pa jaz ne išem dopasti ljudem, temuč tebi, o Bog, ki si moje življenje in moje zveličanje.

Kako blažen in kako radodaren si ti, o Bog! da nar manji reči, ki se iz ljubezni bo tebe počno in store, z nebesi plačaš. Bi mar jaz hotla zanemarjati toliko srečo?

Oh! koliko dni in ur sem preživela v nečimurnosti, v strežbi svojih telesnih počutkov, v praznih pogovorih, in v postopanju; kako ojster odgovor bom mogla za tega voljo tebi dati, če se me ne usmiliš?

Kaj je časna sreča in majhno plačilo, ki ga svet daje? In pri vsem tem se dirja in peha po dnevi in po noči, zgođej in pozno, da se kaj vjame. Kaj?

ali si ti tako nizek, o Gospod veličastva! — ali so tvoje obljube tako majhne, da bi se nič ne storilo iz ljubezni do tebe? In kaj toliceга tirjaš, o Bog! od mene in vsih ljudi? O veliko mánj, kakor hoče od mene imeti nezvesti in malopridni svet.

Jezus, tvoj ljubeznjivi Sin, ki je vstvaril nebo in zemljo, se ni skozi 30 let sramoval nizkih opravil; ali se morem po takem zgledu sramovati dela jaz, ki sem revna grešnica, in po pravični sodbi obsojena k delu? S trdom in delom Jezusa Kristusa sklenem svoj trud in delo. Jezus je delal, ker je bila tvoja Božja volja, tedaj hočem delati tudi jaz zavoljo tebe.

V pokoršini in podložnosti bo moje veselje; ker dobro vem, da si, o moj ljubi Jezus, tudi ti v pokoršini preživel celo svoje življenje.

O častitljiva Kraljica nebes in zemlje! ti si ona serčna žena, ki je predivo in volno jemala v roke, in v tihi samoti opravljala nizke hišne opravila.

Devica zamore med delom tudi obuditi druge svete občutljeje ljubezni, upanja, hvaležnosti ali drugih bogoljubnih čednosti, in se po prijateljsko z Bogom pogovarjati, in z duhovnimi pesmami polahkati svoje delo. Posebno pa naj ponavlja pogostokrat dober namen.

IV.

Kadar ura bije.

O moj **Bog** in moje zveličanje, da bi te pač ljubila to uro in vse trenutke svojega življenja! Tebi, moj **Jezus**! naj živim, tebi naj umerjem, tvoja naj bom zdaj in vekomaj!

Kdaj neki bom tebe ljubila in ne več žalila? Kdaj vendar se bom ravнала po tvoji sveti volji? Daj, o moj **Jezus**! da donašam vedno olje dobrih del v svojo svetilnico, in sem vselej pripravljena ti odgovoriti, kadar me boš klical.

V.

Kadar devica z doma gre.

Moj **Gospod** in moj **Bog**! ne zapusti me, in ne odstopi od mene. Ti veš za mojo slabost, in dobro ti je znan moj lahkomišljeni duh.

Obvaruj, o **Bog**! moje stopinje na poti pravičnosti. Ne daj, da bi zašla v tako priložnost, kjer bi se ognjusilo moje telo in moja duša.

O Bog! prosim te, da me tvoj angelj vedno spremlja z doma, in zopet pripelje domu.

O večna in prava Lepota! odvrčuj moje oči od minljive in goljufive lepote sveta. Zamaši moje ušesa pred hudobnim pogovorom posvetnih otrok, in obvaruj moj jezik, da pred ljudmi ničesar ne govori, kar bi bilo nasproti tvoji časti in kar bi utegnilo škodovati bližnjemu.

Bodi, o preljubeznjivi Jezus! vselej pred menoj, kjer hodim in stojim, in govori mojemu sercu; ker le ti samo zamoreš razveseliti mojo dušo. Sveta Devica, varuj svojo služabnico na duši in telesu!

VI.

Molitev pred jedjo.

Nebeški Oče, blagoslovi nam jed in pijačo, ki jo bomo zavžili po tvoji veliki dobroti, in daj nam k temu gnado in tek, da bo vse k tvoji časti in k našemu dobremu, in da nas od tvoje ljubezni nikdar nič ne loči, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš... Češena si Marija...

Po jedi.

Nebeški Oče, zahvalimo te, da si nas nevredne nasitil, in po očetovsko storil deležne svojih dobrot, in da nam

jih ne jenjaš milostljivo deliti. Čast in hvala bodi tebi, o Bog! v nebesih, mir ljudem na zemlji, milost našim dobrotnikom, večni pokoj vsim vernim dušam v vicah, in nam po tem življenji večno zveličanje, po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš ... Češena si Marija...

VII.

Svete misli med jedjo in pijačo.

Kako dobrotljiv si ti, o Bog! da mi daješ jed in pijačo, dasiravno velikokrat ne sprejemaš nič drugega od mene kot nehvaležnost. — Koliko boljših ljudi, kakor sem jaz, terpi zdaj lakoto in žejo, in se hrani s kruhom solz.

Ko bi bil ti, o predobrotljivi Oče! tako ravnal z mano, kakor z veliko drugimi revnimi grešniki, bi morebiti morala že sedeti v večni lakoti in žeji, v peklenškem plamenu. Kako se ti zamorem za to zahvaliti, o velika Dobrota! Ti, o ljubeznjiva Previdnost, si dala jedi prijeten slad, ne k nezmernosti, temuč da se teh darov brez studa poslužiti zamorem. Oj, kolikrat sem stregla neporednim željam trebuha, in te žalila

s tvojimi dobrotami! Če mi daš veliko, je to tvoja dobrota; če mi daš malo, je to vendar vselej več, kot zaslužim; in kako morem godernjati ali nevoljna biti, če mi jed in pijača ni po volji, ko vendar vem, da so tebe, moj Zveličar! napajali z žolčem, in da si terpel lakoto in žejo.

Ne daj, o moj Bog! da bi požljivost trebuha kraljevala v meni. Moja jed naj bo, da tvojo sveto voljo vselej spolnujem, in živim od besede, ktera pride iz tvojih ust, in ktera edino zamore nasititi mojo dušo.

VIII.

O sprehajanju, ali o družih dopuštenih veselicah.

Moj Bog in moje vse! Jaz se kratkočasim le zato, da bi si spočile moje moči, in da bi potem toliko boljši tebi služila. V posvetno veselje pa nikakor ne postavljam svojega zveličanja, temuč v to, da si ti moj nar ljubši Oče, in jaz tvoja hči. Veseli me upanje, da bom Tebe kdaj vživala, tolaži me tvoja dobrota, in moje serce prevzema tvoja ljubezen.

Kadar se pogovarjam s človekom, daj mi občutiti tvojo notranjo pričujočnost, ter reci moji duši, da samo ti si moje zveličanje. Kjer ti k meni ne govoriš, o večna Resnica! tam je prazno in revno vse veselje in vsaka prijetnost; in kjer si ti pričujoč, o Sladkost moje duše! tam sta križ in terpljenje ljuba in prijetna.

Kdaj te bom, o nezapopadljiva Lepota! popolnoma v lasti imela? Kdaj te bom uživala, in zaničevala vse veselje svetá? Moj nar slajši Jezus! ti si vse moje veselje in prijetnost, vse moje upanje in radost.

IX.

O lepem vremenu.

O Bog, ki razveseljuješ mojo dušo po čudežih vidne nature, pokaži ji tudi svojo skrito neskončno lepoto, da te še bolj ljubim in po tebi hrepenim. Ti, o Jezus, si solnce pravičnosti, pusti sijati svoje milostljive žarke v moje serce, razsvetli mojo slepoto, in preženi noč mojih pozemeljskih želj! Če že lepo nebo in lep red tvojih del razveseljuje naše oči: koliko bolj morajo prevzeti tvo-

je nar popolniši lepote naše serca in jih z ljubeznijo užgati!

Vse gore in doline, vsi potoki in vode, vse polja in gojzdi, vse živali na zemlji in ptice pod nebom, vse svetlo goreče luči na nebu mi pripovedujejo od tvoje večne moči in modrosti, ter mi pravijo, da si jih ti vstvaril da služijo meni in oznanujejo tebe. Ali samo jaz bi zamogla tebe pozabiti, in odverniti svoje misli od tebe, ki si ti, o Bog! lepši kot vse, kar vidim z očmi! O kako veličastno mora biti še le tvoje prebivališče in tvoj sedež, ko je že podnožje tvoje tolikanj lepo!

X.

O hudem vremenu, nalivu, bliskanjih in gromenjih.

Zakaj si žalostna, moja duša, kadar se črni oblaki vlačijo po nebu? ko se po neumnosti le smejaš, kadar se hude misli in nerodne želje sprehajajo po tebi, zatemne tvojo pamet, in zakrivajo pred tabo svetle žarke Božjega Duha? Ti, o Bog! se na zemeljskem okrožji le igraš, in — naše plašno serce se že vstraši. Oj! kako bomo trepetali in stremeli še le takrat, ko bosta na strašni

dan nebo in zemlja stala v ognju, ko bodo zvezde padale iz neba, ko bosta otemnela solnce in mesec, in se razkrušila vsa natora!

Čemu se hočem skrivati, ko šviga ogenj iz črnega oblaka; ker na dan tvoje jeze se nikakor ne bom mogla skriti?

O Bog veličastva! presuni s svojim strahom moje meso in mojega duha, da te nikdar ne žalim. Če se le samo tebe bojim, mi ne moreta škodovati nebo in zemlja, ker me ti varuješ. Stori z mojim telesom, kar hočeš, o Gospod, usmili se le moje duše.

(O taki priliki lahko bereš Evangelij sv. Janeza, — ali moliš litanije Matere Božje.)

XI.

V velikih bolečinah, nadlogah in preganjanji.

Gospod! naj se zgodi tvoja volja! Ti si že to za dobro spoznal in čez-me poslal; prosim te le poterpežljivosti in tvoje ljubezni. Sicer stori, kar hočeš, kakor hočeš, in kakor dolgo hočeš. —

Moj Bog! ne šteji jim v greh, ki so me razžalili; in kakor jaz hočem, da

mi ti zanesesh, tako prosim, da jim odpustiš njih hudobijo. —

O preljubi Oče! koliko več zlega sem zaslužila, ako bi me ti po vrednosti kaznoval? In kako se smem pritožiti čez časno zlo, ko bi morala terpeti večno pogubljenje, ako bi me ne bila tvoja milost rešila te kazni? Ali ni bolje zame, da tukaj terpim bolečine, uboštvo, zaničevanje, žalost in nadloge enake revnemu Lacarju, kakor pa, da bi se mi z evangeljskim bogatincem dobro godilo, in bi tamkej bila pokopana v pekel?

Kaj je kratko terpljenje na svetu, če si zamorem ž njim zaslužiti večno veselje? Kolikrat sem te prosila, o moj Bog in Zveličar! da očistiš moje serce, vstaviš moje posvetne želje, da mi odkriješ nečimurnost sveta, in oberneš mojega duha od pozemeljskih reči na nebeško; to storiš, o večna Dobrota, ko mi pošlješ križ in terpljenje; zato sprejemem oboje z voljno poterpežljivostjo in hvalenostjo.

Kaj li niso device, ki so okoli tebe, poterpele na zemlji! ker ene so zaničevale svet in vse veselje, in preživele vse svoje dni v vednem zatajevanji in zatiranji svojega života, v revšini, v trudu

in delu, v postu, čuvanju in v ojstrih pokorilih; druge pa so v revšini in po ječah terpele lakoto in žejo, vročino in mraz, bolečine in bolezni, in po mnogoterih mukah zate dale svoje življenje; — in jaz bi ne mogla kaj manjšega terpeti, ko vendar hočem doseči nebesa?

In ti, o moj Jezus! ki si moja pot in moje življenje, kaj li nisi ti moral terpeti v tem umerljivem življenji? Živel si v nar večjem uboštvu, si bil zaničevan, zapušten, preganjan, k smerti obsojen, na križ pribit, in na križu umorjen. Ali bi hotla zdaj jaz še kaj družega ljubiti, kakor križ in nadloge? Bi li mogla potem tebi nasledovati in s teboj kraljevati, ko bi s teboj nič terpeti ne hotla?

Terpeti in vojskovati se hočem iz ljubezni do tebe, svojega križanega Zveličarja; s tabo na križi viseti, s tabo od ljudi zaničevana in preganjana biti, s tabo v britkosti in oropana biti vse tolažbe: to naj bo moje veselje in življenje.

XII.

*Kadar se prazne in nečimurne želje
v sercu vzdigujejo.*

O ti večna in nezapopadljiva Lepota Božja, česa zamorem poželeti na zemlji,

in česa v nebesih razun tebe, ker samo ti zamoreš zadostiti mojemu sercu in spolniti moje želje?

Kako se morem veseliti, če nisi ti, o Bog! moje življenje in zveličanje? Kako zamorem biti vesela, ako se žali tvoj sveti Duh, in se zapeljuje moje serce?

Kaj sem si na dobičku, če me ljubijo ljudje, ki so umerljivi; če me pa zaničuješ ti, ki si večni, in me ne spoznaš vredne svoje prijaznosti? In kaj sem si na zgubi, če me zaničuje malopriden svet, če me le ti ljubiš, moj Bog in moje vse?

O ti vselej nova in zmiraj večna Lepota! po tebi zdihuje moja duša po dnevi in po noči. Tebe hoče premišljevati in vselej ljubiti; s tabo hoče govoriti, ker v pogovoru s teboj ni grenkosti!

Kje pa si, moj Bog, da ti odkrijem svoje serce? Ne najdem te pri goljufni nečimurnosti, zakaj ti si večna Resnica. Ne najdem te pri plesu in igri, kjer gospoduje tvoj sovražnik; tudi ne pri hrupu in šumu, temuč v samoti govoriš ti k sercu, pa ne z nečimurnimi in prevzetnimi, temuč s ponižnimi devicami.

Moj Jezus! kaj bi jaz mislila od te prazne veselice, od te sladnosti, ktera me zdaj vabi, takrat, ko bo pokrival merzel

smertni pot moj obraz? In kako bi mi bilo pri sercu takrat, ko boš na dan svoje časti pahnil vse prijatle tega sveta spred svojega obličja?

Ti, moj Jezus! si živel brez posvetnega veselja in kratkočasa, in si v tihoti objokoval moje grehe: bi li jaz zamogla pozabiti svojo revšino in se smejati, ko imam toliko vzrokov se jokati?

O Marija, Mati Jezusova, samotna in ponižna Devica! sprosi mi, da bom tudi jaz s teboj svet zaničevala, ter veselo prenašala zaničevanje svetá!

XIII.

Zoper nečiste misli in želje.

Gospod! ti si mi luč in pribežališe; pridi mi na pomoč, in reši me. Ti veš, o moj Bog! da te ljubim; raji stokrat umerjem, kakor da bi te razžalila. Ti si moj Oče, in jaz sem tvoja hči, ktero ljubiš; spomni se moje slabosti in svoje milosti.

Kako? ali bi hotlo moje serce, ki si ga vstvaril, ki si si ga odkupil in posvetil, tebi nezvesto biti? Jaz sem ti, moj Jezus! tolikrat obljubila, da te hočem

večno ljubiti. Sovražila bi te le in z judi križala, če bi dovolila v te hudobne misli!

Nar svetejši Devica! jaz sem ti izročila svoje telo in svojo dušo, da oboje obvaruješ: nikar me ne zapusti!

XIV.

Če pogled kacega človeka napačne misli in želje vzbudi.

O Bog! kako goljufiva in minljiva je lepota vsih ljudi, ktera se spremeni s smertjo v gerdo ostudnost, daje od sebe nesterpljiv smrad, ter jo snedó červi! Če bi tebe, med vsimi nar lepši Jezus! viditi mogla, kako hitro bi se mi pristudilo, kar se mi nad ljudmi lepega in ljubega zdi; in če je bil že tû na zemlji tvoj obraz tako lep, kako lep mora še le biti v nebesih!

Koliko milijonov svetih devic je tebe, prelepi Jezus! ljubilo, in zavoljo tebe zaničevalo vso minljivo človeško lepoto; kako smem tedaj jaz zavoljo revnega, malovrednega človeka tebe pozabiti? Po tvojem svetem devištvu, in neomadežvanem spočetji, nar čistejši Devica! naj bo očišeno moje meso in moje serce.

XV.

O večkratnih in hudih skušnjavah.

Moj Jezus! zavoljo ene gerde in ostudne slabosti bi te hotla zapustiti in razžaliti? Kam hočem iti, moj preljubi Jezus! če tebe zgubim, ki si moje edino upanje in veselje?

Hočem li s tako ostudnim grehom onečastiti svoje teló, ki je tvoje prebivališče? ali hočem z nogami pohoditi tvojo sveto kri, in iz svojega serca pregnati svetega Duha, ter postati hudičeva sužnja. Oh, moj Jezus! tega ne pusti! Oh ne pusti, da bi kak trenutek vživala ostudno sladnost, potlej pa večno pahnjena bila spred tvojega obličja! večno, večno s smradljivimi kozli in terpečimi hudiči v brezni stokala in jokala; zakaj kdo mi je porok, da bom storila pokoro?

Ali tvoje nar slajši Serce, o moj Jezus! bi jaz ranila in nezvesta bila svojemu nar boljšemu prijatlu? Smert, in vse mogočne muke hočem raji prestat! Kako junaško so se tvoje device, o ljubimec devištva! vojskovale zoper vabila nesramnežev, zoper vedno in strupeno navdajanje nečistega duha, in zoper napade svojega lastnega mesa? Bi li jaz

hotla zgubiti serčnost, ko vem, moj Jezus! da ti to skušnjavo dopustiš, da me poskusiš in poplačaš mojo stanovitnost? O nočem ne obupati, naj bodo ti napadi kolikorkoli veliki; vojskovati se hočem do zadnje kaplje kervi; saj ti, o Bog! le privoljenje vanje kaznuješ!

Moj Jezus! darujem ti svoje serce in svoje telo, ter hočem tvoja biti, ravno kakor si ti moj.

XVI.

Spodbudovanje k upanju in stanovitnosti v maloserčnih mislih, v zapušenosti in žalosti.

Maloserčna duša! čemu si napolnjena prevelike žalosti in tuge? Ali ne veruješ v nar milejšega Odrešenika ljudi, kateri te po očetovo ljubi? Česa se bojiš pri takem očetu?

Ti le misliš, ali se ti le dozdeva, da te je zapustil in pahnil spred svojega obličja; pa se motiš. On je v tvojem sercu, in te uči, kako mu imaš služiti brez tolažbe, in zavoljo čiste ljubezni ostati pri svojem sklepu. Tako terpi tedaj in ostani stanovitna, dokler te zopet ne obiše.

Spomni se, da je prišel čas poskušnje, da se očistiš kakor zlató v ognji, in da se pripraviš sprejeti večí gnade, ktere ti je namenil tvoj Preljubi. Spomni se dni, v kterih te je tako milo tolažil, tako čudno razsvetlil, in obdaroval s toliko darovi.

Če si poskušala njegovo sladkost, zakaj ga hočeš zapustiti in precej obupati nad njegovo ljubeznijo, če ti le pokaže šibo? Vse duše, ki jih ljubi, navadno včasí tepe in se na videz od njih loči, da se ne povzdigujejo čez druge, in da se ne zanašajo na svoje lastne moči, temuč na njegovo pomoč. Tudi Jezus, tvoj preljubi, je bil na križi zapušen od svojega Očeta, pozabljen od svojih prijatlov, nar huje preganjan od svojih sovražnikov, zaveržen od vsega ljudstva, na telesu in duši obiskan z neznanimi bolečinami in britkostmi. In te muke je on nosil celo svoje življenje v svojem sercu. In ti bi ne mogla iz ljubezni do Jezusa kaj terpeti, ker je on za-te toliko terpel? Ti moraš terpeti, ali pa se odreči Jezusovi prijaznosti. Jezusa ljubiti, kadar te tolaži in napolnuje z nebeškimi sladkostmi, ni ravno toliko reč; ali v terpljenji in žalosti, v stiski

in sili njemu zvesta ostati, to je velika čednost.

Če te Bog tepe, kadar mu služiš po svojih močeh, zahvali se mu, da te stori vredno svojega križa. Če pa s tabo tako ravna, ker si mu bila nezvesta, ali ker si se kaj pregrešila zoper notranje razsvetljenje, storila ta ali ta pregrešek, ponižaj se, spoznaj svoje zadolženje, s potertim srcem mu hiti v naročje, in vidila boš, da bo odnehal od svoje jeze, in te kakor popred ljubeznjivo objel in tolažil.

XVII.

Kako naj se duša v takih britkostih in težavah zaderži.

1. Pomisli, ali se niso morebiti pričele dušne težave, odkar si se radovoljno pregrešila. Nad dušami, ktere je Bog izvolil, dostikrat naj manji nezvestobo kaznuje s tem, da jim odvzame vso tolažbo. Takrat je nar boljši pomoček, zopet potolažiti se, tá, da spoznaš svoj pregrešek ter ga zbrišeš z enim ali drugim spokornim delom, in da si toliko ojstreji s sabo, če je ta pregrešek zoper ljubezen do bližnjega.

2. Ta otožnost in britkost pa zamore tudi priti od goste in težke kervi, od vrančne

bolezni in od črnega žolča, kar se lahko spozna iz vnanjih znamenj bolezni. V taki okolišini se posluži natornih pomočkov, otožne misli prepoditi, kakor: kakega prijetnega dela z rokami, ali nedolžnega kratkočasa, ali kake spodobne družbe; od čeznatornih pomočkov pa se tistih posluži, kateri v tebi upanje in ljubezen do Boga množé. Posebno pa potrebuješ v tej reči razumnega spovednika.

3. Če pa si dolgo časa že živela v mlačnosti in merzloti, in zaničevala navdajanje sv. Duha, kateri te je znotraj nagiboval k popolnišemu življenju: misli, da je tvoja notranja težava in žalost kazen tvoje nezvestobe, in da ti Duh Božji notranji mir odrekuje, ker ga išeš v vnanjih rečeh. Ponovi vnovič svoj dober sklep, in užgi ugasnjeno gorečnost, da te Duh Božji popolnoma ne zapusti, in da ne prideš v neobčutljivost in oterpnost srcá in v slepoto duha.

4. Če pa z vso mogočo pridnostjo Bogu služiš, in te vendar le napada žalost in strah, zamerza in maloserčnost; če te ljudje preganjajo, nerodno poželenje nepokoji, in peklenški duhovi mučijo z nar hujimi napadi: dobro zapomni in spolnuj to le:

1. Razodeni svojo nadlogo razumnemu spovedniku, da te poduči in te iz tako nevarnih krivih potov po pravi poti k Bogu pelje.

2. Če pa tudi potem, ko si svojo težavo in nepokoj razodela razumnemu spovedniku, še zmiraj čutiš težavo, je ne skušaj pregnati s prazno posvetno kratkočasnostjo; temuč ostani v poterpežljivosti in terpi, kakor dolgo Bog hoče.
3. Ne opusti nič od svojih pobožnosti in navadnih vaj zavoljo zamerze in težavnosti, ki jo v njih čutiš.
4. Ne želi občutljive pobožnosti, ker bi sicer zamogla od lažnjivega duha zapeljana biti. Prava pobožnost obstoji v tem, da po svoji moči tisto storiš, kar od tebe tirjata Bog in tvoj stan.
5. V kaki britkosti se ne sili preveč, z Bogom se pogovarjati, pošiljaj pa toliko bolj pridno kratke zdihleje po svoji notranji potrebi k njemu, tako le:

Moj Bog, usmili se mene! Moj Jezus, nikar me ne zapusti! Moj Bog, jaz v tebe verujem! Moj Gospod! razsvetli mojo dušo, ki tebe samega ljubi! i. t. d.

6. Spomni se Jezusovega presvetega Serca, koliko britkost in žalost je ono občutilo, in ne bodi žalostna, če ti iz velike ljubezni dá občutiti kaki del svoje žalosti in britkosti.

7. Spomni se, koliko so terpele svete device in prijatli Božji na tem svetu.
8. Nikar si ne domišljuj, da si grešila, če se ti zdi, da si dvomila nad resnicami sv. vere, ali znotraj bila primorana izreči strašne besede zoper Boga in svojega Zveličarja, ali kadar čutiš nar ostudniši misli in napade zoper deviško čistost, ko pa takih reči nimaš rada, in ti še veliko težavo delajo. To so dela peklenskega duha, ktere ti škodovati ne morejo, dokler ne privoliš vanje. Nikoli pa veliko ne preiskuj, ali si vanje privolila, ker bi ti to zamoglo več škodovati kot koristiti.

XVIII.

Od sumov (škrupelnov), ali od britkosti zmotene vesti.

Velik razloček je med občutljivo in tanko, in med sumljivo (škrupelnasto) vestjo. Tanka vest ima notranji strah pred nar manjšim grehom in nar manjši nepopolnostjo, naj bo kakoršna koli hoče. Duša, ki Boga ljubi, navadno kmalo čuti storjen dasiravno majhen pregrešek, ter ga ima za veliko hudo. Taka občutljiva tanka vest je vsem potrebna, kateri hrepeni po popolnem življenji.

Sumljiva (škrupelnasta) vest pa ima za greh, kar ni greh; ali ceni za velik greh, kar

je le mali greh, ali samo kaka nepopolnost, in večidel ta sumljivost obstoji le v nekterih rečeh, ker se v drugih rečeh nar veči grehi za majhne imajo, iz česar se vidi, da je to goljufija peklenškega duha.

Za mlačne in merzle kristjane sumljivost ni brez vsega prida, ker jih odvrcaje od veliko grehov. Takim pa, ki hrepené po popolnosti, so sumi (škrupelni) močno škodljivi, ker jim napravljajo veliko nepokoja in raztresenja, notranje dela sv. Duha zaderžujejo ali nekoristne delajo, in po velikem nepokoju odvzemó duhovno prostost in urnost. Za tega voljo naj se devica skerbno varuje pred tako boleznijo; ko pa bi jo že imela, naj se poslužuje vsih potrebnih pripomočkov, da se ozdravi.

XIX.

Kako se sumov (škrupelnov) oprostiti.

Nar pred dobro spoznaj, če imaš sumljivo vest; kar lahko spoznaš iz naslednjih znamenj:

1. Če imaš brez velavnega vzroka in zoper misel bogaboječih in v vestnih rečeh učenih in znajdenih mož kako reč za greh.
2. Če v dvomu poprašuješ zdaj tega, zdaj unega spovednika za svet, in nobenemu ne upaš in ne verjameš.
3. Če imaš o kaki reči stotere misli, in jo zdaj za dobro, zdaj za slabo imaš.

4. Če sama spoznaš, da si sumljive (škrupelnaste) vesti.

Potem ko si spoznala svojo bolezen, se posluži naslednjih zdravil:

1. Pomisli, da je to napuh in duhovna prevzetnost, če več ceniš svoje dozdevanje, kakor nauk in misel toliko razsvetljenih in učenih mož; in da je hudobna in kazni vredna prederznost, če za greh imaš in pogubljuješ, kar sploh pobožni in razumni ljudje v enacih okolišinah v navadi imajo.
2. Pomisli, da ta tvoj strah je velikoveč termasta svojoglavnost, kakor pravi strah Božji; zakaj, kdor se boji Boga, je ponižen in se dá rad podučiti od takih, ktere mu je Bog postavil za učenike.
3. Ogibaj se takih spovednikov, in družih takih svetovavcev, kateri množé tvojo duhovno tesnobo in tvoj strah; tudi takih bukev ne beri, ki te v sumljive dvome pripravljajo.
4. Izvoli si takega spovednika, ktereга imajo za učenega in modrega moža. Skaži ti-stemu popolnoma pokoršino, ravno kakor Kristusu samemu.
5. Zaverzi prazno vestno tesnobo, in če se je nemoreš popolnoma znebiti, nosi s poterpežljivostjo težak križ.

6. Pomisli, da taka boječnost dela nar bolj-
šemu Bogu in Zveličarju nečast in sra-
moto. Modri v I, 1. pravi: „Misli dobro
od svojega Boga, in iši mu dopasti v
priprostosti serca“.
7. Posluži se naslednjih ali enacih svetih
misli in iskrenih molitvic, kadar te ter-
pinči sumljiva vest:

Moj Bog! daj mi umnega duha in
ponižno serce, da se rada tistim voditi
dam, ki si mi jih dal vodnike na mojem
popotovanji.

Moj Jezus! koliko pregreškov in
napačnosti imam nad seboj zboljševati,
ko si med tem po neumnosti glavo vbijam
s takimi rečmi, katerih nimajo ne tvoja
postava, ne tvoja sveta cerkev, ne moji
duhovni vodniki za greh.

Jaz sem sama nevednost, kaj dru-
zega; in sem vendar le toliko svojoglavna
in terdovratna, da hočem več vediti, kot
toliko svetih duš, toliko razsvetljenih du-
hovnih mož, kateri zametujejo moj prazen
strah.

Ali nisem v številu unih farizejev in
svetohlincev, kateri komarje precejajo, cele
kamele pa brez strahu požirajo? Jaz
vidim, da moja tesnoba in boječnost je
zgolj domišlija in satanova zvijača, kateri

me želi zmešati in otežiti tvoj sladak jarem, o moj Zveličar! Zakaj sem vendar tako neumna, da mu verjamem, in sama sebe delam nezmožno poslušati tvoje sveto navdajenje!

Kje bi bila potem, o Bog! moja ljubezen in moje otročje zaupanje v tvoje neskončno usmiljenje, če bi te toliko ojestrega preiskovavca moje vesti mislila, ko vendar vem, da me ljubiš kakor milostljivi Gospod in Oče!

Razsvetli me s svojo nebeško gnado, in razodeni mi mojo resnično revšino in napake, katerih sem polna, katerih pa še ne spoznam.

Ne daj, o Bog, moj Gospod! da bi hodila po drugem potu, kakor po tistem, kterege mi služabniki tvoje svete cerkve kažejo in po njem vodijo.

Peti oddelek.

Od večerne molitve devic.

I.

Devica naj večerne molitve nikdar ne opusti.

Gospod. 1. Moja hči! jaz sem te ohranil celi dan na duši in na telesu, sem ti dal jed

in pijačo, in dodelil veliko gnad; ali se ne spodobi tedaj, da se mi zahvališ, preden spat greš?

2. Tudi je potrebno, da kličeš na mojo pomoč zoper skrivno zalezovanje peklenskih duhov, kateri o ponočnem času okoli hodijo in išejo v greh zapeljati nečuječe duše po nečistih mislih in domišljijah.

3. Ti si mene čez dan razžalila v več rečeh vedoma in nevedoma. In ako bi te poklical že v tej noči, kakor se veliko družim zgodi, kakošna bi pred me stopila? Ali bi ne imela — naj manj — dolgo kaznen v vicah terpeti? To vse lahko zbrišeš z popolnoma kesanjem.

4. Toliko ur, kolikor jih daš spanju, je zate zgubljenih, če poprej svojega počitka meni ne daruješ.

5. Koliko ljudi mora to noč, v kateri ti sladko počivaš, preživeti v velicih telesnih bolečinah in v dušnih britkostih? Kakšino terpljenje morajo terpeti duše v vicah, ti pa se dobro počutiš? In koliko oterpnjenih grešnikov dela v tej noči nar ostudniši pregrehe, s katerimi se pogrezujejo v večno brezno! Keršanska ljubezen tirja od tebe, da moliš za žive in mrtve, in prosiš za-nje gnade in milosti.

6. Poklekni, in spodobno moli nar vikši Veličastvo Božje. Premaguj svojo lenobo, vsled

katere mlačni kristjani le poveršno opravljajo dremljivo molitev, ali jo celo opusté, ter se vležejo enako neumni živini.

II.

Spraševanje vesti, preden spat greš.

1. Zahvala.

Moj Gospod in moj Bog! z nar večí hvaležnostjo, ki jo imeti zamorem, se ti zahvalim za vse milosti in dobrote, ki sem jih ves čas svojega življenja in posebno ta dan prejela od tebe. Bodi zahvaljen in češen vekomaj!

2. Klicanje v sv. Duha.

Razsvetli me, o večna Luč, da razsvetljena spoznam grehe, ki sem jih storila zoper tvojo neskončno dobroto; da jih serčno obžalujem, in svoje življenje poboljšam.

3. Spraševanje vesti.

Tù premisli, v čem si se pregrešila od zjutraj do te ure. Preiskuj svoje misli, svoje želje, svoje besede in djanja, in dolžnosti svojega stanu in poklica, in glej, ali se nisi v tém ali tém pregrešila. Nar ložeje boš spra-

šala svojo vest, če premisliš, kako si se zadržala proti Bogu, proti svojemu bližnjemu in proti sami sebi. Proti Bogu: Premisli, kako si opravljala svoje navadne pobožnosti in duhovne vaje. Proti svojemu bližnjemu: Ali nisi kaj mislila, govorila ali storila ali tudi opustila, kar je keršanski ljubezni nasproti. Proti sami sebi: Ali nisi s svojim telesom premehko ravnala, ali se kaj pregrešila s postopanjem, ali nezmerno jedjo ali pijačo, ali z nepotrebnim govorjenjem, ali radovednim gledanjem ali poslušanjem, posebno če je bila deviška čistost s tem oskrunjena. Sprašaj se čez jezo in drugo notranje nagnjenje, in že celó čez svojo poglavitno strast.

4. Grevenga ali kesanje zavoljo storjenih grehov.

Moj nar ljubeznjivši Jezus! zakaj sem te zopet razžalila, in žalostila tvoje nar boljši Serce? Je li to zaslužila tvoja nezmerna meni skazana ljubezen! je li to, kar sem ti tolikrat obljubila! Oh moj nar milostljivši Gospod! usmili se me! Žal mi je iz celega serca, da sem tebe, neskončno dobroto kdaj razžalila! raji hočem umreti, kakor tebe še kdaj radovoljno razžaliti.

5. Terden sklep.

To je moj resnični sklep, ki se ne opira na mojo nezvesto in revno objubo, temuč na tvojo neskončno dobroto in pomoč, s katero mi je vse mogoče.

III.

Kratka molitev po spraševanju vesti.

Moj Bog, v te verujem, na-te upam, tebe molim, tebe ljubim, o moja nar večí dobrota! in raji hočem umreti, kakor še kterikrat razžaliti tvojo neskončno dobroto. Ohrani in obvaruj me to noč zalezvanja peklenškega sovražnika. K tvoji večí časti se podam k počitku. Tolaži, o Bog ljubezni! vse tiste, kateri v bolečinah in težavah to noč živé. Razsvetli slepe in oterpnjene grešnike, da bi te ne žalili. Usmili se revnih, v vicah terpečih duš, po Jezusu Kristusu, svojem edinorojenem Sinu!

Sveta Devica, brez izvirnega greha spočeta! v tvoje materno naročje se podam, in izročim ti svojo dušo in telo; bodi varhinja mojega devištva, moja preljuba mati in priporočnica!

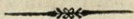
Sveti angelj varh, moj zvesti vodnik in spremljevalec na potu mojega sedanjega življenja! tebi naj bom priporočena; varovaj, brani in ohrani me to noč vsih dušnih in telesnih nevarnosti.

Sveta I., moja patrona in pomočnica, prosi za-me z vsimi Božjimi prijatli, da bom v miru počivala in spala. Jezus! Marija! Jožef! Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . . Verujem . . .

Kadar se slačiš, pomisli, da sta Bog in angelj varh pri tebi, in zaspi v dobrih mislih. Poslušaj, kaj sv. Ambrož v tretjih bukvah od devic piše, namreč: „Jaz hočem, da te dobi spanje v premišljevanji Božjih reči. In sv. Bernard (ad fr. de m. D.): „Ako spanja pričakuješ z zveličavnimi mislimi, bo noč tvoji duši svetla kakor dan“.

Če si sklenila vojskovati se zoper kako posebno hudobijo ali strast, ali si pridobiti kako čednost, zamoreš po ali pred večerno molitevjo pregledati, kako si se ta dan v tem delu obnašala, koliko si rasla v hudobiji (strasti) in v čednosti. Zapiši na papir, ali zaznamvaj si kako drugači. Odloči si čas svojega počivanja, katerega se potem natanko derži. Svojo posteljo si misli kakor grob, iz ktere morebiti ne boš več zdrava vstala.

Šesti oddelek.

Od daritve sv. maše.

I.

Prava devica naj bode vsaki dan pri sv. maši.

Gospod. Glej, moja hči, kako jaz ljudi ljubim, ker se, dasiravno nevidno, vendar resnično vsega po Božji in človeški natori pod podobama kruha in vina pričujočega po mašnikovih rokah Božjemu Veličastvu za-te na zemlji darujem, ki sedim v nebesih na desnici svojega Očeta, in mu za-te svoje rane kažem.

Kar se je godilo ob času mojega terpljenja na gori Kalvarii, to se ti predokuje in ponavlja v vsakdanji daritvi sv. maše. Jaz sam sem mašnik in dar nove zaveze. Jaz sam se darujem svojemu Očetu v nebesih v klavno in spravno daritev za tvoje grehe; sam se mu zahvaljujem za toliko tebi dodeljenih milosti in dobrot; jaz sam zahtevam za-te prizanašanja in usmiljenja; in vedno prosim za-te novih gnad.

Pridi tedaj, in skleni svojo molitev z mojo, svoje skesane zdihleje z mojimi, svoje prošnje in želje z mojimi. Kako bi mogel moj Oče odverniti svoje obličje od tebe, ko z menoj in po meni ž njim govoriš? Ali kako bi zamogel jaz sam zavreči tvoje prošnje, ko ob času zveličanja in blagoslova prideš pred sedež moje ljubezni?

Nebeški duhovi so pričujoči in me z nar globokejši ponižnostjo molijo; tvoji bratje in tvoje sestre mi služijo; mašnik je za-te skerben in se trese; in jaž te kličem in vabim, da k meni prideš; ter tolažbe in pomoči pri meni išeš.

Kako li zamoreš, moja hči! še lena in nemarna biti, in ob času milosti in molitve v lenobi, v nekoristnem pogovoru in praznih rečeh imeti kako veselje?

Duša je od telesa imenitniši, tedaj ne pomišljuj veliko, časne opravila za malo časa na stran djati, da meni služiš v zveličanje svoje duše. Ako ti pa pokoršina, okolišine ali kaka bolehnost, ali tudi oddaljenost tega ne dopusti, bodi v duhu pričujoča.

Kadar pa v cerkev greš k daritvi sv. maše, pusti pred vratmi vse časne opravila, in kar koli bi utegnilo raztresti tvojega duha; misli, da si v pričujočnosti svojega Stvarnika in Odrešenika, kateri zahteva od tebe čisto, od

druzih stvari prazno serce, in zbranega duha. Ako te pa vendar vnanje reči nadlegujejo zoper tvojo voljo, ne bodi zato obupna in malo-serčna, temuč oberni svojega duha zopet k molitvi in notranji pazljivosti.

Ti si iz zemlje vstvarjena in zatoraj ne moreš svojih misli popolnoma odtegniti pozemeljskim rečem, ako nimaš posebne gnade, ktera te nad časno povzdigniti zamore.

Hči. Nar ljubeznjivši Zveličar! jaz sklenem, vsaki dan biti pri sv. maši če bo le mogoče, in tebi takrat z vso mogočo pridnostjo streči, ter te z vsimi nebeškimi duhovi kot svojega Boga moliti.

Molitve pri sv. maši.

Napeljevanje

s pridom biti pri sv. maši.

Če hočeš pri nar svetejši daritvi svete maše s pridom biti, je po mislih učenih mož nar boljši in cerkvenemu duhu nar bližej, da se z mašnikovimi mislimi pri altarji zediniš. Mašnik pa daruje to Božjo daritev pred vsim družim, da poplačuje štiri poglavitne dolgove, ki jih imamo do Boga, kateri so po nauku sv. Tomaža Akvina ti le:

Pervi je, da častimo in molimo neskončno veličastvo Božje; *drugi*, da mu zadostujemo za svoje grehe; *tretji*, da se mu zahvaljujemo za vse prejete dobrote; *četerti*, da si po tej nar svetejši daritvi prosimo Božje pomoči in njegove gnade.

Nikdar ne pozabimo, da, kadar smo pri sv. maši, z mašnikom Bogu darujemo, in mašnik z nami in v našem imenu; tudi moramo ž njim prositi Boga, da bi milostljivo sprejel njegovo in našo daritev: tedaj je gotovo nar bolje, da se zedinimo z mašnikom in združeno darujemo sv. mašo.

Da se bolj lahko združiš z darujočim mašnikom, zamoreš se poslužiti sledeče sv. maše:

Kadar se mašnik v začetku svete maše pred altarjem globoko poniža in moli očitno spoved v spoznanje grehov, stori tudi ti tako, sprašaj svojo vest, da spoznaš grehe, ki so morebiti skriti v tvojem sercu, prizadevaj si obuditi resnično kesanje, ter s skesanim in ponižnim srcem prosi Boga odpuščenja svojih grehov; potem kliči k sv. Duhu in k nar svetejši Devici za pomoč, da bi bila pri sv. maši pričujoča z vso mogočo pobožnostjo in gorečnostjo. Na to premišluj štiri dele sv. maše, da tako zadostiš dolžnostim, zavoľo katerih je Jezus Kristus postavil to nar svetejši daritev.

Od začetka sv. maše do evangelja.

V prvem delu, od začetka sv. maše do evangelja, glej, da zadostiš svoji prvi dolžnosti, ktera je: da častiš in moliš Boga, kteremu si dolžna neskončno čast in hvalo, in da se pred njim v spoznanji same sebe globoko ponižaš. Spomni se vendar, da pred očmi neskončnega Boga v resnici nič nisi, spoznaj svojo veliko revšino, svojo nezmožnost in ne bodi že zadovoljna s tem, da to v sercu občutiš, temuč ponižaj se tudi po vnanjem, ker to se vselej pri tako imenitni daritvi spodobi. — Moli tedaj z zbranim duhom naslednjo molitev:

O moj Bog, Stvarnik nebes in zemlje, jaz revna in uboga stvar te molim na kolenih, in te spoznam za svojega nar vikšega Gospoda in edinega lastnika svojega serca. Jaz spoznam pred celim svetom, da za vse, kar sem in imam, se imam zahvaliti le tvoji dobroti. Tvojemu neskončnemu Veličastvu, o Bog! gre neskončna čast in hvala; ker ti pa jaz sama nisem nikoli v stanu skazati tolike časti, in tudi vsi angelji, svetniki in ljudje skup ne, ampak samo Jezus Kristus: ti toraj darujem v ta namen vse poniževanje in častenje, s kterim te tvoj Božji Sin, naš Gospod Jezus Kristus na tem altarji neskončno časti in povečuje. Kar Jezus stori, rav-

no to hočem ž njim vred storiti tudi jaz, ž njim se ponižujem in pripogujem pred tvojim visokim Veličastvom. Sklenjena z njegovo ponižnostjo in podveržnostjo molim tvojo nar svetejši pričujočnost.

Tukaj zapri bukve, in obudi še več takih notranjih pobožnih djanj, in srečno se čuti, da Jezus Kristus Boga neskončno časti in hvali, in ponavlja potlej večkrat te ali enake besede:

O moj Bog! nepopisljivo je moje notranje veselje, da se tvojemu Božjemu Veličastvu po tej sveti daritvi skazuje neskončna čast. **O** da bi te vsi ljudje na zemlji spoznali in neprenehama častili in hvalili z mano vred! **To** je moja želja do smerti.

Vendar, ako ne moreš te molitve od besede do besede ponavljati, ni nič za to; ti zamoreš, da si le v duhu zbrana in z Bogom zedinjena, s svojimi lastnimi besedami mu reči, kar ti navdaja notranja pobožnost. O kako dobro boš tako poravnala svoj prvi dolg pred Bogom!

Od evangelja do povzdigovanja.

V drugem delu sv. maše, od evangelja do povzdigovanja, glej, da poravnaš svoj drugi velik dolg, kateri izvira iz mnogih in velikih grehov, s katerimi si razdražila Božjo pravico; — da bi Bogu po dolžnosti zadostila, moli s skesanim srcem:

Tukaj, o moj Bog! je nehvaležna duša, ktera se je bila spuntala zoper tebe, svojega Stvarnika, Gospoda in Dobrotnika. Oh! od žalosti presunjena sovražim in iz celega serca studim svoje premnoge majhne in velike grehe; v zadostenje za-nje kaj ti hočem darovati? Ko sem tebe, svojega neskončnega Boga razžalila, ti gre za vsako razžaljenje neskončno zadostenje; pa oh, jaz revna in uboga! kje hočem vzeti neskončno zadostenje za toliko svojih grehov? Pa potolažena bodi, moja duša, glej Sin Božji, Jezus Kristus stopi iz ljubezni do mene iz visocih nebes na altar, in se hoče sam sebe za-me darovati na altarji razžaljenemu Bogu v spravno daritev, kakor nekdej na Kalvariji. Ko se Jezus na tem altarji daruje, vzame On dolžnost na-se, tebi, moj Bog! zadostiti namesto mene. Jaz ti tedaj darujem vse zasluženje Jezusovo, kri Jezusovo, ravno tega Jezusa, kateri je Bog in človek skupej, kateri se v novič na altarji v spravi dar za-me da. In ker moj Jezus mene toliko ljubi, da hoče biti On na tem altarji moj srednik in besednik, in ker njegova draga kri pred tvojim ojstrim sodnim stolom prosi usmiljenja in odpušenja za-

me: sklenem svoj glas z velikim glasom Božje kervi, in zdihnem k tebi polna zaupanja na tvoje usmiljenje:

O usmiljeni, o nar svetejši Bog! kri Jezusova kliče za-me milost in odpušenje, po tem kliče tudi moje skesano in ponižano serce. **O** moj Bog, Bog mojega serca, dasiravno te ne morejo omečiti moje solze, ali se pa zamoreš zoperstavljeni zdihovanju in solzam Jezusovim? Bi milost Jezusova, ktero je skazal na križi in s prelivanjem svoje kervi v odrešenje vsega človeškega rodu, ne bila zadosti, na tem altarji zadobiti meni odpušenje mojih grehov? **O** terdno upam, da zavoljo te presvete Jezusove kervi mi boš odpustil vse moje grehe, tudi nar ostudniši, in jaz ti obljubim, da do zadnjega zdihleja svojega življenja ne bom jenjala, jih objokovati.

Tù zopet zapri bukve in obudi več djanj serčnega kesanja, da se ljubezen do Boga v tebi vname; prepusti se vsim občutlejem svojega serca in če tudi besed ne izgovarjaš, zamoreš v dnú svojega serca moliti:

O moj prelubeznjivi Jezus! daj mi jokati s Petrom, in serčno kesanje občutiti z Magdaleno, daj mi žalost vsih svetnikov, kateri so iz poprešnjih grešni-

kov postali resnični spokorniki, da, ko sem pričujoča pri tej sv. maši, po zasluženji presvete daritve dosežem popolnoma odpušenje vsih svojih grehov.

Nikar ne bodi že zadovoljna te ali enake besede le poverhi ponavljati, ampak čuti to tudi v sercu, in kolikor je le moč v Bogu zbrana; potem si bodi svesta, da boš po Jezusu, svojem sredniku, obilno ali še popolnoma poravnala svoj dolg pred Bogom.

Od povzdigovanja do obhajila.

Od povzdigovanja do obhajila ali zavživanja zadostuj svojemu tretjemu zadolženju proti Bogu, ktero obstoji v tem, da se Bogu vredno zahvališ zavoljo tako velicij in neštetilnih dobrot, ki ti jih je skazal. V vredno zahvalo za toliko dobrot Božjih mu daruj neprecenljivi dar, telo in kri Jezusa Kristusa; tudi povabi vse angelje in svetnike, da ti pomagajo Bogu dolžno zahvalo skazovati, ter moli:

O moj Bog! ki si me tako priserčno ljubil, in ktereга ne bom jaz nikoli tako ljubila, kakor zaslužiš, ti me vidiš obdarovano z neštevilnimi splošnimi in posebnimi dobrotami in gnadami; z dobrotami, ki si mi jih skazal tù na zemlji, ki so majhne v primeri s tistimi, ki si mi jih pripravil v večnosti. Vidim in

spoznam, da tvoje milosti proti meni ni konca ne kraja, in da se ne utrudiš, meni gnade deliti; pa jaz sem tudi tako srečna, tvojemu pravičnemu tirjanju popolnoma zadostiti; — to presveto telo Jezusovo pod podobo kruha, — ta Božja kri pod podobo vina, katero jaz na kolenih molim, — ta čisti, sveti in neomadežvani dar, ki ti ga po mašnikovi roki darujem v znamenje in spričevanje svoje hvaležnosti, je zadostno plačilo za tolike gnade, več kot zadostno plačilo za vse darí, s kterimi si me obdaroval. Ta dar, ki ima neskončno vrednost v sebi, je več kot vse, kar sem prejela do današnjega dne, več kot vse, kar zamo-rem še zadobiti v prihodnosti. O vi angelji Gospodovi in vi vsi izvoljeni prebivavci nebeški, pridite mi na pomoč mojega Boga častit, in darujte mu v zahvalo za toliko dobrot ne le samo to sveto mašo, ampak vse, ki se zdaj darujejo po celem svetu, da popolnoma poplačam njegovo veliko in ljubeznjivo željo, mene z dobrotami obdarovati, in da mu s tem zadostim za vse gnade, ki mi jih je že skazal, ki mi jih vsaki trenutek skazuje in ki mi jih bo še v prihodnje in vse večne čase skazal.

O s kolikim dopadajenjem bo sprejel nar dobrotljivši Bog tako spoznanje in spričevanje serčne zahvale! O kako močno ga bo zadovolil ta neprecenljivi dragi dar! Hočeš tem pobožnim in otročjim občutlejem še daljni posluš dajati; povabi vse nebesa, namesto sebe Gospod Bogu zahvalo dajati; z vsim srcem se obrni na Marijo Devico in na svetnike, do katerih imaš posebno pobožnost, ter reci:

O Marija, ti izvoljena Devica in Mati Božja, kakor tudi vi vsi moji sveti pomočniki in pomočnice in cele nebesa, častite, hvalite in zahvalite mojega Gospod Boga za vse meni podeljene gnanje in dobrote, ker se mu jaz zadosti zahvaliti ne morem; prosite ga, da sprejme mojo dobro voljo, in z dopadajenjem pogleda na gorečo hvaležnost, ki mu jo opravlja in daruje Jezus Kristus namesto mene v tej sveti daritvi.

Pomudi se v teh pobožnih občutlejih, in ne vtrudi se jih večkrat ponavljati, če ti dopusti čas; bodi potem prepričana, da si zadostila svoji tretji veliki dolžnosti do Boga.

Od mašnikovega obhajila do konca sv. maše.

V četrtem delu od mašnikovega obhajila do konca sv. maše spolni četrto dolžnost do Boga, ktera je: njega zaupljivo pomoči in vsih

potrebnih gnad prositi. Še pred tem pa, kolikorkrat se v resnici ne obhajaš, zamoreš to na duhovno vižo storiti, in zavaljo tega prav serčno obudi kesanje čez vse svoje grehe, terkaj na svoje persi, v spoznanje, da si nevredna tolike gnade, oživi vnovič v sebi vero v resnično pričujočnost Jezusa Kristusa v sveti hostiji, obudi djanje ljubezni do Boga in Jezusa in notranjo željo, se z Jezusom zdaj zediniti na duhovno vižo. Tedaj zamoreš tako le moliti:

O moj Bog! ti cilj in konec vsih mojih želj, kako mi je iz serca žal, da sem te tolikrat razžalila, tebe, mojo edino, mojo nar veči dobroto, ki bi te bila imela čez vse ljubiti! Vošila bi si, da bi bila zgubila življenje, le da bi tebe ne bila žalila. Terdno sem zdaj sklenila, raji stokrat umreti, ko tebe še kterikrat radovoljno razžaliti. — Moj nar ljubeznjivši Jezus! živo verujem, da si resnično na tem altarji pričujoč, verujem, da je pričujoče tvoje sveto telo, in pričujoča tvoja predraga sveta kri, da si ves in resnično pričujoč, kakor Bog in človek skupaj, tudi v nar manjem delu svete hostije, in v nar manji kaplji svete kervi, ter se daješ vernim v dušno jed in pijačo. — Iz serca te ljubim, ker si moj Gospod in priserčni Ženin moje duše. O ko bi bila pač tudi jaz tako srečna, kakor

mašnik in verni, kateri te v resnici prejmejo! Pa ker te zdaj v resnici prejeti ne morem, pridi, o moj Jezus! pridi vsaj na duhovno vižo in posveti me s svojo gnado, pridi moj Jezus, in polasti se mojega tebi vdanega serca!

Tù postoj malo časa, in da svojo pobožnost povikšaš, si misli, da ti prečastita Devica Marija ali kak angelj Božji sveto hostijo podelit pride. Potem, ko si Jezusa v duhu, polna ljubezni, v svoje serce prejela, ponavljaj večkrat v sercu naslednje besede:

O moj dragi Jezus! jaz te ljubim, da, jaz te ljubim, ti si moje edino upanje, ti me hočeš zveličati, o tako ne pusti, da bi se kdaj od tebe ločila! Tebi naj vsa živim!

Po tem duhovnem obhajilu ne pozabi, da Bog sam je v tvojem sercu pričujoč. Spodbudi se tedaj in prosi ga polna zaupanja ne majhnih reči, temuč prosi ga nar večih gnad, saj če darujemo večnemu Očetu njegovega preljubega Sinú, mu prinesemo nar večí dar, ki ga On prejeti more. Zavoljo tega serčno Boga prosi vsega, česar koli ti je treba, ter k njemu z nar globokejši ponižnostjo tako le moli:

Moj Gospod in moj Bog! jaz se nevredno spoznam tvoje milosti in dobrote; vem, da nisem nikakor zaslužila, da bi me uslišal: ali zamoreš pa pustiti

nevslišano molitev Jezusovo, katero on za-me na tem altarji opravlja, kjer ti daruje vse svoje zasluženje, svoje telo in svojo sveto kri? **O Bog** mojega serca! usliši molitev tega, kateri se pri tebi za-me tako močno poteguje, in dodeli mi zavoljo Jezusa, zavoljo njegovega zasluženja vse gnade, ktere koli so mi potrebne, da se zveličam. Zdaj si upam več, kakor kdaj, zakaj Jezus mi daje upanje, te prositi ne le odpuščenja vsih svojih grehov, temuč tudi tvoje svete ljubezni in neprecenljive gnade stanovitnosti v dobrem do konca. Ker tedaj vse svoje zaupanje stavim na Jezusovo pomoč, te prosim, o moj **Bog**! lepih čednosti, kakor: ponižnosti, pokoršine, poterpežljivosti, molčečnosti, krotkosti, vdanosti v tvojo sveto voljo, usmiljenja, dobrotljivosti, zmernosti, zatajevanja same sebe in vsih drugih, in to v visoki stopnji popolnosti: prosim te tako močne pomoči in gnade, da v resnici svetnica postanem. Zmiraj v zaupanju na molitev, ki jo moj Jezus pošilja k tebi, te z vso ponižnostjo in gorečnostjo prosim spreobrnjenja grešnikov in nevernikov, posebno pa spreobrnjenja tistih, s katerimi sem bolj in morebiti v bližnji zvezi. Razun tega te tudi pri tvoji

neskončni dobrotljivosti in Jezusovem zasluženji prosim, da blagovoliš ne le eno, ampak vse terpeče duše iz vic rešiti ali saj čas njih očiševanja prikrajšati. **O** moj **Bog!** naj bi bilo pač tvoje presveto Ime od vsih ljudi na zemlji spoznano, ljubljeno in poveličano, da bi te kdaj v nebesih vsi gledali, vekomaj častili in uživali. — Tako upam, tako naj se zgodi po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. **Amen.**

Prosimi zamoreš nadalje z nar večim zaupanjem za-se, za kakšno posebno čednost, ali da bi se zamogla kakega pregreška posebno varovati; — prosi tudi za svoje stariše, za sorodnike, za prijatlice in za vse, ki so ti dragi, vsih časnih in večnih dobrot, ki so potrebne k večnemu zveličanju. Priporočuj Bogu tudi sveto katol. Cerkev, da se milostljivo ozre na njene stiske, da ji zmago čez vse nje sovražnike, in polnost vsih dobrot dodeli. Daleč pa naj bo od tvoje molitve vsa mlačnost serca in vsa omahljivost v zaupanju; bodi terdno prepričana, da tvoja molitev z Jezusovo molitvijo združena, bo gotovo uslišana. Za to ti je Jezusova beseda porok: „Karkoli boste Očeta prosili v mojem Imenu, vam bo dal“. (Jan. 16, 23.)

Kadar je sveta maša dokončana, obudi djanje hvaležnosti s temi ali z drugimi besedami:

Vsegamogočni Bog! zahvaljen bodi vekomaj, da si mi dal milost pričujočej biti pri nar svetejši daritvi nove zaveze, pri kateri nebeški duhovi Jezusa molijo in verni kristjani nar obilniši milosti zadobé. Daj mi, o dobrotljivi Gospod, od te svete daritve okušati vedno nar obilniši sad, da te bom vekomaj častila in hvalila, kateri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Zapusti po tem cerkev z ravno tako ginenim sercem, kakor ko bi bila na gori Kalvariji. Sv. maša, pri kateri si bila pričujoča na tak način, mora gotovo obroditi nar bolji sad. Ne zamudi tedaj toliko dobrega pripomočka, s katerim zamoreš Bogu vso njemu dolžno čast in hvaležnost skazati, bližnjemu v vsaki potrebi tako tečno pristopiti, in sama za-se nar dražji dobrote in gnade zajemati iz zaklada Božje milosti.

Druga sv. maša.

Pripravljanje.

 neskončno sveti Bog, jaz uboga grešnica pridem pred tvoj altar, da se vdeležim neskončne daritve sv. maše. Ta daritev je edina, ki je vredna tvojega Veličastva, ker se ti tvoj edinorojeni večni Sin sam daruje. V zedinjenji z onim nar popolnišim namenom, s katerim se je tvoj preljubi Sin v daritev za nas dal, ti to sveto mašo darujem v nar veči češenje in poveličevanje tvojega presvetega Imena, v zahvalo za vse meni doslej skazane gnade in dobrote, v zadostenje za vse svoje storjene grehe, v dosego vsih meni potrebnih gnad, v pomoč in tolažbo tistih, za ktere sem

moliti posebno dolžna, posebno teh živih . . . in teh mrtvih . . . Sprejmi to nar svetejši daritev tudi v čast Marije, Matere Božje, in v zahvalo za vse nji podeljene gnade in spredke, kakor tudi v čast svetnikov in svetnic, katerih častitljiv spomin in god se danes obhaja. Pripravi, o Bog! moje serce, očisti mojega duha, zbriši moje grehe in daj gorečnost, da se vredno vdeležim té nar svetejši daritve, in od nje zadobim obilni sad.

K z a č e t k u.

V britkosti svojega serca se spomni mnogih grehov, ki si jih storila v svojem življenji, in posebno tistih, kateri te nar bolj ponižajo. Odkri Bogu vso svojo revšino in prosi ga, da ti dodeli milost in odpušenje.

O moj Bog, tvoje sveto okó vidi nad menoj le nepokoršino, nehvaležnost, greh in revšino! Oj, kolikrat sem prederzno in nepremišljeno ravnala, govorila in mislila zoper tvoje zapovedi. Pred tabo, v pričo tebe, o Bog! sem grešila in pred vesoljnimi nebese, zato se tudi ponižno in skesano obtožim kakor grešnica pred tabo, o vsegamogočni Bog, pred Marijo, nar čistejši vsih devic, pred sv.

Mihaelom arhangeljem, sv. Janezom Kerstnikom, sv. aposteljnom Petrom in Pavlom in vsimi svetniki, ter spoznam svoj velik dolg, in da nisem vredna, da me nosi zemlja. Pa, o moj Bog in Gospod! ne hodi z mano še v sodbo, temuč daj meni in vsim grešnikom in grešnicam milost, odvezo in odpušenje naših grehov. Za to prosite zame in za vse sv. Marija vselej devica, sveti Mihael veliki angelj, sv. Janez Kerstnik, sveta aposteljna Peter in Pavel in vsi moji ljubi svetniki in pomočniki pri Gospodu, našem Bogu!

Kirie elejson, ali: Gospod, usmili se nas!

Kliči s serčnim kesanjem k milostljivemu Bogu za usmiljenje, in obudi tudi veliko zaupanje na milost Božjo.

(Rauchenbichler.)

Ti, o Bog tolažbe, se me usmili! Poglej, kes in žalost ste pobile moje serce. Usmili, usmili se té, ki je iz nič stvarjena ino spočeta v grehu, kot slab človek zopet padla v grehe! — Poveljaj nad menoj svoje usmiljenje, ki vse zveliča, ki na tebe zaupajo; le zavoljo tvoje dobrote, ne pa zavoljo mojega za-

služenja se boš poveličal nad mano. Zaslужenja ti nimam nobenega pokazati, razun zasluženja tvojega preljubega Sina, ki je za nas na križi umerl, da bi grehe vsih zbrisal s svojim terpljenjem.

Gloria, ali: Čast Bogu.

Zbudi v svojem sercu veliko željo, Bogu vso mogočo čast in bližnjemu vse mogoče dobre skazati. Veseli se z angelji, da je tudi tebi dano spoznati skrivnosti sv. vere; in napolnuj svoje serce z visocimi mislimi od veličastva Boga Očeta in njegovega Sinu, Jezusa Kristusa.

Čast Bogu po višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so svete volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te, zahvalimo se ti zavoljo tvoje prevelike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, vsegamogočni Oče! — Gospod Jezus Kristus, edinorojeni Sin Očeta, pravi Bog! Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe svetá, usmili se nas; ki odjemlješ grehe svetá, usliši našo prošnjo; ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! ker sam ti si svet, sam ti Gospod! ti sam nar vikši Jezus Kristus! s svetim Duhom vred v časti Boga Očeta. Amen.

Mašnik moli na strani.

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! usliši prošnje svojega ljudstva in ne odverni svojega svetega obličja od nas zavoljo naših grehov. Usliši milostljivo molitev svojega služabnika, mašnika, kateri sreče in zveličanja prosi tvojemu ljudstvu, in dodeli, da to, česar te z zaupanjem prosimo, od tvoje milosti dosežemo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitev za vse potrebe.

(Peter Kanisi.)

Vsegamogočni Bog, kralj živih ino mertvih, čigar premogočna roka vse ohrani, ozri se milostljivo na vse tiste, ktere tvoji dobroti priporočamo, na naše stariše, brate in sestre, na našo žlahto, prijateljce in vse druge, ki so v kaki zavezi znanja ali ljubezni z nami.

Blagoslovi tudi našo hišo, naš kraj in našo deželo, da bo v njej oboji spol in vsaki stan tvojih vernih mirno živel, in dolgov pregrehe odvezan si prizadeval zvesto dopolnovati dolžnosti svojega

poklica, in tebi z dopadljivim življenjem služiti. Pa ne samo živim, ampak tudi vsim tistim, ki so se v katoliški veri iz tega sveta ločili, spreglej milostljivo vse grehe, da bodo med tvojimi svetniki uživali večno luč in pokoj. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mašnik bere list.

(Sv. Frančišek Salezij.)

Naj molčijo pred teboj, o Gospod, vse stvari! Ti sam pridi in govori moji duši, zakaj glej, tvoja služabnica poslušaj! Navdaj me z gorečnostjo prerokov in z ljubeznijo aposteljnov, in dopolni v meni, kar si po njih govoril in obljubil! Razsvetli me, o Gospod! in milostljivo me pasi, dokler ječim v ječi umirajočega življenja; zakaj zelo potrebujem luči in hrane! Tvoja sveta beseda naj bo svetilnica, da bo svetila pred mojimi stopinjami: in tvoje sveto telo naj bo moja hrana, da ne opešam na potu svojega popotovanja, ampak srečno k tebi pridem. Amen.

Namesto tega zamoreš brati:

Berilo iz 2. lista sv. Pavla aposteljna do Korinčanov 10, 17. in 11, 1 — 2.

Bratje! (sestre!) kdor se hvali, naj se hvali v Gospodu. Zakaj, ne kdor se sam hvali, je skušen, ampak tisti, ktere-ga Bog hvali. O da bi vi prenesli malo moje nespameti! Pa poterpite z menoj. Zakaj vnet sem za vas z Božjim ognjem; ker zaročil in dal sem vas enemu možu, čisto devico, Kristusu.

E v a n g e l i.

(Hauber.)

Jezus Kristus, o vse hvale, časti in ljubezni vredni Dobrotnik človeštva, edini dobri Učenik, ktere-ga moramo poslušati, in nar svetejši zgled, ktere-ga moramo posnemati! Kako se ti zamorem dosti goreče in priserčno zahvaliti, da si nam z nebes prinesel svoj sveti evangeli, veselo oznanilo našega odrešenja in zve-ličanja! O daj, da se ne bo razlegal samo po mojih ušesih, ampak da se bo vtisnil tudi v moje serce, obrodil vreden sad spreobrnjenja in keršanske pravice, in se tako tubi v meni razodel, kakor Božja moč, ki zveliča vse, ki nanj ve-rujejo.

Namesto tega zamoreš brati:

Evangelij sv. Matevža 25, 1 — 13.

Tisti čas je Jezus svojim učencem to priliko govoril: Nebeško kraljestvo je podobno deseterim devicam, ktere so vzele svoje svetila in so šle ženinu in nevesti naproti. Pa pet jih je bilo nespametnih in pet pametnih. Petere nespametne so vzele svetila, olja pa niso vzele seboj. Pametne pa so vzele olja v svojih posodah s svetili vred. Ker se je pa ženin mudil, so vse podremale in zaspale. O polnoči pa nastane šum: Glejte! ženin gre, pojdite mu naproti. Takrat so vstale vse tiste device, in so napravljale svoje svetila. Nespametne pa so modrim rekly: Dajte nam svojega olja, ker naše svetila ugasujejo. Pametne pa so odgovorile, rekoč: Da ga kje ne zmanjka nam in vam, pojdite raji k prodajavcem, in si ga kupite. Kadar so pa šle kupovat, je prišel ženin, in pripravljene so šle z njim na ženitnino, in duri so se zaperle. Poslednjič pa pridejo tudi one device, rekoč: Gospod, gospod! odpri nam. On pa je odgovoril rekoč: Resnično vam povem, vas ne poznam. Čujte tedaj, ker ne veste ne dneva ne ure.

V e r a.

*(Kadar jo mašnik moli.)**(Peter Silbert.)*

Ti, o Gospod, imaš besede večnega življenja, in resnica je tvoja beseda, zakaj ti sam si večna Resnica. Zatoraj verujem, o Bog! kar je dopadlo tvoji Božji svetosti nam razodeti; vse nauke, ktere si svoji sveti cerkvi sporočil, katero si na skalo sozidal, in ktere ne bodo peklenške duri nikdar premagale, naj se še toliko sovražnikov čez njo vzdigne; zakaj ti si pri nas do konca vsih časov. Daleč naj bo od mene, da bi kdaj poslušala sladko in strupeno čenčanje zvičajnih hinavcev, nevernih besedačev in krivovercev, pred kterimi si svaril svoje verne kakor pred zgrabljivimi volkovi v ovčjih oblačilih. Daleč naj bo od mene, da bi jih ubogala, ako mi porekó: „Tukaj je Kristus, ali tam je!“ zakaj jaz vem, da si ti, o Jezus Kristus! le v svoji sv. katoliški cerkvi, katero si postavil v svoji sveti kervi; in tudi sem pripravljena, to svojo sveto vero zapečatiti s svojo kervjo. Oh, obderži jo, o Gospod! in pomnoži v meni to vero, katero si mi po svoji milosti podelil. Amen.

Pred pridigo.

(M. Hauber.)

Preljubi Jezus! očisti usta svojega služabnika, ki nam v tvojem imenu tvojo besedo hoče razlagati, kakor si jih očistil preroku Izaiju! položi mu svoje besede na jezik, in razsvetli mu serce s svetim Duhom, da bo govoril tvojo besedo k našemu boljšanju. Odpri pa tudi naše ušesa in naše serca, da bomo dobro sprejeli glas tvojega evangelja.

Pomagaj, ljubi nebeški Oče! da bi ta oznanovavec, ki si ga ti poslal, z nami vsemi kdaj dosegel sveti raj. Amen.

Po pridigi.

(M. Hauber.)

Sin Božji, Jezus Kristus! ti imaš besede večnega veselja, in tvoj služabnik nam jih je zdaj razlagal s tvojo pomočjo. Zahvalim se ti za nje iz celega serca; in hvalim tvoje sveto Imé.

Pomagaj, vsegamogočni Bog! da ne bom le kar poslušavka, ampak tudi spolnovavka tvoje besede, da ne bom sama sebe goljufala.

Daj, da mi bo to podučenje v prid k poduku, boljšanju in pokorjenju v vsi pravici, da postanem popolnoma in dobra za vsako dobro delo. Daj, da hodim zvesto po tvoji besedi, in da ne oskrnim tvojega svetega Imena.

Ako še vsega prav ne umem, razodeni mi, kar mi je še potrebno, da pridem k popolnemu spoznanju tvoje svete volje, da bom rodovitna v dobrih delih, in okrepečana s tvojo pomočjo v poterpežljivosti; tako da kdaj ob uri svoje smerti zvem, da sem zares od tebe prejela besede večnega življenja, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K darovanju.

(M. Leonard.)

Sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! dopadljivo sprejmi leto neomadežvano daritev kruha in vina iz mašnikovih rok. Z njo se ponavlja tista predraga daritev, ktero je opravil Jezus Kristus na altarlji križa v spravo in zadostenje za naše grehe. Prinesem ti jo za svoje brezštevne grehe, prelomljenja in nezvestobe, za vse žive in mertve kristjane, da bo meni in njim v prid za večno življenje.

Darujem ti tudi, o nebeški Oče! svojo zastopnost in svoj spomin; prosim te, da oboje blagosloviš, da ne bota posihmal kaj drugzega spoznala in mislila, kakor tebe, o moj Bog! in kar si nam ti razodel. Darujem ti tudi svojo voljo, in jo želim tako terdno skleniti s tvojo voljo, da bi več ne iskala drugzega kot tebe, ničesar ne ljubila kot tebe, nič več ne želela, razun kar, kakor in kadar ti hočeš. Darujem ti tudi svojo dušo in svoje telo in vse, kar sem, kar imam, in kar zamorem. O Bog! tvoja hočem biti odslej na vekomaj. Tebi hočem živeti, tebi umreti; oh, ne daj se mi vekomaj pogubiti! Amen.

Predglasje.

Povzdigni se v duhu do nebes pred sedež Božjega veličastva; tam mu polna svetega strahu češenje in hvalo dajaj z angelji in kerubi, ki sedež Božji obdajajo.

Res je spodobno in dolžnost, prav in dobro, da ti vedno in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! po Kristusu, Gospodu našem. Po katerem tvoje Veličastvo hvalijo angelji, molijo gospostva, pred njim trepetajo oblasti, in ga nar viši nebeške moči in

blažena Serafinstva z združeno radostjo poveljujejo. **S** kterimi, prosimo, da smemo skleniti svoje glasove, te prositi, spoznati in klicati: Svet, svet, svet, Gospod — Bog Sabaot. Polne so nebesa in zemlja tvoje slave. Hosana po višavah. Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hosana po višavah!

Do povzdigovanja.

(Tomaž Kemp.)

Predobrotljivi Oče! spomni se neskončne ljubezni svojega Sina, kako je svoje življenje v smert dal, da bi svojemu ljudstvu pripravil življenje. Nič si ni prizanesel, da bi grešnikom večno prizanesti zamogel. — Spomni se njegovega prebritkega terpljenja. **O** kakošno je bilo terpljenje, kakošno zasramovanje, kteremu se je podvergel! kakošne tuge, s kterimi se je pokoril za nas od jaslí do smerti na križi! njegova prelita kri je vpila po spravi grešnih otrok s presvetim Očetom. Storil je iz sovražnikov prijatle, in sprejel razžalnike za otroke.

Presveti Oče! darujem ti torej dans znamnja terpljenja tvojega Edinorojenega in sklenem ž njimi naše prošnje in pri-

prošnje vsih svetih mučenikov, ki so za Jezusom hodili v njegovem terpljenji, in veselo kri prelili zavaljo njegovega Imena. — Poglej njegov smertni strah in njegov kervavi pot, zaušnice in biče, ter njegovo krono in škerlatni plajš, žeble in križ, in sulico, ki je prebodla preljubo Serce. Te znamenja terpljenja so bile prežlahtni lišp in kraljevo bandero, s katerim je nastopil tvoj Edinorojeni, da bi premagal sovražne moči peklenške. To je bilo orodje, s katerim je bila premagana smert, in s katerim je bil zopet rešen človeški rod. Zavaljo teh častitljivih znamenj zmage mi odpusti, Oče! moje grehe, in se me usmili. — Bodo naj mi škit zoper vsaki greh, in bramba zoper vse skušnjave. Tvoje britko terpljenje in smert naj bo, o Jezus! nar svetejši reč moje ljubezni, in nar slajši tolažba moje duše.

Molitev svetega Martina.

Spomni se, o Gospod! vsih svojih vernih, in usmili se keršanskega ljudstva; obvarovaj duhovski stan in duhovne družbe v svoji sveti službi; krepčaj vse, ki delajo, tolaži žalostne, podeli bolnim zdravje na duši in na telesu, daj ubogim in revnim, česar jim je treba v tem živ-

ljenji, pripelji popotnike vesele k svojim nazaj in poverni po svoji milosti, kakor dobrotljivi Oče vsim, ktere smo kje žalili, pohujšali ali poškodovali. Poboljšaj té, ki so grešili, spreoberni nevernike k sveti veri, pripelji krivoverce k edinosti svete cerkve, in pokaži jim luč resnice. Pomagaj grešnikom k resnični pokori, in ohrani pravične stanovitne v dobrih sklepih. Daj našim starišem, žlahti, prijatelom in sovražnikom, kakor tudi vsim, za ktere molimo, in so se naši molitvi priporočili, vse dobro; varuj jih vsega hudega, in podeli jim moč, da bodo v tvoji službi stanovitni do konca, dokler po izteku tega revnega življenja k tebi v svojo pravo domovino k večnemu plačilu in brezkončni časti vsih svetnikov ne pridejo. Amen.

K povzdigovanju.

Misli si Jezusa na križ povzdignjenega, terkaj z vso pobožnostjo na persi in reci:

O križani Jezus! jaz te ponižno molim! Oh, bodi mi milostljiv! usmili se me, in odpusti mi vse moje grehe!

O Jezus! ti si moj Bog in moje vse, kateri si se na lesu sv. križa daro-

val svojemu nebeškemu Očetu; stori me deležno svojega svetega terpljenja, in svojega resničnega telesa in kervi v tem sv. Zakramentu zdaj in ob uri moje smerti. Amen.

Pri povzdigovanji keliha.

O križani Jezus! jaz molim v vsi ponižnosti pravo živo kri, ki je tekla iz tvojih svetih ran, in je v tem sv. Zakramentu sklenjena s tvojim prečastitim telesom. **O** Božja kri, operi in očisti me popolnoma vsih mojih grehov, izbriši vse zaslužene kazni, in pokrepčaj me za večno življenje. Amen.

Obudi zdaj živo vero v resnično pričujočnost Jezusovo in misli si, kakor da bi ga vidila na križi viseti, zavoljo tega mu skaži vso mogočo čast, in pozdravi njegove svete ude bolj s srcem kot z ustmi:

Pozdravljenje Kristusovih udov.

O nar slajši Gospod Jezus, z živo vero te spoznam, častim in molim pod pričujočimi podobami kruha in vina! Češeno bodi nar častitljivši telo mojega Odrešenika Jezusa Kristusa, ti prava živa daritev, ki si bila darovana na lesu sve-

tega križa! Počešena bodi ti presveta glava, ktera si med vsemi glavami lepa, zlahtna in častitljiva, vendar zavoljo nas z bodečim ternjem kronana in s terstom tolčena! Počešen bodi ti nar ljubeznjivši obraz, na katerem imajo vsi angelji in svetniki veselje, vendar zavoljo nas zapluvan, bit, razpraskan in vse lepote obropan! Počešene bodite ve, nar bolj mile oči, ve svetli demanti in nar svetejši kristali, pa zavoljo nas s potoki solz oblite, kervave in otemnjene zavoljo toliko vdarcev! Počešene bodite ve, usta Božje, iz katerih je tekla beseda večnega življenja, ki ste bile zavoljo nas tolčene in napajane z grenkim žolčem in jesihom! Počešene bodite ve, nar zlahtniši ušesa, grozno žaljene s tolikim zasramovanjem in preklinjavnimi besedami! Počešene bodite prečastite persi mojega preljubeznjivega Gospoda Jezusa, ki ste bile zavoljo nas tolikrat strašno suvane! Počešene bodite ve, nar dobrotljivše roke in prežlahtne rame, ki ste bile na sv. križi razpete, raztegnjene, prebodene in pribite! Bodi počešena ti, presveta stran in Serce Božje, ktero si se zavoljo nas z grenkostjo napolnjeno, od prepolne ljubezni na sv. križi razpočilo, nazadnje še

s sulico prebodeno, kri in vodo prelivalo v naše zveličanje! Počešene bodite ve, častite kolena, ki ste se na vertu in sicer večkrat v molitvi pripogovale zavoljo našega zveličanja! Bodite počešene ve, presvete noge, ki ste bile zavoljo nas tolikokrat vtrujene in na sv. križi grozovitno z žeblji prederte. Počešena bodi ti nar lepši in nar žlahtniši duša mojega preljubeznjivega Gospoda Jezusa zavoljo nas do smerti žalostna! Bodi počešena nar dražji kri, ki si bila prelita za nas uboge grešnike iz njegove svete strani, iz njegovih rok, nog in celega telesa! Bodite počešeni vi udje, žile, kosti in celo prežlahtno človeštvo Jezusa Kristusa, ktero se je tri in trideset let veliko trudilo in delalo za naše zveličanje na zemlji!

O naj dobrotljivši in naj bolj usmiljeni Gospod Jezus Kristus! zavoljo teh tvojih sv. udov in tvojega britkega terpljenja in smerti, te pohlevno prosim, da mi dodeliš pomoč v vsih zopernostih in nadlogah, terdnost v vsih napadih in skušnjavah, odpušenje mojih grehov, poboljšanje življenja, varstvo pred vsimi zlegi, srečno končanje in večno veselje. Amen.

K O č e - n a š u.

(Tomaž Kemp.)

S tvojim Božjim zgledom oserčena, in od tvojega duha ganjena in pokrepčana, se ti vnovič vdam, in slovo vzamem od vsega, kar svet hudega in nečimurnega na sebi ima. Vse nesramne sladi studim iz celega serca, hudičeve djanja in vdanja zaničujem; posvetim in darujem se pa z vsim, kar sem in imam, v tvojo sveto službo. Dneve svojega življenja posvečevati z zvestim spolnovanjem svojih dolžnosti, eno s tabo biti: to je moja edina želja in moja prva skerb, kateri se zdaj vdam.

Da bi tvojo voljo popolnoma spolnovala, sem pripravljena, svojo lastno voljo popolnoma zatajevati z resnično pokoršino, katero sem dolžna skazovati svojim prednikom; zakaj nje ubogati, je toliko, kot tebe ubogati. Vklonem se pod njihovo roko, in jim hočem rada iz ljubezni do tebe pokorna biti, ako bi se mi tudi težavno zdelo. To hočem storiti, kakor prerojena v Kristusu, ki se je, dasiravno Bog in človek, ponižno vklonil pod roké svojega rednika in deviške matere, svojega kerstnika, in še celó pod:

roke svojih sovražnikov. Podvreči se hočem tudi svetovanju in volji onih, ki niso moji vikši (kolikorkrat ne bo zoper tvojo voljo), s serčno ponižnostjo in sveto ljubeznijo; in zakaj bi tega ne storila, ker jih za modrejši in boljši imam, kakor sem sama?

Jagnje Božje.

(Sv. Mehtilda.)

O Jagnje Božje, usmili se nas, in daruj se za nas svojemu nebeškemu Očetu z vso ponižnostjo in poterpežljivostjo, v nadomestenje vsih čednosti, katerih nam manjka!

O Jagnje Božje, usmili se nas, in daruj se za nas svojemu nebeškemu Očetu z vso britkostjo svojega terpljenja v popolno spravo za naše grehe!

O Jagnje Božje, usmili se nas, in daruj se za nas Bogu nebeškemu Očetu, z vso ljubeznijo svojega Božjega Serca v nadomestenje vsih dobrih del, katerih le malo imamo, in še te pomankljive!

O b h a j i l o.

(Alfons Liguori.)

O moj prelubeznjivi Zveličar, kako rada bi vendar jaz bila v številu onih

srečnih kristjanov, katerim je dopušeno priti vsaki dan k tvoji sveti mizi!

O koliki dobiček bi bil za-me, o moj Jezus! ko bi te zdaj v svoje serce prejeti mogla, da bi tebi skazala svojo čast, da bi ti potožila svoje potrebe, in da bi se vdeležila gnad, ktere tistim deliš, ki te resnično prejmejo! Ali ker jaz zdaj te gnade nisem vredna, o moj Bog! pridi ti moji revšini na pomoč. Odpusti mi vse moje grehe, iz celega serca jih sovražim, ker se tebi pred njimi studi. In ne zaverzi mojega resničnega poželenja skleniti se s tabo. Očisti me z enim pogledom svoje milosti, in stori, da te sprejemem v svoje serce kakor hitro bo mogoče. Do tistega časa pa, o moj Bog! te v ponižnosti prosim, da me vdeležiš tistih gnad, ktere po svetem mašnikovem obhajilu dohajajo vsim vernim, ki so pričujoči pri nar svetejši daritvi.

Pomnoži, o moj Jezus, moj Gospod in Zveličar! po tem Božjem zakramentu mojo vero, poterdi moje upanje, očisti v meni ljubezen do tebe, stori, da bom zaničevala vse, kar je tega svetá, tebe samo premišljevala in ničesar pozelela, kot tebe, da bom za-te samo še živelá, svetu pa odmerla. Amen.

K zadnjim molitvam.

(Alfons Liguori.)

Ker se je Jezus za te vsega daroval, daruj se mu tudi ti popolnoma, — in tudi vse svoje želje in nagnjenje.

Prišel si, o moj Jezus! iz neskončne ljubezni darovati se v naše zveličanje; glej, tudi jaz se darujem v tvojo čast. Tvoj dar sem, ne prizanašaj mi. Z veseljem sprejemem vse terpljenje, katero mi ti pošlješ iz svojih rok, in ga sklepam s tvojim terpljenjem. In zdaj zapustim to sveto skrivnost z nar terdnejšim sklepom varovati se vsacega greha in tudi nar manjega madeža greha, posebno tistih, k katerim me nar bolj vabi moje hudo nagnjenje. Tvoje zapovedi, ki so vse modre in svete in v naše zveličanje dane, hočem natanko vselej spolnovati, in pripravljena sem, poprej vse zgubiti in vse preterpeti, kakor le eno tistih prelomiti.

K blagoslovu (žegnu).

Blagoslovi, o moj Bog, te svete sklepe; blagoslovi nas vse po zasluženji našega Gospoda Jezusa Kristusa in po daritvi svete maše, vsegamogočni Bog

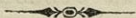
Oče, Sin in sveti Duh! In duše vernih naj v miru počivajo po milosti Božji! Amen.

K zadnjemu evangelju.

Jezus, večna Beseda Očeta, ti si se včlovečil iz ljubezni do nas! Molim te (poklekni in vstani), na te zaupam, tebe ljubim! Ti si na svet prišel kazat pot večnega življenja. Vodi me, ti prava luč svetá! da ne zajdem v tamotah tega življenja, temuč pri tvoji luči sveto živim in srečno umerjem.

Molitev po sv. maši.

Predobrotljivi Bog! zahvalim se ti iz dna svojega serca za to veliko milost, da si me vdeležil té nar svetejši in tebi nar dopadljivši daritve. Odpusti mi vse pri njej storjene pregreške razstresenosti. **Terdno sklenem,** nobenega greha več ne storiti, in v mislih, besedah in delih tako čuječa biti, da ne zgubim sadú daritve svete maše. **Blagoslovi me,** vsegamogočni, večni **Bog!** k mojemu delu. **O Jezus in Marija,** moja ljubezen na vekomaj! Amen.

Tretja sv. maša.

~~~~~

Dober namen in darovanje sv. maše.

O večni Bog, moj nebeški Oče! pri tej sveti maši hočem jaz zdaj biti, da bi te z Jezusom Kristusom molila in pove-
ličevala, se ti ž njim in po njem vredno
zahvalila, in te za se in za vse verne,
žive in mertve, gnad in milost prosila,
in da bi kazni, ki sem jih zaslužila s
svojimi grehi po Jezusovem zasluženju
izbrisala. Glej, o Bog! kdo je ta, ki se
ti daruje po mašnikovih rokah, zavoljo
njega mi dodeli, da s pravo pobožnostjo
in z zbranim duhom pred tebe pridem.
Sveta Marija, sv. angelji in svetniki in
svetnice Božje, prosite zdaj za me!

Od začetka sv. maše do povzdigovanja.

Premišljevanje britkega terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, da bi čistost serca zadobila.

Sin Božji, o Jezus! kako si ti prišel v toliko žalost in britkost? Vidim te ležati v kervavem potu na svojem obrazu in slišim te z milim glasom klicati k svojemu nebeškemu Očetu, da bi ti odvil kelih britkosti!

Kamor koli se ozreš, o moj Jezus! vidiš le strašno terpljenje, nečloveške neusmiljenosti in nezmerne bolečine, ki ti jih pripravljajo tvoji sovražniki. — Oh, da bi nas nesrečne odrešil, je tebe, o nedolžno Jagnje Božje, pravica Božja izdala peklenkim močem in grozovitosti slepih judov!

Vseh ljudi pregrehe, o Zveličar moj, ki si jih iz zgol ljubezni do nas na se vzel, te težijo kot težka butara, in smertne britkosti, ki sem jih jaz zaslužila s svojimi grehi, te stiskajo od vsih strani; in tvoje presveto Serce nima nar manjši tolažbe; — oh, tvoja duša je žalostna do smerti!!

Pri toliki britkosti misliš le na nas uboge grešnike, in hočeš rad vse terpeti in celo umreti, da bi le nam zadobil milost in usmiljenje. O ljubezen nezmerna! — zakaj sem te vendar kdaj žalila? s čim si zaslužil, da ti jaz toliko bolečino napravljam?

Poglej moja duša, kako neusmiljeni sodnji hlapci in nar nehvaležniši judje zgrabijo tvojega nar boljšega Očeta in nar zvestejšega prijatla in neusmiljeno vklenjenega in zvezanega naprej vlečejo! — Kam te peljejo vendar, o moj Zveličar? Če v ječo ali v smert, tako daj mi s tabo iti, ker oboje sem prevelikokrat zaslužila! Pa ti, o moj ljubeznjivi Odrešenik! hočeš po svoji neskončni milosti raji sam oboje prestati, da bi le mene rešil peklenške ječe in večne smerti. O usmiljeni, o dobrotljivi Gospod!...

In kaj vidim zdaj? — Tebe, veličastvo Božje postavijo pred sodnike kot nar večega hudodelnika, sodnji hlapci te obstopijo, trinoški ljudje te po vsi krivici s pestmi bijejo, te plujejo, sujejo in hudobno in krivično tožijo; oni te preklinjajo in vpijejo, da si smerti vreden! — Oh! ti sama svetost in nedolžnost, pa bi bil smerti vreden? Oj vem, da vso

nečast in vse hudo terpiš le zavaljo mene! Nebeški duhovi! zavzemite se nad Jezusovo nezmerno ljubeznijo in dobroto, pa tudi nad mojo nehvaležnostjo!

Da bi razvezal moje vezi, si dal zvezati sam sebe, in v duhu te pred sabo gledam zvezanega kot rop kervoločnih zverin. In zamore kdo dopovedati, koliko zasramovanja in nečasti si ti to noč preterpel od teh zaničevavcev? Zmed vsih človeških prijatlov si bil ti nar večji, si bolne ozdravljaj, iz obsedenih hudobne duhove izganjal, mertve oživljaj, in povsod si dobrote delil, učil in kraljestvo Božje oznanoval! — ali zdaj pa ti za dobro hudo povračujejo, te kot satanovega prijatla, kot preklinjeavca Božjega in kot zapeljivca ljudstva vlačijo od sodnika do sodnika! —

Kaj pa pomenijo biči in šibe v rokah sodnjih hlapcev? In ali ne more drugače biti, kot da nesramni in malopridni hlapci s tvojega nar čistejšega in žlahtnišega telesa oblačila nesramno in silovito potegujejo, in te neusmiljeno pretepajo, da se vdirajo potoki kervi iz brezštevilih ran! — Ti pa, o Jagnje Božje, kar besedice ne zineš, ampak voljno in tiho terpiš vse belečine! O

poterpežljivost nezmerna, o molčečnost občudljiva! . . .

Celo pri nar hujšem hudodelniku se imá vendar kako usmiljenje, pri tebi, o Sin Božji, pa čisto nobenega; — pri hudodelnikih palice štejejo, pri tebi pa ne; dasiravno si že ves v ranah, in ni že nič celega na tebi, se vendar ne utrudijo hudobne roke bričev; in ko eni odstopijo, pristopijo drugi. Zato tvoja duša že sahuje, tvoje moči zginjujejo, ti omaguješ in si že na pol mertev, in ni je več poprešnje lepote na tebi, ker ves si raztepen in razmesarjen. Pa za divje zveri ni še to zadosti. Ogernejo ti ponošen rudeč plajš, in ti iz bodečega ternja spleteno krono na glavo vtolčejo, da se globoko vsadi, in namesto kraljeve palice ti podajo terst v tvoje svete roke, pred tabo poklekujejo in se spakujejo: Bodi pozdravljen kralj judovski! in zopet ti vzamejo terst, in te neusmiljeno po glavi bijejo, da ti bodeči terni popolnoma raztergajo tvojo sveto glavo. Tako raztepen in s ternjem kronan si zopet pred jude postavljen, naj bi se te vsaj zdaj usmilili. Oh, kdo bi mogel biti tako kamnitnega serca, da bi te vidil v tako žalostni podobi, pa bi ne prelival gorkih

solz iz človeškega sočutja in usmiljenja? Ali kje je kaj sočutja in usmiljenja s teboj, o moj Jezus? Oh ni ga, ni ga nikjer! temuč sliši se le satansko kričanje: „Križaj ga, križaj ga!“ In sodba je sklenjena: ti, nar večí Dobrotnik človeštva, ti Zveličar sveta, moraš umreti, in sicer umreti na križi! Oj, da bi jaz uboga grešnica ne bila tega kriva! — ali kriva sem: Jezus, moj Zveličar mora zavoljo mene umreti na križi! —

Že je križ za te, o Zveličar sveta! iztesan, tam ti ga pokažejo, sam si ga moraš zadeti, in ga na svojih slabih ramah nesti na goro Kalvarijo. Molče greš, in moliš, in se opotekaš pod težkim križem, po vsem životu se potiš in s kervjo zaznamuješ svoje svete stopinje. Od prevelike slabosti trikrat padeš pod križem, pa le še spet se vzdigneš, in hočeš dalje hiteti s težkim križem naših grehov. Ker že ne moreš hitro stopati, te terdoserčni briči sujejo, in pàhajo, in neusmiljeno vlečejo. Ves spehan in do smerti oslavljen dospeš, o moj Jezus! na goro Golgato. Poslednjič moraš pa še to nečast terpeti, da ti oblačila, ki so se bile že prisušila na kervave rane, serdito stergajo iz tebe, in napravijo s

tem nove hude bolečine. Pa to je še vse premalo. Brezserčni rabeljni te veržejo na terdi križ, in z ojstrimi žebli nanj pribijejo tvoje svete roke in noge. — O ljubezen nezapopadljiva, ki te je za nas grešnike, na križ pribila in te od tal povikšala, da bi nas vse sabo potegnil! in po treh dolgih urah si med razbojnikoma v zapušenosti, v strašni žeji in v neznanih bolečinah svojo glavo nagnil in umerl. — O moj križani Jezus! na kolena pred te padem, in te molim. Gorke solze polivajo moj obraz, ko vidim tebe na križi viseti, terpeti in umreti, tebe, ki si moj Zveličar, moj Gospod, moj Kralj in Ženin. Oh, daj mi, da te čez vse ljubim, svoje grehe pa, ki so krivi vsega tvojega terpljenja in tvoje smerti, prav serčno obžalujem, in pred umerjem, kakor tebe še kdaj radovoljno razžalim. Brez tebe mi ne daj živeti, raji mi daj umreti, kakor brez tebe živeti, ker si ti moje življenje in zveličanje. — Po svoji sveti smerti si dal prebosti še svojo stran ter si nam odperl presveti tempelj svojega Serca v naše pribežališe. O nar svetejši sedež ljubezni Božje, vir vse milosti in usmiljenja, studenec vsih gnad, ogledalo vsih čednosti, moč in pribežališe

slabih, — o prebláženo Serce Jezusovo, bodi mi počešeno, hvaljeno in moljeno vekomaj! Pri tebi hočem jaz, slaba, moči iskati v življenji in v smerti. Ti si moja moč, tebi naj bije moje serce noč in dan.

O premila Mati Jezusova! kakšno žalost si občutila v svojem sercu, ko si vidila pred svojimi očmi Jezusa, svojega ljubega Sina križanega? Vem, da nikdar ne morem zapopasti, kako globoko je presunil oster meč britkosti in žalosti tvoje materno serce. Daj mi, o žalostna Mati Božja! zraven tebe pod križem stati, da po ginljivem pogledu na Jezusa križanega zmiraj bolj spoznam njegovo ljubezen, svoje grehe pa obžalujem in sovražim. Spomni se tudi, o dobrotljiva Devica, kako se je Jezus s kervavimi in solznimi očmi k tebi obernil, in te priporočil svojemu zvestemu prijatlu Janezu. In z ljubeznjivim učencem Janezom je tudi mene izročil tvojemu varstvu. Bodi tedaj moja ljuba Mati, in vodi me po poti križa in zatajevanja. Oserčuj me s svojim zgledom, tolaži me s svojo milo sladkostjo, stori me terdno, kadar se nate ozrem, in vdihuj mi pravo ljubezen do tvojega ljubega Sina Jezusa, kateri se je za me daroval na sv. križi,

in se ravno tako tudi zdaj na altarji daruje. Živo verujem, da zdaj pride na mašnikove besede na altar, ter ga resnično pričujočega ponižno molim.

Pri povzdigovanji sv. rešnjega telesa.

Moj Bog in moj Gospod! verujem, da si resnično pričujoč po Božji in človeški natori, dasiravno te ne morem viditi s telesnimi očmi. Z angelji in vernimi te ponižno molim, o nar vikši Dobrota! Hvalo ti dajem za tvojo veliko ljubezen, ki si mi jo skazal s svojim britkim terpljenjem in smertjo. Ti, o Jezus! si moje življenje in moje zveličanje, na te upam zdaj in v smertni uri.

Pri povzdigovanji sv. rešuje kervi.

Presveta Kri Jezusova, molim te v vsi ponižnosti; za me si tekla na sv. križi; operi me vsih mojih grehov; očisti moje serce, in daj mi neugasljivo žejo po pravičnosti; ne daj pa, o moj Jezus, da bi bila tvoja sveta Kri za-me, grešnico, zastonj prelita!

Po povzdigovanji do „Oče - naša“.

Hoja za Jezusom.

Kako, o moj nar ljubeznjivši Zveličar! ti zamorem ljubezen, ki si mi jo ti s svojim britkim terpljenjem skazal, povračevati in na znanje dati?

Gospod. Moja hči! če me hočeš ljubiti, moraš z mano križ nositi, in z mano terpeti, česar ti ne bo manjkalo, dokler boš kot umerljiva stvar potovala na zemlji. Ti si zavoljo svojih počutkov nagnjena vsemu hudemu. Te počutke pa moraš zatirati, in jim ne smeš nič pripustiti, kar je nasproti moji ljubezni. Ako jih ne zatiraš, boš marsikaj vidila, slišala in zvedila, kar te ne bo spodbujevalo k dobremu, ampak le napeljevalo k grehu. Ustavljaj se radoglednosti; tudi to je križ, ki se ga moraš učiti nositi. Berzdaj svoj jezik, da ne bo govoril, kadar bi rad kaj govoril, kar je napčno, ali zoper ljubezen bližnjega. Nosi dalej križ, ter se odpoveduj vsaki nezmernosti v jedi, v pijači in v spanji, odpoveduj se ravno tako tudi drugim rečem, ki se dobro priležejo tvojim počutkom; zatajaj se in pritergaj si. Nar pred si odrekuj grešne reči, potlej take, ki bi znale grešne postati, in zadnjič take, ki ti niso potrebne, in te opovirajo, da ne prideš

k veči svetosti. Ljubi delo in samoto, moli in čuj! Vselej se ti ne bo godilo, kakor bi sama rada. Večkrat te bojo tvoji bližnji in druge zopernosti k nevolji, trud in delo k nepoterpežljivosti, in navdihleji hudobnih duhov k malo serčnosti in zmoti zapeljevali; ti pa vse to poterpežljivo terpi, in neutrudeno se bojuj, če hočeš, da boš kdaj dosegla nebeški venec.

Hči. O križani Gospod in Zveličar! jaz sem pripravljena s tabo križ nositi, le pokrepčaj mojega omahljivega duha s svojo gnado. Z njo zamorem vse, brez nje pa ne premorem čisto nič.

Od Oče-naša do konca.

Duhovno zedinjenje duše s Kristusom.

Zastonj, moj nar zvestejši prijatelj! išem pri ljudeh prave ljubezni. Ti sam, o moj Jezus! si tisti, ki me resnično ljubiš, kakor si ti mene ljubil, me ne more nihče ljubiti.

Ti si za-me na križi terpel in umerl; pa tudi zdaj daruješ svoje bitko terpljenje za-me nebeškemu Očetu, ker si v tej nekervavi daritvi resnično pričujoč, in me tudi zdaj še vdeležuješ zasluženja svojega terpljenja. Ali ni torej ta tvoja ljubezen in moja sreča nezapopadljiva?

O moj Jezus! ki si za-me terpel in umerl, in se tudi zdaj za-me daruješ na altarji nebeškemu Očetu, in me po tej sveti daritvi, kakor upam, vdeležuješ svojega zasluženja: ali zamore tvoja ljubezen še kaj storiti? Me nisi že s tem do konca ljubil? kaj bi zamogel še kaj večega storiti? Zares ne angeljski, ne človeški um bi ne bil mogel na to priti, kar je znašla in storila tvoja Božja ljubezen: namreč ti, o Jezus! se hočeš dati meni v dušno jed, se čisto in popolnoma z mano skleniti, in z mano eden biti. Oh, kateri um zamore vendar zapopasti to Jezusovo ljubezen? Pa zakaj hoče Jezus, moj Gospod, da bi se zedinilo njegovo nar čistejši meso z mojim nečistim mesom, njegovo od ljubezni Božje vse plameneče Serce z mojim mlačnim srcem, in njegova nar svetejši duša z mojo grešno dušo? gotovo zato, da bi moj Ljubi na ta način podelil vse zaklade svoje ljubezni, in da bi tudi jaz saj zdaj njega do konca ljubila, in se mu, kakor On meni, čisto in popolnoma darovala z dušo in telesom. Ali bi ne bila potlej nar srečniši na zemlji? — Jezus bi bil moj in jaz njegova, On v meni in jaz v njem.

O usmiljeni Gospod! ki me s toliko priserčnostjo ljubiš, glej, jaz hitim k tebi, ki me k sebi kličeš, in se hočeš meni v dušno jed dati, in z menoj zediniti; — in če nisem vredna tolike gnade, da bi te v resnici prejela v sv. obhajilu, mi pa daj, da se v duhu s tabo popolnoma sklenem; le očisti še poprej mojo dušo in moje telo, in daj, da se vname moje revno serce od ljubezni tvojega presvetega Serca potem pa popolnoma s tabo zedini. Moja duša že vsa hrepeni po tvojem presvetem zedinjenji: torej pridi, o pridi, moj Gospod! pod mojo revno streho in nasiti s svojim sv. mesom in napoji s svojo sv. kervjo mojo lačno in žejno dušo, in daj, da se tudi mojim telesnim počutkom in poželjivemu sercu vse prigreni in pristudi, in da le samo po tebi hrepenim. — **O** zdaj pa prideš k meni — s tabo, s tabo, o Jezus, o Zveličar moj! se zdaj v duhu sklenem, ravno tako, kakor da bi te resnično prejela v svetem rešnjem Telesu. — **O**! našla sem ga, ki ga ljubi moja duša; deržim ga, in ne bodem ga spustila: zakaj On, ki se pase med lilijami (med nedolžnimi), mi je ljub, in jaz njemu. **O** Jezus! s katerim sem sklenjena: o da

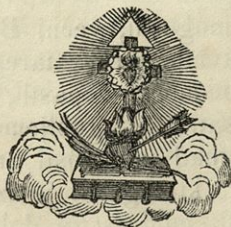

bi vedno s tabo sklenjena ostala, o da bi se nikdar, nikdar od tebe ne ločila! tebe se hočem deržati, in tvoje zapovedi hočem natanko spolnovati. **O Jezus**, moja ljubezen! daj mi sveto živeti, tebi živeti in enkrat v tvoji gnadi in ljubezni umreti, da te bom potem v nebesih vekomaj častila in hvalila, da si za-me terpel in umerl in me ljubil brez konca. **O Mati milosti**, prečista Devica Marija! prosi za-me, in zadobi mi gnado, da se ne ločim nikdar od Jezusa, in ne ljubim nič drugega, kot Njega samega.

Evangelij sv. Janeza 1, 1 — 14.

V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je po nji storjeno, in brez nje ni storjenega nič, kar je storjenega. V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. In luč sveti v temi, in tema je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, kteremu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da je pričeval od luči, da bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak

da bi pričeval od luči. Bila je prava luč, ktera razsvetli vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Na svetu je bil, in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli. Kolikor pa jih ga je sprejelo, jim je dal oblast Božjim otrokom biti, njim kateri verujejo v njegovo Imé; kateri niso iz kervi, ne iz volje mesá, ne iz volje možá, ampak iz Boga rojeni. In Beseda se je včlovečila, in je med nami prebivala (in smo vidili njeno čast, kakor čast edinorojenega od Očeta), polna milosti in resnice.

Mašne molitve

o sabotah in vsih Marijinih praznikih.

Darovanje svete maše.

Vsegamogočni, večni Bog! ne darujem ti klavnih darov starega zakona, kateri ti niso mogli dopasti, in grehov ljudi ne zbrisati, ne zgubljenemu človeškemu rodu gnad in milosti zadobiti; temuč tisti dar, kterega si je izvolila tvoja mogočnost, modrost in dobrota sama, in ta je tvoj preljubi Sin, Jezus Kristus, s tabo enaki večni Bog. Njega si poslal v to dolino solz in mu dal telo, kterega

je skrivna moč tvojega sv. Duha vpodobila v telesu in iz telesa neomadežvane Device.

Ta Božji Sin je po svojem včlovečenju s svojo pokoršino, svojo ponižnostjo, svojimi solzami, s svojim britkim terpljenjem in smertjo potolažil tvojo pravico, zbrisal naš dolg, spravil nebó in zemljo, in zgubljenemu človeškemu rodu zopet gnado in milost zadobil. Tega tvojega edinorojenega Sinu, nad katerim imaš vse dopadajenje, ti darujem, kakor se ti je sam daroval na sv. križi in se ti zdaj daruje po mašnikovih rokah; po njem te, o veliki Bog! molim in častim; po njem ti hvalo dajem; po njem k tebi zdihujem za odpušenje grehov; po njem te prosim gnade in milosti za meni priporočene žive in mertve in za vse uboge grešnike.

In ker si, nebeški Oče! dal svojemu Sinu devico Marijo za mater, nad katero si storil čudne reči, in po kateri si izpeljal veliko skrivnost svoje vsegamogočnosti; se boš tudi milostljivo ozerl na mojo molitev, ki jo po tej češeni Devici k tebi pošiljam. Ne boš ne zaverigel onih rok, ktere so ti darovale tvojega ljubega Sinú.

Od začetka sv. maše do predglasja.

Gospod Jezus Kristus, moj Bog in moj **Odrešenik**, ki si prišel v to dolino solz, svet s svojim britkim terpljenjem in smertjo odrešit in zveličat — zakaj, o neskončni **Dobrotnik**! si se tako dolgo mudil? Ti veš, koliko časa so zdihovale pravične duše po tebi! In potem ko si slednjič zapustil nebesa in si se včlovečil v deviškem telesu — zakaj, o **Bog** in človek skupej! si li hotel devet mesecev počivati pod srcem te **Device** in celih trideset let preživeti pod njeno pokoršino in v njenej družbi, ker si se le tri leta svetu pokazati dal? Nihče sicer ne more premeriti tvojih sklepov, in ne presoditi skrivnostnih potov tvoje modrosti — vendar le se mi verjetno zdi, da si si v preteklih časih pripravljaval vredno mater v kraljevi rodovini **Davidovi**, in devet mesecev v nji sam pričujoč, jo z vsimi gnadami ozaljšati, in trideset let jo popolnoma storiti hotel.

Ti si, o **Sin Narvikšega**! **Luč**, ktera je prišla v temoti svetit: ali — kdo zmed slabega ljudstva je bil v stanu gledati prečudno svetlobo tvojih žarkov? Ti si edinorojeni **Sin Očeta**, poln gnade in

resnice : ali — kako zvezo ima tvoja gnada z oterpnjenimi grešniki? in tvoja resnica z lažnjivimi in nečimurnimi ljudmi? Za tega voljo, ker niso hoteli spoznati tebe, večne Resnice, in ne sprejeti tvojih gnad, si po pravici skril svoje Božje zaklade v deviškem telesu Marije, v kateri so delali čudovite reči. Ona sama, podučena od angelja Božjega in razsvetljena od svetega Duha, te je spoznala pred vsimi družimi. Ona je tebe polnega gnade in resnice gledala v svoji terdni veri, molila v svoji ponižnosti, hvalila in povelicevala s svojimi ustmi, ljubila s svojo gorečnostjo, in vso težo tvojega veličastva nosila v slabosti svojega zlahtnega in deviškega telesa. Ona sama je vživala sladak sad tvojega spoznanja in tvoje pričujočnosti.

Bile so sicer tudi ob tistem revnem času pravične duše v Izraelu, katerim ni bil neznan čas tvojega prihoda; želele so tudi one piti iz studenca tvojih gnad, pa niso vedile, kam si se skril, o večna Lepota! Po Mariji si se jim dal spoznati. Marija je prva v Caharijevi hiši označevala tvoje dobrote, ki si jih, o Sin Božji! od rodu do rodu skazoval tistim, ki se tebe bojé. Po Mariji si Janeza,

svojega napovedovavca posvetil v maternem telesu, se razodel njemu in njegovi materi, in čez oba izlil svojega Duha. Koliko zakladov svojih gnad in milosti, ki si jih namenil človeškemu rodu prihodnjih časov, si še le izročil svoji preljubeznjivi Materi, da jih mi prejemo po njenih rokah.

Marija je mati življenja, ker je tebe, ki si naše življenje, spočela in rodila. Ti si njen Božji Sin, in ona je tvoja Božja Mati, in torej prva pomočnica za naše zveličanje.

O Bog! kolika čast, hvala in zahvala ti gre, da si svojemu Sinu, našemu Gospodu, Odrešeniku in Zveličarju Jezusu Kristusu tako čisto, tako sveto, tako ponižno devico mater dal, nam pa tudi tako milostljivo mater in srednico. Po tej občudljivi Materi in devici nam daj, da te če dalej bolj spoznamo, častimo in hvalimo, in njeno sveto življenje posnemamo, da tebi edino dopademo, ki si naš Bog in Gospod.

Mašnik povzdigne glas —

ti pa môli:

Moja Gospa, moja kraljica in srednica, mati lepe ljubezni, spoznanja in

svetega upanja! kako prečuden je Bog v tebi! kako velika si ti, ponižna devica, v njegovih očeh, kako lepa v človeških očeh, kateri hočejo gledati svetlobo tvoje časti in spoznati polnost tvojih milosti!

Dasiravno je peklena kača s svojimi pomagači — krivoverci — zoper tebe pihala, in zmanjševala tvojo nezapopadljivo visokost in čast tvoje prelepe čednosti in tvoje veliko zasluženje: si vendar vselej nar vredniši Mati Božja, mogočna Gospa in Kraljica nebes in zemlje, ktera je kači glavo sterla in zmagala vse krivoverstva. Jaz hočem toraj z velikim angeljem govoriti in klicati: Češena bodi — milosti polna — Gospod je s teboj; blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa, Jezus! kateri pride v podobi kruha in vina skrivnostno na altar, ne le kakor Bog, ampak kakor Bog in človek skup, z dušo in telesom, s kervijo in mesom, kakor si ga ti, o angeljska Devica od svetega Duha spočela, Devica v hlevu rodila, na svojih rokah nosila, v tempelju ga darovala za nas nebeškemu Očetu, ž njim pred grozovitnim Herodom bežala v Egipt, se v Nacaretu ž njim veselila in radovala, pa tudi zavoljo prihodnjega

po Simeonu tebi prerokovanega terpljenja in smerti žalovala, in posebno oster meč britkosti v svojem maternem sercu občutila, ko si ga vidila na križ zavoljo nas pribitega, in v nar večih britkostih umreti in na vse to še njegovo presveto Serce s sulico prebosti, iz kterega je tekla kri in voda. **O svet, svet, svet** je **Gospod Bog, Jezus Kristus**, kteri je umerl na križi zavoljo našega odrešenja in zveličanja in kri prelil do zadnje kaplje! **Svet, svet, svet** je **Gospod Jezus Kristus**, nebesa in zemlja so polne njegove slave, ki sedi in kraljuje na desnici Boga Očeta v nebesih, in se zdaj poda na ta sveti altar, in se svojemu nebeškemu Očetu, kakor na Kalvariji, daruje v podobi kruha in vina v moje in vsega sveta zveličanje. **O Marija, Kraljica angeljev in Mati našega Odrešenika!** sprejmi ga in poveličuj ga z nami, prosi ga ti milosti za nas. **O devic Devica in naša ljuba Mati!** prinesi svojemu Božjemu Sinu na sveti altar vse moje dušne in telesne potrebe, vse moje prošnje in želje, kakor tudi vse potrebe tistih, za ktere sem posebno dolžna moliti, sprosi nam gnado, da smo, kar nar bolj zamoremo, vredno pričujoči

pri tej nar svetejši daritvi tvojega Božjega Sina, in se nje vdeležimo, kakor ko bi bili s tabo pričujoči pri križanji Jezusa na Kalvariji, vse grehe resnično sovražimo in serčno obžalujemo, ki so Jezusove smerti krivi, in tako po Jezusu Kristusu in po tvoji priprošnji, o Marija! odpušenje vsih grehov zadobimo.

K povzdigovanju.

Bodi počešeno resnično Telo mojega Boga in Odrešenika, iz Marije Device rojeno, na križi v odrešenje naše darovano, s sulico prebodeno, katero je prelivalo vodo in kri! Molimo te z vsimi Kerubini in Serafini v prahu svoje nizkote. Daj se nam o naši smerti vžiti v večno življenje.

O presveta Jezusova Kri! zbrana iz čiste kervi Marije Device, in na križi prelita do zadnje kaplje v odpušenje naših grehov, verujem v te, molim in povikšujem te: operi me, očisti me vsih grehov in madežev; poživi mojo dušo, o večno tekoči vir milosti!

Po povzdigovanji.

Premilostljivi Jezus! Sin Božji in Device Marije, pravi Bog od pravega

Boga, in pravi človek rojen iz **Device**,
 kateri si zdaj resnično tù na altarji pričujoč, da obilnost svojih milosti po tej nar svetejši daritvi čez nas uboge razliješ: daj, da te odsihmal nikoli več ne žalim, in te v tej tvoji deviški Materi častim in si prizadevam posnemati njene čednosti.

Če premišljujem velike reči, ki si jih v nji storil, spoznam bogastvo tvoje vsegamogočnosti, čudeže tvoje modrosti, nezmernost tvoje visokosti. Spoznam, da je **Kraljica** nebes od tebe prejela svojo zvolitev, svojo visokost, vrednost, in veliko bogastvo. Tvoje darove in tvoje milosti hvalimo in povikšujemo v tvoji neomadežvani Materi; in kadar njo kličemo, prosimo tvojih gnad, ktere po nji deliš. Saj je ob vsih časih nagibal tvoj mili Duh verne tvoje cerkve k češenju in prošnji Marije. Ko tedaj njo kake gnade prosim, hočem s tem tebi, svojemu preljubemu **Odrešeniku**, le pokazati, da si jo ti od večnosti ljubil, in izvolil za svojo mater, da si od nje sprejel človeško natoro, počival v njenem čistem telesu, od nje živež dobival, pod njeno skerbjo bil in vzrastel. Kaj ne boš iz ljubezni do tolikšne matere storil, ki si

že tako dobrotljiv v svojih svetnikih, ki so le tvoji služabniki? Ker pa Marijo, kot nar imenitniši stvar svoje vsegamočnosti in modrosti, ljubiš čez vse druge svetnike in angelje, česa nimam li upati, kadar te po nji milosti in gnade prosim, ali kadar te ona za-me prosi?

Pred vsim pa prosim, da vnameš moje serce in mi daš sveto gorečnost, da posnemam toliko lepe čednosti tvoje nar popolniši Matere. Ti veš, o moj vsegavedoči Bog in Gospod! ktere Marijine čednosti mi je pred vsimi družimi treba. Daj mi tisto, s katero vse druge zadobim. Ta čednost je ljubezen, o preljubi Jezus! katero je imela Marija do tebe. S to ljubeznijo ti bom nasledovala v čistosti telesa in duše, da bo vsa lepa; s to ljubeznijo ti bom nasledovala v ponižnosti, v poterpežljivosti, v krotkosti, v samoti; s to ljubeznijo bom premagala posvetno ljubezen, skušnjave, poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja; s to sv. ljubeznijo si bom neutrudljivo prizadevala, tebi, o moj Jezus! dopasti, ki si Bog mojega serca, s katerim želim vekomaj v ljubezni sklenjena biti.

Sv. obhajilo v duhu.

O prelubeznjivi Jezus! kakor si me ti ljubil, me ne more ljubiti noben človek. Ti si za-me umerl na zaničevavnem križi; tega ni noben človek za-me storil. Tudi še vsaki dan mi predočuješ grenko smert, ki si jo. zame prestal, ker se, resnično pričujoč v nekervavi daritvi, daruješ za-me nebeškemu Očetu, in me vdeležuješ zasluženja svojega terpljenja. Ni li ta ljubezen dosti velika za-me in dosti velika za moje zveličanje? Zakaj, o moja ljubezen in moje življenje! si se hotel potem v jed moji duši dati, in ji tako podariti vse zaklade svoje ljubezni? Zakaj hočeš zediniti svoje Božje meso z mojim nečistim mesom, svoje od ljubezni goreče Serce z mojim mlačnim srcem, in svojo presveto dušo z mojo grešno dušo? Kaj mi pravi ta tvoja ljubezen družega, kakor da se ti čisto in popolnoma darujem; ravno tako kakor se tudi ti daruješ meni vsega, o moj presladki Jezus!

Ti si, o Beseda Božja! v začetku vse vstvaril, in si mi to časno življenje dal, ali v svoji ljubezni mi daš neko popolnoma in Božje življenje, ker sam k meni prideš, in me s seboj poživiš,

da živim, pa ne jaz, ampak ti v meni, o večno življenje!

Ker me tedaj tako ljubiš, o Jezus! stori, da se po tej Božji jedi moje telo in moja duša s tabo sklene in moje serce užge z ljubeznijo tvojega Serca.

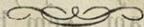
Pridi in vtolaži mojo lakoto s svojim mesom, in vgasí mojo žejo s svojo kervjo. Stori mi grenko in neprijetno vse, kar moje usta razun tebe pokušajo, kar zahtevajo moji počutki in poželi moje posvetno serce.

O kako srečni so duhovni, katerim je ta angeljska jed dana; ko bi pač tudi jaz, o moj Jezus! to gnado uživala, zakaj moja duša po tebi hrepeni. Daj mi po tem takem, da te saj v duhu prejmem vsaki dan. Spoznam, o Gospod! pred nebom in zemljo, da nisem vredna, da greš pod mojo revno streho, ali ti, o vsegamogočni Jezus! zamoreš v tem hipu očistiti moje telo in mojo dušo. Stori, o moj Jezus to, očisti me, da boš rad pri meni in v meni s svojo milostjo in ljubeznijo prebival. Vse, kar imam, tebi izročim, o Jezus! in ti, dobrotljivi Gospod! daj meni, kar imaš, da bode vse tvoje moje, in moje tvoje. In ako tebe imam, sem bogata zadosti, in ne hrepenim po nič drugem.

K koncu sv. maše.

O kako srečno se zdaj čutim, ker je Jezus moj, in jaz sem vsa njegova. **O** Marija, zdaj vem, s kakšnim veseljem si bila napolnjena, ko si Jezusa v sebi nosila. Poveljučuj zdaj z mano mojega Gospoda, in vsi angelji naj ga hvalijo in častijo z mano, da se Gospod Jezus Kristus ne le nebeškemu Očetu na altarji daruje, ampak tudi z nami v resnici ali na duhovno vižo sklene, in nas svojega neskončnega zasluženja ravno po ti presveti daritvi vdeležuje. **O** Jezus, moj Odrešenik, moj Zveličar in moj Gospod! tebe ljubim, tebe hočem vekomaj ljubiti, in po Mariji tvoji preljubi Materi te vekomaj častiti. Marija, moja mati, moja srednica in besednica! sprosi mi to in vsih potrebnih gnad od tvojega ljubega Sina, kateri z Bogom Očetom in sv. Duhom kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Opomin. Stori danes kako dobro delo Mariji v čast; če utegneš, moli sveti roženkranc; — priporoči Božji milosti in Marijini priprošnji žive in mertve, kateri so Marijo posebno častili in jo še časté. Tudi jaz se priporočam v vse tvoje pobožnosti.

Kratke dnevne molitve

od

neomadežvanega Spočetja MARIJE DEVICE,

katere naj bi molile vse bogoljubne device, ako ne vsak dan, saj ob nedeljah in praznikih. Sv. Pij V. dodelé za vsakikrat 50 dni odpustka vsim, ki jih pobožno molijo.

Z o r n i c e.

Češena si Marija i. t. d.

V. Tvoje neomadežvano Spočetje, o Božja porodnica!

R. Je prineslo vsemu svetu toliko veselje.

V. Zdaj se, usta, mi odprite,

R. V čast Device prečastite.

V. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

V. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej, in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Zdrava! zemlje vse Gospa,
Ti nebes Kraljica!
Zdrava! Zvezda jutranja,
In devic Devica!

Zdrava! polna milosti,
Vsih nebes svetloba!
Pridi grešnim na pomoč
Tare nas hudoba.

Tebe je od vekomaj
Zvolil Oče večni
V mater Sina svojega,
Da bi mi bli srečni.

Zvolil te je sveti Duh
V ljubljeno nevesto,
Čisto in brez madeža
Vselej njemu zvesto.

Predpevek. Kako lepa si, moja prijateljica, kako lepa! tvoje oči so kakor golobične oči, zraven tega, kar je v notranjem skritega. Visok. pes. 4.

V. Narvikši si je svoje prebivališče posvetil.

R. Bog je v sredi v nji: ne bo se dala premakniti.

Ů. Gospa! usliši mojo molitev.
R. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica nebes, Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa in vsega sveta Gospa! ktera ne zapustiš nikogar, in ne zaveržeš nobenega, ozri se dobrotljivo z milostljivim očesom na nas, in zadobi nam pri svojem prelubeznjivem Sinu, ki si ga Devica rodila, odpušenje vsih naših grehov, da po tvojem svetem neomadežvanem Spočetji, ktero ponižno častimo, prejmemo v prihodnjem življenji večno veselje, po Jezusu Kristusu, tvojem edinorojenem Sinu, kateri z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje na vse veke. Amen.

U r e.

P e r v a.

Češena si Marija i. t. d.

Ů. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

Ů. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu ;

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej, in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Modra D'vica, hvaljena!
 Hiša ti modrosti,
 V sedmih stebrih stavljena!
 Miza vse sladkosti!

Greha si obvarvana
 V duhu in po mesu,
 Sveta in brez madeža
 V maternem telesu.

Vrata v raj si grešnikom,
 Jakopa danica;
 Živijočih Mati si,
 Angeljev Kraljica.

Luciferju groza, strah,
 Nam vojaška bramba,
 Kristjanom si pomoč,
 Vsim zavetna shramba.

Predpevek. Ktera je ta, ki pride ko izhajóča jutranja zarja; lepa kot luna, izvoljena ko solnce, strašna ko vojskina truma v bran pripravljena. Vis. pes. 6.

Ÿ. Ti si vsa lepa, moja prijateljica,

Ÿ. In v tebi ni madeža.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, Kraljica
nebes i. t. d. kakor stran 211.

T r e t j a.

Češena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

Ř. Moč sovražnikov premagaš,

Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu
Duhu,

Ř. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
vselej, in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Zdrava skrinja ti mirú!

Sedež prečastitljivi!

Ti nebeška mavrica!

Germ nezgorljivi!

Šiba rôda Jeseta,

Kerzno Gedeóna,

Vrata neodklenjene,

Satovje Samsona.

Res se je spodobilo

Božji porodnici,

Med ženami blaženi,

Zvoljeni Devici,

Da jo večni Božji Sin
 Hudi kači vbrani,
 Čisto greha Evnega
 Mater si ohrani.

Predpreek. Pod senco tistega sem
 sedela, po katerem sem hrepenela, in nje-
 gov sad je sladak in prijeten v mojih
 ustih. Vis. pes. 2.

Ÿ. Moje stanovanje je na nar vikšem.

R. In moj sedež na stebru oblaka.

Ÿ. Gospa! usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija; i. t. d.
 kakor stran 211.

Š e s t a.

Češena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu
 Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
 vselej, in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Mati in Devica skup,
 Tempelj ti Trojice,
 Ti veselje angeljev,
 Hiša lepote.

Ti tolažba žalostnih,
 Vert razveseljenja,
 Cedra svete čistosti,
 Palma poterpljenja.

Zemlja blagoslovljena,
 Duhovniška, sveta,
 In prekletstva Božjega
 Prosta in izvzeta.

Mesto ti Narvikšega,
 Protizorne vrata,
 V tebi milost zgolj je vsa,
 O Devica zlata!

Predpevek. Nje hiša je na sv.
 gorah: Gospod ljubi Sionske vrata bolj,
 kot vse Jakopove šotore. Ps. 86.

Ÿ. Velike reči se od tebe govore, o
 mesto Božje.

R. Narvikši te je postavil.

Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 211.

D e v e t a.

Češena si Marija i. t. d.

Ů. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

**Ů. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu
 Duhu,**

**R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in
 vselej, in vekomaj. Amen.**

P e s e m.

Mesto pribežališe,
 Turn Davida znani,
 Ves z orožjem ograjen,
 Varvan s persobrani.

V svojem svetem Spočetji
 Si v ljubezni ognjeni
 Zmagala peklenko moč
 Gada puh strupeni.

Prava, močna Žena si,
 Judita vesela,
 Ti, devica Abisag,
 Davida (Jezusa) si grela.

Za Egipt rešitelja
 Rahel je rodila,
 Vsih ljudi Zveličarja
 Ti si Mati bila.

Predpovek. Bog Gospod je rekel kači: Jaz hočem sovraštvo narediti med tabo in ženo; ti boš zalezovala njeno peto, in ona ti bo sterla glavo. Gen. 3.

Ÿ. Kakor lilija med ternjem,

R. Tako je moja prijateljica med hčerami.

Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 211.

V e č e r n i c e.

Češena si Marija i. t. d.

Ÿ. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

Ÿ. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu,

Ÿ. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej, in vekomaj. Amen.

P e s e m.

V tebi prečudujemo
 Ahacovo uro;
 V tebi Bog je na-se vzel
 Človeško naturo.

Da bi revni, gnešni rod
 Zvikšal, z Bogom spravil,
 Se je tvoj prelubi Sin
 V revšino postavil.

V žarkih Solnca Božjega
 Se Marija svéti,
 Čast njej, svetli Zariji,
 V čistosti spočeti!

Lilija med ternjem si
 Sterla kači glavo,
 Lepa Luna svetiš nam,
 Kažeš pot nam pravo.

Predpevek. Ti si slava Jeru-
 zalema! ti veselje Izraela: ti čast in le-
 pota našega ljudstva. Judit 15.

V. Blažena si med ženami.

R. In blažen je sad tvojega telesa.

V. Gospa, usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj pride k tebi.

*M o l i t e v.***Presveta Devica Marija, i. t. d.**

kakor stran 211.

M r a č n i c e.

Češena si Marija i. t. d.

V. Spreoberne naj nas, Gospa, po tvojih prošnjah potolaženi Jezus Kristus, tvoj Sin,

R. In naj odverne svojo jezo od nas.

V. Glej, Gospa, da mi pomagaš,

R. Moč sovražnikov premagaš.

V. Čast bodi Očetu, in Sinu, in svetemu Duhu,

R. Kakor je bila v začetku, in zdaj, in vselej, in vekomaj. Amen.

P e s e m.

Ti devištva beli cvet

Mati in Devica,

O visoka, z zvezdami

Venčana Kraljica!

Zmagaš Božje angelje

V čistosti, svetosti;

V zlati plajš oblečena

V kraljevi svetlosti.

Ljuba mati milosti,
 Upanje zgubljenim;
 Mila zvezda mornarjem,
 Luka (vtišje) potopljenim.

Ti nebeške Vrata nam
 Zdravje ti bolnikov,
 Daj, da Kralja gledamo
 V hiši vsih svetnikov.

Predpevek. Jaz sem mati čiste
 ljubezni, strahú, spoznanja in svetega
 upanja. Pri meni je vsa milost poti in
 resnici, pri meni je vse upanje življenja
 in čednosti. **Sir. 24.**

Ÿ. Pristopite k meni vsi, kateri me želite,

R. In nasitite se mojega sadú.

Ÿ. Gospa, usliši mojo molitev,

R. In moje vpitje naj pride k tebi.

M o l i t e v.

Presveta Devica Marija, i. t. d.
 kakor stran 211.

Priporočevanje.

Tebi poročujemo,
 O devica mila!
 Petje in molitvice,
 Revnih serc darila.

Skoz življenja potvanje
 Nas nesrečam brani;
 Smertno uro Troštarca!
 Stoj nam ti na strani.
 A m e n.

Med večernicami.

Ljubeznjiv pogovor z Jezusom od njegove mogočnosti in dobrote, ker hoče, da mu svoje serce daruješ.

H č i. Mogočni Bog in premili Gospod moje duše! kateri si me po svoji mogočnosti vstvaril in po svoji dobroti odrešil, kaj hočeš v hvaležno spoznanje tolikih dobrot od svoje služabnice?

G o s p o d. Moja hči! jaz nočem od tebe nič drugega, kakor da mi daruješ svoje serce. (Pripov. 23, 26.)

H č i. Kdo pa sem jaz, in kaj je moje serce, da ti, o Bog! od mene to serce v dar želiš? Oj! jaz sem revna grešnica, in moje serce je prebivališče vsih spridenih želj, vir vse hudobije in prederznosti, ktere sem bila že zoper tebe kriva. In kdo si ti, moj Gospod! da tako močno poželiš po tolikanj ostudnem in tebi nezvestem sercu? Oj, kdo neki mi je v stanu povedati, kdo si ti, in kaj da so ne-

znani zakladi tvoje mogočnosti, tvoje modrosti, tvojega veličastva, tvoje dobrotljivosti in občudljive ljubeznjivosti?

Vprašam nebesa: Kaj so? Mi odgovore, da so delo tvojih rok; in zemlja z vsimi svojimi prebivavci mi pové, da je vterjena od tebe. Hebr. 1, 10.

Vprašam ljudi: Kdo so? Mi dajo odgovor, da ti si njih Bog in Odrešenik, po katerem jim pritakajo vse gnade in milosti. I. Tesal. 1, 10.

Stopim doli v globok prepad zemlje, vgleдам nesrečne ljudi, kateri terpé v večnem plamenu, ker niso hotli verovati v te, Sinu Božjega, ali te ne ljubiti; vgleдам pa tudi puntarske hudobne duhove, kateri z močjo tvojega serda terpinčeni še tvojega Imena od strahu slišati ne morejo. Se vzdignem v duhu gori v nar vikši nebesa; te vidim sedeti na desnici Očeta, v svetlobi angeljev in svetnikov, kateri pred tabo na obraz padajo in molijo, in vsi skup kličejo z močnim glasom, da ti si tisto Jagnje Božje, kteremu gre hvala in slava, močnost in zahvala, čast in krepost in moč od vekomaj do vekomaj.

Ti si mogočni Bog, Oče prihodnjega življenja, Knez mirú. Očaki so po tebi zdihovali, in da bi te vidili, so klicali na nebo in zemljo. Aposteljni so svetu oznanovali tvoj zveličanski prihod na zemljo in odhod v nebesa,

kakor tudi nezapopadljive zaklade tvoje milosti, ki si jih ljudem skazal in zapustil.

Kako neizrečeno veliko je mučencev iz vsih dežel in narodov, vsacega spola in vsake starosti, kateri so veselo prestali vse terpljenje in muke, ki se le zmisliti zamorejo, samo zato, da bi prišli v tvojo čast in slavo. In da bi si pridobile tvojo ljubezen in dopadajenje, so une bele trume neštevilnih devic, ki so okoli tebe, zaničevale vse slasti in prazno veselje tega svetá, ter ene z vencem mučenstva, in ene z ojstrimi pokorili ozališale svoje devištvo. Vsi ti in drugi izvoljeni položé svoje krone k tvojim nogam v hvaležno znamnje, da po tebi, o prečastitljivi Jezus, so to postali, kar so. Vse, kar je v nebesih ali na zemlji ali pod zemljo, mora pripogovati pred tvojim Imenom svoja kolena.

Kako da si tedaj velik in mogočen, moj Gospod! nikoli nobeden spoznati ni v stanu, kakor edino tvoj Oče v nebesih, čigar si Beseda, Moč, Modrost in popolna in bistna Podoba.

Kakó, o mogočni Bog, premili Odrešenik! kako te je v stanu še kaj mikati po mojem revnem sercu?

Gospod. Moja hči! tvoje serce je moj del, moja dedšina, katero mi je dal moj Oče; je cena moje kervi; kraljestvo mojega Očeta,

in prebivališče svetega Duha. Vstvarjeno je, da bo z vsimi Božjimi zakladi napolnjeno. Nobena stvar ga ni v stanu zadovoljiti, nobena spolniti njegovih želj, kakor samo jaz. In ker ni mogoče izreči, kako te ljubim, želim z nezapopadljivo željo, da mi daš svoje serce, da ti ga napolnim z nebeškimi darmi.

Hči. Zakaj neki, moj Bog in moje vse! zakaj bi ti ne dala svojega serca, ktereга želiš vzeti v posestvo? Kako dolgo bi ga neki še navezovala na ta goljufni svét ali na samopridne ljudi, ali na prazno nečimurnost, in ga odtegovala tebi, ki si me vstvaril, s svojo drago kervjo odkupil, ki me živiš s svojim svetim mesom in kervjo, in si tù in tam moje edino in večno nasitenje? Nisem sicer vredna, da se na-me ozreš; le tvoja čez vse velika poterpežljivost in tvoja neskončna milost mi delate serčnost, da si upam to doslej nezvesto in nestanovitno serce tebi popolnoma dati v posestvo. Pa ti, moj zvesti Gospod; ti boš prestvaril to mlačno in pozemeljsko serce, ti ga boš vravnal po svojem: té milosti te prosim po tvojem predobrotljivem Sercu.

Žalostna skušnja me uči, kako malo se morem zanesti na svoje lastne moči. Stokrat sem sklenila, da ti hočem darovati svoje serce z vsimi njegovimi željami in občutleji; stokrat sem zopet vničila ta svoj dobri sklep, in odla-

gam svoje spreobrnjenje od dné do dné: in ako me ti med tem iz sveta pokličeš, moram kar umréti s tem nezvestim in nestanovitnim srcem. Me bo li moje telo, s katerim sem se mehkužila, ali svet, kteremu sem služila, ali serce človekovo, ki sem ga krivično ljubila, obvarovalo pred tvojim pravičnim serdom? — Oj, tako bi mogla le jaz zaveržena biti in se vekomaj ločiti od tebe, ki si moje veselje in moje nasitenje! O Gospod! ki moje serce tako nezapopadljivo ljubiš, zamoreš toliko nesrečo dopustiti?

O preljubi Jezus! daj tedaj, da bo odslej moje serce tvoje, in tvoje Serce moje! daj, da te ljubim in objokujem tvoji ljubezni storjeno razžaljenje in nečast. Ti bodi moja edina tolažba in moje veselje na zemlji: ne daj, da bi sovražnik, ki me obdaja od vsih strani, čez me gospodoval. Opêri me s svojo kervjo, očisti moje serce, in z vezjo svoje ljubezni ga skleni s svojim srcem; tebi ga popolnoma darujem po Mariji, tvoji preljubi Materi in moji priprošnici za vselej.

Cerkvena pesem v čast Matere Božje.

Zdrava! morska zvezda,
Božja mati zlata,
In Devica vedna,
Neba srečne vrata.

V ustih Gabriela
Klicana si zdrava.
Mir nam daj, za Evo
Ti si mati prava.

Krive zvez odreši,
Slepim daj svetlobo,
Dobro vse nam prosi,
Ženi preč hudobo.

Zvoljena Devica,
Zmed vsih nar bolj mila;
Nas nedolžne, čiste,
Mile boš storila.

Skaži se nam mater,
Prošnje po teb' jemlji
On, ki zastran nas je
Bil tvoj Sin na zemlji.

Daj življenje sveto,
Varno pot dodeli,
Jezusa naj večno
Gledamo veseli.

Hvala bod' Očetu,
Kristusu čast taka,
In pa svet'mu Duhu,
Vsim trem čast enaka.

Hvalna pesem Marije Device. Luk. I.

Predpevek. O sveta Mati in neomadežvana Devica, častita Kraljica svetá! prosi za nas Bogá.

„Moja duša poveljuje Gospoda,
V Bogu, Zveličarji mojem, mi Duh poskakuje!
Ozerl se je na svoje dekle nizkost.
Glej, odsihmal mi, srečna! rodovi vsi poreko;
On mogočni je storil velike reči nad menoj!
Sveti je njemu imé.
Kteri se njega boje, jim milost njegova
Gre od roda do roda.
Velike reči on dela s svojo rokó:
Naklepe prevzetnih podira,
S sedežev premogočne posaja,
Ino ponižne na nje povzdiguje;
Stradavcem daje obilnost,
Bogatince pa prazne odpravlja.
Izraela, svoj'ga služabnika je poprijel;
Pomnil je, kakor je našim očakom obljubil,
Abrahamu in njega zarodu; do vekomaj mi-
lost!“

Predpevek. O sveta mati in neomadežvana Devica, častita Kraljica svetá! prosi za nas Bogá.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da uživamo vedno zdravje na duši in telesu, in da bomo

po častitih prošnjah presvete Marije vselej device, rešeni sedanje žalosti, in deležni večnega veselja. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Predpevek svete cerkve k Materi Božji.

Od prve adventne nedelje do božiča.

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostanesh vrata nebeške in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati, ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, devica prej in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela česenje, usmili se grešnikov.

Ÿ. Angelj Gospodov je oznanil Mariji:
R. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanjenji spoznali včlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem terpljenji in križi dosežemo častitljivo vstajenje.

Od božiča do svečnice.

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš . . . kakor stran 228.

Ÿ. Po porodu si devica čista ostala.

Ř. Prosi za nas, Božja porodnica!

M o l i m o.

Bog! kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dodelil dar večnega zveličanja: daj, prosimo, da njo za nas prositi občutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti življenja začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina tvojega.

Od svečnice do vélicege četertka.

Bodi češena nebes kraljica, češena angeljev gospá, češena korenina, češena ti, ki si svétu pravo Luč rodila! Bodi pozdravljena, devica častita, memo vsih lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prosi za nas Kristusa.

Ÿ. Naj te hvalimo, Devica presveta.

Ř. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

M o l i m o.

Dodeli, milostljivi Bog! brambo naši slabosti, da, ki svete Božje porodnice

spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj vstanemo od svojih grehov.

Od velike sabote do prve nedelje po binkoštih.

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja!
Kterega si zaslužila nositi, aleluja!
Vstal je od smerti, kakor je rekel, aleluja!
Prosi za nas Boga, aleluja!

Ÿ. Veseli se in raduj, Devica Marija, aleluja!

R. Ker je res vstal Gospod, aleluja!

M o l i m o.

O Bog! ki si po vstajenji svojega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa, svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi materi Devici Mariji dosežemo večnega življenja veselje.

Od I. pobinkoštna do I. adventne nedelje.

Češena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive

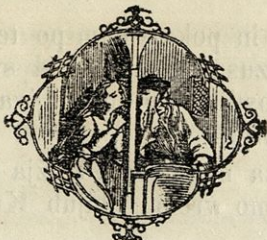
oči v nas, in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
 R. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tretji del.

Od sv. spovedi in obhajila.

Pervi oddelek.

O d s p o v e d i d e v i c.

I.

Devica, ki si po popolnoma življenji prizadeva, naj pogostama hodi k spovedi.

Hči. **M**oj Bog, moj Gospod in Zveličar! od tvoje dobrotljivosti ginjena in po tvojem navdajanju spodbujena, sem že tolikrat sklenila začeti novo življenje, in tebi svoje serce popolnoma darovati: o! uči me, kako bi zamogla doveršiti svoj sklep.

Gospod. Moja hči! spoznaj pred vsim sama sebe; preiši svoje grehe in slabosti; obžaluj in objokuj jih v svojem sercu brez ne-

hanja; delaj vedno terdni sklep poboljšati se; vojskuj se zoper svoje hudo nagnjenje; čuj čez vse poželenje svojega sercá. Razodeni svojo vest ne le samo meni, temuč tudi duhovnom, ki sem ti jih dal, da te vodijo in učé. To, glej, je začetek pobožnega in svetega življenja, kar vse najdeš v pogostni sveti spovedi. Po dobrem spraševanju vesti (v kateri po eni strani svoje življenje kakor v zerkalu [špeglu] ogleduješ, po drugi strani pa voljo Božjo bereš), prideš k tolikanj potrebnemu spoznanju same sebe, svojega znotranjega stanu, svojih slabosti in napák; razodeneš skrite kota svoje lastne napáčne ljubezni; zadeneš na pregreške in nepopolnosti pri svojih dobrih delih; obžaluješ, kar si slabega storila, in ponavljaš vedno storjeni sklep, popolnoma poboljšati se. Spovednik ti odkrije, česar sama nisi spoznala; on te pri-ganja, svoj sklep spolnovati; te povzdigne k serčnosti v omagljivosti; ti čez vse to razode-ne tudi nar koristniši pripomočke, kako se za-moreš vojskovati zoper greh in si pridobiti keršanske čednosti.

Kolikor večkrat pa greš k spovedi, toliko veči moč bodo imeli ti zveličanski pomočki, in ti potem popačeni natori in svojim sovražnikom nobenega časa ne pustiš, da bi se mogli okrepčati in čez te vzdigniti. Vsaka spoved je pripravljajanje k drugi.

Hči. Moj Zveličar! zgodi naj se po tvoji Božji volji, in kolikorkrat ti želiš, hočem jaz pristopiti k temu sv. zakramentu.

Gospod. Pred mano se čez dan večkrat obtoži ter spoznaj svoje mnoge slabosti s potertim in skesanim srcem. Pred spovednikom pa bi bilo želeti, da bi se vsaki dan spovedala, ker vsaki dan grešiš; ali ker ne čutiš tolike gorečnosti v sebi, in ti je morebiti nemogoče, glej, da se spoveš na vsakih osem dni, ali vsakih štirinajst dni, če ti le tvoj stan in okolišine pripusté; ako se pa tako pogostoma ne more lahko zgoditi, in vendar želiš v resnici biti moja pobožna hči, nikar ne odlašaj nikdar čez en mesec brez velicih zadržkov tolikanj dobre reči. Kolikor večkrat se spoveduješ, verjemi, toliko večji zaklade milosti zajemaš iz tega svetega zakramenta.

K dobri spovedi je več reči potrebnih, ktere ti morajo znane biti. Razun téh posebno dobro glej:

1. Da si izvoliš dobrega spovednika.
2. Da se varuješ prevelike boječnosti in vsih prenapetih misli, da ti spoved ne postane težavna.
3. Da si temu nasproti ne storiš lahkomisljane in nemarljive vesti.

II.

Od volitve spovednika za device, ki hrepené po svetem življenji.

Gospod. Moja hči, ti ne smeš sicer zaničevati nikoli nobenega spovednika; vsakteri je prejel kake posebne darove od Boga, eni té, eni té: vendar niso vsi za-te enako pristojni. Ti potrebuješ k dosegi svojega naména gorečega, učenega, modrega spovednika, kteremu pota notranjega življenja niso neznane; gotovo je tisti nar bolji, ki te po nar varniši, krajši in lahkejši poti vodi k Bogu. Takšnega spovednika zamoreš spoznati iz naslednjih znamenj:

1. Ako te priganja k čistosti serca, in po močnih pripomočkih odvráčuje naj pervo od velicih, potem tudi od majhnih grehov; ako te uči, kakó zamoreš zatirati svoje hudo nagnjenje in krotiti nerodne poželjivosti.
2. Ako te spodbada k poterpežljivosti, delavnosti, samoti, pokoršini in drugim čednostim tvojega stanu in poklica, in ti tiste lahke in sčasoma prijetne stori.
3. Ako začinjaš, od kar te on vodi, zaničevati posvetno nečimurnost, se odpovedovati posvetnim tovaršijam in kratkočasom, molitev ljubiti, hrepeneti po nevidnih darovih, in v pobožnosti in v duhovnih rečeh čutiti

nekako veselje. Ta pot k popolnoma življenju je nar varniši.

4. Dober spovednik ne bo precej v začetku govoril od visocih skrivnosti, ker kaj takega bi tvoje še ne očišeno in posvetno serce ne zapopadlo. Tudi te ne bo obložil z veliko vnanjimi opravili, ustnimi molitvami, ojstrimi pokorili; temuč on bo s kratkim pa tehtnim premišljevanjem večnih resnic, s premišljevanjem mojega britkega terpljenja in smerti, tvoje misli in tvoje želje sčasoma od vnanjih reči k notranjim zavernil.
5. On te ne bo sprejel z razžaljivimi besedami, te ne bo strašil in obteževal tvoje vesti s svojo nepoterpežljivostjo; temuč pomote in pregreške nad tabo zboljševaje te bo rad poslušal, če mu boš razodevala tudi le samo majhne pregreške in nepopolnosti, kateri so nasproti Božjemu Duhu, ki te kliče k popolnosti.
6. On te bo z veliko pridnostjo spraševal, k čemu te Duh Božji nar bolj priganja, in kaj ta od tebe hoče, da si se po njem ravnala, in ne po svoji domišljavi in svojem mnenji, ktero bi te zamoglo na nevarne, krive stranske poti zapeljati.
7. On ne bo iskal ne tvoje vdanosti, ne prijaznosti, tudi se ne bo mudil s praznimi

in posvetnimi pogovori pri spovedi ali po spovedi; on bo rad vidil, da ga kterikrat zapustiš, in drugemu razsvetljenemu spovedniku odkriješ svojo vest. On bo vselej z vso spodobnostjo in čuječnostjo in modro gorečnostjo opravljal tako težko in Božjo službo.

To so znamenja tebi pristojnega spovednika; in če ti te znamenja niso zadosti svetle,

8. si izvoli tistega za svojega spovednika, ktereга se tisti derže, kateri v duhu pobožnosti od dné do dné napredujejo, in ki sploh velja za učenega in modrega spovednika.
9. Za takega vodnika z velikim zaupanjem mene prosi.
10. Ti pa ni dano, ali ti je nemogoče zbrati spovednika po svojih željah, nikar nič ne pomišljuj razodeti svoje vesti tistemu, ki ti ga je pokoršina ali potreba dala. Jaz ga bom tako vodil, da ti bo koristen; ako se pa noče reči, ki k popolnosti napeljujejo, marljivo poprijeti, bom jaz sam tvoj učenik.

Opomin. V pománjkanji zaželenega spovednika bo devica, svetega življenja željna, dovolj podučjenja in vodil v teh bukvah našla.

III.

Od britkosti in otožnih misli, ki jih pobožne duše včasih najdejo v spovedi.

Gospod. Moja hči! hudobni sovražnik te bo skušal po vsi moči odverniti od pogostne spovedi. Ali te bodo namreč zasmehovali mlačni posvetni otroci, in tvojo pobožnost krivo razlagali in na hudo izvračevali, ali te bojo pa vznemirjale notranje težavnosti.

Hči. Moj Bog in Odrešenik! ta svet naj me ne odverne od mojega sklepa. Kako bi mogla jaz tvoja služabnica biti, ko bi hotéla še svetu dopasti? Ali druge misli me tužno delajo in včasih me tako zmešajo, da si sama sebi ne vem pomagati.

Včasih zamorem po dolgem premišljevanji komaj razodeti kak majhen pregrešek, ko vendar vem, da sem podveržena vsim revšinam; včasih se mi zdi, kakor da bi bila izpustila velike grehe in svojo vest premalo spraševala; včasih sem nevoljna in omahljiva v svojem sklepu, ter si sama sebi rečem: kaj ti pomaga tvoje pogostno spovedovanje, ko se nikdar ne poboljšaš? včasih dvomim, ali sem obudila pravo kesanje ali ne, kar me pripravi v velik strah in otožnost; včasih ne vem, kaj bi povedala pri spovedi, tako sem zmešana. Moj spomin se zgublja, tolažba zginuje, gorečnost vgasuje

in ne ostane družega, kakor dušna britkost. In ko grem po spovedi k tvoji sveti mizi, je v meni le tamota, strah in boječnost, da mazel pot po meni stoji. Oh tako revna sem jaz, o moj Bog in moje vse!

Gospod. Moja hči! zakaj se zastonižalostiš? te bom mar jaz zapustil, ko išeš meni dopasti? Jaz hočem, da od mene boljše misliš, in da me išeš v priprostosti svojega serca.

1. Ako se ne moreš pred spovedjo spomniti nobenega greha, je to dobro znamenje, da je tvoje serce bolj in bolj očišeno. Povej svojemu spovedniku, da se ne veš nobenega greha obtožiti, ter se potem spovej kak greh pretečenega življenja.

2. Ti se bojiš, da bi ne bila morebiti zadosti sprašala svoje vesti, in iz slepote ne spoznala enega ali drugega greha. Tvoj strah je nespameten; veliki grehi ne morejo skriti biti duši, ki vedno na se čuje, in vsak dan sprašuje svojo vest. In če le odkritoserčno z mano ravnaš, in iz hudobne sramožljivosti nobenega znanega greha ne zamolčiš ali zmanjšaš, ti ne more tudi velik greh, ko bi ga bila pozabila, škodovati, potem ko si se okoli četerture spraševala. Vsih odpustljivih grehov pa in vsakdanjih slabosti ne moreš v sedanjem stanu razodeti, in tudi nisi dolžna se jih obtožiti.

3. Ne pusti se tudi ostrašiti od pogostne spovedi, če se ti zdi, da se nič ne poboljšaš. Koliko drugih grehov bi bila že storila, ko bi ne bila pogostoma k spovedi hodila. Saj je dobro, da za svoje slabosti veš, in se za slabo spoznaš. Koliko svetih misli, gorečih želj in serčnih zdihljejev obudiš, kadar k spovedi greš! v koliko rečeh si se že poboljšala, in v koliko se še boš, ako zvesta ostaneš svojemu sklepu? In če si vkljub pogostih spovedi še slaba, in le še zopet padeš, kako bi ti še le šlo, ko bi se ne posluževala tega svetega in močnega pripomočka?

4. Ti si v strahu, da bi ti ne pomanjkovalo potrebnega kesanja, kar bi utegnilo biti velik greh. Ali bo pa to kesanje kaj bolj serčno, če živiš v prostosti in nemarnosti vesti? Ko bi bil ta tvoj strah pameten, bi morale vse pobožne duše odnehati od pogostne spovedi, zakaj nihče ne more vediti, če je obudil pravo kesanje in žalost nad svojimi grehi.

Te bom li zavergel, ko meni za ljubo tako sveto delo po svoji moči opravljaš? Tvoja vest ti pravi, da me ljubiš: kjer je pa ljubezen, tam je tudi kesanje, ne sicer vselej občutljivo, vendar vselej v sercu, ktero se spozna iz terdnega sklepa in iz pripravne volje poboljšati se; in tudi če zopet v stare slabosti padeš, nimaš zavoljo tega obupati, temuč v

spoznanji svoje revšine upaj toliko bolj na mojo milost, ktera se zadovolji s tvojim prizadevanjem, če bi že tudi tvoje kesanje ne bilo tako popolnoma.

Potem takem v nemar pusti, moja hči! svojo britkost in otožnost, ali jo prenesi s poterpežljivostjo, če je ne moreš v nemar pustiti; zavoljo nje pa ne odnehaj od pogostne svete spovedi; in kolikor koli si plašna in boječa, se vendar zavoljo tega ne daj odverniti od prejemanja mojega Telesa.

Hči. Gospod! ne zaderžujejo me težave in britkosti, ki jih občuti moja duša, temuč boječnost, tebe razžaliti.

Gospod. Moja hči! učiti te hočem, ktere so tiste, ki se morajo po pravici bati, prejemati ta sveti zakrament.

IV.

Kterim je pogostna spoved škodljiva.

Gospod. Moja hči! ta boječnost in maloserčnost, ki jo v sebi čutiš, je znamnje bogaboječe in občutljive vestí, ki ne pride od takega greha, ki ti še znan ni, temuč po eni strani od želje meni dopasti, po drugi strani pa tudi od skrivnega naganjanja in prizadevanja hudobnega duha, kateri bi te rad zmotil. Ta misel naj te tolaži.

Mlačne in merzle duše, ki pa vendar brez vsega strahu živé, so te, ki se imajo po vsi pravici bati zavoljo svojih spóvedi. Enacih neumnih devic se najde med svetom in v samostanih. V samostanih so tiste, ktere svoje pogovore in misli zmiraj obračajo na posvetne nečimurnosti; ktere so v službi Božji in vsakdanjih vajah v pobožnosti lene in zaspane; ktere zanemarjajo dolžnosti svojega stanu in ne spolnujejo mojih postav; katerim težko dé samota in pokoršina in vsakdanje zatajevanje svojih počutkov; ktere radovoljno sovraštvo ali togoto ali zamerzo in enake slabosti v sercu terpijo; ktere ne gredó k spovedi iz želje se poboljšati, temuč iz navade in človeškega strahu; ktere malo marajo za majhne grehe in pred velikimi komaj nekoliko gnjusa imajo; ktere so polne nerodnih in spačenih želj, in nočejo spoznati svoje revšine, in se ne poboljšati zavoljo oterpnjenega serca.

Med svetom pa so nektere device, ktere hrepené le po kratkočasnosti in posvetnem veselji; hočejo vse zvediti in viditi in videne biti; ktere nočejo nič svojim peterim počutkom, nič svojim pozemeljskim željam pritergati; ktere so prevzetne in ošabne v svoji noši, prederzne in razuzdane v svojem zaderžanji, lene in nemarne v službi Božji, in v vsem svojem djanji in nehanji nepremišljene in nespametne.

Te se imajo pač po pravici bati, ako gredó brez potrebnega pripravljanja, brez natančnega spraševanja svoje vesti, brez serčne žalosti nad svojimi grehi, brez resničnega sklepa se poboljšati in brez vse koristi k zakramentu sv. pokore.

Naj se poslednjič tiste bojé, ktere težé veliki grehi ali hude navade, ki jih zamolčijo ali vedama iz hudobne sramožljivosti, ali pred spovednikom zmanjšujejo in zakrivajo, ali čez nje obudé le ustno kesanje, tako da serce nič ne čuti tega, kakor se je zgodilo že večkrat.

Če pa tebi tvoja vest spričuje, da po moji milosti nisi v tem revnem stanu, če sama sebi reči môreš, da s pogostno spovedjo ne išesh nič drugega, kakor le meni dopasti in se poboljšati, in se sicer ne zaveš nobenega velicega greha: bodi potolažena, in imej veliko zaupanje na mojo ljubezen in usmiljenje, ter se pri vsem svojem strahu in vsi boječnosti posluži pogostne svete spovedi. Ta vedna boječnost, ako se je ne moreš znebiti, te ohrani v čistosti sercá, v pravi ponižnosti in v Gospodovem strahu; ona stori, da s čuječnostjo in varnostjo hodiš po Gospodovem potu in brez tolažbe služiš svojemu Bogu, kar je velika čednost.

M o l i t e v

k svetemu Duhu pred spovedjo.

Sveti Duh, Duh Božji in nar veči Tolažnik moje žalostne duše! prosim te z vso ponižnostjo, pridi in razsvetli mojo tamoto, da pri tvoji svetlobi svoje slabosti in grehe tako natanko spoznam, kakor jih bom spoznala ob smertni uri in pred sodnjim stolom Božjim. O sveti Duh! pridi in zbudi v mojem sercu toliko kesanje zavolj mojih grehov, da jih v resnici objokujem, in nikdar več ne storim. Ustavljala sem se tvojemu svetemu navdajanju, zaničevala tvoj vedno klicavni in opominjevalni glas, ter te žalila, ko sem poslušala svojo popačeno voljo in nagnjenje: ali ti, o Bog ljubezni in vse tolažbe! se zopet k meni obrni in jaz, grešnica, se obrnem k tebi. Za-te je kaj majhnega, če me razsvetliš, o nezmerena Luč! jaz pa najdem v tvojem obiskani svoji žalostni in nepokojni duši nar vikši blagor in pravi mir.

V.

Spraševanje vesti.

Opomin. Ni treba si glave ubijati, kadar izprašuješ svojo vest; veliki grehi navadno

sami od sebe vest pečejo pri devicah, ktere niso še od posvetne nečimurnosti oslepljene in v hudobiji oterpnele. Tudi radovoljnih odpustljivih grehov se boš spomnila brez dolzega preiskovanja, ako se večkrat spoveduješ in vsak dan sprašuješ svojo vest. Tudi ni potrebno, in ne svetovati, da bi se spraševala po vsih Božjih in cerkvenih zapovedih, temuč smeš se le tega trojnega deržati, namreč: 1. kako si se zaderžala proti Bogu; 2. kako proti svojemu bližnjemu, in 3. kako proti sami sebi? Poglej spraševanje vesti pri večerni molitvi, stran 138.

Naslednje napeljevanje k spraševanju svoje vesti je pa za tiste device, ktere hočejo v začetku svojega novega življenja storiti pravo otroško spoved, ali ktere se sicer tega sv. zakramenta vnemarno poslužijo, pa zavoljo še posvetnega življenja majhno spoznanje samih sebe imajo; vendar je svetovati, da tudi ti prebereš to napeljevanje k spraševanju vesti enekrat v letu.

Napeljevanje

k spraševanju vesti za device.

I. Grehi zoper Boga.

V službi Božji se leno in nemarno zaderžati, opušati jutranjo in večerno molitev

ali jo le po verhi in brez pobožnosti opravljati. V cerkvi med službo Božjo se pogovarjati, se muditi v radovoljnem raztresenji, se okoli ozirati, s prederznim obnašanjem, prevzetno in našopirjeno obleko, ali celó z nesramno goloto priti, s čimur se devica vdeležiti zamore veliko ptujih grehov.

Ob nedeljah in praznikih sveto mašo zamuditi brez veljavnega vzroka, kakor tudi iz lenobe ali iz zamerze do molitve ne iti k pridigi, keršanskemu nauku in večernicam.

Brez pravega pripravljanja opravljati spovedi in prejemati sv. obhajila.

Pri spovedi grehe zmanjševati, iz sramožljivosti zamolčati, posebno, če so grehi zoper deviško čistost, ali jih izpustiti zavoljo pomanjkljivosti potrebnega spraševanja vesti, ali jih zamolčati v dvomu, če so ali niso veliki grehi. Pri tem zamolčanji sv. obhajilo prejeti, po spovedanih velicah grehah se ne popboljšati, v hudobni navadi ostati, kar je znamenje, da je bilo pri poprejšni spovedi kesanje in sklep pomanjkljiv. V taki okolišini se imajo ponoviti poprejšne spovedi in povedati spovedniku, odklej se je tako godilo, in koliko je bilo takšnih spovedi opravljenih.

Ob nedeljah in praznikih se razveseljevati v praznih veselicah, nevarnih družbah, v nevgnani igri ali plesu.

Presveto Imé Jezus iz same navade izrekovati pri praznih rečeh, Boga pri nepotrebnih rečeh v pričo jemati, svete reči v jezi izgovarjati, i. t. d.

V križih in nadlogah se nepoterpežljivo zadržati, godernjati zoper Boga, do njegove dobrote nezaupnost imeti, Božjemu navdajanju se vedno zoperstavljanje, iz lenobe, iz pobitega duha, i. t. d.

Svojega djanja in nehanja Bogu ne darovati; iz duhovne raztresenosti nanj malo misliti; se mu za prejete dobrote ne zahvaliti.

Sama sebi dopasti zavoljo lepote, razumnosti, priljudnosti, obilnosti časnega, zavoljo nagnjenja k pobožnosti, kakor tudi zavoljo družih časnih ali dušnih dobrot in darov, in jih ne pripisovati Bogu.

Dobro delati zato, da bi dopadla ljudem in se jim prikupila.

Opomin. Napade zoper verske resnice in zoper Božje usmiljenje ima bogaboječa devica velikoveč zaničevati, kakor se jih vstrašiti, ker pridejo od hudobnega duha, ne od nje volje; vendar je svetovati, da jih spovedniku razodene in po njegovem svetu ravna.

II. Grehi zoper bližnjega.

In prvič zoper očeta in mater, in druge deželske in duhovne predpostavljene.

Starišev ne ubogati, kakor tudi dobre opomine drugih predpostavljenih z nevoljo sprejemati, se jim zoperstavljati, jim nakopavati križe in britkosti z gerdim zaderžanjem, jih žaliti, z ošabnostjo nagovarjati; — jim hudo želeti, razodevati njih slabosti in pregreške, jim zaničljivo besedovati; — v potrebi jih zapustiti, njih slabosti zasmehovati, — se jih sramovati, če so revni in zaničevani; zoper njih voljo kaj od hiše dati, vkrasti, spriditi.

Grehi dekel in služabnic.

V čimur se pregreše hčere zoper stariše, ravno v tem se pregreše tudi deklet in služabnice zoper gospodarja in gospodinjo. Razun tega se pa zamorejo deklet pregrešiti še v naslednjih rečeh.

V službi lena in nemarna biti, gospodarje raznašati, s podpihovanjem, ali neprevdarjenim blebetanjem, ali opravljivim govorjenjem zamerzo in zdražbo med njimi napravljati; ali z derznim obnašanjem in zlobnim zaderžanjem buditi med gospodinjo in gospodarjem ljubosumnost.

Kaj razdati, kar je gospodarjevo, ali spriditi, ali pustiti, da se spridi, ali v svoj vžitek obrniti.

Sladkanje, požrešnost in samogoltnost, pa tudi preprijaznost s hlapci ali družimi dajo nekteri dekli veliko priložnost k tatvini.

Grehi zoper bližnjega sploh.

V mislih. Se čez druge povzdigovati, jih zaničevati sama pri sebi, slabo razlagati njih djanje in nehanje, hudo lahkomišljeno verjeti, natolcevat brez pametnega vzroka. — Svojemu bližnjemu hudo želeči, se veseliti njegove nesreče, mu jo privošiti, se žalostiti, ako mu dobro gre, mu zavidna biti, in ga sovražiti; mu napraviti kako škodo, zoper njega radovoljno togoto v sercu nositi.

V besedah. Svojega bližnjega v pričo grajati, zmirjati, mu ošabno in zaničljivo odgovarjati, ga razžaljivo sprejemati, mu oponašati skrivne ali znane pregreške. — Za herb-
tom od njega slabo govoriti, zmanjševati njegove čednosti, njegove pregreške pa povikševati, grajati njegovo djanje in nehanje in slabo izlagati; ako se je eno ali drugo zgodilo iz napa-
puha, zamerze, maševanja ali iz jezičnosti. — Podpihovati, ali kaki osebi razodeti, kaj je druga čez njo govorila, ali storila, ali storiti mislila: iz tega pride veči del sovraštvo in

razdertje. Ta pregreha je velika gnjusoba v Božjih očeh. Ali se je to zgodilo ali iz nečujčnosti, ali iz sovraštva, ali iz hudobne volje, zdražbo zasejati?

Zapomni, da grehi, s katerimi se bližnjemu škoduje na časti ali dobrem imenu, ali podêre mir, ne bodo odpušeni drugači, kakor če tistemu po moči čast in storjeno škodo porverneš, in ga če je to reč zvedil, odpušnja prosiš.

Dopušeno je, osebo opomniti, da se to ali uno od nje govori, ali da se misli storiti; pa le, ako se po pameti nadja, da se bo popboljšala, ali kakega zlega ognila; vendar nima nikdar razodeti osebe, ki je tako govorila, ali storiti mislila. V enacih rečeh je nar bolje vprašati modrega spovednika.

Tudi je dopušeno in včasi dolžnost, iz keršanske ljubezni, ne iz sovraštva, nevošljivosti, maševanje i. t. d., kak pregrešek ali velik greh bližnjega razodeti tistemu, kateri pomagati zamore, in je zastran svoje dolžnosti to storiti zavezan, kakor so stariši, gospodarji, fajmošter, dober prijatelj i. t. d. Posvetovaj se zastran tega s svojim spovednikom.

V djanji in nehanji. Svojega bližnjega poškodovati na telesu, ali na njegovem blagu s tatvino, goljufijo i. t. d., ali mu na duši škodovati s pohujšanjem, s prešernim ob-

našanjem, razuzdanim pogledom, nespodobno nošo, nesramnim pogovarjanjem, ali petjem, s poljubovanjem, preprijaznim pečanjem i. t. d.

Druge enake razuzdanosti se tù ne opomnijo zavoljo čistih devic, ki bi se vtegnile nad njimi pohujšati in slabe misli v sebi zbuditi. Gorje deklini, ki druge zapeljuje k takim rečem! Varuj se, da tacih grehov iz krive sramožljivosti pri spovedi nikdar ne zamolčiš.

Neusmiljenje proti revnim, zamuda dolžnosti in opravił svojega stanu in poklica.

III. Grehi zoper samo sebe.

S svojim životom mehkužno ravnati, dragi čas tratiti s preobilnim spanjem, sprehajanjem, vasovanjem, plesanjem, praznim pogovarjanjem.

Sladkovanje ljubiti, vedno jesti in piti zunaj navadnega časa, ali od več jésti, želodec preobložiti in zdravju škodovati. —

Za vsako reč se serditi in jezna biti, jezo v sebi kuhati; se vdati ali razuzdanemu veselju ali preveliki žalosti; po resnici ne govoriti. — Se v nečistih mislih radovoljno muditi, se ne ustavljati hudobnim željam, v nje dovoliti in se zaljubiti, ali s prostovoljnim djanjem ali iskano priložnostjo k temu sama roko podati, kakor so veči del radovidnost oči, posvetno rajanje in vesele tovaršije, ali prijazno snide-

nje z možkim spolom. Device, ktere veliko na ples hodijo, se imajo večidel obtožiti veliko reči.

Drugi meseni skriti in očitni grehi, ki se delajo v djanji, se ne smejo še imenovati po uku sv. aposteljna.

Ti pa, o keršanska devica! da bi se obvarovala pred temi ostudnostmi, nikoli ne pozabi deviškega zaderžanja in sramožljivosti, in živi v svojem telesu, kakor ko bi ne imela telesa.

Boj se svojega telesa, kakor nar nevarnišega sovražnika in živi v vsi spoštljivosti; spomni se, da sta pričujoča Bog in tvoj sv. angelj varh. In ako v tej reči svojo vest obteženo najdeš, ali če si tudi zoper svojo voljo kaj terpela, razodeni odkrito svojemu spovedniku. Ne veruj razuzdanim in nevestnim ljudem, kateri bi, od mesene ljubezni, ki jo do tebe imajo, oslepljeni k tebi reči utegnili: to ali uno ni velik greh. Sveta samota, delavnost, molitev, premišljevanje Kristusovega terpljenja in pogostna spoved so nar boljši pripomočki, ogibati se teh ostudnih pregreh.

Tudi po poglavitnih in ptujih grehih se zamoreš spraševati, kadar delaš otroško spoved.

Molitev in obujenje popolnoma kesanja pred spovedjo.

Nar dobrotljivši in milostljivši Jezus! pri tvojih nogah le že spet tù leži tolikanj zaničljiva in nezvesta grešnica, ter te ponižno prosi, o večna Dobrota! milosti in odpušenja. Oj, le zakaj, moj Bog in moje vse! zakaj sem te zopet razžalila? zakaj te nisem ljubila, kakor sem ti tolikrat in tolikrat obljubila? Ti si edini pravi in zvesti prijatel moje duše, kateri si me ljubil do smerti; jaz pa sem tako nezvesta in nehvaležna, da sem se podstopila, tebe, svojega Boga in Gospoda, razžaliti. O jaz neumna, nehvaležna, nezvesta, nepokorna, revna stvar! Oj réva prijetnosti in veselja, od kterega mi ne ostane vendar nič drugega, kakor nepokojna vest!

Sramujem se odpreti pred tabo svoje usta. Pa komu družemu, ko tebi, Oče poln ljubezni in usmiljenja, hočem potožiti svojo revšino? Dasiravno sem se zoper tebe pregrešila, sem vendar tvoja hči, ktero pri vsi moji nezvestobi ljubiš, in za ktero si prišel na svet. Prosim te, o Jezus! da ne gledaš na mojo nevred-

nost, temuč na svoje milostljivo Serce, kadar mi odpušaš mojo hudobijo.

Zgubljena ovčica sem, in ne vem za boljšega pastirja, kakor si ti, moj **Bog** in **Odrešenik**! Dober pastir pa teče za zgubljeno ovčico, in jo kliče v en glas; se razveseli, kadar jo najde, in jo zadene na svoje rame. **Ti sam**, nar slajši **Gospod**! si se primerjal temu dobremu pastirju. Le pri tebi je, da nad menoj to milost skažeš. Ni ti treba deleč za mano teči, zakliči le, predobrotljivi **Pastir** moje duše! in daj mi slišati tvoj glas. Ni potreba, da bi me zadel na svoje rame in nesel, pokaži mi le zeleno vejco miru, in jaz hočem za tabo teči, kamorkoli me hočeš peljati. **O** moj **Jezus**! žal mi je, v sercu mi je žal ne zavoljo kazni, ki sem jo zaslužila, temuč zavoljo tvoje ljubezni, ki sem jo zaničevala, ko sem grešila. Le me kaznuj, kolikor hočeš, samo od svoje prijaznosti me ne loči! **O** naj bi vsi moji sovražniki (grehi, hudobni duh, svét, poželenje oči, napuh življenja in kar me odvraca je od spolnovanja tvoje svete volje) v sramoti ostali! Kam neki hočem iti, ako me ti, o večno življenje! zapustiš, brez kterega je moja duša mrtva?

Daj, da se svojega storjenega sklepa bolj stanovitno in natanko deržim, kakor sem se ga dozdam, jaz nesrečna, deržala. Zakaj tudi tega morem pričakovati od tvoje dobrotljivosti; in ko bi imela tudi zopet svojemu sklepu vkljub nezvesta postati (saj veš, kako sem slaba), nočem vendar nikdar obupati, temuč k tebi hočem zopet klicati za milost in odpušenje; ker si velik in čudapoln Bog, kterega ljubezen in milost ste brez mere. V tem posebno velikem zaupanju na tvojo nezumno milost bom zdaj le pokleknila pred tvojega namestnika, se njemu obtožila vsih svojih grehov, kakor sem jih kriva pred tabo, o moj Bog! Daj mi, o Jezus! svojo pomoč, da se z odkritoserčnim in skesanim srcem spovem svojih grehov! Amen.

Molitev po spovedi.

Moj nar ljubeznjivši Jezus! vselej milostljiv in usmiljen onim, ki v te zaupajo: o naj bi te vsi pravični hvalili in vsi grešniki se k tebi spreobrnili, in pri tebi našli pravi mir in zveličanje serca, kterega svet ne more dati. Ne vem sicer, ako ti dopade moje kesanje,

moj slab sklep in moja pomanjkljiva spoved; to pa vem, da tvoja dobrota je čez vso mero velika, in to me tolaži v skerbi in nevednosti, v kateri se znajdem. Tvoja ljubezen, katero si mi vselej skazal, moje pobito serce močno oživi; sicer pa terpim po pravici kazen svoje nehvaležnosti in ne zahtevam od tebe nobene druge tolažbe, kot ktera mi je potrebna, da spolnim svoje storjene sklepe.

Žalostna skušnja me je že tolikrat učila, ne na svoje moči zidati, temuč klicati v tvojo pomoč in gnado. En sam pogled tvojih oči, ena sama beseda, ki jo govoriš mojemu sercu, mi je veliko ljubši, kot nar gorkejši plamen, katerega kaka majhna skušnjava ali težava zopet podêre. Ozri se torej na me, kakor si se ozerl na Petra na dvoriši, na Magdaleno pri kosilu in na spokornega razbojnika na križi, in moje serce te bo ljubilo in od ljubezni se topilo.

Prašaj moje serce, o moj Zveličar! in prašaj me, kot Petra: Me ljubiš? In jaz ti bom odgovorila: Da, moj Gospod! ti veš, da te ljubim. In če vidiš, da te moje serce premalo ljubi, spreoberni ga, kakor si storil s tolikanj izvoljenimi, ki

so te razžalili. Le eno besedo si izgovoril, in njih duša je bila ozdravljena. Ozri se name in usmili se me, kakor si se njih usmilil. Če le hočeš, bom sedela s spokorno Magdaleno pri tvojih nogah, jih poljubovala, ter jih vmivala s svojimi solzami. Z njo bom svoji dozdanji nečimurnosti slovo dala, svoje meso križala, svet z nogami teptala in malo porajtala, kaj bo govoril in mislil od mojega spreobrnjenja.

Tebi, o moj Bog! darujem svoje serce, tebi ga izročim. Vse, kar ti ne ljubiš, in kar ne more tebe ljubiti in meni služiti, to zaničujem; kar tebi, Ženin moje duše! ni dopadljivo, prepustim onim, ki te ne ljubijo, ali ki te le malo ljubijo. Jaz pa te hočem ljubiti čez vse.

Če se ozrem na svojo slabost, imam sicer nezaupnost nad svojim sklepom; ali če svoje misli obernem na-te, moje zaupanje in ljubezen, vidim, da mi je vse mogoče. Zakaj bi ne mogla s tvojo gnado storiti, kar je tolikanj svetih devic storilo s tvojo pomočjo? Ti si jih razsvetlil v njih nečimurnosti, ti si jim pokazal svojo nezapopadljivo lepoto, ti si jih užgal s svojo ljubeznijo. Tvoja moč

ni oslabela, ne tvoja dobrota vsahnila; kar si včeraj bil, moj nar slajši Jezus! to si tudi danes in boš celo večnost. Ne zapusti me tedaj, ti si moje zveličanje in vse zaupanje moje. In ako zopet padem, pridi mi zopet na pomoč in potolaži moje žalostno serce. Čas bo prišel, ko te ne bom nikdar več žalila, temuč zmeraj ljubila.

Čez vse nar svetejši Devica! ki nisi nikoli pokore potrebovala, ker tudi nikoli grešila nisi, ti si za Bogom prvo pribežališe in upanje grešnikov; glej! k tebi se zatečem jaz grešnica, in ti, moja ljubeznjiva Mati! bodi moja srednica in priprošnica, da po tvoji priprošnji poboljšam svoje življenje. Amen.

Drugi oddelek.

Od obhajila devic.

I.

Pogostno sv. obhajilo je posebno dober pripomoček k svetemu življenju.

Gospod. Moja hči, ti imaš veliko skerbí, da se tvoje telo vsaki dan nasiti; ni pa tvoja duša žlahtnejši od telesa? bodi tedaj bolj skerbna, da nasitiš svojo dušo. Ta hrana je pa moje Telo, ki se ti podeli pri sv. obhajilu. Moje mesó je res jed, in moja kri je res pijača. Kdor jé moje mesó, in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Jaz sem kruh življenja; kdor jé ta kruh, bo živel vekomaj.

Hči. O Gospod! moje želje so sicer tebe uživati, in pri tvoji mizi svojo lakoto tolažiti, in svojo žejo gasiti vse dni svojega potovanja; ali če premišljujem tvojo nezmerno svetost, rečem sama pri sebi: kako smem jaz nečista

stvar tolikrat prejeti nar svetejšega Boga? Janez, nar svetejši med rojenimi od žene, se je nevrednega štel od tvojih čevljev jermene razvezati; in Marija, podoba čistosti, ni svojemu zasluženju, temuč tvoji neskončni milosti pripisovala, da je tebe, o večna Beseda! nosila v svojem čisto-deviškem telesu. In jaz uboga in umazana grešnica bi tebe hotla tolikrat prejeti? ali bi ne bila to nar veči prederznost?

Gospod. Moja hči! v tej skrivnosti ljubezni glej velikoveč na mojo dobroto, kakor na svojo nevrednost. Če bi le samo to premišljevala, da sem jaz tvoj Gospod in Bog, bi mogla pač pomišljevati, k moji mizi pogostama pristopiti; ali pomisli, da sem in hočem biti tudi tvoj Odrešenik, tvoj nar zvestejši prijatelj, tvoj brat in ljubljenelec tvojega serca. Otrok, ki svojega očeta ljubi, hiti brez boječnosti v njegovo naročje; prijatelj je rad pri svojem prijatlu, bolnik se ne boji življenja, temuč smerti. Boj se me razžaliti; ta strah je svet in dober: ali nikar se ne boj k meni priti, ki sem tvoje življenje. Ta strah mi ne dopade, in je zopern moji ljubezni. Jaz te vabim k meni priti, ti obetam večno življenje in ti ponujam vse zaklade in dobrote: ako pa zametuješ moje milo vabljenje, potlej nimaš drugega pričakovati kot večne smerti. Rés je, da nisi vredna mene prejeti; ali pa misliš, da

boš te gnade vredna, ako se odteguješ studencu življenja?

Hči. Ljubi moj Zveličar! kolikor veči je tvoja ljubezen in usmiljenje, tolako ostudniši so moji grehi, s kterimi te žalim vsaki dan. Kako bi te smela pogostama sprejeti v nečisto in nezvesto serce? Ali bi ne imel studa nad takim mojim sercem? in ali bi jaz ne utegnila namesto življenja smert najti?

Gospod. Ravno zato me večkrat prejmi, ker jaz sam zamorem grehov očistiti tvoje serce, ozdraviti tvoje slabosti, utolažiti tvojo nepokojnost, vterditi tvojo omahljivost in te serčno storiti zoper tvoje sovražnike. Ti se moraš veliko vojskovati, da ne zgubiš dragega zaklada devištva; jaz pa sem kruh močnih in vino, ki device hrani. Kolikorkrat mene vredno prejmeš, tolikokrat v sebi pomnožiš mojo posvečujočo gnado, tolikokrat povikšaš ljubezen, ki jo imam jaz do tebe, in ti do mene, in z ljubeznijo se povikša nebeški venec. Jaz sem luč, ktera te razsvetli, in ogenj, kteri te užge. Če se luči odtegneš, si v temi, in ako se ognju umakneš, padeš v mlačnost in merzloto. Tako pa se po tej nebeški jedi skleneš ti z mano in jaz s tabo, v kateri sklenitvi edino najdeš nar slajši veselje in vso srečo svojega serca.

Hči. Moj Bog in moje življenje! ker me tako dobrotljivo k sebi vabiš, hočem k tebi

priti in te vžiti v nar svetejšem Zakramentu. Jezus! posveti moje telo in mojo dušo, da boš ti imel v meni in pri meni veselje, in da bom jaz našla v tebi svoje življenje. Oj, kaj ko bi te mogla vse dni uživati!

Gospod. Bolj ko me ljubiš, pogosteje k meni pridi. Ako me pa le po malem ljubiš, se vendar le še zopet vdeleži te nebeške jedi, da se tvoja ljubezen bolj in bolj užge. Naj se le take zderže te angeljske jedi, ki hočejo živeti v nečimurnosti; ti pa, ako me ljubiti hočeš, me tolikokrat prejmi, kolikorkrat ti dovoli tvoj modri in goreči spovednik.

Hči. Božji Učenik! uči me tudi, kako naj se pripravljam k toliki gnadi!

Gospod. Prizadevaj si, da se z vso mogočo čistostjo telesa in duše meni bližaš. To je vse, kar zahtevam od tebe.

II.

Čistost telesa in duše je device nar bolji priprava.

Gospod. Moja hči! ko sem prišel z nebes na zemljo, sem hotel biti spočet v telesu nar čisteje device: ko pridem k tebi v sv. obhajilu, bom v novič spočet v tvojem telesu. Pripravi mi tedaj čisto prebivališče, ker čistost ljubim, in se med lilijami pasem. Kadar k tebi

pridem, zedinim svoje telo z tvojim telesom. Glej! kako čisto in neomadežvano ima biti tvoje telo.

Hči. O moj Gospod in Bog! angeljska čistost bi ne bila zadosti, tebe vredno prejeti. Jaz pa, saj veš, moj Bog, sem v nečistosti (v grehu) spočeta in rojena: in s kolikimi nečistostmi sem zopet omadežvala svoje telo od tistega časa, ko si ga ti očistil in posvetil. Koliko razberzdanih misli, ostudnih želj, mosenih občutljejev in spačenosti čutim v sebi, k katerim nekoliko po svoji razuzdanosti in zadolženi nečuječnosti priložnost dajem, nekoliko me pa tudi žene moja spridena natora zoper mojo voljo. In ti, o dobrotljivi Gospod! nimaš nobenega gnjusa, se zediniti s tem revnim telesom? Ali le govori k svoji služabnici, in uči me, kako naj bi te s čistim telesom in čistim srcem prejeti mogla?

Gospod. Kar se zoper tvojo voljo zgodi, to naj te sicer ponižno dela, pa ne maloserčne, če temu nobene priložnosti ne daš, ker ti ne bo prišteto v greh. Vendar bodi skerbna, da svoje oči, svoje ušesa, svoj jezik in vse svoje počutke in telesne ude neomadežvane ohraniš, in jim ničesar ne privoliš, kar je zoper deviško čistost in sramožljivost. Križaj in teri svoje popačeno meso z delom, samoto in zmernostjo v jedi in pijači; varuj se

postopanja, kakor tudi nevarnih veselíc posvetnih ljudi, pri kterih je čistost malo varna; odpovej se tovaršiji tacih, ki niso tvojega spola; zoperstoj precej v začetku vsim hudobnim mislim in željam. Ljubi molitev, in bodi ponižna in čuječa. Tako boš telesno čistost neomadežvano ohranila in s pogostno prejemo mojega Telesa bo ljubezen do čistosti bolj in bolj v tebi vsajena in vterjena. — Zraven čistega Telesa moraš tudi s čisto vestjo pristopiti k moji mizi. Gorje tistim, kteri me prejmejo v znanih velikih grehah, oni jedó iz studenca življenja le sodbo in pogubljenje! Tudi odpustljivih in nar manjih grehov se, kar je le mogoče, vedno skerbno varuj, da ne padeš v mlačnost, ktera mi je zoperna, in ki zaderžuje obilni sad tega nebeškega kruha. — Ako se pa ne ogiblješ le odpustljivih grehov, temuč odložiš tudi vse pozemeljske želje, in svoje serce od posvetnega odtergaš, in se dan na dan zoper tisto vojskuješ: potlej boš občutila čudno moč moje resnične pričujočnosti, potlej bo moj duh, kteri rad prebiva v čistih sercih, razsvetlil tvojo vero, vterdil tvoje upanje, vžgal tvojo ljubezen in zbudil v tebi vse svete čednosti, in v tebi razlil vse zaklade gnad.

Hči. Kaj morem jaz družega reči, o prečudni dušni prijatel! kakor, da ti sam dobrotljivo očistiš moje telo in mojo dušo. Oboje

darujem in izročim tebi, da nobena druga, kot zgolj tvoja ljubezen v nju ne gospoduje. Daj mi okusiti preobilnost tvoje sladkosti, ktera je tistim znana, ki samo tebe ljubijo, o Bog ljubezni!

Goreči zdihljeji pred svetim obhajilom.

Tomaž Kemp. 4. bukv. 13. pogl.

O Jezus, ti večna ljubezen! da bi vendar skorej že tebe samega našla, tebi svoje sercé odperla in te vživala, kakor želi moja duša! Pridi, presladki Jezus! govori z menoj in pusti me s tabo govoriti, kakor govori prijatelj s svojim prijateljom, ali kakor otrok s svojim očetom; zakaj nikjer nisem v stanu najti zvestejšega prijatla, boljšega očeta, kakor si ti, moj ljubi! Govori toraj z mano, tvoje besede same me zamorejo ozdraviti in razveseliti mojega žalostnega duhá.

V resnici si ti moj Ljubi, izvoljen iz med tavžent, v tebi in pri tebi želi večno prebivati moja duša. Pri tebi in v tebi samem, moj Jezus! je resnično veselje in mir mojega serca: zunaj tebe pa je zgolj nečimurnost, zgolj britkost in žalost, in brez števila veliko rev in nadlog. Gorje onim, ki zapusté tebe, mojega

preljubega Jezusa; kam le morejo iti ti revni ljudje, ker ti sam imaš besede večnega življenja!

Zarés, ti si skriti Bog in Zveličar; ti si, ko si na svet prišel in po sveti hodil, učil in zadnjič terpel in umerl, svojo Božjo svetlobo in veličastvo pod podobo moje umerljivosti zakril; ali zdaj pa v tem skrivnostnem zakramentu zagerneš tudi še svoje človeštvo, da bi zamogel mene poživiti.

Tako nezmerna je tvoja ljubezen, tako nezapopadljive so pota tvoje milosti — in jaz te vendar tako malo ljubim. O Bog ljubezni! sem li vredna, da me nosi zemlja?

Oh, moj Jezus! kdaj vendar bo moje revšine konec! kdaj te bom ljubila čez vse, ti zvesti prijatel moje duše! Ti si tako milostljiv, moj preljubi Odrešenik! da se daš vsim in vsacemu vživati, dasiravno pri hudobnih in posvetnih ne najdeš nobenega veselja; pa zavoljo čistih duš, ktere tako močno ljubiš, se daš tudi nečistim pod streho vzeti, in poterpežljivo čakaš njih spreobrnjenja, dasiravno imaš med tem nečast in nespodobnost od njih prestat. O kako sladak in mil je tvoj duh, o moj Gospod! da celó ne-

hvaležne in prederzne grešnike tolikanj ljubiš!

O neizrekljiva gnada! kdaj je zadočila kaka stvar pod nebom toliko ljubezni in časti, kakor ponižna bogaboječa duša, ktero obiskuje sam Bog, in živi s svojim sv. Telesom. O prečudno ponižanje vsegamogočnega Gospoda! O neizmerna ljubezen samemu človeku skazana!

Tako pridi tedaj, o moje življenje, moja ljubezen, moje zveličanje in moje vse! Glej jaz ti hočem dati in do čistega izročiti svoje serce, po katerem imaš toliko poželenje; vzemi si ga in osvoji si ga, da odsihmal ne bo nič drugega ljubilo, kakor tebe, ki si moj Bog in moje vse! Ti boš sicer našel v tem sercu veliko nagnjusnega in umazanega, pa tvoja rožnata kri me zamore do čistega oprati; jaz sem slaba, ali ti si me v stanu močno storiti; jaz sem mlačna in merzlega duha, pa tebi je lahko, vžgati v meni sv. gorečnost; moje nestanovitno notranje nagnjenje in nepokojno poželenje raztrese in zmami mojega duha, pa ti zamoreš, če le hočeš, z eno besedo pomiriti ves nepokoj.

Pridi tedaj, moj Jezus, pridi ti luč vernih serc! razsvetli me, da te spoznam;

pridi in užgi me z ognjem svoje ljubezni, da te ljubim. Jezus večna resnica! verujem v te; Jezus, nezmerna dobrota! upam na te; Jezus, neskončna lepota! ljubim te.

O koliko ljubezen, koliko dobroto skazuješ ti, moj Jezus! meni, ubogi grešnici? Ljudje si štejejo v posebno gnado, če jih obiše kak pozemeljski kralj, ali le samo kdo njegovih služabnikov: ti pa, o Sin Božji, Gospod našega življenja! hočeš sam priti k meni, me obiskati, me s svojim presvetim Telesom živiti in se z mano popolnoma skleniti. O koliko ljubezen in hvaležnost sem ti pač dolžna! Vse, kar je v meni, bo od veselja poskakovalo takrat, kadar bo moja duša popolnoma v tebi, mojem Bogu, in ti, moj Bog, v meni!

Čemu hrepenim po nebesih? saj si ti nebesa vstvaril: ako imam tebe, imam več kot nebesa. Tako tedaj me ti, o Jezus! ljubiš, da mi vse zaklade, vse bogastvo svoje ljubezni odpreš in nad menoj sprazniš. Oh, jaz ne vem, kaj bi rekla! če rečem, da te ljubim, me moja vest prepričuje nasprotnega: moji storjeni grehi me mutasto delajo in me nazaj vlečejo, med tem ko moje serce hrepeni

po tebi. Ti pa, moj Zveličar in moj Ljubi! me kličeš in vabiš, k tebi priti, da bi mi odvzel moje breme. Ali če grem k tebi, da bi te prejela v presvetem Zakramentu, se bojim sodbe; če se pa od tebe ločim, ki si moje življenje, se bojim smerti; in te misli me vso zméšajo. Pa bolje je, da grem k svojemu Očetu, kakor da bi v ptuji deželi od tebe ločena lakote poginila.

Daj mi tedaj svatovsko oblačilo, namreč svojo ljubezen in sveto gorečnost toliko duš, ktere po tebi zdihujejo, ktere te z veliko notranjo sladkostjo prejemajo, in brez tebe živeti ne morejo. Njih svete želje so tvoji darovi, njih goreča ljubezen je delo tvojega sladkega duha. Ti zamoreš ravno tako tudi meni milostljiv biti. Jaz sicer ne zaslužim nobene tvojih gnad, pa spomni se, usmiljeni Gospod! svoje milosti, katero si skazoval ob vsih časih mojemu spolu. Ozri se na ljubezen svojega milosti polnega Serca, katero vedno razliva goreče žarke svoje ljubezni, glej! tù je grešnica, ktera jih silno potrebuje, po njih si zamoreš pridobiti moje serce, in sebi storiti veselje, ki duše ljubiš.

Tako tedaj hočem k tebi iti, polna zaupanja na tvojo neskončno dobroto. Vzdignila se bom in šla k svojemu Očetu, hiti mi naproti, kot svoji zgubljeni hčeri; zakliči me, kot svojo ovčico. Pridi, o nebeški zdravnik! in ozdravi mojo bolezen; nič drugega ti ni treba, kakor da le rečeš besedo, in ozdravljena bo moja bolna duša. Pridi, o preljubi ženin čistih duš! Pridi k meni, ti nar lepši iz med vsih, in rani mojo dušo z žarkom svoje lepote! Razsvetli me, o luč svetlobe Božje; napoji me, ti vedno tekoči studenec nebeške sladkosti; razveseli me, ti veselje angeljev s svojo sveto pričujočnostjo.

Pridi, moj Jezus! in ljubi me, in daj, da tudi jaz tebe ljubim; da te z živo vero spoznam, in na te stavim svoje zaupanje in zveličanje.

Pridi, o moj Jezus! in posveti me s svojim svetim mesom; zedini se z menoj, da bom s tabo enega duha, da živim ne več jaz, temuč ti v meni.

Kadar že k sv. obhajilu pristopiš.

Kako mil in ljubeznjiv si ti, o moj Bog in moj Zveličar, da se tako globoko k meni ponižaš! dodeli mi, ubogi grešnici,

po svoji milosti popolnoma kesanje, odvezo in odpušenje mojih grehov! Amen.

Glejte, Jagnje Božje, katero grehe svetá odjemlje! (Reci potem trikrat.) O Gospod! nisem vredna, da greš pod mojo streho, ali reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Zahvala in povzdigovanje duha k Jezusu po sv. obhajilu.

Jezus, moj Gospod in moj Bog! ti si zdaj k meni prišel in v meni prebivaš po Božji in človeški natori; ti, ktere ga ne zapopadejo nebesa in zemlja, Sin Narvikšega, Bog ljubezni, imaš zdaj svoj sedež v mojem sercu! O predobrotljivi Jezus! kdo sem jaz, da si se ponižal k meni priti? O nebo in zemlja in vse stvari naj ti z mano vred čast in hvalo neprenehama dajejo za toliko milost, ki si mi jo, o ljubi Jezus, ravno zdaj skazal.

Resnično, ti si ljubezen, ti se daješ dušam v živež, ter jim zgubljeni mir zopet deliš. O moj Jezus, da bi te vse dni ljubila in nikdar več ne žalila! Tebi hočem živeti in umreti!

Moj nar slajši Jezus! posvéti moje

telo, ker si v meni, osvoji si mojo dušo, spodi iz mojega serca hude poželjivosti.

V tebi, moj Bog! imam vse; s tabo posedem vse; od tebe upam vse.

Moj Jezus, ljubim te; o kaj ko bi mogla iz ljubezni do tebe umreti! ali ne, moja nar večí dobrota! ne umreti, temuč živeti in te ljubiti; pa drugači živeti, kakor sem živela, drugači ljubiti, kakor sem te ljubila. Tebi je znano, ki pregleduješ moje oserčje, kako mlačno sem živela, in kako malo te ljubila.

Pusti me, moj Jezus, ob enem umreti in živeti; da odmerjem sebi, svétu in nečimurnosti, in da živim tebi, ki si za me umerl.

Moj nar ponižniši Jezus! kako te je tvoja ljubezen vendar majhnega storila, da zamoreš prebivati v mojem majhnem sercu!

O Kralj nebes in zemlje! kje je častiti sedež tvojega nezmernega veličastva? Je li moje serce tebi toliko ljubo, da v njega skriješ sebe in vse bogastvo svoje Božje in človeške vrednosti? O moj ljubi Gospod! kaj najdeš vendar v mojem sercu, da ti je tolikanj ljubo? kaj ne le neobčutljivost, samoljubnost, nehvaležnost in nar večí revšino?!

O prečudna tvoja ljubezen in usmiljenje! kaj nimam upati od tebe, ki si mi celo sam sebe dal. Ti hočeš, da naj prosimo tvojega bogastva: pa jaz te ne prosim družega, kakor tvoje ljubezni. Če te ljubim, sem bogata zadosti. Če pa tebe ne ljubim, čemu so mi vsi drugi natorni in čeznatorni darovi, ako bi imela kdaj ločena biti od tebe, ki si edino moje zveličanje. Ne bojim se tolikanj pekla in peklenških grozovitnosti, kot velikoveč zgube tvoje ljubezni, in ločena biti od gledanja tvojega obličja.

Čas je, moj predobrotljivi Jezus! čas je, da se me usmiliš in pokažeš pot, ktere ga naj izvolim in nastopim, da tebe ljubim. Odsihmal naj ne mine ne dan, ne ura brez ljubezni. V tvoji službi in v svojih duhovnih opravilih (vajah) si bom prizadevala za pravo gorečnost in ves mogočen prid.

Svojim starišem in vsim predpostavljenim hočem na tanko pokorna biti; svoje delo, svoj križ in terpljenje, svoje djanje in nehanje hočem tebi iz ljubezni vsak dan darovati, in se prizadevati, vselej to storiti, kar je tebi dopadljivo, in se ogibati, kar tebi ne dopade.

Čistost telesa, ktero si posvetil s

svojo pričujočnostjo, bom varovala z veliko čuječnostjo. Svoje mesó hočem berzdati z delom, samoto in zmernostjo, in svojim peterim telesnim počutkom nočem nič dopustiti, kar bi utegnilo omadežvati deviško čistost.

Krotka hočem biti proti onim, kateri bi me utegnili žaliti; krotiti hočem nagnjenje k jezi, slovo dati nečimurni noši in hoji, prevzetnosti v zaderžanji popolnoma se ogibati in vso hudo voljo in togotenje iztrebiti iz serca.

Veliko sicer obljubim, ali ti, moj ljubi Zveličar, zamoreš še velikoveč storiti v meni. Vse upam od tebe, in kar upam, je veliko manji, kakor si ti sam, ki si se mi dal.

Ostani, o Jezus! v meni, in jaz naj останem v tebi; naj bo moje serce tvoje, in kar je v njem še pozemeljskega ali mesenega, to ti milostljivo požgi do čistega z ognjem svoje ljubezni.

M o l i t e v

k Bogu Očetu po sv. obhajilu.

Naj se ti zahvalim, o Bog milosti; ali kaj je moja, in celega sveta zahvala v primeri s predragim darom, ki sem ga

prejela od tebe? namreč tvojega lastnega edinorojenega Sina Jezusa, svojega Zveličarja, kateri je s tabo enaki Bog od vekomaj. On sam ti zamore zahvalo dati, kakoršne si vreden. To zahvalo ti je dal, ko je v svoji človeški umerljivi natoru k tebi govoril: „Oče, zahvalim te, da si prikril te reči modrim tega sveta, in jih priprostim in ponižnim razodeti blagovolil“. In glej, nebeški Oče! kako se ti tvoj prelubi Sin vsak dan v zahvalo daruje; sprejmi ga kakor iz mojih rok! In ko se jaz ubožica prederznem, tebi zahvalo dajati, ti jo dajem le po Jezusu Kristusu, in ako jaz tega tvojega Sina ljubim, vem, da ti je dopadljiva moja zahvala. — Če Jezusa ljubim, bo Jezusov duh iz mojega serca k tebi klical; in ti sam, o Bog milosti! prebivaš v sercih onih, ki ljubijo Jezusa!

Nebeški Oče! zdaj si pripravljen sprejeti moje prošnje: glej jaz te ne prosim ne časnih dobrot, ne veselja tega sveta, ampak prosim te priserčne in goreče ljubezni do Jezusa Kristusa. Kako si mi v stanu to gnado odreči, ko si mi dal svojega edinorojenega Sina! Ne jaz, temuč Kristus zasluži, da me uslišiš.

Ti si mi zapovedal, da naj ljubim

Jezusa; ali ta ljubezen ni delo moje slabosti, temuč tvoje neskončne milosti in moč tvojega Božjega Duha, kterega dobrotljivo razlij v mojem sercu, po Jezusu Kristusu, svojem edinorojenem Sinu.

Molitev k sv. Duhu.

Duh Božji, kateri vernih serca razsvetljuješ in posvečuješ z ljubeznijo, koja je prav za prav tvoje delo; užgi v mojem sercu ogenj ljubezni, kterega je Jezus prinesel z nebes. Če brez tvojega razsvetljenja in notranjega ginjenja še celo imena Jezus v svoje zveličanje izreči ne morem, kako ga bom še ljubiti mogla, ako mi ti ne pomagaš.

Ti, o Tolažnik moje duše, in vir nebeških darov in milosti! po navadi sicer deliš ob vsakem času ljudem svojo Božjo moč in čednost, in izlivaš v njih svoje nebeške darove; ali zdaj, ko je Jezus s svojo pričujočnostjo pomilostil naše serca, zdaj je čas, da svoje darove obilniši deliš.

Koliko svetih duš je polnih gorečnosti, polnih veselja in nebeške sladkosti, ko so Jezusa prejele. Če moje nečisto in mlačno serce, moje pozemeljske pože-

ljivosti in slabosti te zveličanske reči v meni ustavljati hočejo, se spomni, da si Duh čistosti, kateri vse očistiš, popraviš, vse ponoviš in užgeš. Kolikor veči je moja revšina, toliko bolj zamoreš skazati velikost svoje moči in dobrotljivosti nad menoj. Razsvetli me tedaj, o luč večnega Boga! užgi me, o ti ogenj ljubezni! pokrepčaj me, o ti moč Božja! daj mi zaslišati tvoj glas, in pokorno se skazati tvojemu svetemu navdajanju.

Uči me, nar slajši Tolažnik vernih serc! uči me ponižnosti, krotkosti, milosrčja, dobrotljivosti, potrpivosti, serčnosti in vsih drugih čednosti, ktere koli ti dopadejo.

M o l i t e v

k prečisti Devici, Materi Gospodovi.

Presveta in prečudna Devica! tudi tebi gre po tem svetem pravilu moja zahvala; ti, ki si Zveličarja svetá, kterega sem jaz ravno prejela, rodila, in s svojim deviškim mlekom živila, ti si studenec mojega življenja in mojega upanja. Jezus je tvoje meso in tvoja kri, in ti si njegova od njega izvoljena Mati, v

katere naročje je izsul vse bogastvo svojih milosti. Po tebi, predobrotljiva Devica, naj sprejme Jezus moje serčno zahvalo, da se je k meni ponižal priti, in od tvoje priprošnje upam, da bom Jezusa, tvojega ljubega Sina, vse dni svojega življenja in kdaj v nebesih večno ljubila.

Litanije od presv. rešnjega Telesa najdeš na 88. strani.

Kaj naj devica po sv. obhajilu Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Moja ljuba hči, jaz sem ti v tej nebeški jedi podelil sam sebe in vse svoje zaklade milosti; zdaj le bi hotel, da mi tudi ti daš kaj zato, preden greš iz cerkve.

Hči. Kaj bi smela jaz uboga ponuditi tebi studencu vsega življenja in zveličanja?

Gospod. Če mi ne moreš, kot uni modri iz jutrove dežele, darovati zlata in družih dražih darov, pa posnemaj revne pastirce, kateri so od svoje revšine podelili, kar so imeli.

Hči. Oh, Gospod! vse, kar imam, je tvoje; in mojega ni nič, razun greh in revšina.

Gospod. Tvoj dar, hči, naj bo primerjen tvoji notranji natori in sedanjemu stanu tvojega serca. Kar moj Božji Duh po svojem navdajenji znotraj, in zunaj skušen in moder

spovednik od tebe tirja, to je, kar mi v dar prinesi.

Duh Božji pa ne tirja od vsake ravno tistega. Kaj drugega tirja od take, ki je še zaljubljena v svet in posvetne nečimurnosti; kaj drugega od take, ki svetá sicer ne ljubi tolikanj, ali se je od njega ločila, pa vendar živi v mlačnosti in merzloti. Kaj drugega hoče od device, ki sicer hrepeni po čednosti in svetem življenji, je pa še z velikimi slabostmi obdana; še kaj večega tirja od onih, ki so že na poti popolnosti.

1. Kaj naj nečimurnosti vdana devica po svetem obhajilu Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Tvoje serce, moja hči! je močno oslepljeno od posvetne ljubezni in navezano na svet. Ti išeš dopadajenja ljudi, tvoje veselje je posebno v lepi, prevzetni obleki, v drušinah in praznih kratkočasih, in si žalostna, ako ti pomanjkuje teh reči, ali če ti niso pripušene. Kako ljubo bi meni bilo, ko bi ti spoznala svojo neumnost, in se tej prazni stvari do dobrega odpovedala. Lej! ravno to je, kar moj Duh Božji od tebe nar bolj tirja. Verjemi, da bi se po tej daritvi tudi ti čutila veliko srečnejši.

Poskusi, obljubi mi pri tej pričujoči pobožnosti, si vsaj ta ali uni kratkočas ali družino odreči do prvega sv. obhajila; se spodobniše in ponižniše oblačiti; se nič napihovati ali pred družimi zavoljo čedne telesne postave ali kakih drugih sprednosti iskati veči veljave; in poterpežljivo in molčeče prenesti, ko bi te kdo sramotil zavoljo tega, in druge bolj čislal kakor tebe. K temu sklepu me prosi, da te razvetlim, poterdim in spreobrnem tvoje serce i. t. d. Kako bi mi zamogla kaj tako malega odreči po tem, ko sem se ti jaz dal popolnoma vsega?

Hči. Moj Bog in Gospod! kako se sramujem svojih neumnosti in nečimurnosti, in da sem dopadajenje nezvestobnih, samopridnih in posvetnih ljudi tako zela ljubila, tebe pa, svojega nar zvestejšega prijatla, v nemar pustila! In vendar ti, o Dobrota sama! še zmiraj poželiš mojega nezvestobnega serca; da bi me prestvaril, si se mi dal sam sebe v jed. Kako bi jaz tako malega ne hotla storiti, če te resnično ljubim? Moj sklep je storjen, hočem se ogniti do prvega sv. obhajila one meni nevarne družine (osebe, ali praznega razveseljenja); tebe pa ponižno prosim, da podpiraš mojo slabost s svojo neskončno močjo, da temu sklepu vsaj ostanem zvesta.

2. *Kaj naj v službi Božji mlačna devica Kristusu daruje in njega prosi?*

Gospod. Moja hči, ti imaš malo sladu in veselja do svete molitve in do drugih pobožnih opravil, po katerih bi se uterdila v pravi pobožnosti; zdaj se jim odteguješ, zdaj jih pa le po verhi, na nagloma in razmišljeno opravljaš. Tudi preveč strežeš svojemu životu in počutkom, ker jim nič ne odrečeš in vse privoliš; tako se vsak dan radovoljno veliko pregrešiš, ker si v nobeni reči ne delaš sile.

V znamenje tvoje hvaležnosti zahtevam od tebe, da do prvega sv. obhajila svoje jutranje in večerne molitve opravljaš z večji kot navadno pobožnostjo; da meni čez dan večkrat daruješ svoje djanje in nehanje; da se vsaki dan v kaki reči premaguješ; da si v jedi nekoliko priterguješ, in dolžnosti svojega stanu opravljaš z večji pridnostjo in natančnostjo. — In ako se preslabo čutiš, spolniti vse te reči, se skusi poboljšati saj v eni reči, in sčasama bo tvoja gorečnost večji prihajala. Poskusi, ali boš iz ljubezni do mene to malo storiti zamogla.

(Obljubi svojemu Zveličarju to storiti, in ga prosi njegove pomoči.)

3. Kaj naj devica, kaki napaki in slabi navadi podveržena, Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Moja hči, ti imaš še eno in drugo napako nad seboj, vsled ktere se velikokrat pregrešiš. Jaz tirjam od tebe, da skleneš, se serčno vojskovati zoper to svojo napako do prvega sv. obhajila, in se zvesto vaditi v nasprotni čednosti vsaki dan. Napuh, jezičnost, nagla jeza, nezmernost v jedi in pijači, lenoba v spolnovanji svojih dolžnosti, prevelika prijaznost z osebami družega spola, in kar je drugih taci napak, pokvarijo dobro, kolikor storiš, in ti dajejo priložnost k mnogemu hudemu. Ako si kateri taki napaki podveržena, mi ne moreš skazati nobene večji ljubezni in hvaležnosti, kakor če se ustavljaš takšni napaki, in vadiš v nasprotni čednosti. Prosi, da ti pomagam v tej vojski.

(Kako pa se moraš vojskovati zoper takšno napako, poglej v kazalu pri besedi „Napaka“.)

4. Kaj naj devica v telesnih bolečinah, v žalosti, v hudih notranjih vojskah in drugih britkosti Kristusu daruje in njega prosi?

Gospod. Moja hči, jaz hočem, da z mano vred nosiš svoj križ, in se v mojo voljo

do čistega podaš, ter se pripravno storiš, meni celó brez tolažbe služiti, ako se svojega križa znebeti ne moreš.

(Spomni se zdaj, koliko in kako dolgo je Jezus za te terpel, zahvali ga in obljubi mu, serčno vse terpeti iz ljubezni do njega, brez ustavljanja ali godernjanja, ter ga prosi pomoči.)

5. Kaj naj tista devica stori, ktera je s Kristusom v goreči ljubezni zmiraj sklenjena?

Gospod. Za-te, moja hči! o tem času milosti ni boljšega, kakor da se mi popolnoma daruješ z dušo in telesom, in me molče poslušáš, in da velikoveč tvoje serce kot tvoje usta z mano govoré.

6. Darovanje in prošnja device, ki ne vé, kateri stan bi si izvolila.

(Zdaj, o keršanska devica! je čas razsvetljenja, ko je Luč svetá v tebi. Reci svojemu Zveličarju z apostelnom: „Gospod! kaj hočeš, da naj storim ali izvolim?“ In s kraljevim prerokom: „Gospod! pokaži mi pot, ktero naj nastopim, ker na te stavim svoje zaupanje.“) Moli dalej:

Moj predobrotljivi Jezus, moj ljubeznjivi učenik in dušni pastir, s popolnim zaupanjem se k tebi obernem zdaj, ko

te v sebi imam, in te prosim, da me razsvetliš, in mi na strani stojiš v nar imenitniši zadevi mojega življenja. Jaz si moram stan izvoliti; ker pa dobro vem, da moj mir in moje zveličanje tolikanj visi od te izvolitve, bi se lahko izpostavila nar večji nevarnosti in vednemu nepokoju, ko bi brez privoljenja tvoje svete volje kak sklep storila. Ne išem zadovoliti svoji lastni poželjivosti, ne časne sreče, ne dopadajenja ljudi, temuč da po tvojem kraljestvu hrepeneti zamo-rem; želim si tak stan izvoliti, v katerem si bom svesta zveličanja svoje duše v zaupanji na tvojo pomoč. To je gnada, o moj Zveličar! za katero te bom do pervega sv. obhajila in tolikrat in s tako sveto gorečnostjo prosila, dokler da me ne razsvetliš in svoje svete volje spoznati ne daš. Vem, da kdor stavi svoje zaupanje na te, ne bo goljufan.

(Ako večkrat k Gospodovi mizi greš, in ob času njegove pričujočnosti močno nagnjenje do samote in ljubezen do deviške čistosti v sebi čutiš, naj ti bo v znamenje, da Bog hoče, da mu med svetom v deviškem stanu, ali v klostru služiš. Prosi ga potem bolj serčno, da te razsvetli in ti da pravo izvoliti. Da se pa ne motiš, razodeni to razsvetljenemu spovedniku, in poslušaj njegov svét.)

7. Kako naj se devica tisti dan zadržati, ko je prejela svojega Zveličarja?

Ta dan je dan tvojega duhovnega poročanja z Jezusom, je dan notranjega veselja; proč tedaj s posvetnim veseljem in prazno dobrovoljnostjo. Ako ti je mogoče, sliši drugo sveto mašo, če si že bila pri Gospodovi mizi. Čez dan, ali dopoldan ali popoldan, kadar utegneš, premišluj in beri, kar v tebi pobožnost in svete misli budi — kakor postavim premišljevanje na torek ali sredo, ali pogovor z Jezusom med večernicami. Zvečer, če le moreš, obiši Jezusa v presvetem rešnjem Telesu — ali pa opravi kako drugo pobožnost, če ne v cerkvi, pa doma. Ne pozabi ta dan tudi revežev in bolnikov po okolišinah in po svojem premoženji. Od tega časa se zopet pripravljaj za drugo sv. obhajilo, in ohrani gorečnost v pobožnosti, in ravno zavoljo tega toliko bolj pazi na vse svoje djanje in nehanje. In kakor je prerok pokrepčan s kruhom, ki mu ga je angelj podelil, štirideset dni in noči hodá storil, da je prišel na sveto goro Horeb: ravno tako tudi ti, od angeljskega kruha okrepčana, do prvega sv. obhajila neprenehama napreduj po poti Gospodovi.

M o l i t e v

z a p o p o l n a m a o d p u s t e k .

(Dr. Šlör.)

O Bog ljubezni in milosti! jaz upam od tvoje neskončne dobrote, da si mi pri spovedi grehe odpustil, in večno kazen zbrisal, ki sem jo za nje zaslužila. Hvala tebi, o milostljivi Oče! ki mi nisi storil po svoji ojstrosti, ampak po svoji milosti. — Tudi pa vem, da si ti pravičen Bog, ki pokoriš grešnike s časnimi kaznimi, in vreden sad pokore od njih tirjaš. Oh, kako ojstro in dolgo pokoro bi morala jaz opravljati za svoje neštevilne in velike grehe! — Gospod! ako boš hudobije kaznoval, kdo bo obstal pred tabo? — Zatorej pribežim k neskončnemu zakladu zasluženja in zadostenja svojega Zveličarja Jezusa Kristusa, in te prosim, o Bog! pomagaj mi ubogi pa skesani grešnici, postati deležni svetega odpustka, ki so ga tvoj namestnik na zemlji za to sveto opralilo (. . .) iz zaklada cerkvenih gnad dodelili.

Darujem ti, da bi se odpustka deležno storila, vse molitve in dela, k temu namenu zapopadene, in jih združim s

terpljenjem in smertjo tvojega Božjega Sina, z zasluženjem prečiste Device in vsih svetnikov, da bi mi bili grehi odpušeni in kazni prizanešene.

Priporočim ti tudi, o nebeški Oče! sveto rimski-katoliško cerkev, in te prosim, da jo v njenih velikih potrebah milostljivo uslišiš.

1. O Bog, nar vikši pastir in Oče vernih! ki si po svojem edinorojenem Sinu Jezusu Kristusu svojo čast vsemu svetu pokazal: ohrani in vladaj svojo sveto cerkev, povzdigni jo pri vsih narodih in daj, da se razširja po celem svetu. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

2. Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika in namestnika na zemlji, rimskega papeža in tudi vsih škofov in mašnikov, milostljivo jih vodi po poti večnega življenja, da želijo s tvojo pomočjo, kar tebi dopade, in z vso močjo storijo. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

3. O Bog! ki mir daruješ in edinost blagosloviš, daj vsim keršanskim oblastnikom mir in pravo edinost; skleni njih serca z zavezo svete ljubezni, da

bodo zedinjeni skerbeli za tvojo čast in za srečo keršanstva. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

4. Vsegamogočni, večni Bog! ki vse ljudi k zveličanju vabiš, milostljivo poglej duše nevernih in krivovernih, in dodeli, da spoznajo svojo slepoto, zaveržejo vse zmote in krive nauke, in se enkrat vsi narodi s pravo katoliško cerkvijo zedinijo. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

5. Usmili se, o Bog, Stvarnik in Odrešenik, vernih duš kristjanov, in dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov, da milostljivo odpušenje, katerega so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. — (Oče naš. — Češena si Marija i. t. d.)

Četerti del.

Molitve

in kratka premišljevanja za vse
praznike cerkvenega leta.

Pervi oddelek.

**O večih praznikih skrivnost Kristusa,
našega Zveličarja.**

I.

O štirih Adventnih nedeljah.

 Bog usmiljenja! kako neizrečena je
tvoja ljubezen proti meni, tvoji ubogi
grešnici! zavoljo ktere si poslal svojega
edinorojenega Sinu na zemljo, in mu dal
iz nar čistejši Device človeško telo, da
bi se jaz ne pogubila, temuč po njegovem
včlovečenji dosegla večno življenje.

O Bog ljubezni! kje je zavoljo tega
moja nasprotna ljubezen in hvaležnost?

Oj, jaz uboga! namesto tebe in tvojega Sina toliko bolj goreče ljubiti, sem pa tebe in njega le žalila. Ljubila sem svét, kateri veliko obeta, pa ničesar ne dá in dati ne more; in pozabila sem tebe, ki si mi dal svojega Sina. Ljubila sem nečimurnost, ktera, kakor dim, naglo zgine, in žalosten spomin zapusti: za te pa, o Vir večnega življenja! po svoji neumnosti nisem porajtala. Ljubila sem svoje telo in stregla sem svojim počutkom, in zavoľjo tega iz greha v greh padla; tvoje gnade pa, z kterimi si hotel mojo dušo podpirati in pokrepčati, sem zanemarila.

O Bog, da bi jaz to svojo gerdo nehvaležnost noč in dan objokovala! da bi te nikdar več ne žalila! O dobrotljivi Bog! poglej milo Serce Jezusovo, že začjenja iz globočine deviškega telesa za me zdihovati, in gnade in milosti prositi.

In — o moj mili Jezus, večna Beseda, Sin Narvikšega! kje je tvoje neskončno veličastvo, tvoja moč, tvoja svetlost? Vse si iz nezmerne ljubezni do mene v temo deviškega telesa skril in omejil. O kako sem v stanu se povzdigovati, ko vidim, kako globoko si se ti, Narvikši, ponižal? kako bi zamogla iskati

prazne hvale in časti pri ljudeh? **O** ponižni Jezus! imej usmiljenje z mojim nespametnim napuhom, in stori, da po tvojem zgledu ljubim skrito, nepoznano in samotno življenje.

Pravične in bogoljubne duše, ki so pred tvojim prihodom na svetu bile, so vedno po tebi zdihovale, in v nebo in na zemljo klicale, naj bi že skorej tebe vidile: jaz pa -- oh! imam tako slabe in majhne želje, tebe vživati, ker si ti vendar v skrivnosti Altarja pričujoč in osebno prebivaš med nami. **Oj**, da bi tudi jaz po tebi vedno hrepenela, in se razveseljevala v tvoji sveti pričujočnosti!

Sveta Devica! ako bi jaz grešnica ne bila, bi ti Sinu Božjega v svojem svetem telesu ne bila spočela; ker le zavoljo tega se je on v tebi včlovečil, da bi s slabostjo moje nature ozdravil slabost moje duše. Potem takem imaš, o milostljiva Srednica! vzroka dovolj, za-me skrbeti in prositi! **Amen.**

II.

O svetih božičnih dnevih.

O preljubo Dete Božje! kaj že v jaslicah začneš, moj Božji učenik biti in

mi precej tam pridigovati, kako čisto nič mi ni ceniti bogastva, lišpa, mogočnosti in telesne zložnosti. Ti si življenje in luč ljudi, vsi bi te mogli sprejeti, vsi se razveseliti tvojega prihoda in k tebi hiteti — ali zgodi se ti ravno nasprotno. Le neumne živali z revnimi pastirci so tvoji kraljevi častniki, o kralj nebes in zemlje! posvetni otroci pa, ki ljubijo denar, mogočnost, čast in počutensko veselje, nočejo k tebi priti, ker ljubezen do uboštva, zaničevanja in križa že v jaslicah učiš.

Poželenje bogastva zmami serce, oslepi um, in obteži dušo in vest; je porodnica neusmiljenja, goljufije, tatvine, krivice, pozabljivosti Boga, razuzdanega veseljenja in žalovanja, jeze in nevošljivosti in brezštevilih drugih napak in hudobij, ktere pogreznejo človeka v pogubljenje. Za tega voljo, o Božji Zdravnik naših duš! si precej pri svojem prihodu na svet uboštvo izvolil, da bi nas naravno s svojim zgledom učil in vodil, preden si zamogel to oznanovati s svojimi ustmi. Hlev, revne jaslice, slama, na kateri si ležal, mi glasno dopovedujejo tvojo misel, in tvoj duh me v sercu opominja, tebe posnemati.

1. **O** premili Jezus! ako od mene tirjaš, da zapustim vse svoje premoženje, glej, iz ljubezni do tebe se rada vsemu odpovem; ako pa ni to tvoja volja, mi pa dobrotljivo dodeli, da moje serce ne bo imelo ljubezni in hrepenečih želj do minljivih reči, da ubogim rada pomagam, in zavoljo časnega dobička, ali kake minljive sreče tebe nikoli ne pozabim ali ne razžalim, in revšino in njene nadležnosti, če si mi jo namenil, poterpežljivo terpim. Nisem li zadosti bogata, ako tebe ljubim, in po ljubezni tebe imam, moj Bog in moje vse?

2. **O** moj Jezus, novorojeni kralj nebes in zemlje! kaj ti si zaničevan, od vsih ljudi zaveržen in zapušen, in moraš v hlevi prebivati? Kaj tako ravna s tabo slepi in nezvesti svet, kteremu sem jaz neumna iskala dopasti? Oj, da bi s tabo, o Jezus! rada ta svet zaničevala, in rada terpela, ako bom od njega pozabljena in zaničevana!

3. Ti se jokaš in solze točiš, o sveto Božje Dete, to je vse, kar ti dopusti tvoj nerazvezan jezik; ali kako globoko mi grejo te tvoje solze k sercu? Z njimi mi daš spoznati, da se za-me ubogo grešnico še pokoriš, ker se tvoje

prežlahtno telo, na terdi slami ležeče, ob hudem zimskem času merzlote trese, in tvoja duša od velicega milovanja gorke solze toči.

Oj, kako dolgo, moj premili Jezus! ti bo delalo moje serce žalost? kako dolgo te bo preganjalo v sredi tvojih bolečin, in ti z neusmiljenimi Betlehemci prebivališče odreklo! Oj, kako dolgo bom stregla svoji zložnosti, letala za sladnostmi svojih počutkov, in tebe zastonj jokati pustila! Oh, odpri mi svoje Božje Serčice, ter mi dovoli premišljevati tvoje bolečine in zdihljeje, da s tabo svoje grehe objokujem in v solzah, ki jih zame preливаš, omijem! Amen.

III.

Na novega leta dan.

O Bog! kako si dober, da množiš leta mojega življenja, in mi toliko pripomočkov in priložnost daješ, tebe ljubiti in si nebesa služiti? O kako sem neumna, ki to tvojo dobroto tako malo spoznam, in s praznim in nemarnim življenjem zamudim toliko gnad, in v tvoje razžaljenje obračam, kar bi me moglo spodbuditi, tebe ljubiti!

Koliko ljudi in narodov je na zemlji, ki ne spoznajo tebe in tvojega ljubega Sina, ki se bodo za tega voljo pogubili; mene ubogo pa si razsvetlil, o preljubi Oče! z lučjo svete vere, me preobložil z gnadami in dobrotami, mi obljubil večno veselje, in vendar kako malo hvaležnosti vidiš nad mano!

Kaj mi od toliko let, ki sem jih preživela, družega ostane, kot ojster odgovor, ki ti ga bom mogla od njih dati; ker morde nisem ene ure živela po tvoji volji? Kaj bi le storili oni ubogi ljudje, ki zdaj v peklenškem plamenu sedé, če bi mogli še priti na zemljo? Bi le en trenutek pustili brez prida preteči? In koliko se slepi posvetni ljudje trudijo in prizadevajo za majhen dobiček, ali samo ljudem se prikupiti; ko jaz za-te, o neskončna Dobrota! in da bi si zaslužila večno zveličanje, skoraj nič storiti nočem? O Bog! poglej, koliko tvoj edinorojeni Sin, naš Zveličar, v bolečem obrezovanju zame terpi; daj mi zavoljo njega, da od-sihmal le tebi samemu živim, in vse ure in trenutke, ki jih še preživeti imam, v tvojo sveto službo obračam. Amen.

IV.

V veliki praznik svetih treh kraljev.

Vsegamogočni Bog! ki si modre iz jutrove dežele po zvezdi v Betlehem pripeljal, in te pervence slepega ajdovstva razsvetlil s svojo gnado: kako močno osramoti njih vera in njih pokoršina mojega dremotnega in ustavljivega duha? Komaj so bili zvezdo ugledali, že so se vzdignili in urno podali na težavno in dolgo pot.

Kolikokrat, o moj Bog, si razsvetlil moje serce z lučjo svoje Božje gnade, in tvoj sveti Duh me je nagiboval iskati Jezusa, tvojega edinorojenega Sina in za njim hoditi, in vendar sem jaz to, o kolikokrat, zanemarila! Stokrat sem narboljši sklepe delala, in kako lahko in naglo sem se dala s kako majhno rečjo spet od njih odverniti. Kako bi meni potem šlo, ko bi ti moje omahljivosti naveličan, drugim gnade dal, ktere sem jaz tako malo obrajtala, kakor si poklical ajde k svojemu Sinu, ker ga njegovi niso hotli spoznati!

Pa ravno na tvojo dolgo zanašljivo milost in poterpljenje stavim svoje zaupanje. Daj mi, kakor onim modrim ju-

tranje dežele za zvezdo, za lučjo svete vere hoditi, da tvojega Božjega Sina išem, najdem in ljubim! Dodeli mi, o Bog usmiljenja! to gnado, po ravno tem svojem preljubem Sinu, kteremu bodi s tabo in svetim Duhom večna čast in hvala! Amen.

V.

O nedeljah po svečnici do svetega posta.

O moj ljubi Jezus! s koliko žalostjo in nevoljo moram vendar viditi, kolikanj greha delajo razuzdani otroci tvoje cerkve v tem času v svoji razuzdanosti, nezmernosti in požrešnosti, v prederzni in ajdovski norosti, in tako tvoje čisto Božje Serce nar zbodljivši žaliyo, zakaj take reči so tvojim očem velika gnjusoba. Usmili se, o Gospod! slepote in oterpnosti teh nesrečnih, in če se ne dajo k tebi obrniti, o saj ne dopusti, da bi se jaz, tvoja hči, vdeležila takošne malopridnosti in hudobije, velikoveč dodeli, da jaz s svojo ljubeznijo nehvaležnost svetá in tebi storjeno nečast po moči nadomestujem. Zato se hočem odpovedati vsim dobrovoljnim razstresenostim, k kterim bi utegnila povabljena biti. Čas pa,

kteri mi bo ostal po spolnjenih dolžnostih in hišnih opravilih, bom preživela v samoti, v molitvi, v družini bogaboječih devic in v cerkvi pred sedežem tvoje ljubezni v češenji tvoje ljubezni, da bi sprosila sebi in vsim drugim grešnikom in grešnicam milost in usmiljenje pri tebi, o Jezus! Amen.

VI.

O postnih nedeljah.

O Bog in Odrešenik ljudi! ti si sveti postni čas po svoji cerkvi postavil, da bi mi grešniki nevkretno meso križali s pritergovanjem, s pokoro očiščevali svoje serca, povzdigovali svoje misli k nebeškim rečem, in se med tem časom živo spominjevali tvojega britkega terpljenja in smerti.

Dodeli, o Bog! da se ta sveti čas resnično pokorim in zatiram svoje mesene želje, in da namesto svoje telo nezmer-no pasem, svojo dušo z obžalovanjem in solzami hranim.

Ko bi pač mogla, o Jezus, prijatelj moje duše! tvoje britkosti in bolečine, tebi storjene grozovitnosti in tvojo sramotno smert na križi, vedno pred očmi

imeti, da bi s tabo vstala k novemu življenju! Amen.

VII.

Vélíki teden.

Preberi vsaki dan v II. delu mašne molitve od terpljenja in smerti Jezusa Kristusa (stran 181), ali križevi pot v VII. delu.

VIII.

O velikonočnih praznikih.

Zdaj, o moj nar častitljivši Jezus! je dokončana ojstra pot tvojega truda-polnega življenja; konec je tvojega terpljenja in tvojih bolečin; smert in pekel sta premagana; človeški rod je odrešen; Bog je spravljen; nebesa so odperte; in ti, o moje življenje, si vstal v časti in mogočnosti in ne boš vekomaj več umerl, da — s svojim vstajenjem obljubiš tudi meni vstajenje in večno življenje.

O kako se neizrečeno veselim s tvojo sveto cerkvijo, o častiti Jezus! ktera ti povsod po celem svetu trikrat veselo alelujo prepeva! Zahvalim se ti za tvoje nezapopadljivo terpljenje, k kateremu te je le tvoja nezmerna ljubezen nagniti mogla;

hvalim, častim in ljubim te, kolikor nar bolj zamore moje serce. Pa oh! ta ljubezen je še slaba, stari človek živi še v meni, smert in greh gospodujeta še v moji slabi natori, in pozemeljske nagnjenja še niso pomerle. Kdaj, o moj preljubi **Zveličar!** bom jaz premagala te revšine; kdaj boš obudil mojega duha k popolnišemu življenju; kdaj mi boš pokazal svojo novo lepoto, da se mi pristudi nečimurnost in veselje sveta? **O** moj **Bog** in **Gospod!** daj mi viditi častitljive rane tvojih prebodenih rok in nog in tvojega presvetega **Serca**, da se v nje skrijem, in v njih skrita ostanem! Dodeli mi svoj mir, katerega meseni človek ne zapopade, in ukroti moje nevkretno poželenje, katero mi je v pospehu k dobremu na poti.

Moj Jezus! govori le eno besedo moji duši, in ona se bo razveselila. In če moje umerljive oči zdaj ne morejo viditi tvoje lepote, vendar vem, da mi jo boš kdaj pokazal, ko bo moje pozemeljsko telo prenovljeno vstalo iz prahu groba. Ali bi bila še v stanu človeška lepota moje serce premotiti, ko imam zveličansko upanje, s temi svojimi očmi tebe vekomaj gledati? **O** preserčno upanje, v katerem živim in umerjem! **Amen.**

IX.

Križev teden.

Poglej in beri v ta namen v I. delu prvi in drugi oddelek (stran 1 — 12), od svete molitve.

X.

V praznik vnebohoda Kristusovega.

Čas se je približal, o častiti premagavec svetá, smerti in pekla! da se zopet poverneš v nebesa, s katerih si prišel k nam grešnikom. Kako bom mogla še dalje živeti v ti dolini solz, kako se še dalje razveseljevati teh nečimurnih minljivosti, ko tebe, mojega upanja in zveličanja več tù doli ni? Nič več nočem po pozemeljskem hrepeneti, temuč po višjem, po nebeškem.

Ti, o moj Jezus! si v nebesa šel po svoji Božji moči; jaz pa bom v duhu s tvojo pomočjo za tabo hodila, dokler se ne bo moja duša, rešena iz svoje ječe, k tebi povzdignila, in na sodnji dan tudi moje telo k tebi prišlo. Takrat bom s tabo šla v tvoje veselje in čast, in bom vekomaj pri tebi. Pa kakor si ti, moj Zveličar! po križi in terpljenji moral iti v svojo čast, ravno tako hočeš,

da tudi jaz po križi in terpljenji pridem k tebi. **O** moj Jezus! k vsemu sem pripravljena, da bi te le kdaj smela v tvoji popolnoma lepoti gledati in večno uživati in ljubiti! Podperaj me, da se tega vredno storim.

XI.

O binkoštnih praznikih.

Poglej molitev od svetega Duha v II. delu tretji oddelek. (Stran 50.)

XII.

V praznik svete Trojice.

Poglej v II. delu, tretji oddelek, I. premišljevanje od presvete Trojice. (Stran 45.)

XIII.

V praznik sv. rešnjega Telesa.

Poglej v II. delu tretji oddelek, X. premišljevanje za četrtek. (Stran 83.)

Drugi oddelek.

Prazniki Matere Božje.

I.

V praznik čistega Spočetja Marije.

(8. grudna.)

O prečudna, o neprimerljiva Devica! s ponižnim in pobožnim srcem te častimo. Po pravici sveti Duh od tebe govori, da veliko devic si je mnogih zakladov nabralo, — ti pa si jih vse presegla, in da si zrasla med vsemi hčerami kakor lilija med ternjem; ker device, ki so se svetile zavolj velike svetosti, so vendar vse v grehu spočete bile, in so kakor otroci jeze Božje na svet prišle. Ali vse drugači je pri tebi, o Devica! Ti sama izvoljena zmed jezero prideš

vsa lepa in čista, brez vsega greha in madeža iz Božjih rok, in že v svojem spočetji stopiš kači na glavo, ki je okužila s svojim strupom vse ljudi. Presrečni starši, Joahim in Ana! vajna prošnja je čez vse pričakovanje uslišana; izročeno vama je nar dražji blago. Pa tudi upanje našega zveličanja je zdaj blizo. Tempelj je že tù, v katerem se bo razodelo. Kmalo bo izhajalo Solnce večnega življenja, ker napoveduje ga že Marija, zgodnja danica. Globoko je bil človek po grehu padel, vendar pri Mariji se je sošla vsa rajska lepota, ktera je bila lastna človeku pred padcem, da bi postala podoba in ogledalo nar veči čistosti in lepote. Po pravici se veselimo Marijinega bližnjega prihoda, ktera nam je od Boga izvoljena in z gnadami napolnjena, nova Eva, t. j., resnična mati živih postala. Dobrotljivo tedaj sprejmi, o Marija, naše pozdravila, da bomo tvoje sveto Spočetje vredno obhajali. Po svojem neomadežvanem Spočetji pa, o milostljiva Devica! mi sprosi odpušenje storjenih grehov, in oprosteno tistih, ki se jih ima bati moja slabost. Amen.

Moli danes dnevne molitve čistega Spočetja Device Marije. (Glej stran 209.)

II.

V praznik Marijinega rojstva.

(8. kimovca.)

Sveta Gospa in Srednica! ti si, enako vzhajajoči jutranji zarji, Solncu pravice naprej šla, in prepodila dolgo noč, v kateri je tičal svet štiri tavžent let. Kako veselje je, če se med nami kaki materi porodi dete, in vendar je le revna stvar, v grehu spočeta in rojena; ti pa, o naj čisteji med vsimi devicami! popraviš, kar je Eva zagrešila, in namesto prokletstva prineseš zveličanje in blagoslov. Kakó se imamo tedaj tvojega rojstva veseliti? Ti si nar popolniši in žlahtnejši zmed vsih stvari. Po tebi se je prikazal prvi žark Božje milosti zgubljenemu, v grehu zakopanemu človeškemu rodu. Podperaj me, o gnade polna! oj, s svojimi grehi sem tolikrat zapravila gnado Božjo, bodi pri Bogu moja srednica ti, ki si Mati Zveličarjeva! Tvoje priprošnje ne bo zaverigel. Njemu bodi čast na vekomaj. Amen.

III.

V praznik darovanja Marije.

(21. listopada.)

Nar svetejši Devica! živi tempelj svetega Duha, kateri te je že pri spočetju obdaroval z vsim bogastvom svojih gnad: danes si se darovala svojemu Bogu, ko si zapustila očetovo hišo in se zaperla v tempelj, ter se že v tretjem letu svoje starosti vadila svete samote, pridnosti in pokoršine, ko druge hčerke tisti čas še neizbujenega uma potratijo v nedolžnih igrah. Ti pa si že v svoji nježni starosti v gledanje večnega Boga zamaknjena, in išeš svoje veselje užgati pri najčistejši ljubezni, v premišljevanji tistega, kateri je tvojo čisto telo izvolil v svoje prebivališče. Kako lep zgled daš meni in vsim devicam, posvetnemu veselju in družini ljudi se odpovedati, in s samoto, pridnostjo in pokoršino obvarovati nedolžnost duše in čistost telesa. Daj, o nar svetejši Devica! da te posnemam. Amen.

IV.

V praznik oznanjenja Device Marije.

(25. sušca.)

Presveta Devica! na današnji dan je Bog v tebi čudež storil, ki je bil dosihmal prikrit celo nebeškim duhovom. Od vekomaj izvoljena, se današnji dan zmed vsih žen za Mater Božjo oznanuješ. Vsegamogočni Bog ti po velikem angelju ponudi materinstvo Sina Božjega; sveti Duh pride čez te; moč Narvikšega te obsenči; večna Beseda se spusti na tvoje privoljenje z nebes, in včloveči se v tvojem telesu.

Kdo te zamore, o preblazena Devica! zadosti zahvaliti, kakor zaslužiš, ki si z eno besedo revni svet zopet spravila na noge? Kdo je v stanu zapopasti tvojo čast, tvojo visoko vrednost? Kako se moreš deklo Gospodovo imenovati, ko te je Mater svojo izvolil med vsimi ženami?

O ponižna Devica! da bi te vselej posnemala, in se zavolj telesnih in dušnih darov, ki sem jih prejela od Boga, nikdar ne povzdigovala, velikoveč svoj nič spoznala in vse le Bogu pripisovala. Amen.

V.

V dan obiskanja sv. Marije Device.

(2. malega serpana.)

Koliko čednost mi razodevaš, Božja Mati, s tem obiskanjem svoje tete Elizabete? Razodevaš pokoršino, ker se podaš na pot, da si je ravno dolga in ti šibkega trupla, in hitiš naglo čez hribe, voljo Božjo spolnit; razodevaš globoko ponižnost, ker se ne braniš, kot Mati Gospodova obiskati deklo Gospodovo! dalje svojo dobrotljivo miloserčnost, ker prideš v materinem telesu v izvirnem grehu spočetemu Jezusovemu napovedovavcu (Janezu) na pomoč; razodevaš notranjo ljubezen in čenšenje do Boga, ker očitno Božje dela oznanuješ; in zadnjič tudi svojo lastno spoznanje in zaničevanje, ker vse pripisuješ milosti Božji, nič pa svojemu zasluženju.

O Devica vsih devic! kdo je vstanu tebe kdaj zadosti hvaliti? in kateri malopridnež bi se podstopil zmanjševati in v nič devati tvojo visokost, mogočnost in častitljivost, ko si že s pozdravljenjem čudeže storila?

Moje vsakdanje prizadevanje naj bo, o prečudna, sveta Devica in Mati, spoznavati tvojo mogočnost, priporočevati

se tvoji priprošnji in popolnoma se izročevati tvojemu varstvu in brambi. In ako me po meri mojega zaupanja uslišiš, mi ne bo ničesar manjkalo, ako s svojo močnostjo skleneš tudi svojo voljo. Pa saj nisi v stanu zatajiti svojega maternega serca, ker nikoli se ni slišalo, da bi bila koga zapustila, kateri je na te in na tvojo priprošnjo stavil svoje zaupanje. Pošlji mi svojo pomoč, o mati milosti, hiti mi pomagat, ti tolažnica grešnih Evinih otrok, za Bogom si ti moje nar večji zaupanje. Amen.

VI.

V praznik očiševanja Device in Matere Marije.

(Svečnica. 2. svečana.)

Visoko češena Devica! danes je dan tvojih posebno velikih čednosti, z njih svetlobo razvetljuješ vesolni svet. Ti, nar čistejši, neomadežvana Devica in Mati se vstopiš tje, enako nečistim ženam, ravno kakor bi tudi ti potrebovala očiševanja, dasi ravno si čisteji, kot nebeški angelji. In ne oziraš se na to, da postava očiševanja ni bila dana ne zate, ne za

tvojega Sina. Tako želiš vso postavo spolnovati, in zakrivati pred ljudmi svojo veliko vrednost. Jezus je pri obrezovanju znamnje grešnika na-se vzel, in ti vredna mati tacega Sina, iz želje ga posnemati, hočeš veljati za nečisto ženo. Kdo zmed teh, ki so okoli stali, te bo mogel spoznati za to, kar si — nar čistejši mati dolgo zaželenega Mesija? Gotovo ne drugi, kakor Jožef, tvoj deviški ženin, in pravični Simeon in bogaboječa vdova Ana. Pa ravno to pričevanje je bil prvi meč, ki je tebe prebodil, ker starček Simeon ti prerokuje, da ta tvoj ljubi Sin bo imel veliko terpeti. Pri vsem tem ga ti daruješ nebeškemu Očetu v spravno daritev za človeški rod, in se tako ponižno in poterpežljivo podveržeš vsem prihodnjim britkostim in bolečinam. O velikoserčna Devica! sprosi mi močno gnado, da tebi enako vso postavo na tanko spolnujem, sodbe ljudi ne porajtam, in se ponižno in voljno podveržem vsacemu križu in terpljenju. Amen.

VII.

V praznik vnebovzetja Marije Device.

(15. velk. serpana.)

O Marija, naša ljuba mati! tako tedaj zapustiš našo zemljo, to dolino solz in se vzdigneš v nar vikši nebesa, kamor te angelji Božji sami nesejo, kjer si bila kronana kot Kraljica nebes in zemlje, in sediš na sedeži zraven svojega Sina v nar večji svetlobi. — S kakim veseljem si, o Mati Božja! nebesa napolnila, ko so angelji in svetniki v gledali tisto telo, ktero je Sina Božjega na zemlji nosilo, in ko so tvoje obličje gledati dobili, ktero je obličju Sina Božjega nar bolj podobno? Pa tudi, o prečastita mati Jezusova! kakošno veselje, kakošne sladkosti si mogla ti sama občutiti v svojem sercu, ko zdaj za vselej s svojim Preljubim sklenjena, prejemaš plačilo za svoje visoke čednosti, in ko si svoje težavno popotvanje na zemlji premenila z vednim gledanjem lepote Narvikšega? O nebeška Kraljica! ozri se s svojega presvetlega

sedeža na-me preubogo, ki sem še na nevarnem, nepokojnem morji tega sveta, bodi vedno čuječa nad menoj, varuj me, naj ti bom vedno priporočena, in prijetni duh tvojih prelepih čednosti naj me za tabo vleče, da pridem za tabo v nebesa, kjer bom s tabo svojega Boga in Odrešenika z Očetom in svetim Duhom vekomaj ljubila. Amen.

(Posluži se v tem in družih Marijinih praznikih molitev in premišljevanj od čednosti Device Marije v VI. delu teh bukev.)

Tretji oddelek.

V godove svetnikov Božjih.

I.

Molitev k svetemu angelju varhu.

(Pervo nedeljo kimovca.)

O moj sveti angelj varh, moj nar zvestejši spremljevalec skoz celo moje življenje, kteremu sem od Boga z dušo in telesom izročena; zahvalim se ti za vso ljubezen in skerb, s katero čuješ za moje dušno zveličanje! Žal mi je, da sem se ti neubogljivo skazala in te s slabim zadržanjem tolikokrat žalila; prosim te, odpusti mi, odsihmal se ti hočem pokorniši skazati, in te ne več žaliti. Bodi moj posebni prošnik, in nosi vse moje potrebe pred Božji sedež. Varuj me po moči, ki ti jo je podelil Bog,

vsih dušnih in telesnih nevarnosti; brani me pred sovražniki mojega zveličanja; pomagaj mi, da vse grešne skušnjave srečno premagam; sprosi mi gnado, vedno v strahu in pričujočnosti Božji živeti, da tebi, čistemu duhu enaka, čistega serca ostanem; stori, da bom čuječa in se previdno varovala, da ne pohujšam ne z besedami, ne z deli ne enega unih malih, ki verujejo na Jezusa in katerih angelji zmirom gledajo obličje nebeškega Očeta. Podpiraj me v križih in težavah, ne zapusti me v poslednjem smertnem boji, in pripelji mojo dušo čisto in neoskrunjeno k Bogu, njenemu večnemu Sodniku. Amen.

II.

V praznik vseh Svetnikov.

Poglej VI. premišljevanje v II. delu, stran 59.

III.

Vseh vernih duš dan.

O usmiljeni Bog! prosimo te po dragi kervi Jezusa Kristusa, s katero si zbrisal naše dolge, da se usmiliš v vročih vicah terpéčih duš, in jih rešiš iz ječe,

v kateri morajo dolg svojih grehov do zadnjega vinarja poplačevati.

Nočem, o Bog! da bi se ne zado-
stilo tvoji Božji pravici, temuč da jim iz
obilnega zaklada zaslužnja Jezusa Kri-
stusa in iz molitve cerkve toliko v do-
bro priti pustiš, kolikor potrebujejo, da
poplačajo svoje dolge.

„De profundis“.

Molitev za verne mertve.

Iz globočine vpijejo k tebi, o Go-
spod! duše iz kraja svojega očiševanja.

Nagni milostljivo, Gospod! svoje
ušesa na klicanje njihovega duha.

O Gospod! ako boš zavolj pregreh
rajtengo terjal; kdo bo obstal!

Le samo pri tebi je odpušenje; le
samo ti zamoreš rešiti in oprostiti.

Gospod! one čakajo tvoje pomoči; ti
jo obetaš, — one upajo v tvojo besedo.

Gorečniši kakor po jutru hrepené po
tvoji pomoči.

Gospod ne pusti jih zastonj upati!
Saj si dobrotljiv in toliko rad pomagaš.

Kazen in muk zavolj njih grehov
jih boš rešil, o Gospod!

Oče naš i. t. d.

Gospod! daj jim večni pokoj.
 In večna luč naj jim sveti.
 Od vrat peklenškega brezna.
 Reši, o Gospod! njih duše.
 Naj počivajo v miru.

Amen.

Gospod! usliši mojo molitev.
 In moje vpitje naj pride do tebe.

M o l i m o.

Bog Stvarnik in Odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov; da milostljivo odpušenje, ki so ga vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

IV.

V dan kakega aposteljna.

Častiti prijatel in nasledovavec Jezusov, sveti I., ti veš, koliko prizadevanja in truda, koliko zopernosti in preganjanja si preterpel, da bi Ime svojega Božjega Učenika in njegov svet nauk nevernikom oznanoval in med njimi razširjal. In v vsih nadlogah in mukah si bil poln ve-

selja, in si se za srečnega štel, da si zavolj Jezusovega Imena kaj prestati in terpeti imel. Tvoja velika gorečnost te je storila serčnega, in tvoja stanovitnost zmagovavnega. — Moj spol mi sicer ne dopusti oznanovati svete vere divjim narodom; pa vendar tudi meni je mogoče razširjati čast Božjo in ljubezen svojega Zveličarja, če le storim, kar moj Bog od mene tirja v mojem poklicu, in tako pobožno živim, da spodbujam svojega bližnjega. Tudi zamorem z molitevjo pripomoči k spreobrnjenju terdovratnih grešnikov, in vse svoje djanje in nehanje, svoje križe in terpljenje zamorem v ta namen Bogu darovati. In ti, sveti apostelj! mi zamoreš te gnade, ki jih po tebi prejeti želim, od Boga zadobiti.

V.

V dan kakega mučenca.

Sveti I., ki te je sovražil hudobni svet, in ki si svojo kri prelil iz ljubezni do Jezusa Kristusa; ti si v resnici zamogel reči z velikim aposteljnom: „Kdo me bo ločil od ljubezni Jezusa Kristusa?“ saj ti si za-nj, ki te je ljubil, prestal lakoto in žejo, vročino in mraz,

preganjanje in nadloge, ječo in muke, in si premagal vso peklensko moč. — **O** kako rada bi tudi jaz tebi enaka bila, in sem že tolikokrat rekla, da sem pripravljena, za te vse voljno terpeti, za te v ječo in v smert iti; tako sem včasih govorila, ko me je prijela posebna gorečnost, in je moj Bog govoril k mojemu sercu. Ko je pa prišla priložnost, svojo obljubo v djanji skazati, se vstraši moje serce, moje dobre misli zginejo, moja gorečnost ugasne. Kaka majhna skušnjava, ali kaka majhna zopernost me zamore omahljivo storiti; ali me je sram, se pobožno skazati, ako me prederzni zasmehujejo, in se bojim njih zamere. In ko me preraste moja slabost, zapustim svojega Boga in Zveličarja. Kako bi bila po tem v stanu, za Boga prestati smertne bolečine? Rada bi bila s tabo, o velik prijatelj Božji! venčana, pa kako, ko se zoper greh do kervi ne vojskujem.

Prosi za me, o častiti spričevavec Kristusov! da se jaz z večji resnobo vojskujem zoper meso in kri in zoper hudobni svet; in če ne morem doseči tolike sreče, da bi svojo kri prelila za Boga in njegove svete resnice, mi sprosi vsaj

gnado, da s poterpežljivostjo in notranjim veseljem prenašam križ, in da se ne dam nobeni človeški moči, nobeni skušnjavi, ne zaderžkom od dobrega odverniti, in da zvesta ostanem svoji obljubi, ki sem jo storila pri sv. kerstu in potlej večkrat ponovila.

VI.

V dan kakega spoznovavca.

Sveti I., ki si se vsaki hudobiji in vsim počutenskim poželjivostim odpovedal, v pobožnosti, pravičnosti in zmernosti živel, in kakor zvest hlapec čakal prihoda svojega Gospoda, kateri ti je dal večno plačilo; — kdaj bom jaz nastopila tvojo pot, in dosegla svojo domovino? Oh, le predaleč sem od obojnega. Pot tje je terpljenje, zatajevanje same sebe, in nepretergana stanovitnost v čednosti. Jaz pa ne morem prenašati še kakega majhnega križčka; čisto malo ali celo nič ne odrečem svojim počutkom; in če mi le kaj majhnega manjka, ali vse po moji volji ne gre, že sem nevoljna in žalostna.

Ti si bil usmiljen do bližnjega, krotak do zopernikov, dobrotljiv do revnih, ponižen in pokoren do predpo-

stavljenih; jaz pa ljubim le samo sebe, sem terda in ojstra proti podložnim, neprijazna in nepriljudna proti svojim verstnicam, godernljiva in nepokorna proti predpostavljenim, serdita proti zopernikom. In pri vsem tem si delam upanje, ravno to doseči, kar si ti v nebesih dosegel! **O** zvoljeni prijatel Božji! ozri se z usmiljenjem na mojo revšino, in zadobi mi gnado, ki si jo po tebi zadobiti upam; da tebe nasledujem, in po poti, ki si mi jo ti pokazal, dospem v nebeško domovino.

VII.

V dan kake device in mučenke.

Sveta devica in mučenka I., tvoja čednost je bila ljubezen do Jezusa, ktera ti je pridobila dvojni venec devištva in mučeništva. S čistostjo duše si si njegovo Serce prikupila, s čistostjo telesa si se ž njim poročila. Ktera ljubljenska bi ne bila pripravljena, vse, celo življenje dati za svojega ljubega? Torej je hrepenjenje, s svojim ženinom v nebesih sklenjena biti, tebi smert in vsako muko storilo sladko in prijetno. **O** blažena devica in spričevavka Kristusova! ko bi pač mogla tudi jaz Jezusa ljubiti, kakor

si ga ti ljubila, potlej bi zginil svet z vsimi svojimi nečimurnostmi spred mojih oči. Kaj je ljubezen umerljivega človeka? Koliki slabosti in nepopolnosti je podveržena celo nar gorši ljubezen, in velikokrat se konča v britkostih in kesanju, ali z ločitvijo. Jezus samo nam ostane večni, in smert nima moči, ljubezni do njega v sercu zadušiti. Pozemeljsko ljubezen terpljenje slabi; ljubezen do Jezusa pa križ očišuje, terpljenje skuša, potreba in težava vterduje in povikšuje, poterpežljivost zadnjič venča. Pripomozi, o prijatelca Jezusova! da po tvoji priprošnji Jezusa ljubim, kakor si ga ti ljubila, da telo in življenje dam, če bi bilo treba; in Jezusa ne zapustim ne v življenji ne v smerti.

VIII.

V dan device, ki ni mučenka.

Če prevdarim, o sveta I., kako si Jezusa serčno ljubila, in vendar svoje kervi za-nj nisi prelila; si mislim, da ti je le manjkalo takošne priložnosti, ne pa volje. Saj tudi mati Gospodova, ki je presegla vse stvari v ljubezni do Boga, ni umerla kakor prava mučenica. Vem

pa, da križano življenje, kakor si ga ti živela, je huji in dalji muka, kakor pri prelivanju kervi in smerti. Iz nagiba ljubezni si križala svoje žlahtno in nedolžno mesó, se odpovedala posvetni prijetnosti in raztresenosti, zatirala nerodno nag-njenje in se vedno zatajevala. Zaničevanje, pozabljenje, zasmehovanje svetá, telesne bolečine, otožnost duha, vse to si skusila in preterpela; in kakor se skusi v ognju zlato, si bila ti po težavah skušena, in postala si vredna večnega plačila, ktero zadobé tisti, ki so svojo kri prelili za Jezusa. — Tako zamorem tudi jaz, če tudi ne prelivam kervi kot mučenica, skazati Jezusu svojo ljubezen; zakaj saj križ in terpljenje, ki me po Božji naredbi vsak dan skorej zadene, pikanje in žaljenje mojih bližnjih, verh tega zatiranje nerodnih občutljejev, vse to tudi dela nekako mučeništvo, ki je včasih grozno hudo, in dolgo terpi. Prosi, o sveta devica! svojega ljubega Zveličarja, da jaz rada, voljno in iz ljubezni do njega vse to terpim, in se še sama križam in zoper sebe vojskujem, da popolniši mučeništvo in tako nebeški nezvenljivi venec pridobim. Amen.

IX.

V dan godu device.

Sveta patrona I., ktere imé mi je pri svetem kerstu dano bilo, da te častim, v sili na pomoč kličem, in tvoje čednosti in življenje posnemam. Te tri reči si bom vse dni svojega življenja prizadevala zvesto spolnovati. Kako prav je, da te častim, ker te vesoljna sveta cerkev spozna in časti za prijatelco Jezusa Kristusa, za gorečo služabnico časti Božje, za tempelj svetega Duha, za popolnoma podobo keršanske svetosti, in za mogočno priprošnico.

Čast, ki ti jo skazati zamorem, je, v tebi Boga častiti in hvaliti, njega zahvaliti za tebi podeljene milosti, tvojo veliko moč pri Bogu, in tvoje velike čednosti spoznati in svetu znane storiti, se tebi v sili in potrebah priporočevati in na te klicati, in tvoje pobožno življenje nasledovati. Da ta svoj sklep v djanji dosežem, potrebujem pa tvoje priprošnje; naj ti bom, o moja sveta patrona, tudi v prihodnje priporočena!

X.

V praznik cerkvenega žegnanja.

Premilostljivi Zveličar! ki si iz neskončne ljubezni do človeških otrok, in iz goreče želje, med njimi prebivati, v cerkvah, na tebi posvečenih altarjih, resnično in osebno pričujejoč in v njih naše molitve milostljivo poslušáš; bodi tisučkrat češen in hvaljen, in ostani vedno med nami! Iz tega namena, da bi se verni spomnili tvoje neskončne ljubezni, in da bi ne pozabili tistega dné, ko je bila ta cerkev v službo Božjo blagoslovljena, da bi mi tù v duhu in v resnici Boga molili in mu služili, je sveta cerkev postavila ta praznik. O kako veličasten in svet je ta kraj! V resnici je tej hiši Božji došlo zveličanje. V hvali in zahvali Boga in v duhovnem veselji hočem preživeti ta sveti dan, ne kakor tisti brezmišljeni in nehvaležni ljudje, kateri malo porajtajo za to sveto mesto, in ostanek dneva, da bi ga, kakor oni mislijo, prav praznovali, oskrunjujejo z gerdo razuzdanostjo in z nezmernostjo v jedi in pijači. Usmili se, o Bog, ki si vselej milostljiv in usmiljen, teh revežev; in sprejemaj dobrotljivo molitve in obljube, ktere pobožni in pra-

vični polagajo na tvoj sveti altar, in ne pusti tudi mene revne grešnice neuslišane iti iz tega tvojega sv. tempeljna, velikoveč sam sebi pripravi moje serce za vredno prebivališo, da bom zamogla iti v tvojo nebeško hišo. Amen.

Posebne molitve k svetnikom,

do katerih imajo device posebno zaupanje.

XI.

K svetemu Jožefu.

Sveti Jožef! ti ženin Marije Device in rednik Jezusov, koliko gnad imamo po tebi upati zavolj tvoje visoke službe, ktera je tebe pred Bogom in ljudmi velicega storila! Ti si posebni varh tistih, kateri si prizadevajo po notranjem življenji. Razun matere našega Gospoda in Zveličarja ni bil nikoli noben človek tako natanko z Bogom sklenjen. Tega Boga ljubezni, kateri je hodil in živel med ljudmi, si imel toliko let pred očmi. Kakor dete Božje si ga na rokah pestoval; pokoren ti je bil kakor svojemu očetu; bežal si z njim in Marijo v Egipt, in ga otél pred

grozovitnim Herodom; spremljal si ga v Jeruzalem; redil si ga s potom svojega obraza; ž njim si živel v skrivni samoti v mesticu Nazaret; poslušal si njegove svete pogovore in nauke; tvoje buđenje in spanje, vse tvoje djanje in nehanje je bilo v Jezusovi družbi, in v Jezusovo službo. Kje sem tedaj v stanu najti močnejšega priprošnika, da bi zadobila gnado notranjega življenja in prave pobožnosti!

Ti si priporočnik ne le tistih, ki hočejo živeti v zakoni, temuč tudi tistih, ki hočejo ostati v deviški čistosti. Tvoja neomadežvana nevesta je bila Marija, tvoj rejenec je bil Bog Sin sam; kje je srečniši zakon na svetu, kot je ta?

Zavolj deviške čistosti si bil izvoljen v vidnega angelja varha prečastite Device, in v rednika Sina Božjega. Kaj se če po tem devica bati, če se poda v tvoje varstvo?

Enako si priporočnik tistih, ki ne vedó, ali bi izvolili težavni zakonski stan ali vedno devišstvo, in se k tebi zatečejo. Bog sam te je vodil po svojih angeljih in po svojem edinorojenem Sinu na vsih tvojih potih.

Zadnjič si ti tudi tisti, kateri v smertni uri na pomoč pristopiš temu, kdor na-te kliče; ker si sam tako srečen bil, da si umerl v svetih rokah Jezusa in Marije.

Zvolim te, o sveti Jezusov rednik, v svojega priporočnika in varha, in vse drugo izročim tvoji milosti. Ti poznaš moje potrebe, in veliko zaupanje, ki ga na te stavim.

XII.

K sveti Ani.

O srečna in žegnana mati svete Božje porodnice Marije! po ti tvoji gnade polni hčeri se smé po pravici soditi, da je bila tebi obilnost gnad od Boga podeljena. Ti si korenina Jesetova, ki je nosila drevo življenja, iz kterega je zveličanje svetá, začetek življenja, Jezus Kristus iz-šel.

Srečno je tvoje čisto telo, ktero je Kraljico nebes, veselje angeljev, upanje grešnikov, brezmadežno spočelo in rodilo. Srečne so persi, ki so takšnega otroka dojile in hranile. Spodobi se, da te častim, in spoznam tvojo veliko veljavo, ki jo imaš pri Bogu in pri Mariji, svoji pre-sveti hčeri. **Zadobi** mi gnado, da Sina

tvoje blažene hčere po tvojem zgledu ljubim; in da to tvojo ljubo hčer, svojo Gospo in milostljivo Mater serčno častim in posnemam njene svete čednosti.

XIII.

K svetemu Antonu Padvanskemu.

Veliki svetnik in prijatel Božji! naj drugi tvoje velike čudeže, ki si jih brez števila storil, visoko hvalijo in svetu oznanujejo; jaz pa, sveti Anton! premišlujem tvojo deviško čistost, tvojo priserčno ljubezen do Jezusa, tvojo visoko ponižnost, zatiranje tvojih počutkov, in druge lepe čednosti, ki jih po milosti svojega Zveličarja, katero mi ti sprositi hočeš, posnemati mislim; to je tisti čudež, katerega za-me storiti te prosim, ker ž njim bom dosegla svoje zveličanje.

O tako prosi tedaj za-me pri Jezusu, katerega v naročjiносиš, da se vadam v tistih čednostih, ktere v mojem sercu ogenj ljubezni Božje bolj in bolj podkurijo, da vse hude nagnjenja bolj in bolj zatiram, križ nosim, hvalo ljudi malo cenim, in le to storim, kar je Bogu dopadljivo.

XIV.

K svetemu Frančišku Ksaverju.

Častiti apostelj Indijanov! kateri si enako velicemu Aposteljnu ajdov prevzel nedopovedljivo terpljenje in delo za čast Božjo, za zveličanje bližnjega in za spreobrnjenje nevernikov; ker si prehodil ptuje dežele in dele svetá, in prestal lakoto, žejo, vročino in mraz, preganjanje in težave vsake sorte, in mnogotere nevarnosti na suhem in na morji. Kako sem v stanu, tvojo gorečnost premišljovati in ne rudeča postati zavolj svoje lastne mlačnosti v prizadevanji za zveličanje svoje duše? In ko bi zamogla jaz kakor ti, brez števila ajdov spreobrniti, in ves svet pridobiti Kristusu; kaj bi mi pomagalo, če bi pa pogubila svojo dušo? Ravno ta misel je bila, ktera te je spreobrnila, in goreč ogenj v tebi prižgala, kateri te je k tako velicemu pripeljal. In dasiravno si razsvetljen spoznal vrednost neumerjočih duš, nisi vendar kar precej pridigovati začel, temuč si se popred z očiševanjem serca, z zatiranjem starega človeka in vsih posvetnih želj pripravnega storil, nastopiti veliko apostoljsko službo, k kateri te je Duh

Božji vnel, in ljubezen do tvojega Zveličarja v tebi povikšal.

O véliki apostelj ajdov! ne prosim te gnade, da bi čudeže delala, s katerimi si ti svet v občudovanje pripravil, temuč da se mojega spreobrnjenja poprijeti hočeš, da bom spoznala visoko vrednost svoje duše, in ničvrednost vsega pozemeljskega; da si zmeraj bolj prizadevam, očistiti svoje serce in svoje počutke, svetu odmreti in se zatajevati, da po tvojem zgledu čistost svojega telesa ohranim, in svojemu naj dražšemu Odrešeniku v križi, stiskah, zopernostih in skušnjavah vselej zvesta ostanem.

(Po devetdnevni pobožnosti do tega čudodeljnega apostelja so nekatere pobožne duše velike gnade od njega dosegle.)

Četerti oddelek.

Psalmi od pokore, umevno razlagani.

Pervi psalm od pokore.

Nikar me ne kaznuj, o Gospod! po svoji pravični jezi, usmili se velikoveč mojega revnega stanu. Jaz sem slab in potert človek, podaj mi svojo roko, ker strah in groza me napada po vsem životu. Kar sem se od tebe ločila, je moja duša vedno omamljena in žalostna. Kako dolgo, o Bog! me boš pustil v tem žalostnem stanu? Oh, obrni svoje milostljive oči na-me, in zavoljo tvoje neskončne milosti reši mojo ubogo dušo! zakaj ako me moja silna žalost verže celo v grob, kako ti bom potlej mogla tam hvalo péti?

Tebi je znano, o Bog! kako skesano sem že objokovala svoje grehe. In če nisi še zadovoljin, glej, jaz si hočem celo vsako noč pritergati svojega spanja, in svojo posteljo močiti z obilnimi solzami. Moje od notranje žalosti vderte oči in lica so že v mojih sovražnikih misel zbudile, da sem zastonj pri tebi milosti iskala; pa bežite od mene, vi brezbožni zasramovavci: glejte, Gospod me je z milostljivimi očmi pogledal: in vslišal mojo molitev; moje vedno zdihovanje in žalovanje mu je k sercu šlo. Poberite se tedaj deleč od mene, vi hudobni sovražniki moje duše; vaše hudobno nadjanje naj vam bo v sramoto; zakaj usmiljeni Bog me je zopet milostljivo sprejel. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Drugi psalm od pokore.

Blagor jim, katerim so pregrehe odpuščene! Blagor človeku, kteremu Bog ni zaračunal greha zavolj njegovega odkritega duha in skesanega serca. Oh! ko bi bila jaz le precej po svojem padcu razodela Bogu svoje grehe, ali jaz sem jih zakrivala. Zato sem tudi padla v narveči revšino, in sem prepozno začela

klicati na pomoč: ko si ti namreč že vzdignil svojo pravično roko čez me in me prepustil moji grizeči vesti, kakor bodečemu ternu. Na to tedaj sem obernila svoje žalostno serce k tebi, in nisem iskala dalje svojih grehov zamolčati, temuč skesana sem ti jih spoznala. Rekla sem sama pri sebi: Kaj hočem dalje zakrivati svoje grehe; hočem jih do čistega razodeti svojemu Gospodu, in v tem hipu si mi vse odpustil. Po mojem zgledu bodo zdaj k tebi pribežali vsi skesani grešniki, in ako ne zamudé časa milosti, se jim ne bo bati tvoje jeze, katero boš razlil čez vse svoje sovražnike, kakor si storil ob času splošnega potopa. Ti sam, o Bog! bodi v prihodnje moje pribežališe v vsih britkostih, ktere so mi nakopali moji grehi; ti edini bodi moja tolažba in veselje, in reši me mojih dušnih sovražnikov, glej obdajajo me od vsih strani. Jaz hočem, si mi ti, o Bog! na to mojo prošnjo odgovoril: Jaz hočem razsvetliti tvojo pamet in ti pot kazati, na kateri boš varna pred zalezovanjem svojih sovražnikov; svojih oči ne bom obernil od tebe. Glejte, vi slepi sovražniki, ki me zdaj zastonj preganjate, da ne boste neumnim živalim enaki po-

stali: imej, o Bog, v berzdi kakor divje zverine vse, kateri se od tebe obernejo. Moj Bog! s koliko nadlogami obiskuješ grešnika? ko nasproti tvoja milost svoje krilo raztegne čez vse, ki edino v te upajo. Razveselite se tedaj in od veselja poskakujte vi vsi, kateri z odkritim srcem ne išete ničesar drugzega, kakor Božje časti in dopadajenja. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Tretji psalm od pokore.

O vsegamogočni Bog! ne pojdi z mano v oestro sodbo, dokler se ne vto-laži tvoja pravična jeza in serd zoper mene; zakaj od kar si vzdignil svojo težko roko nad mano, so me presunile pšice tvoje pravice. Od ene strani se tresem pred tvojo pravično jezo; od druge strani me strašijo in mi ne dajo pokoja moji grehi, ki so mi vedno pred očmi. Oh! moje hudobije so mi prerastle glavo; in me ne tlačijo nič drugači, kakor težka butara; in ker sem bila tako slepa in ne-umna, da nisem precej iskala zaceliti ran svoje duše s skesano spovedjo, so zares gnjiti in smerdeti začele. Tako sem oslabela pod težo svojih grehov in postala

velika reva; ves dan so me vidili žalostno okoli hoditi; moji storjeni grehi so mojo meseno poželjivost tako močno razdražili, da ga ni zdravega, ne nedolžnega uda več na mojem telesu. V tem žalostnem stanu sem v nebó vpila, ravno kakor rujoveč lev; to moje vpitje je tebi, o Bog! do ušes prišlo, in slišal si celo nar skrivnejši zdihljeje moje pobite duše; ti si moje žalostno serce pre-mišljeval in spoznal, da vse moje počutke je moč zapustila; in da bi nikjer drugej, kakor le pri tebi pomoči in tolažbe ne iskala, si še dopustil, da moji nar bolji prijatli, celo moja lastna kri zoper mene stojé; kateri so bili popred vedno okoli mene, so se umaknili daleč od mene; in oni, ki so se zarotili, me umoriti, mi od vsih strani silo delajo; poslužujejo se vse goljufije in zvijačnosti, samo da bi me vjeli, in me celo dolžijo hudobij, katerih nisem kriva. Dasiravno bi se nad njimi maševati zamogla, sem se vendar tako storila, kakor da bi bila gluha in mutasta, v terdnem zaupanju, da se boš ti kdaj mene usmilil. O Bog! ne daj, da bi bila zastonj upala v te. Potožila sem ti že, o Gospod! glej moji sovražniki od veselja ploskajo z rokami, in zaničljivo

govoré zavolj mojega padca. Ti prideš sicer s šibo nad me, pa glej k vsemu sem pripravljena, ker so mi moji grehi vedno pred očmi: vsemu svetu jih hočem razodeti in si misliti, da ne morem prestatu zadosti sramote zavoljo tolicih hudobij. Med tem ti smem pač oponesti, o Bog! da mojim sovražnikom vse po njih volji in želji gre: vterdijo in množijo se od dne do dne: vse, kar sem jim dobrega storila, povračujejo s hudim: moja krotkost in dobrota jim da priložnost, zaničljivo govoriti o meni. Oh, moj Bog in moj Gospod! ne odstopi od mene, nikar me ne zapusti. Hiti mi pomagat, in bodi moje varstvo in bramba zoper vse moje sovražnike. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Četerti psalm od pokore.

O Bog! usmili se mene, glej, jaz sem nar večí grešnica na svetu, za tega voljo kličem tudi na tvojo nar večí milost; in naj bi mi bili moji grehi že odpušeni, vendar ne nehaj, me čedalje bolj čistiti; ker spoznam, o Bog! da sem se močno pregrešila, in kaznuj me neprenehama zavoljo moje hudobije. Dasiravno sem se pregrešila le na skrivnem

in samo pred tvojimi očmi, vendar očitno spoznam svoj greh, in ti dam priložnost nad mano nevredno pokazati, da po svoji obljubi odpustiš vsim spokornim in skesanim grešnikom, in osramotiš vse, kateri še dvomijo nad tvojim neskončnim usmiljenjem. Obstojim, o Bog! grešila sem, ali kaj drugega se zamore pričakovati od v grehih spočetega, v grehih rojenega, in k vsemu hudemu nagnjenega človeka? Vendar nisem bila zmiraj tako napačna; ti veš, o Bog! da si nekoliko časa ljubil mojo revno dušo in moje zvesto serce, in za to mi še neznane skrivnosti svoje modrosti razodel: spet bom prišla k tolikanj zaželenemu stanu, ako me hočeš le poškopiti z izopom, da zdajci bom bolj bela kakor sneg. Tako boš napolnil moje serce s tolažbo in veseljem, in zavolj gotove sprave s tabo bodo vse moči moje duše od veselja poskakovale. Oberni potem svoje oči proč od mojih grehov, in zbriši do čistega vse moje hudobije: daj mi iz nova čisto serce in pravega duha; nikar me ne zaverzi spred svojega obličja, in ne odvzemi mi pomoči svojega svetega Duha; poživi moje žalostno serce s tolažbe polnim veseljem svoje sprave, in poterdi mojo slabost

zoper vse napade; potlej bom vse grešnike učila, kaj imajo pričakovati od tvojega usmiljenja, in oni se bodo vsi k tebi spreobrnili v upanji enake milosti. Reši me, o Gospod! hudega červa moje nepokojne vesti, ktera mi še zmiraj oponaša nedolžno kri, ki sem jo prelila, in moj jezik bo hvalil tvojo pravično sodbo. Odpri, o Gospod! moje ustnice, in moje usta bodo oznanovale tvojo hvalo. Če bi bila mogla s klavnim darom pri tebi v milost ali gnado priti, saj veš, o Bog! kako rada bi ti ga bila prinesla; ali ker dobro vem, da ponižno in poterto serce ti je nar dopadljivši dar, nisem nehala objokovati svojih grehov, ker terdno upam, da ne boš zaverigel mojih skesanih solz. Da ti, o Bog! ne boš nehal zavolj mojih grehov se milostljivo ozirati v Sion (svoje svetišče), da bodo poderti (sveti) zidovi Jeruzalema (moje duše) spet sozidani. Potlej boš z dopadajenjem sprejemal od svoje spreobrnjene in opravičene služabnice vse darove, in po mojem zgledu bodo tudi drugi veselo prinesli tebi dopadljive darove. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Peti psalm od pokore.

Usliši moje molitev, o Bog! in moje vpitje naj pride do tebe. Ne skrivaj svojega obličja pred menoj; nagni mi svoje uho, kaderkoli bom v nadlogi; usliši me hitro, kaderkoli te pokličem na pomoč. Dnevi mojega življenja so zginili, kakor dim; in moje že polomljeno telo mi napoveduje zadnjo uro. Moje serce je od žalosti pobito in suho, kakor senó; od prevelikih bolečin sem celo pozabila potrebne jedi, in od velicega zdihovanja me ni družega, kakor kost in koža. Ravno kakor pelikan in sova samotnega kraja išeta, in tam prebivata, tako se tudi jaz vmakujem vsaki družbi ljudi. Noč prečujem v joku, in se stiskam v kak skrit kot svoje hiše. Kteri so mi popred privošili moj blagostan, me zdaj celi dan zasramujejo in išejo povikšati mojo nesrečo. Glej, o Bog! svoj kruh (potrebno jed) jem s pepelom in svojo pijačo mešam s solzami iz strahu pred tvojo pravično jezo, in ker si odstranil moj napuh. Moje leta zginujejo kakor senca, in sem vsahnila kakor pokošena trava; ti pa, o Bog! ostaneš vekomaj, in tvoje Ime bodo hvalili in častili vsi rodovi. Ti boš mestu

kmalo na pomoč prišel, zakaj čas je, da se ga usmiliš, da — čas je: da siravno je to popred tolikanj lepo mesto v šuto spre-menjeno, vendar željno išejo tvoji služabniki ga v novo postaviti: kakor hitro boš to mesto spet sozidal in svojo vsegamogočnost in veličastvo v njem viditi dal, se bodo vse ljudstva in mogočni te zemlje tebe bali in častili tvoje Ime. Ti boš slednjič vslišal serčne zdihljeje in ske-sano molitev svojega ponižnega ljudstva. Ta velika milost bo do poslednjega rodu v spominu, in za to te bo hvalilo vse ljudstvo, da si z visocih nebes obrnil svoje milostljive oči na svoje ponižne služabnike, in njih reven stan si k sercu vzel; da si slišal ječanje jetnikov, in rešil k smerti obsojene; da si vse ljudstvo s svojimi kralji spet pripeljal v Jeruzalem, da ti bodo zamogli tukaj hvalo péti in tvoje Ime visoko častiti. Povej pa, o vsegamogočni Bog! ali boš moje majhne leta tako prikrajšal, da ne bom vidila teh čudovitnih del tvoje vsegamogočnosti? Prosim, o večni Bog! ne vzemi me v sredi mojega življenja. Ti, o Gospod! si nekda j zemljo uterdil, in nebó je delo tvojih rok. Minilo bo, ti pa ostaneš; postaralo se bo kakor oblačilo. Ti ga boš

premenil kakor ogrinjalo, in bo premenjeno. Ti pa edini ostaneš ravno tisti, in tvojih let ne bo konca, torej boš zamogel vselej spolniti svojo obljubo, in ako tvoji pričujoči služabniki tega ne vidijo, bodo pa vendar njih otroci pričevali tega, in v mestu Jeruzalemskem zopet svoje stanovanje imeli. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Šesti psalm od pokore.

Iz globočine svoje revšine vpijem k tebi, o Bog! usliši moj glas: glej, svoje pribežališe vzamem edino pri tvojem neskončnem usmiljenji, oh, nagni svoje ušesa na mili glas moje prošnje! Vem, o Bog! kako zelo in kolikokrat sem grešila, ali, ako hočeš hudobije po svoji pravici preiskovati, kdo bo mogel obstati pred tvojo sodbo? Pri nas in v nas je vse kazni vredno, samo pri sebi najdeš vzrok, nam milostljiv biti; zato tudi vse svoje zaupanje postavim v tvoje usmiljenje. Ti si obljubil skesanemu grešniku milost, ta obljuba me je zmiraj tolažila, sicer bi bila obupala. Ne jenjaj tedaj, o Izrael! od jutra do večera v Gospoda zaupati; ker on je usmiljen, in bo pomočkov za-

dosti našel, da tebe reši, da — on te bo rešil iz vsih nadlog, v ktere so te pah-nile tvoje hudobije.

Sedmi psalm od pokore.

Usliši mojo molitev, o Gospod! in ker si vsim spokornim grešnikom milost obljubil, poslušaj tudi mojo prošnjo; ne hodi po svoji ojstri pravici z mano v sodbo, zakaj pred tabo ne bo noben človek pravičen obstal. Pozabi tedaj moje pregrehe, in imej samo to pred očmi, s kakšno divjačnostjo me preganjajo moji sovražniki; oni so me celo s sedeža spodili in zapodili v divje hribe. Moje serce je prestrašeno, moja pamet omamljena, tresem se na duši in na telesu. V tem britkem stanu se spominjam starih časov, pre-mišljudem vse, kar si nekda j po svoji vsegamogočnosti in ljubezni storil našim očakom. Po takem premišljevanji pokrepčana in oživljena, stegujem svoje roke proti tebi. Glej, o Bog, kakor suha zemlja je moja revna duša pred tabo; pomagaj mi hitro, o Bog! ker mi ni sicer prebiti, in vse moči mojega duha razpadajo. Ako boš svoje obličje še kaj časa od mene odvraceval, me nimajo več

med žive šteti, temuč me pahniti v grob. Daj mi na naglama zaslišati svoj milostljivi glas, ker le samo na tvojo milost zaupam; in ker sem popolnoma sklenila, nič drugega na svetu še iskati, kakor tvojega dopadajenja, mi le pot naznani, po kateri naj hodim. Reši me mojih sovražnikov, polna kesanja in bolečin pribežim v tvoje naročje. O Bog moje duše! uči in vodi me po poti svojih zapovedi, da več ne zajdem. Na tej zaželeni poti naj ne bo nihče drugi moj vodja, kakor tvoj dobri Duh; in dasiravno me bodo moji sovražniki zalezovali na vse mogočne viže, me boš vendar ti obvaroval pred novim padcem in ohranil pri življenji zdaj zadobljene milosti. Ti boš, o ljubeznjivi Bog! tolažil mojo žalostno dušo, in pokončal vse moje sovražnike; da — ti boš svoj pravični serd razlil čez nje in se maševal nad njimi, ker sem jaz tvoja zvesta služabnica. Čast bodi Bogu Očetu i. t. d.

Pet i del.

Od prave pobožnosti devic.

O p o m i n.

Kdor se poda na dolgo pot skozi zarašene gojzde in neznane ceste v ptuje dežele, mu je pač v velik prid, če najde najdenega in zvestega vodnika in spremljevalca. Enake previdnosti in veditve je potreba dušam, ki hočejo nastopiti pot prave pobožnosti in keršanske popolnosti; na kateri je mnogo nevarnosti, in krivih potov veliko. Pa ravno za to pot je

malo pripravnih in gorečih vodnikov; zato pravi sveti Frančišek Salezij: Kakor zmed tavžent komaj enega priyatla zbereš, tako zvoli zmed deset tavžent enega duhovnega vodnika, ako hočeš nastopiti pot popolnosti.

Ker pa volitev zvedenega in gorečega spovednika in vodnika marskterim ni dana, in večkrat na en ali drugi način nemogoča: se pogostama zgodi, da se veliko k čednosti nagnjenih duš zadovolji s čisto navadnim življenjem, in tolaži z vnanjo pobožnostjo.

Tudi ne morejo vsake bukve, ki govoré od notranje popolnosti, služiti sleherni duši, ker sv. Duh eno dušo na to, drugo na drugo vižo vodi k popolnosti, sleherni namreč po njeni notranji natori in vdanosti. Zato je v V. delu bistvo od prave pobožnosti in svetosti umevno in na kratko razloženo po nar boljih duhovnih bukvah, tako da zamore sleherna, tudi če pripravnega duhovnega vodnika nima, vendar le pot svetnikov nastopiti brez velike težave, in jo tudi srečno zveršiti s pomočjo sv. Duha.

Pervi oddelek.

**Od lastnosti pobožnosti in od potrebe,
po popolnosti hrepeneti.**

I.

*Zapopadek prave pobožnosti ali
svetosti.*

Gospod. Moja hči! pobožnost je prava čednost devic, lepota ženskega spola, nar bogatejši studenec nebeških darov, nar dražji žlahtni kamen, kateri lepša notranjega človeka. Kakor se pa nezvedeni lahko goljufati dajo, da goljufne kamne za prave vzamejo, tako se nekteri tudi goljufajo oziroma pobožnosti.

Prava pobožnost ni nič družega, kakor goreča ljubezen do Boga, ktera pa ni le na ustnicah, temuč tudi v sercu. Vsaka ljubezen pa ne vnema čiste, serčne pobožnosti. Ona naj ne bo mlačna, ne omahljiva, ne otožna, temuč goreča, velikodušna, priserčna in pripravna, vse terpeti in se vsega podstopiti.

Med več deklami, ki v eni veliki hiši služijo, so ene lene in zaspane, ene voljne in zadovoljne, tode le, dokler jim dobro gre. Še druge pa so, ktere so zmiraj pridne in neutrudljive in vse delajo z dopadljivostjo in veseljem za svojega gospodarja, in te so, ki

so v službi popolnoma. Ravno taka je z devicami, ktere meni služijo.

1. So prvič, ktere svojih starišev in predpostavljenih ne spoštujejo in ne ubogajo; svoje bližnje nerade terpé, in se nad njimi z jezikom mašujejo; nič ne odreko svojim telesnim počutkom, ne krotijo svojega hudega nagnjenja; so prederzne, ošabne in razuzdane v svojem zaderžanji in obnašanji; se ne odpo-vedó nevarni tovaršiji, in željno dirjajo za posvetnim veseljem. In ker same vedó, da je njih notranje popačeno, in jim vest ne da mirú, se išejo tolažiti z vnanjo pobožnostjo: za tega voljo pridno cerkve obiskujejo, veliko ustnih molitev molijo, se postijo, grejo na božje pota, in hočejo resnično pobožnim dušam v vnanjem enake se skazati. To je pa le kriva pobožnost in hinavšina, s ktero slepijo druge in same sebe.

2. Za temi so druge, ktere se nekoliko časa premagujejo, in sicer gorečnost imajo in spolnujejo moje zapovedi, dokler jih od znotraj priganjam; kakor hitro jih pa mine ta gorečnost, ali da jih zmiraj ne priganjam, omagajo pri prvi skušnjavi ali težavi, in padejo zopet nazaj v stare grehe; kar od tod pride, ker njih pobožnost ni prava pobožnost, [ktera tirja stanovitno in neugasljivo ljubezen.

3. Tudi so nektere, ktere si domišljujejo

pobožne biti, ker imajo visoke misli od Boga; one čutijo v resnici svete želje, stokrat delajo dober sklep, ali ravno tolikrat mu nezveste postanejo. Druge spodbudujejo k službi Božji in k čednosti, same pa zaostajajo, in ne dajo Bogu svojega serca. To ni prava pobožnost; zakaj prava pobožnost ne obstoji samo le v besedah ali v svetih mislih, temuč v djani.

4. Druge, ki išejo velikoveč same sebe, kakor mojega dopadajenja, vzamejo iz videznih dobrih del priložnost, svojega bližnjega zaničevati, in se kot pravične čez druge povzdigovati, in če nad drugimi zapazijo kake napake ali slabosti, se iz krive gorečnosti nad njimi hudo vnemajo. To ni prava pobožnost; zakaj prava pobožnost ni napihnjena, temuč ponižna in pohlevna.

5. Dobé se zadnjič, ktere Boga s pravim sercem išejo, in edino po njegovem dopadajenji hrepené; ali one so še slabe in omahljive v čednosti, nepoterpežljive v preganjanji, občutljive v zasramovanji in nečasti, obupne v nesreči, maloserčne v skušnjavi; se sicer vojskujejo, pa ne morejo še svojega premočnega nagnjenja popolnoma premagati. Té so sicer na pravem potu, toda prave pobožnosti še nimajo. Zakaj prava pobožnost je močna v vojski zoper hudo, in doprinaša čednost z veseljem, stanovitnostjo in pripravnostjo. In ako je enkrat duh prave pobož-

nosti v sercu dobro vterjen, dušo uči, vse zoper-
nosti in nesrečne naključbe s poterpežljivostjo in
mirno vdanostjo v voljo Božjo prenašati, nje-
govi previdnosti vse prepušati, dobro kakor
hudo iz njegove roke enako prejemati, brez
godernjanja in pritoženja vse z lahkoto, živo
urnostjo in notranjim veseljem storiti, kar se
drugim zdi težavno in neprijetno,

V tem obstoji prava in nepopačena po-
božnost in sveta gorečnost, katero tirjam od
tebe.

Hči. Samo ti, o dobrotljivi Odrešenik!
zamoreš v meni zbuditi to sveto gorečnost,
zakaj, oh! moja revšina in moja k hudemu
nagnjena natora mi dá dovolj spoznati, da
brez posebne pomoči ne bom nikoli prišla k
tej tako visoki stopinji popolnosti in pobož-
nosti, in te pomoči od tebe pričakujem.

II.

*Devica naj vedno hrepeni po pravi
pobožnosti.*

Gospod. Moja hči! hvaležnost do mene,
in tvoj lastni prid tirjata od tebe, da si vedno
prizadevaš za pravo pobožnost in popolniše
življenje.

1. Od nekdanj sem te ljubil, in iz zgol
dobrote sem se ti dal po pravi veri spoznati,

Jerem. 31, 3., ko sem toliko družih pustil v neveri, v krivoveri in v njih nečimurnosti pogubiti se; ali je po tem preveč, če me kratki čas svojega življenja ljubiš, da s tem dosežeš večno zveličanje?

Vstvaril sem te in izvolil zmed toliko tavžent, da bi sveto in neomadežvano pred mano hodila. Efež. 1, 4. Tvoje telo in tvoja duša, vse njene moči in vse, karkoli imaš, in kar še zadobiti upaš, so moji darovi. Ali se tedaj ne spodobi, da jih obračaš k moji časti in k mojemu dopadajenju. Mark. 12, 30.

Ti veš, kakšne težave, britkosti in bolečine sem terpel, ker sem te ljubil; ali se ne spodobi, da mi skazuješ nasprotno ljubezen? I. Jan. 4, 10.

Jaz čem, da mi iz hvaležnosti daruješ svoje serce, ali mi ga zamoreš odreči, ali mi le majhen del ponuditi, ko vsega želim imeti? Pripov. 23, 26.

Moja ljubezen do tebe je tolika, da ti svoje meso in kri v hrano dajem. Bi bilo tedaj preveč, ako mi daruješ svoje serce?

In ko išem imeti tvoje serce, ne išem svojega, temuč tvojega prida, ne svojega, temuč tvojega zveličanja.

2. Čemu segaš po rečeh, ktere tvojega serca niso v stanu zadovoliti, in kako se moreš

srečno šteti v tem, kar v strahu imaš, in z žalostjo zgubiti moraš. Psalm 4, 3.

Kaj ti bo ostalo od prijaznosti ljudi, od minljive lepote, od posvetne hvale, od bogastva, od veselja in prijetnosti, kadar se približa ura tvoje smerti? Luk. 12, 30.

Če pa mene, svojega Gospoda in Boga ljubiš, ljubiš in imaš tistega, katerega ti ni v stanu vzeti ne svet, ne smert, ne peklenska moč. Rimlj. 8, 35.

3. Kadar ura pride, ko te bode zapustil svet in ljudje, k komu se boš takrat obrnila? Ti bo kdo drugi pomagati, ali te kdo drugi pogubiti mogel? Rimlj. 8, 34.

Ako me pa zdaj v življenji ljubiš, čemu bi se potem bala večnega pogubljenja? Ta kazen ni namenjena onim, ki mene ljubijo, temuč onim, ki mene sovražijo. Rimlj. 8, 1.

Tudi občutljive muke vic niso za tiste, kateri so z žlahtnimi kamni popolnoma ljubezni in svete gorečnosti zidali! Slama pa in sternj — nepopolnoma del — mora v ognji skušnjo prestat. I. Kor. 3, 12.

4. Kako častitljiva se bo tvoja duša pred-me prikazala, in tvoje truplo bo sodnji dan iz groba vstalo! Kakor z zlatom in dragimi blišečimi kamni okinčano nevesto te bom sprejel. Kakor moja ljubljenska in prijateljica boš šla z mano v mojo čast. Na svoj sedež te

bom posadil, ako se boš zdaj junaško vojskovala in premagala svoje sovražnike, ravno kakor sem jaz zmagal, in sedim na sedeži svojega Očeta. Skriv. razod. 3, 21.

5. Celo v tem pozemeljskem življenji zamoreš uživati preobilno, čisto veselje, če me resnično in iz celega serca ljubiš. Sv. Duh ti bo z ljubeznijo podelil vse svoje zaklade. Mir Božji, mir vesti, veselo upanje nebes in neshvilni drugi darovi, kateri slab človeški um presežejo, ti bodo v del. Filip. 4, 7.

Jaz sam te bom s svojim Očetom obiskal, in s tabo govoril kot prijatelj s svojo prijateljico, in ti čem resnice razodeti, ki so skrite modrim tega sveta. Kadar boš mojo pričujočnost čutila, in se ti bo moje serce razodevalo, ti bo veči veselje, kakor vse veselje in prijetnosti tega revnega sveta. Jan. 15, 11.

Celo skrivnost zveličanja Božjega je v tvojih rokah; zakaj ti boš mene in mojega Duha imela, in po tem Duhu ti bom zmiraj razodeval nove lepote Božje; in neskončno bogastvo njegove modrosti se ti bo odperlo. Efež 3, 17.

Ljubi me torej, moja hči, iz celega serca, iz vse moči svoje duše, da skoz ogenj ljubezni, pravo pobožnost dosežeš; in čutila boš, kaj se pravi, v tesni zvezi biti s svojim Bogom, čigar ljubezen in dobrota, in bogastvo milosti nima mere, ne konca.

Vendar ne mudi se, zakaj kratek je čas tega pozemeljskega življenja; nastopi pot prave pobožnosti; in ako si jo že nastopila, nikar se ne vtrudi na njej zavoljo kake težave. Ljubi, in če ljubiš, ljubi še gorkeje. Kdor je pravičen, naj bo še pravičniji, in kdor je svet, naj bo še svetejši. Čas pa je blizo, ko bom prišel dajat slehernemu svoje plačilo. Skriv. razod. 22, 11.

Teci, kakor naglo teči moreš, da dobiš venec zmage. I. Kor. 9, 24.

Hči. O moj Gospod! kako obilne gnade sem po neumnosti zanemarila s svojim mlačnim in nečimurnim življenjem! Usmili se me, ki si moj Oče! Prizadevati si hočem po pravi pobožnosti, še danes se je hočem poprijeti, in kaj tako imenitnega ne odlašati. Svet me bo sicer zasmehoval, moje neukroteno meso se bo ustavljalo, pekel se bo zoper mene napenjal; ali vsega tega ne bom porajtala, in v ljubezni do tebe bom terdna ostala.

Gospod. V začetku svojega duhovnega življenja boš res našla dosti zadržkov. Posvetni ljudje ti bodo svetovali, da hodi po tisti poti, kot oni, in da ne začenjaj nič posebnega; popolnost je za meniške ljudi; da ni mogoče med svetom tako živeti; in tako početje je le znamnje prevzetnega duha, ki se hoče čez druge povzdigovati, ne pa znamnje prave po-

božnosti; saj hočejo tudi drugi zveličani biti, če tudi tako visoko ne leté; na zadnje te bojo za hlinjeno hinavko razglasili, ali tvojo pobožnost imeli za slabost duha.

To je govorjenje olikanih posvetnjakov. Pa tudi med tistimi, kateri bi mogli drugim pot kazati in tvoje sklepe za dobre spoznati in podpirati, ti bojo morebiti eni velikoveč odsvetovali, kateri, ker sami pri volji niso po tej poti pobožnosti hoditi, tudi druge od nje odvrtačujejo. Ti pa se ne daj odverniti od svojega svetega sklepa, in spomni se, da morajo vsi ti, kateri hočejo po mojih naukih živeti in se z zvesto ljubeznijo mene deržati, terpeti veliko preganjanja. I. Tim. 3, 12.

III.

Vsi sploh, kateri hočejo zveličani biti, morajo pobožno živeti in po (mogoči) popolnosti hrepeneti.

Gospod. Moja hči! zvestó poslušaj moje besede, da te oserčijo v tvojem svetem sklepu, in zoper strupene jezike posvetnih otrok močno storé. Oni se motijo, ko pravijo: notranja popolnost je le za nekatere izvoljene duše. Jaz sicer ne tirjam, da vsi moji izvoljeni dosežejo enako stopinjo svetosti: Sleherni se naj trudi, svet postati po svojem poklicu, po svojih močeh,

in po meri gnad, katerih ne delim vsim in vsacemu enako; nekteremu jih podelim manj, nekteremu več. Mat. 25, 15.

V hiši mojega Očeta je veliko prebivališ. Jan. 14, 2.

In kakor se med zvezdami ene bolj svetijo kot druge, tako se tudi moji služabniki v čednosti in svetosti razločijo, in bodo torej tudi v nebesih po tem v časti razločeni. I. Kor. 15, 41.

Vendar je moja volja, da se vsi za pravo svetost trudijo. I. Tesal. 4, 3.

Jaz sem prosil svojega nebeškega Očeta, da bi vse v resnici posvetil, ki bojo v me verovali. Jan. 17, 17.

In vsi, ki hočejo zveličani biti, naj si prizadevajo, sveti biti, kakor je Bog svet. I. Jan. 3, 3. — Vsim sem velel, popolnoma biti, kakor je moj Oče v nebesih popolnoma. Mat. 5, 48.

Zatorej so vsi ljudje dolžni, si po moči prizadevati, sveti in popolnoma postati, kakor tirja njih poklic in Božje postave.

Hči. V čem pa obstoji ta svetost in prava pobožnost, ki jo ti, moj Božji Učenik! od mene in vsih ljudi tirjaš?

Gospod. Ona obstoji v veliki zapovedi ljubezni, ktero sem brez izjeme dal vsim ljudem: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega

svojega serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje pameti in iz vse svoje moči“. Mat. 22, 37. Kdor pa Boga tako ljubi, stori vse, kar Bog od njega po njegovem stanu in močeh tirja. Bog hoče, da sleherni hudo sovraži in toliko dobrega stori, kolikor je po svojem stanu storiti dolžan. Rimlj. 12, 3.

Vsim ljudem sem pridigoval, da se imajo odpovedati vsi hudobiji in posvetnim željam, da bodo v ozir Boga v bogaboječnosti, v ozir bližnjega v pravičnosti, in v ozir samih sebe v treznosti na svetu živeli. Tit. 2, 12. K vsim sem rekel: Kdor hoče za mano priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ na se. Luk. 9, 23.

Tisti pa, ki ne krotijo svojih razberzdanih nagnjenj in hudih želj, se zastonj zanašajo na svojo vero, na svoje dolge molitve, na prostovoljne vnanje spokorne dela in pobožnosti. Zastonj se bodo izgovarjali z navado svetá, s svojimi slabostmi in zaderžki in skušnjavami; jaz jim bom rekel: Poberite se spred mene vi vsi, ki ste hudo delali. Luk. 13, 27.

Niso vsi, ki so poklicani, tudi izvoljeni; temuč le ti, ki z dobrimi deli vterdijo svoj poklic. 2. Pet. 1, 10.

Te dela pa niso tiste, ki si jih vsak po svoji volji zvoli, temuč, ktere je po svojem stanu in poklicu opravljati dolžan. Tit. 2, 2.

Vsi se morajo vaditi svete čednosti poterpežljivosti, dobrote, krotkosti, prizanesljivosti, čistosti. Gal. 5, 22.

Ne vsaki, ki poreče: Gospod, Gospod! bo šel v nebeško kraljestvo, temuč, kateri stori voljo mojega nebeškega Očeta. Mat. 7, 21. Kdor pa to voljo spolnuje, on je dosegel pravo pobožnost in svetost.

Iz tega vidiš, moja hči, kako so vsi ljudje dolžni, za čednost in svetost se truditi, če si hočejo zadobiti nebeško kraljestvo.

Od devic pa še posebno tirjam popolniši svetost, priserčniši pobožnost, in vneto gorečnost.

IV.

Devica naj si za večji svetost prizadeva, kakor sploh navadni kristjani.

Gospod. Moja hči! jaz sem ti že povedal, da prava pobožnost obstoji v popolnoma ljubezni, v živi gorečnosti in veliki pripravnosti, le to storiti, kar je Bogu dopadljivo in opustiti, kar mu ne dopade. Rimlj. 12, 11.

Vsi so k tej gostiji povabljeni, da bi vsi bili pijani vina Božje ljubezni. Pripov. 9, 2. i. d.

1. Ali navadni kristjani se izgovarjajo, nekteri s težavnim zakonskim stanom, kateri njih serce deli med Bogom in človekom; ne-

kteri s premnogimi skerbmi za časno, ktere njih misli raztresajo, serce vnepokojé, in veliko nepotrebnega poželenja zbudé. I. Korint. 7, 34.

In naj bi bila pri zakonskih ljudeh kakorkoli velika gorečnost, Bogu služiti, se le vendar skoz nadloge, revšine, posvetne prijetnosti in mnogo družih zaderžkov, opovira. I. Korint. 7, 26.

Ti pa, moja hči! nimaš nobenega tacega izgovora. Nič te ne zaderžuje, meni dati celo svoje serce, in me iz vse moči svoje duše ljubiti, ter se na duši in na telesu posvečevati.

2. Neomožene device so od zunaj in od znotraj nevarnostim in slabostim podveržene, katerim navadna pobožnost ni v stanu zoperstati. Želje, ljudem dopasti, skerbi minljivo telesno lepoto povikšati in ohraniti, željno hrepenenje po dobrem stanu in lepem oblačilu, radovidnost in želja, da bi jo drugi vidili; so tiste silno zapeljive reči, ktere so več devicam v poškodovanje deviške čistosti, ali celo njih tolovajska jama.

Majhna reč zamore prevzeti njih serce in vdušiti duha pobožnosti. Za tega voljo potrebuješ ti, moja hči! večji pobožnosti in bolj goreče ljubezni, kakor jo imajo sploh navadni kristjani, da v tej vedni vojski prema-

govavka ostaneš. Od te ljubezni pa užgana in razsvetljena se boš z enako dušnostjo in z zaničevanjem na vse prazno posvetno veselje ozirala ravno kot na blato in smeti.

3. Ljubezen po čistosti je dar svetega Duha, kateri ti jo bo vlil po meri tvoje pobožnosti. Neoskrunjen venec devištva ohraniti, se je veliko od te ljubezni užganih svetih devic do smerti junaško vojskovalo.

4. Tudi devicam navadno obilniši in veči gnade delim, gorečniši želje in nagibe k čednosti in svetosti; zatorej naj se tudi toliko pridniši teh darov poslužujejo; zakaj komur je več zročenega, od tega se bo tudi več tirjalo. Luk. 12, 48.

Vendar me veliko devic zapusti, ki za glas moje ljubezni ne porajtajo, in raji dirjajo za praznimi sencami posvetne časti in sreče. Namestuj mi ti za te nezveste s svojo gorečniši ljubeznijo. Jaz, tvoj Bog in Zveličar, pričakujem od tebe teh znamenj nasprotne ljubezni.

Hči. O moj Gospod, in pravi Sin Božji! če se moje revno, še pozemeljsko serce od ljubezni do tebe užge, da bo tebe vredno, o! vzemi ga v svojo posest, in naj bi bila kakorkoli sterma pot, ki pelje k temu cilju, sem vendar terdno sklenila, po njej hoditi.

V.

Popolnost in prava pobožnost bogoljubni devici ni težko delo.

Gospod. Moja hči! ne verjemi, ako te goljufni svet in tvoja popačena natora pregovoriti hočeta, da je težko ali celo nemogoče priti k svetosti. Jaz pa ti povem: moj jarm je sladak in moja butara je lahka. Mat. 11, 30.

Kaj pa da je svetost težka, celo nemogoča onim, ki hočejo ob enem ljubiti svet in same sebe: zakaj nobeden ne more dvema Gospodoma služiti ob enem. Mat. 6, 24.

Kakor hitro boš pa sklenila terdni sklep, sebi in svetu odmreti, bo zginil vsak zaderžek in vsaka težava, in z mojo gnado se ti bo težko lahko, grenko sladko zdelo.

Nektera uboga dekla je zjutraj in zvečer z delom obložena, terpi dostikrat lakoto in žejo, mraz in vročino, in s poterpežljivostjo prenese marsikaj hudega od svoje ojstre gospodinje le zavolj majhnega pozemeljskega plačila. Koliko manj imaš ti, če mi tudi še tako popolnoma služiš, v moji službi hudega prestat, ktera te že tu tako mnogoverstno poplačuje, in nar lepši plačilo je pa to, da ti dá veselo upanje prihodnjega večnega veselja.

Ozri se nekoliko okoli sebe, in vidila boš, koliko skerbi, težav in nadlog zakonski

stan spremljuje, za ktere v moji službi čisto nič ne veš. In če res ljubezen do kakega človeka težak jarm zakonskega stanu v lahkega spremeniti zamore; koliko bolj ti bo zamogla moja ljubezen, kar je težkega v moji službi, ne le zljajšati, ampak velikoveč še ljubeznjivo in prijetno storiti?

Tebi ni treba, kakor toliko svetim devicam, v vojski zoper greh kervi prelit; ječe tebe ne čakajo, tudi ti ni treba živeti v pušavah in jamah, ne muk in preganjanj terpeti. Samo tvojo ljubezen tirjam, in da iz ljubezni do mene storiš toliko, kolikor druge storé, si dopadajenje ljudi pridobiti, ali kak majhen dobiček doseči, ali kaki kazni oditi.

Brez števila devic ti je svetilo z nar lepšim zgledom; in zakaj bi ne mogla ti zveršiti, kar so une storile, in jih še veliko stori?

Hči. O Gospod! kako velika je moja revšina, ker se mi to malo, kar od mene tirjaš, tako težko zdi, in vendar si ti iz ljubezni za me, zaničljivo grešnico, prestal toliko terpljenja. S pomočjo gnade Božje bom svojemu sklepu zvesta ostala; odsihmal, preljubi Jezus! hočem večno tvoja biti, in te kolikor nar bolj mogoče popolnoma ljubiti.

VI.

*Sklep, za popolnost si prizadevati,
se ne smé odlašati.*

Gospod. Dobro, moja hči! kar si sklenila, se ne smé odlašati od dne do dne. In če si že pričela, nikar se ne ustavljaš na svojem popotvanji; pot je dolga, čas pa kratek, teci tako, da dosežeš venec svojega nebeškega poklica. I. Kor. 9, 24.

Tebi ni znano, kdaj bo Ženin prišel, bi mar hotla s prazno svetilnico pred-nj stopiti? Mat. 25, 13.

Kolikor dalje čakaš, toliko večji bodo zadržki, ki se ti bodo postavili na pot; in kolikor več spregledaš svoji sprideni natori, toliko manj ji boš v stanu zadovoljiti. Zdaj, ko si še mlada, jarm Gospodov na-se vzemi, ker je v mladosti ložeje, serce in dušo k čednosti nagniti.

Zdaj, ko te vabim in govorim k tvojemu sercu, zdaj je ura gnade, ne mudi se je poslužiti; kdo vé, ako ti ne bo jutri že odvzeta in dana drugim, ki se je bojo boljše poslužili.

Kaj bi bilo iz svetosti toliko izvoljenih duš, ko bi bile odlašale se resno lotiti svojega spreobrnjenja in dela popolnosti? Koliko

gnad zapraviš vsako uro, vsaki trenutek s svojo mlačno pobožnostjo! Kje je dušno veselje, serčna zadovoljnost, mir vesti, notranja tolažba, katero bi ti dal, če bi me ljubila iz vsega serca, in iz vse moči svoje duše? Pa ob vse te prave, zveličavne dari se pripraviš zavoljo svojega mlačnega in posvetnega duha. Ali ne veš, da sem tvoj Gospod, in Gospod vsih časov, da si mi torej dolžna služiti danes in vsaki čas? Zakaj hočeš še le jutri začeti posvečevati meni svoje življenje? Čemu je prazno obetanje, ki ne more zadovoljiti ne mene, ne tebe? In pomisli, kaj s tem zgubiš! Ne reci mi več jutri! Ne jutri, danes, in od te ure želim tvoje serce v last dobiti!

Hči. Tvoja volja naj se zgodi, moj Gospod in moj Oče! Le predolgo si z mano potrpljenje imel, pa nič dalj nočem odlašati hoditi po poti prave ponižnosti in svetega življenja, na katero me tako milostljivo in dobrotljivo vabiš in me sam po nji voditi hočeš.

Drugi oddelek.

O d č i s t o s t i s e r c a.

I.

*Čistost serca je pričetek, in bi rekel,
perva stopinja k popolnosti.*

Gospod. Moja hči! znano ti je, da prava pobožnost je ognjena, notranja ljubezen, od ktere serce gori. Ta ljubezen je pa Bog sam, kateri v sercu prebiva. Rimlj. 5, 5.

Bog je Duh čistosti, ki čiste serca ljubi. Modr. 7, 27.

On ne gre v dušo hudobnega, in ne prebiva v telesu, grehu sužnem. Modr. 1, 4.

Le tam, kjer najde čisto serce in dobro vest, rad vname plamen svoje ljubezni. I. Tim. 1, 5.

Za tega voljo očisti naj pervo svoje serce, da temu nar čistejšemu Božjemu gostu pripraviš prijetno prebivališče.

Moj sveti Duh je prvi učenik in vodja na poti popolnosti. Ali kako si v stanu poslušati njegov glas, ako ljubiš raztresenost in se daš gospodovati neukrotenu poželenju in nečistemu nagnjenju. III. Kralj. 11, 11.

Nečiste, od pozemeljske ljubezni vjete duše ostanejo pri tleh; čiste duše pa se po-

vzdigujejo kviško na perutih ljubezni Božje in stanujejo na gori Gospodovi, kamor pride le tisti, ki je čistega serca. Psalm 23, 31.

Nobeden ne vživa mojega posebnega prijateljstva, kot ta, ki je zadobil čistost serca. Pripov. 22, 11.

Blagor onim, ki so čistega serca, oni bodo Boga gledali. Mat. 5, 6.

Prizadevaj si tedaj očistiti svoje serce in ne jenjaj mene té gnade prositi.

II.

Kterih reči naj se serce očisti.

Hči. Učenik Božji! ktere so tiste reči, kterih moram očistiti svoje serce?

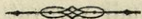
Gospod. Pred vsim, moja hči! moraš očistiti svoje serce velicih grehov; kateri te pripravijo ob mojo posvečujočo gnado, odženo mojega Duha, in tebe otroka jeze storé. Če izvirajo ti grehi iz kacega hudega nagnjenja ali iz navade, si nar pervo in posebno prizadevaj, močno nagnjenje vstrahovati in premagati in navado odpraviti.

2. Kadar si velicih grehov čisto prosta, se moraš potlej tudi varovati prostovoljnih odpustljivih grehov, in zadnjič prizadevati, svoje serce očistiti vsih majhnih pregreškov in vsakdanjih slabosti.

Hči. Kako bom jaz uboga premagala vse pozemeljske želje, toliko meni tako rekoč prirojenega hudega nagnjenja, globoko vkoreninjene navade in samoljubnost, ki je v vse moje djanje in nehanje zapredena, in ki je izvirk vsih mojih slabosti?

Gospod. Ne bodi zavolj takšnih zadržkov maloserčna; morebiti si bolj k dobremu kot k hudemu nagnjena; — ako je to, ti bo vojskovanje lahko, in nimaš drugega storiti, kakor meni se za to zahvaliti in si prizadevati, nagnjenje do čednosti pridno oživljati, in za njim hoditi. Kolikor manj napák imaš premagati, toliko lažji, se vé, bo tudi tvoja zmaga. Če bi pa imela tudi celo rajdo nar hujih nagnjenj premagati, nikdar ne pozabi, da ti je vse mogoče s pomočjo moje gnade. Bodi serčna in stanovitna, če se ti tudi pri prvih bojih slabo sponese. Visoko poslopje ne more biti v enem dnevu postavljeno. Tudi ni mogoče, v enem dnevu iz njive, ki je s plevelom in ternjem prerašena, rajski vert napraviti, vendar s stanovitnostjo se pride k cilju. Ubogaj moje nauke!

III.

Nar gotovši pripomoček, serce storjenih grehov očistiti, je:

Sveta spoved.

Gospod. Moja hči! skesana spoved je nar gotovši in močnejši pripomoček, svoje serce očistiti storjenih grehov. Odpustljivih grehov se zamoreš z več družimi pripomočki oprostiti, vendar je tudi za té spoved nar koristnejši.

Moč in oblast grehov odvezati, sem duhovnom dodelil, in torej njim v spovedi razodeni svoje grehe, sosebno, če so smertni grehi. Kakor pa velik gospod od svojega hišnika zdaj posamezno, zdaj vesoljno rajtengo tirja; tako tirjam tudi jaz od svojih služabnikov, zdaj posamezno, zdaj vesoljno rajtengo od njih življenja in vsih njih storjenih pregreškov in hudobij. Ta vesoljna rajtenga ali spoved čez celo preteklo življenje ali vsaj od več časa je posebno tistim potrebna, ki so dolgo v grehih in v veliki nerodnosti živeli. Pa tudi onim, ki po mlačnem življenji sklep storijo, z gorečnostjo se poprijeti prave pobožnosti, je takšna spoved prav koristna. Vendar je ne delaj brez dovoljenja zvedenega spovednika.

IV.

Od posebne koristi vesoljne ali dolge spovedi za one, ki hočejo nastopiti pot popolnosti.

Gospod. Ljuba hči! dobro zapomni, da pripravljane k vesoljni ali dolgi spovedi tirja daljši in ojestrejši spraševanje vesti, kakor sicer pripravljane k navadni spovedi. Pri takem spraševanju se učiš pravi stan svoje duše spoznati; razodeneš svoje vkoreninjene slabosti, svoje napčne nagnjenja in poglobitve grehe, iz katerih ravno so izvirali tvoji neštevilni grehi. Spoznanje samega sebe je podpora, na katero se mora postaviti poslopje keršanske popolnosti. Zakaj z veliko večim pridom se zamoreš zoper sovražnika bojevati, ktereга imaš pred očmi, in čigar premikovanje moreš zapaziti, da tako nar gotovši pripomočke zvoliš, ne le napad odverniti, temuč ga tudi z vso svojo močjo kar hitro, popolnoma premagati.

Ko boš svoje grehe pred očmi imela, boš spoznala moje dolgo prizanašanje in neskončno dobroto, pa tudi svojo nehvaležnost, in zato obudila serčno kesanje. Tvoji dobri sklepi bojo terdnejši in stanovitnejši postali po meri notranje žalosti, ki ti jo bo spomin tvojih grehov v sercu zbudil. Po dokončani dolgi spovedi boš čutila notranjo tolažbo in sladak serčni

mir; to te bo vnelo, meni zmiraj gorečniši služiti, da bi zgubljeni čas popravila. Posebno potrebno pa je, da tvoj spovednik tvoj dušni stan popolnoma pozna, da te zamore napeljavati k namenjenemu cilju.

Svetovati pa je, kadar svoje serce in vse svoje preteklo življenje pregleduješ in sprašuješ, da bi ene dni preživela v tacem kraju, kjer boš nar manj motena, in lahko molila in premišljevala večne resnice, in samo sebe oestro spraševala, da k popolnoma spoznanju same sebe prideš.

Posebni prid vesoljne spovedi pa naj bo ta-le: da po spoznanji svojih grehov in preobilne dobrote Božje skleneš, mene, svojega Boga in Odrešenika, tudi celo v nar manji reči, *nič več radovoljno ne razžaliti*. Ta sklep je prva stopinja na poti prave pobožnosti.

V.

Varovati se odpustljivih grehov, ni le k dosegi popolnosti, temuč tudi k zagotavljenju zveličanja potrebno.

Gospod. Posvetni otroci si iz majhnih in odpustljivih grehov nič ne storé; oni menijo, da je zadosti, če se človek le velicih varuje. Jaz pa, tvoj Bog in Gospod, ti povem: da oni, kateri brez strahu in radovoljno dela odpustljivi-

ve grehe, ne bo dosegel popolnoma pobožnosti, pa tudi zveličanje, kakor se kaže, bo težko kdaj zadobil. Zakaj kdor je v majhnem nezvest, bo težko tudi v večem zvest. Luk. 16, 10. Kdor majhnih pregreškov ne porajta, bo s časama padel v velike grehe. Modr. 19, 1.

Iz veliko odpustljivih grehov, ki se nestrahoma storé, izvira huda navada, ktera večkrat zaslepljene in uterpnjene serca za sabo potegne, tako da bi se morde domišljevali utegnili, da to, kar je v začetku res le majhen pregrešek bil, ne more pozneje tudi veliko hudo postati, in bi ga torej brez strahu delala. Tako so se uni slepili, ki zdaj zdihujejo v peklen-skem ognji; zakaj nobeden ni na enkrat hudoben.

Če danes mesu in poželjivosti kaj pregledaš, bota jutri že večji oblast čez te imeti hotla. En prederzen pogled zamore v tvoji duši hudobne misli in želje obuditi. Žalostna pesem 3, 51. Eno naglo privoljenje ti zamore odvzeti posvečujočo gnado. Koliko devic je v tovaršiji, ki se je v začetku nedolžna zdela, pri veselici, kakoršnih je le preveč na svetu, po prezaupljivem pečanju z osebami družega spola, svojo deviško čistost oskrunilo! Kdor nevarnost ljubi, v nevarnosti pogine. Modr. 3, 27.

Če se le velicih grehov varuješ, majhnih pa ne porajtaš, nimaš še prave gorečnosti, moje dopadajenje doseči, in nisi ne gorka, ne merzla, temuč v stanu nar žalostniši mlačnosti, zavolj ktere te bom zaverigel spred svojega obličja. Skriv. razod. 3, 16.

Figovo drevo, ki je imelo le perje in nobenega sadu, sem preklel. Mat. 21, 19.

Kako bo šlo tistim, ki s svojo lenobo pri duhovnih vajah, s svojim prostovoljnim raztresenjem pri molitvi; z nemarnostjo pri svojih opravilih, z nepoterpežljivostjo v nesreči in zopernosti; ali s poželenjem po človeški hvali in z vednim zadovoljenjem svoje poželjivosti vse svoje dela kazijo in pridijo?

Zdaj se znabiti slepiš in domišljuješ, da je dobro s tabo, ker ti tvoja zaslepljena vest ne očita velikega greha; ali kako ti bo pri sercu, ko boš na smertni postelji svojo revšino spoznala in čutila?

Zdaj praviš, da so le majhni grehi, ki jih delaš, pa vse drugači boš mislila, ko bo prišel svetli dan večnosti, in razsvetlil tvoje oči. Koliko tvojih grehov, ki so se ti odpustljivi dozdevali, ti bode takrat gnjusoba! — In v kakšno zadrego boš prišla, ko ti bom oponesel toliko dobrih misel in navdajanj, katerih nisi poslušala; toliko pripomočkov in

priložnosti, sveto živeti, ktere si zanemarila; toliko gnad in dobrot, kterih si se slabo poslužila; toliko let in dni, ktere si preživela v nečimurnosti; toliko drazih telesnih in dušnih darov, ktere si obračala v moje razžaljenje? Ne boš li kakor ena unih nespametnih devic s prazno svetilnico pred me prišla?

Kaj te bo potem v tvojem strahu zagotvljalo, v tvoji zadregi tolažilo, in v tvoji maloserčnosti k upanju povzdignilo?

Ne reci tedaj: majhni grehi so le, ki jih delam. Glej, v koliko nesrečo te zamorejo pahnuti, če se jih ne varuješ!

Hči. Oh, premilostljivi Gospod in Zveličar! imej usmiljenje z mano ubogo grešnico, in poglej z milostljivimi očmi moj terdni sklep, kterega jaz zdaj storim, tudi nar manjih grehov nič več ne delati, in raji umreti, kot tebe prostovoljno in premišljeno še razžaliti. In ker spoznam in čutim, da pride ta moj dobri sklep od sv. Duha, te prosim, da mi gnado dodeliš, taistega v djanji skazati.

VI.

Prostovoljni odpustljivi grehi so čisto nasproti gorečnosti prave pobožnosti.

G ó s p o d. Kolikokrat, moja hči, si mi sveto obljubila, v vsi mogoči popolnosti meni služiti; kako pa to zamoreš, ko me prostovoljno in premišljeno žališ?

Duh Božji je Duh svetosti in vnet za duše. In če je kako dušo k veliki svetosti poklical, *ne terpi na nji tudi nar manjega pregreška ne*. Če gospoduje čez tvoje serce preživa pozemeljska domišlija in nagnjenje, zadržuje podelitev in moč njegovih darov. Če zamudiš o pravem času ubogati njegovo navdajanje, večkrat potlej za dolgo čisto vtihne. Tvoja lastna skušnja, če nazaj pomisliš, te bo učila, da si po enem akoravno odpustljivo storjenem grehu, zgubila včasih vso gorečnost v pobožnosti, padla v otožnost, in delala pregrešek za pregreškom.

Goreča ljubezen je pripravljena vse terpeti in početi, in ni nikdar zadovoljena s tem, kar v čast Božjo dela ali terpi, temuč vedno po še večem in popolnišem poželi. Kje je tedaj tvoja goreča ljubezen, s katero si sicer tako radodarna v obétanji, v djanji pa tako lena, da se že od majhne skušnjave daš premagati,

in v majhnih rečeh ne moreš zoperstati svojemu hudemu nagnjenju?

Duša, od goreče ljubezni Božje presunjena, je čuječa in tanka v nar manjih rečeh. Njeno čutilo je tako zbujeno, da prav dobro ve navdajanje mojega Duha od unega razločiti, kar ji vdihuje nevarna samoljubnost. Ti pa se daš preslepiti svoji samoljubnosti, ktera tolaži tvojo nepokojno vest, ker ti stavi pred oči, da to, kar si pred sama za grešno spoznala, greh ni, ko si mi tako nezvesta postala, si gluha proti mojemu očetovskemu opominjevanju, in sto praznih izgovorov išeš, da bi zmanjšala svoje pregrešenje.

Glej, kako deleč si od pota popolnosti, dokler svojega sklepa, odpustljivih grehov se varovati, v djanji ne pokažeš.

Hči. Moj milostljivi Bog in Zveličar! globoko osramotena pred tabo spoznam svojo malopridnost in hudobijo: oj! zavolj praznega in revnega razveseljenja, ki ga po svoji popačenosti morebiti najdem v grehu, bi pa v nevarnost postavila tolikšni zaklad tvojih gnad, tvoje ljubezni in večnega veselja, ki mi ga dati hočeš? in tebi odtegnila svoje serce, ktero vendar le v tebi pravo zadovoljnost in mir najde? Bi mar hotla med tem, ko toliko svetih duš tvoje ljubezni gori, in se razvese-

ljuje tvoje presvete pričujočnosti, od tebe se ločiti, beračiti, in na zadnje v daljni ptuji deželi hudega konec jemati?

O moj Božji Odrešenik! ne pripusti tega, velikoveč daj, da se s tabo če dalje bolj natančno sklenem, in te ne malo, ampak veliko ljubim in vsemu grešnemu početju za vselej slovó dam. To je sicer moja volja; pa malo bom opravila, če me ti ne podučuješ, ne pri-ganjaš in ne spodbujaš. Brez tebe sem sama slabost, sama revšina. S tabo pa, moj križani Jezus! zamorem vse storiti, vse početi, vse terpeti.

Tretji oddelek.

Pripomočki **zoper radovoljne odpustljive grehe.**

I.

Opomin od razločka greha.

Dobro zapomni, da so tukaj predpisani pripomočki, se smernih in odpustljivih grehov varovati, lahki in pripravi. Vzrok pa, zakaj se tú le od odpustljivih grehov govori, je, ker device, ki hrepené po popolnoma življenji, večidel nobenega smertnega greha ne storé, marsiktere ga tudi nikoli storile niso.

toliko bolj nad seboj, zvikšaj svojo gorečnost in poboljšaj drugi dan, kar si se pregrešila pred ta dan.

Drugi pripomoček:

Sveta molitev.

Ko hočeš zveršiti svoj sklep, se ne zanašaj na svoje lastne moči, ne na svojo sedanjo gorečnost, ktera le prenašlo zgine, temuž zanašaj se le na dobrotljivega in usmiljenega Jezusa, svojega Boga in Zveličarja, na priprošnjo Marije Device in drugih svetih pomočnikov. Zato pa moli in prosi, in ne jenjaj moliti in prositi. Nikoli ne bo molitve preveč, in več ko boš molila, raji boš molila, in lažje se ubranila vsakemu grehu.

Tretji pripomoček:

Vedna paznost in čuječnost.

Tudi tvoj Zveličar reče: moli in čuj, ali imej nar večjo paznost pri vsem svojem djanji in nehanji, da ne padeš v nevarnost in v skušnjavo. Kakor hitro začutiš kako poželenje ali nagnjenje do reči, ki je greh in prepovedana, precej v začetku zoperstoj hudemu nagonu, ne poglej tiste reči, pomnoži svojo molitev, in nikakor se ne daj hudemu nagnjenju v svojem dobrem sklepu premagati in motiti.

Četerti pripomoček:

Petere počutke gospodovati in nad njimi čuti.

Smert pride pri oknih v dušo. Vnanje reči, ki jih vidimo, slišimo, pokušamo, čutimo, le prevelikokrat napčne želje v nas zbudé, in kolikor prijetniši in ljubeznjivši se zdijo počutkom, toliko nevarniši so za dušo, ktere so tudi omamile že marsiktero dušo, in jo oslepile in zapeljale v pogubo.

Za device so **oči** posebno nevarni počutek; duh se raztrese, duša vnepokoji, in serce vname prazne ljubezni. Ali se je čuditi, da padeš, če téh oken skerbno ne varuješ in jih ne zaperaš pred sovražnikom?

Jezik je orodje mnogo velikih grehov; vsak dan veliko hudega stori posebno zoper ljubezen do bližnjega. Uči se ga berzdati. Veliko bolje je molčati, kakor nevarnosti se izpostaviti, z nespametnim govorjenjem zoper bližnjega in morebiti tudi zoper deviško čistost svojo vest raniti.

Tudi **ušes** ne imej široko odprtih; zakaj reči so, od kterih bi bilo bolje, da bi se nikoli ne pravile, da bi se nikoli ne poslušale, posebno ne od sramožljivih devic. Varuj se

na uho vleči, ker je to grozno gerda navada, in veliko škodljivega za te in za druge osebe iz tega izvirati utegne.

Ne daj se prevzeti od **slasti** jedil in še manj od prijetnosti vina, velikoveč pritergaj si vsakdan po pameti, zakaj ako tega vnanjega sovražnika ne moreš premagati, boš toliko manj premagala notranje in nevidne sovražnike.

Iz **nezmernosti** v jedi in pijači izhaja lenoba in obteženje duha, postopanje in zaspanost, nepripravnost k Božjim rečem, razuzdano veselje ali čezmerno žalovanje. Tudi deviška čistost ne more obstati pri preobloženem trebuhu.

Posebno pa bodi čuječa nad petim, za čistost posebno nevarnim počutkom. Pazi na **gibanje in pomikanje svojega telesa** in vsih njegovih udov, in ne dopusti, da bi se spolnile njih nespodobne želje, pred katerimi imaš ti, ko čista devica, rudeča postati, temuč križaj svoje meso, kakor so ga križale vse device, ki so bile Kristusove, in ga še križajo té, ki so njegove.

Peti pripomoček:

Vsakdanje spraševanje vesti.

Sprašuj nar manj enkrat na dan svojo vest, in glej, ali nisi čez dan enega ali dru-

gega greha vedama in radovoljno storila. Kaznuj vsak tak pregrešek, in opravi primerjeno pokoro, in glej, da drugi dan ne padeš v te pregreške.

Šesti pripomoček:

Večkratno prejemanje sv. zakramentov.

Pojdi k spovedi, ako je le mogoče, vsake štirinajst dni; spoved je nar boljši pripomoček, se oprostiti svojih vsakdanjih grehov. Zvoli si zvedenega in gorečega spovednika, kateri te bo oserčeval, ti svetoval, te spodbujal in ti pot in pripomočke k posvečevanju kazal. Ta pripomoček bo gnado v tebi pomnožil, in meso in kri Jezusa Kristusa, katero prejemaš, te bo okrepčevalo, in zmanjševalo tvoje posvetno nagnjenje. Sveti ogenj do vsake čednosti in pravičnosti se bo v tebi vnel.

Sedmi pripomoček:

Pričujočnost Božja.

Imej svojega Boga in Gospoda vedno pred očmi, in živi v njegovi pričujočnosti. Spomni se, da vidi on vse tvoje dela, in preiskuje nar skrivnejši misli tvojega serca. Ali bi si upala, ko bi ga vidila s telesnimi očmi,

radovoljno grešiti? „Poiši kraj, kjer Boga ni, in potlej stori, kar hočeš“. Sv. Avguštín.

Osmi pripomoček:

Otročja ljubezen in zaupljivo pribežanje k Mariji Kraljici devic.

Ljubi to presveto in prečisto Devico, kakor se kaka mati ljubi; pod njeno varstvo in brambo se naglo podaj v vsih skušnjavah; pri nji iši tolažbe pri vsakem žalovanji; gotovo te ne bo ona, nar dobrotljivši, nar milostljivši, zapustila, če imaš do njene priprošnje polno zaupanje, velikoveč bo tvoja zvesta vodnica in priprošnica. Nasledvaj nje lepi zgled v vsem, in prosi jo vsakdan, da te podpera v tvojem storjenem sklepu.

Četerti oddelek.

Posebni pripomočki zoper grehe, ki izvirajo iz hudega nagnjenja, ali iz navade.

I.

Pervi pripomoček zoper hude nagnjenja in navade.

Gospod. Pred vsim, moja hči! iši hudo nagnjenje, ki v tebi posebno gospoduje, ali pregrešno navado spoznati, da veš, ktera je tvoja poglavitna hudobija; zakaj kako si se v stanu vojskovati zoper sovražnika, ki ga nimaš pred očmi, in kako si se v stanu poslužiti zdravil zoper telesno bolečino, ki je še ne poznaš?

Hči. O moj Gospod in Bog! saj veš, kako velika je moja slepota. Drugih pregreške in napake dobro vem grajati, svojih lastnih pa še prav spoznala nisem; hitro zagledam vsaki pezdér v očesu bližnjega, bruna pa ne vidim v svojem očesu.

Oj, kako obžalovanja vredna je ta moja slepota! Ali ti, o Gospod! me zamoreš razsvetliti, in mi dati da spoznam svoje skrivne slabosti.

Gospod. Navadno se drevo spozna po svojem sadu, kakor korenina, ki je v zemlji skrita, po izrasteku, ki ga kviško požene.

Vkoreninjene hudobne rastline pri ženskem spolu so navadno: radovednost, želja dopasti, jezičnost, nagla jeza, lenoba, sladkojednost, nevošljivost, samoglavnost in prevzetnost, i. t. d.

Iz sledečega boš lahko spoznala, ktere napake v tebi gospodujejo.

1. Znamnja radovednosti.

Če nisi rada sama, temuč le v družinah; če se rada v vse vtikuješ, drugih oseb posebne opravke rada izveduješ, in popirje in pisma, ki tebe nič ne dotičejo, ki ti pa nevedama v roke pridejo, rada bereš, ali si jih še celo upaš odpreti; če bi rada vse vidila, vse slišala, vedila, in povsod se rada s svojo besedo vti-kala: so to gotove znamnja, da si radovednosti vdana z dušo in telesom.

2. Grehi napuha.

Duh napuha se pokaže, če sama svojo hvalo rada poslušáš, druge hvaliti pa nerada slišiš. Če bližnjega zmanjšuješ zavolj njegovih pregreškov in slabosti, ga zato zaničuješ, in

njegove grehe očitno z neusmiljeno marljivostjo grajaš. Tudi je napuh, ako se čez druge povzdiguješ zavoljo natornih ali čeznatornih darov, zavoljo svoje razumnosti, svojega imenitnega rodu, svoje lepote, svojega zadržanja, in zavoljo čednosti in domišljevane pobožnosti. Napuhnjena si, če z nejevoljo poslušaš opominjanje svojih vikših; če si neprijazna in zarobljena proti osebam svoje enakosti, ojstra in gospodovavna proti svojim podložnim. Dalje je napuh, če ne moreš prenesti nar manjega zasramovanja in kakega majhnega razžaljenja; če dolgo časa stojiš pred ogledalom, in v oblačilih hodiš, ki so čez tvoj stan; potlej je gotovo, da si sužnja napuha.

3. Jezičnost.

Gotovo znamnje te napake je, če nobene skrivnosti ohraniti ne moreš, temuč vse, kar misliš, kar si slišala in vidila, precej spet pripovedovati moraš, brez premislika, če drugim s tem škoduješ. Napaka jezičnosti ne prizanaša ne času, ne osebam, in snuje s podpihovanjem rada in dostikrat kreg in zdražbo. Je ta napaka pri tebi, si hudobiji jezičnosti podveržena.

4. Znamnja lenobe.

Si v službi Božji zanikerna in nestanovitna v pobožnostih; ti je trud in delo težko; zanemarjaš zavolj svoje zložnosti dolžnosti svojega stanu in poklica, in ako obudí nar manji težava zamerzo in nevoljo v tebi: bodi prepričana, da lenoba čez te gospoduje.

5. Sladkojednost.

Če vedno na jed in pijačo misliš, od tega govoriš, po tem hrepeniš, sladčice izbiraš, želodec večkrat preobložuješ, vsako uro rada ješ; če ti jedi nikoli zadosti dobre niso in žalostna postaneš ali se celo jeziš, če tvojega razvajenega gerla dovolj ne šegetajo, drage jedi nasproti pa ti veliko veselje delajo: védi, da si podveržena hudobiji sladkojednosti.

6. Znamnje nagle jeze.

Če te vsaka majhna reč hudo zbode, in precej psovati (zmerjati) začneš, bobniš, in se tvoj glas trese, tvoj obraz rudeč postaja, si v svojem duhu zmešana; gotovo je jeza tvoj poglavitni greh.

To so tiste strupene korenine, iz katerih raste toliko grehov. Ti pa po teh napovedanih

znamnjih še dvomi ostanejo, poprašaj svojega spovednika, kateri ti bo po svoji skušnji pomagal razodeti tvojega skrivnega poglavitnega sovražnika.

II.

Drugi pripomoček zoper hudo nagnjenje.

Si k sercu vzeti veliko škodo, ki izvira iz preživega in neukrotenega nagnjenja.

Gospod. Ako ti, moja hči! v pravi pobožnosti in ljubezni do mene malo napreduješ, vedi, da je tega kriva ena ali druga napaka, ena ali druga hudobija, od ktere se daš gospodovati. Mnogoštevilni grehi, ki jih delaš, in ki iz hudih navad izhajajo, slabijo ljubezen, te delajo mlačno in leno, in nevredno zadobivati veči gnade, ki sem ti jih pripravil. Kolikor bolj pa čez te gospodujejo ta huda nagnjenja, toliko težej se dajo ukrotiti.

1. Greh rodi greh, in iz manjših boš gotovo zmiraj v večje padla. Zaslepljenje prihaja zmiraj večji; iz tega pride oterpnjenost sercá, in ta te zadnjič pahne v večno brezno.

2. Eno samo hudo nagnjenje, kteremu se ne zoperstavljaš, je kot strup, kateri spridi vse tvoje dobre dela.

3. Celo glasú sv. Duha, kateri vedno govori k tvojemu sercu, ne moreš prav slišati in zastopiti, ako ni tvoje serce mirno in pokojno. In če bi tudi zaslišala njegovo sveto opominjevanje, ga vendar ne boš ubogala, ako je tvoje oserčje zamotano v posvetne reči.

Vsako hudo nagnjenje pa, ki v tebi oblastuje, ti obudí vedni nepokoj in raztresenje, in je kot veriga, ktera te veže na svêt, in odvráčuje od poti popolnosti. Ne reci, da tvoje nagnjenje ni tako grešno, da bi ti škodovalo. Ali ni vse eno, če je ptica privezana z nitjo ali trakom, ker oboje jo zaderžuje v letanji? Tolikanj bolj si prizadevaj svoje vezi raztergati, dokler so še slabe, in nagnjenje iz serca poruvati, dokler še ni storilo globokih korenin.

Hči. Moj Božji Učenik! zdaj spoznam, kako močno si moram prizadevati, se zoper svoje huda nagnjenja in slabe navade vojskovati. O moj Bog in Zveličar! vedno mi pomagaj, ne zapusti me, in uči me, kako naj se zadržim v tem vojskovanji.

III.

Kako se je sploh vojskovati zoper hudo nagnjenje.

Gospod. Kadar si, moja hči! prišla k spoznanju svojih napak, jim napovej resnobno

in vedno vojsko. Ker pa ni mogoče zoper vse na enkrat vojske začeti, prični pri tisti, po kateri ti nar pred in nar večji nevarnost žuga, ktera te nar bolj odvraca od poti popolnosti.

1. Skleni precej pri jutranji molitvi, tega tolikanj škodljivega hudega nagnjenja nič več ne ubogati, in o priložnosti ga resnobno in serčno premagovati.

2. Čuj tisti dan skerbno čez vse svoje misli in želje, in zoperstoj precej v začetku temu notranjemu sovražniku, kakor hitro se od daleč bliža, tako da ničesar ne dovoliš, ne v mislih, ne v željah, ampak da ga precej hudó zaverneš in premagaš.

3. Vadi se pridno v čednosti, ki je hudemu nagnjenju ravno nasproti, in ne še le, kadar se skušnjava bliža, temuč tudi sicer enekrat čez dan, tako da bo hudo z vajo v dobrem pregnano.

4. Kolikorkrat v stari pregrešek padeš, ali se nasproti premagaš, zaznamovaj kako, in delaj vsaki dan sama seboj račun (rajtengo). Si premagala hudo nagnjenje, zahvali se meni; si pa spet padla, obžaluj svojo nezvestobo iz serca, in ponovi zopet bolj goreče svoje sklepe. Le ne bodi maloserčna; misli, da ni mogoče

v enih dneh, ali tednih izruvati globoko vko-
reninjene navade. Jaz le tirjam, da se vsak-
dan nekoliko premagaš: in ako se nisi v stanu
kake napake tako naglo znebiti, zmanjšuj vsaj
število svojih grehov, ki izvirajo iz te napake.
Kolikor močnejši je huda navada, toliko dalje
se vojskuj zoper njo.

5. Kadar si enega sovražnika poderla
in premagala, se obrni proti drugemu, in
vojskuj se serčno kakor popred, dokler svo-
jega serca ne očistiš vsih hudih in pregrešnih
nagnjenj, ali jih vsaj nič več ne ubogaš, in
jim zoperstati veš. Zakaj dokler na zemlji
živiš, ne boš pred njimi popolnoma mirú imela.
Sovražnik, kateri je bil že premagan, in kakor
si mislila, mertev, se spet vzdigne in oživi.
Vendar vojska ne terpi potlej več tako dolgo,
in ni več tako težka zoper sovražnika, katerega
si bila enkrat že premagala. In spomni se:
Nihče ne bo kronan, razun kateri se je junaško
vojskoval.

IV.

Posebni pripomočki zoper sleherno hudo nagnjenje.

1. Pripomočki zoper radovednost.

Gospod. Ostani rada doma, v samoti,
v svoji hišici, delaj in moli. Na tako vižo boš

zdravila neumno radovednost. Premaguj se, če bi rada vedila, kaj se tù in tam godi, kakšna je ta ali una oseba, kaj pravi ali dela, kako svet od nje govori, ali tudi od kake druge, in tretje, kaj se je tù ali tam zgodilo. Pusti in zatiraj radovednost, ti utegne škodovati, tvojo vest raniti in tvoje misli raztresti; pusti, kar ti nič mar ne gre, in od česar meni nobenega računa dala ne boš. Ne poslušaj praznih pogovorov posvetnih ljudi, in ne vtikuj se v opravke drugih ljudi, kadar ti ni treba. Če se katerikrat tvoj duh od takih reči raztrese, iši ga z opraviлом in delom nepotrebnih reči rešiti, in skleni se v molitvi in pobožnih, kratkih zdihlejih z Bogom, z Jezusom, preljubim svojega serca, v njem boš našla več tolažbe in veselja, kakor v zadovoljenji unega nevarnega nagnjenja. Posnemaj spodbudljivi zgled toliko svetih devic, ktere v vedni samoti živé, in svoje počutke, kakor ušesa, oči in jezik svetu odtegujejo, da meni v miru in varnosti služiti zamorejo.

2. Pripomočki zoper napuh.

Če se duh napuha v tebi vzdiguje ter ti vdihuje, da si memo drugih pametniši, lepši, pobožniši, in da imaš druge enake prednosti, zaverzi in zaničuj tako navdihovanje, in obrni

se k Bogu ter reci: Moj Bog! moj Jezus! nič nisem, kot sama slabost, in sama od sebe nimam ničesar, kakor hude nagnjenja; grešila sem in zaslužila, da me ljudje zaničujejo. Vse dobro pa, kar je v meni, sem prejela od tebe. Kako se smem tedaj čez druge povzdigovati?

Če vidiš druge grešiti, spomni se, namesto da jih grajaš, da tudi ti lahko padeš, če jaz svojo roko odtegnem od tebe. Spomni se svojih lastnih grehov, slabega posluženja mojih gnad, svoje večkratne nezvestobe; spomni se smerti, pravične sodbe, večnega terpljenja v peklu; in posebno tudi Jezusove nezmerne ponižnosti in ponižnosti Marije Device in drugih svetnic, in duh napuha bo zginil.

3. Primočki zoper jezičnost.

1. Ne govori nikoli od tega, kar bi vtegnilo škodovati časti tvojega bližnjega, naj bo že znano ali ne, važno ali ne. 2. Pred vsim se varuj družine z osebami, ki imajo zgovorne in hudobne jezike; in ne pusti se v nobeno posebno znanje in prijaznost s takimi, ki niso vterjene v Gospodovem strahu. 3. Varuj se vsacega nepotrebnega pogovora in smešnih norčij. 4. Govori sploh po malem in s premiselkom. 5. Tvoj pogovor naj bo le naraji od Boga in svetih reči in kar tvoj poklic

in tvoje opravila zadene, in ne vtikuj se v opravila drugih. 6. Preden enkrat govoriš, dvakrat dobro premisli. Bodi rada sama pri svojem delu in v molitvi.

4. Pripomočki zoper nezmernost v jedi in pijači.

1. Ne jej in ne pij nikoli več, kakor kar potrebuješ; zakaj z jedmi želodec preobložiti, je od hudega, in škoduje zdravju, te nepripravno stori za delo, za vsako dobro početje in za molitev. 2. Bodi tako zmerna v jedi, da ne bo tvoj duh obtežen, in da si po jedi za molitev in za vse dobro pripravna. 3. Govori malo ali nič od jedi in pijače. 4. Ne pritoži se, če niso jedi po tvoji slasti, ali če ti sicer kaj manjka. — 5. Se ne moreš vina popolnoma zderžati, ga mešaj z vodo. 6. Zadržaj notranje poželenje, kadar imaš jedi pred sabo. 7. Ne ljubi sladčic, in derži se bolj vsakdanjih jedi. 8. Pritergaj si v jedi vsakdan nekoliko po meri keršanske zmernosti. 9. Ne jej, zunaj ob odločenem času.

5. Pripomočki zoper naglo jezo.

Temu hudemu nagnjenju precej v začetku nasproti delaj: 1. Molči, dokler se tvoja jeza

vleže. 2. Ne izgovarjaj nobene razžaljive preklinovavske besede. 3. Govori krotko in pohlavno s svojim sovražnikom in tistim, ki te razžali. 4. Gospoduj tudi notranjemu nagibu k jezi, spoznaj ga kazni vrednega in ne pusti ga brez pokore. 5. Vendar pa ni svetovati, se vsih priložnost k jezi ogibati — ker ta napaka mora s krotkim obnašanjem premagana biti; kako pa se boš v ti čednosti vadila, če se ogiblješ vsega neprijetnega, kar bi vtegnilo tvojo jezo dražiti?

6. Pripomočki zoper lenobo.

Ako bi se pri svojih pobožnostih in sploh v duhovnih rečeh leno in merzlo čutila, poglej, ali nisi popred s preobilnimi, radovoljnimi pobožnostmi te zamerze vzbudila, ali jo zdaj budiš: ako je to, jih smeš brez pomislika opustiti. Derži se potlej samo kratke in krepke jutranje in večerne molitve, vsakdanjega spravevanja vesti; in ako ti je mogoče sv. mašo slišati, in iz kakih duhovnih bukev kaj kratkega premišljevat.

V teh pobožnostih, kakor tudi v tistih, ktere si iz pokoršine opravljati dolžna, in ktere ti tvoj spovednik opravljati rekó, bodi stanovitna in ne porajtaj pomanjkanja občutljive pobožnosti, ne zopernosti, ki jo zraven čutiš.

Opravljaj te pobožnosti ob odločenem času, in ne odlagaj jih brez posebnega in veljavnega vzroka.

Če si včasih brez tolažbe, brez gorečnosti in brez vsih pobožnih misli v molitvi, ne prenehaj zavoljo tega v svojih pobožnostih, ter jih ne opusti. Bodi svojemu Bogu in Gospodu, kateri te skuša, zvesta in vdana, stori od svoje strani, kar le moreš, in v ponižnosti spoznaj svojo revšino.

Da se pa iz prirojene nemarnosti in lenobe od svojih pobožnih vaj odverniti ne daš, skleni nar perva za en dan, in tako skoz več časa, svoje pobožnosti natanko opravljati, in sprašuj se v svoji večerni molitvi prav posebno čez to, ali si zvesta ostala svojemu sklepu.

Na posvetne opravila in vsakdanje dela ti ni treba se tako terdo navezovati, temuč če se od enega dela utruetiš, se smeš lotiti drugega. Varuj se pa lenobe, kakor korenine vsih hudobij.

To so, moja hči! napake, zoper ktere se vojskuj, da boš prišla k popolnosti.

Razun tega pa imaš še neko skrito sovražnico v notranjem svojega serca, in ta je — nevarna samosvoja ljubezen, ali ljubezen do same sebe, ki je prirojena vsim ljudem.

Hči. O Gospod! ti, ki serca preiskuješ in poznaš in vidiš vse slabosti, ki v meni gospodujejo; uči me tudi to skrivno sovražnico iz svojega serca spraviti; da se bolj in bolj v ljubezni do tebe vnemam, namesto, da bi ljubila sama sebe.

V.

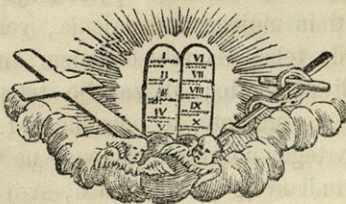
Od samosvoje ali lastne ljubezni, njenih nasledkov in pripomočkov zoper njo.

Samosvoja ali lastna ljubezen je notranje nagnjenje spačene nature, ki vedno po tem hrepeni, kar nji vgaja, kar ji je prijetno in lahko, pred tem se ji pa gnjusi, kar ji je težavno in zoperno.

Iz samosvoje ljubezni izvirajo nepokojne misli, nepotrebne želje, pozemeljski vdihljeji, nezmerne skerbi, divjanje notranjih nagnjenj, prazno veselje in neumni strah, napčna nečimurnost in več družih grajanja vrednih napak, zavoljo katerih taka duša nikdar k popolnoma ljubezni Božji priti ne more. Nar svetejši dela se omadežvajo s samosvojo ljubeznijo, in zmešajo z mnogimi slabostmi in nepopolnostmi; s to samosvojo ljubeznijo ne more biti nobena ljubezen čista, nobena gorečnost stanovitna, in nobena premaga same sebe dognana.

Dokler te tolažim, bo obstala tvoja gorečnost; dokler te nobena težava ne zadene, boš napredovala; dokler te ljudje na miru puste, boš pobožna; kakor hitro pa se ti jaz skrijem, ali kakor hitro te zadene kaka težava, ali tvoje časno kaj terpi, ali se ti ljudje ustavljajo, kakor hitro peklena moč orožje zgrabi zoper tebe: padeš v žalost, postaneš zmotena, obupljiva in omahljiva, in popustiš svoje nar boljši sklepe. Zavaljo tega moraš pred vsim podjarmiti samosvojo ljubezen, in serčno na to sovražnico planiti, in jo skušati tako premagati, da ne bo nobenega sledú več od nje v tvojem sercu.

Hči. Moj Bog in Zveličar! vsa osramotena ti obstojim, da sem podveržena mnogim revšinam, ki izvirajo iz te pogubljive samosvoje ljubezni. Vendar ti sam, o Gospód! me zamoreš te dušne bolezni ozdraviti, in popolniši ljubezen do tebe vdihniti. Poduči me, in pomagaj mi, da se oprostim tega zlega.

Peti oddelek.

Od zatiranja svojoljubnosti, ali od druge stopinje k popolnosti, z vajo v keršanskih čednostih.

I.

Dober namen pri svojem djanji in nehanji.

G o s p o d. Moja hči! prvo delo samo-svoje (lastne) ljubezni je: da človek iše vselej svojega lastnega prida, svojega lastnega pokoja in svojega lastnega dopadajenja. Tudi od duhovnih vaj to velja.

Iše si tolažbe, duhovnega veselja, sladkosti, dopadajenja, hvale i. t. d. Takšne duše niso v stanu stanovitne ostati v svojih dobrih sklepih. Jaz pa tirjam, če hočeš resnično na poti popolnosti hoditi, da pri vsem, kar delaš, v križi in terpljenji, v sreči in veselji, ne išeš svojega mirú in lastnega polahkanja, temuč moje časti in mojega dopadajenja, rekoč: Iz ljubezni do tebe, da tebi dopadem, moj Bog, storim ali delam to; ali zavoljo tebe terpim to nečast, to sramoto, te bolečine i. t. d.

Od tega dobrega namena ne izvzemi ničesar: tudi svojo jed in pijačo, svoj počitek,

in potrebno kratkočasnost, in vse druge, dasi-ravno majhina in pred ljudmi zaničljiva opravila obračaj vselej na Boga, in jih z dobrim namenom posveti in stori zaslužljive.

Ta dober namen obudi ne le enkrat na dan, temuč, če je mogoče, pri vsakem delu, ob vsacem času, in vadi se v tem tolikokrat in tako dolgo, da ti te vaje v navado pridejo.

II.

Storiti in terpeti, kar Bog hoče in kadar Bog hoče.

Gospod. Moja hči! da bo tvoj dober namen k moji časti in k tvojemu zasluženju, mora tisto, kar storiš iz ljubezni do mene biti po moji volji; mora storjeno biti s toliko pridnostjo in paznostjo, da bom nad tvojo gorečnostjo dopadajenje imel; in ker imajo vse reči svoj čas, moraš v svojih delih in opravlilih kakega reda se deržati, da ne opravljaš kake reči ob času, ko kaj družega od tebe tirjam. Ta nauk je tvoji sprideni natori in ljubezni, ki jo imaš do same sebe, čisto nasproti, kateri se pa moraš ustavljati z vsimi močmi. Da to izpelješ, se terdno derži mojih zapovedi in moje volje, v svojih mislih bodi pogostama, vedno pri meni; in stori in terpi vse za-me,

in kakor jaz hočem. Tako boš lastni ljubezni v okom prišla in jo premagala.

III.

Zatajevanje same sebe in zatiranje poželjivosti.

Gospod. Moja hči! moja gnada in tvoja ustavljiva natora se ne morete nikdar vjemati. Moja gnada te priganja k vsim dobrim, hvalevrednim in svetim delom, in povzdiguje tvoje misli nad vse posvetno in minljivo. Tvoja vedno k zemlji obrnjena natora pa ljubi takšne reči, ktere razveseljujejo tvoje počutke. Oni te priganjajo, v to družino ali k uni veselici iti, kjer ne more biti tvoj duh spodbujen in tvoja čednost pokrepčana; ostani raji doma, ali iši družine pri bogaboječih devicah. Včasih želiš kako dobro delo storiti, ali kako pobožnost opraviti, da bi zadovolila svoji nečimurnosti ali lastni ljubezni; jaz pa hočem, da o tej uri to storiš, kar pokoršina do starišev ali do predpostavljenih tirja; tedaj se moraš zatajevati, in to storiti, kar si storiti dolžna.

Tvoje mehkužno telo sovraži delo, samoto, post in druge spokorne dela. Ono ljubi nasproti vse, kar mu je prijetno, in kar služi njegovim počutkom, kakor: postopanje, počitek,

žlahtne dobre jedi, lepe oblačila i. t. d. Da svoje mehkužno telo premaguješ in njegovo poželjivost strahuješ, moraš pokoriti svoje mesó, in mu ničesar ne privoliti, kar pamet in potreba ne tirjate.

Celo v svojih pobožnostih nisi prosta lastne ljubezni. Ali poželiš tolažbe, ali zagotavljenja moje gnade po navdajanji sv. Duha, ali občutljive gorečnosti, in ako tega ali drugega v svojem sercu ne čutiš, postaneš žalostna in maloserčna. To pa ne pride od Boga, temuč od tvoje lastne ljubezni, kateri se moraš čisto odpovedati; od jutra do večera in tudi v terdni noči se moraš vojskovati zoper njo, in se meni po moji volji voditi dati.

V svojih posvetnih opravilih, ki ti jih tvoj stan, tvoj poklic naklada, bodi pridna in zvesta in ne zamudi ničesar; in kar drugi delajo zavaljo človeškega dopadajenja ali zavaljo puhlega dobička, to stori ti iz želje, moje dopadajenje in večji plačilo v nebesih doseči.

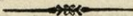
V svojih duhovnih vajah se derži redu in bodi stanovitna: ne daj se z nobeno otožnostjo, nobeno zamerzo od njih odverniti. V duhu se zberi, in gospoduj čez svoje počutke in misli. Bodi zmerna v spanji, v jedi in pijači, in drugih rečeh, katerih natori odreči ne moreš. Odpovej se prijetnostim in veselicam

in če si pri kateri pričujoča, stori to le iz tega cilj in konca, da tudi tù spolnuješ mojo Božjo voljo.

Kakor hitro spačena natora od tebe kaj tirja, kar je nasproti pokoršini in mojemu navdajanju, ji zoperstoj; si ne upaš ves dan čez svojo poželjivost gospodovati, boš premogla vsaj eno uro, potlej dve, potlej več, ves dopoldan, ves popoldan, ves dan, in zadnjič ves teden: tako boš v duhu prave pobožnosti urno napredovala.

Hči. Moj ljubi Učenik! kako morem nagibanje svoje lastne ljubezni in spačene natore spoznati in razločiti od nagibanja tvoje gnade?

Gospod. Moli in čuj, moja hči! in ljubi sveto samoto, tam ti k sercu govorim, te razsvetlujem in ti kažem pot resnice. Da te pa nepokojne skerbi po časnem, in želje, ljudem dopasti, ne zmotijo in nepripravne ne storé, moj glas poslušati, je potrebno, da staviš terdno in otročje zaupanje na mojo previdnost.

IV.

Otročje zaupanje in popolnoma zanašanje na previdnost Božjo.

Gospod. Moja hči! glej, kako device, ktere bolj svet ko mene ljubijo, po sreči in časti hrepené, in da bi dopadle ljudem in dosegle časno srečo, obračajo vse svoje djanje in nehanje po posvetni napčni modrosti. Koli-ko neumnih želj, nepotrebnih skerbi, praznih pričakovanj, in nezmernega veselja ali žalosti izvira pač iz te slabosti!

Ti pa, moja hči! postavi svoje zaupanje na-me, in meni izroči svoje življenje in svojo časno srečo. Jaz edini ti zamorem pomagati; od vekomaj sem vse pripomočke in pota v to preračunil in zmeril. Vse človeške serca so v mojih rokah, in jaz jih vladam, kakor hočem, k tvojemu pridu. Jaz sem, ki živim ptice pod nebom, in oblačim lilije na polji; bom li tebe pozabil, ako me ljubiš, in vse svoje zaupanje na-me staviš? Noben oče ne misli tako dobro s svojo hčerjo, kakor jaz s tabo. Zakaj si tedaj tako skerbna zavoljo časnega? Iši pred vsim Božjega kraljestva, vse drugo prepusti moji previdnosti in mojemu usmiljenju, in ako moraš zavoljo mene kaj terpeti, veseli se, in ne toži.

V.

*Poterpežljivost in krotkost v zoper-
nosti.*

Gospod. Moja hči! kdor ne potegne s svetom, ga svet zaničuje in preganja. Tako se je godilo meni in mojim prijateljem. Tudi tebe ne bodo posvetni otroci v miru pustili, vsiliti ti bojo hotli svoje posvetne misli in pregrešno vedenje. In ker ne boš ž njimi vlekla, te bojo grajali, zasmehovali, zaničljive priimke dajali, tvoje djanje in nehanje slabo izlagali, tvoje nar manji pregreške povikševali; hudobni duh bo vse pota izmislil, da bi te pripravil v nevoljo in maloserčnost. Ti pa, moja hči! se ne huduj čez nje, temuč sprejmi vse tiho in mirno, v spričevanje svoje poterpežljivosti in krotkosti. Si te čednosti prilastiš, ne boš besedovala, ne zmerjala, in sramotila koga, in hudobni duh si bo zastonj prizadeval, te razdražiti in pripraviti v nevoljo in maloserčnost. Jaz sam včasih svoje skušam, in jih tepem, kakor oče svojega otroka, katerega ljubi. Ti pa bodi poterpežljiva in vdana v mojo voljo, moli mojo previdnost, ki vse vlada k tvojemu dobremu; moli za svoje zopernike, in zaničuj hudobo peklenskega duha: tako se bote blešketale poterpežljivost in krotkost kot dva nar žlahtnejši kamna v kroni, ki te čaka.

VI.

*Globoko ponižnost in zaničevanje
same sebe.*

Ne imej nobenega dopadajenja nad hvalo, ki ti jo dajejo zavoljo telesnih ali dušnih sprednosti in darov: jaz sem ti vse dal iz gole dobrote, in ti zamorem iz pravice vse spet odvzeti. Štej se nevredno gnad, s kterimi te obdarujem; imej za majhno reč svojo pobožnost in dobre dela, ki jih delaš. Misli večkrat: kaj sem, če me Bog zapusti? Oh! nič kot slabost in revšina. Podverzi se pokoršini, in veseli se, kadar se na-te pozabi, kadar si zaničevana, in so druge od tebe bolj čislane. Ne zidaj nikoli veliko na svojo moč, ne na svojo pričujočo gorečnost, temuč prosi vsaki čas, da te jaz v tvojem dobrem sklepu podpiram, da ga srečno izpelješ.

VII.

*Notranja molitev ali vsakdanje pre-
mišljevanje Božjih reči.*

Nar silniši ogenj pogasne, če se mu vedno ne prilaga. Tako tudi tvoj ogenj, popolnost duhovnega življenja doseči, se bo nagloma pogubil, ako ga s pogostnim, in če je

mogoče z vsakdanjim premišljevanjem Božjih resnic in reči ne budiš in ne obderžiš.

Poglej **od premišljevanja**, osmi oddelek.

Šesti oddelek.

Tretja stopinja v popolnosti, ali ljubezen Božja.

I.

Kaj je popolnoma ljubezen ali prava pobožnost.

Gospod. Prava pobožnost in popolnoma ljubezen do Boga, moja hči! obstoji v tem, da s popolnoma dobro voljo, in sveto gorečnostjo to storiš in delaš, kar jaz zahtevam od tebe: nasproti pa vse opustiš in ne storiš, kar bi me tudi le v nar manjšem žaliti utegnilo.

Hči. Oh, moj mili in sladki Odrešenik! kako daleč sem še jaz, uboga, od té popolnoma ljubezni odločena; pri vsi svoji dobri volji in svojem živem ognji, ki si mi ga dal, tebi služiti, te vendar vsakdan tolikokrat razžalim! Kolikokrat je tudi moja volja vsemu dobremu nasproti, in na enkrat me zapusti vsa gorečnost, in le nezadovoljnost in otožnost serca občutim.

Gospod. Niso vselej, moja hči! pregreški, katerim si podveržena, in otožnost duha, v katero včasih padeš, popolnoma ljubezni čisto škodljivi. Naj bo tvoja ljubezen še tako popolnoma, vendar ne bo tako, da bi se nikoli nič ne spodtaknila, in iz človeške slabosti ne padla v majhne grehe. Tudi nar popolniši duše imajo čas poskušnje, zatemnjenja in bojevanja; čas, ko se jim vse težko in grenko zdi, kar jim je bilo popred lahko in sladko. Ne meri tedaj stopinje svoje popolnosti po tem, kar se ti prigodi le včasih, ampak po stanu, v katerem se navadno nahajaš; in nikar se ne vstraši težav, ki te na poti popolnosti zadevajo, temuč serčno in stanovitno po nji dalje hodi.

Hči. Oh, moj Gospod in moj Bog! ki pregleduješ nar skrivniši misli in želje mojega serca, kako bi si zamogla jaz domišljevat, da te popolnoma ljubim, ker imam toliko vzroka dvomiti, ako sem tudi le začela ljubiti? Kolikokrat sem omahljiva, maloserčna, zmešana! Zdi se mi, kakor da bi mi rekel neki notranji glas: čemu si tolikanj prizadevaš? vse, kar storiš, storiš nepopolnoma, nepopolnoma delo pa Bogú ni dopadljivo. Tako tedaj ne vem potlej od strahu in skerbi, kam bi se obernila, in kje bi tolažbe in usmiljenja iskala?

Gospod. Moja hči, mogoče, da nisi še prišla do popolnosti, ali ti vzroki, ki si jih razodela, ničesa ne spričujejo, ker nar popolniši device so večkrat, kot mlačne in nepopolnoma, takšnim poskušnjam podveržene.

Poslušaj moje besede, in ne navdajanj svojega boječega serca, in lažnjivega duha, kateri te skuša. Zanesljive znamenja ti bom dal, iz katerih zamoreš spoznati, ali si že dosegla kolikor toliko popolnost.

Hči. O govori, moj Božji Učenik! tvoje besede so kakor rosa, ki na suho zemljo pade, jo oživi, namóči in rodovitno stori.

II.

Znamnja posvečujoče gnade in notranje ljubezni Božje.

1. Znamnja začetne ljubezni.

Gospod. Moja hči, jaz sem ti že povedal, da se drevo po sadji spozna, in da ta, ki spolnuje moje zapovedi, je, ki me ljubi. Če te tvoja vest nobenega velicega greha ne dolži, ki bi ga bila storila po svetem kerstu: zaupaj, da si otrok Božji. Če si pa velike grehe storila, in jih potem obžalovala, se jih odkritoserčno spovedala, in se poboljšala, smeš go-

tovo upati, da si spet v gnado vzeta; zakaj skesanega in potertega serca nikoli ne zaveržem. Kar tvojo čez to storjeno spoved zadene, se ne boj; zadosti je, da po natankem spraševanju vesti svoje grehe skesana razodeneš. Ali je tvoje kesanje pravo in veljavno bilo, zamoreš iz tega spoznati, da se greha in tudi priložnosti k grehu ogiblješ, se zoper svoje hudo nagnjenje vojskuješ, in si pripravljena, raji umreti, kakor še kak velik greh storiti: če so vse te znamnja pri tebi, glej! storila si prvo stopinjo v ljubezni do Boga.

2. Znamnja rastoče ljubezni.

Že deleč si prišla v ljubezni Božji, če si svojo prvo nedolžnost ohranila in jo še zmiraj varuješ, ali če tega ni, pa v pokori stanovitna ostaneš.

Če se iz želje, meni dopasti, tudi odpustljivih grehov bojiš in varuješ.

Če imaš pri vsem svojem djanji in nehanji dober namen, meni služiti, in pazno opravljáš, kar tvoj poklic tirja od tebe.

Če se proti bližnjemu zaderžiš, kakor želiš, da bi se drugi proti tebi zaderžali.

Dalej je znamnje tvoje rastoče ljubezni do mene, če se odteguješ svetu in njegovemu veselju, in ljubiš samoto, delo in molitev.

Če veš svoje oči, svoj jezik in druge počutke o priložnostih berzdati, in spačene nagnjenja in napačne poželjenja sercá krotiti.

Če poterpežljivo prenašaš bolečine, zopernosti, preganjanje, opravljanje, obrekovanje, in kar je natori zopernega, in si z Bogom v vsem zadovoljna.

Sliši in govori se rado od svojega ljubeza; če tedaj željno besedo Božjo poslušáš, in družine pri pobožnih in bogaboječih dušah išeš, da bi se ž njimi od mene pogovarjala: mi je to znamnje tvoje ljubezni.

Če do mene včasih priserčno ljubezen in spoznanje čutiš, in po angeljskem kruhu, ki je moje presveto Telo, nekako sveto lakoto imaš.

Čutiš vse te in enake občutljeje in dela v sebi, bodi potolažena in zahvali se mi, ker tvoja ljubezen ni majhna, in je že globoke korenine pognala v tvojem sercu; ne utruđi se, hodi naprej po tej poti, in gotovo boš prišla do nar večí ljubezni.

3. Znamnja popolnoma ljubezni.

Pervo znamnje: Čistost serca.

Gospod. Moja hči! popolnoma ljubezen je ogenj, ki pokonča vse nečistosti in poze-

meljske misli in želje, ki so skrite v sercu. Hebr. 12, 29.

Če se tedaj odpoveš vsim pozemeljskim željam in nekoristnemu djanju, in se ne veseliš posvetnih reči, pa tudi ne žaluješ zavoľjo njih; če vso visokost, lepoto, čast in veselje sveta z enakim duhom premišľuješ; in če si potem takem svetu odmerla in svet tebi: pač mora velik ogenj Božje ljubezni goreti v tvojem sercu. Filip. 3, 8. Galač. 6. 14.

Drugo znamenje: Nar globokeji ponižnost.

Gospod. Kolikor veči je tvoja ljubezen, toľiko bolj ti bo očitala tvoje mnoge storjene grehe, tvojo neobčutľljivost, tvojo nezvestobo proti meni, tvoje vsakdanje pregreške in slabosti, tvoje prazno in malo vredno življenje. Če se potem z žalostjo spominjaš vselej svojih grehov; če se v duhu in v resnici vsih gnad in dobrot Božjih nevredno šteješ; če vse, kar si iz ljubezni do Boga kdaj storila in še storiš, za čisto majhno imaš v primeri s tem, kar njegova neskončna dobrota do tebe zasľuži: bodi veselega serca in potolažena; zakaj take misli niso misli hudobnih, mlačnih in nepopolnoma duš. Luk. 14, 10. In lepa čednost ponižnosti je potem tvoja lastnina, nar gorji ľišp devic.

Tretje znamenje: Gorečnost za čast Božjo.

Gospod. Če ti, moja hči! na svetu nobenega družega veselja, nobene druge prijetnosti ne poznaš in ne išeš, kakor le da bi tebe jaz in drugi ljudje, kar nar bolj popolnoma zamoremo, ljubili: in le čez svoje grehe žaluješ, in čez slepoto posvetnih otrok, kateri mene zapušajo in po svoji popačeni natori živé; če vedno po popolnišem hrepeniš; če za uboge grešnike in zgubljene ovce milosti in usmiljenja prosiš, in kolikor ti pripusté okolšine in tvoj stan, za njih spreobrnjenje delaš: imaš pravo vnemo za Boga, ktera ni družega, kot goreča ljubezen. 2. Kor. 5, 14.

Četerto znamenje: Krotkost in nespremenljiv dober duh.

Gospod. Moj Duh je sladak in mil, in sad mojega Duha je mir, veselje, poterpežljivost, krotkost. Gal. 5, 22. Če si tedaj tako deleč prišla, da pri vsih prigodbah življenja vedno enaka ostaneš, in hudo kakor dobro iz moje roke z zahvalo vzameš; če se ne togotiš nad slabostmi in zvijačami ljudi, temuč jih veliko več v sercu miluješ; če pri zopernostih prijaznega duha ostaneš, in si zadovoljna, kakor koli naj te Bog vodi: verjemi, da le navadna ljubezen tega delati ni v stanu.

Peto znamenje: Hrepeneča želja s Kristusom zediniti se.

Gospod. Če noč in dan na me misliš; če razun mene nobenega veselja in pokoja ne najdeš, nič ne želiš in ne išeš kot mene, in nenasitljivo željo čutiš po kruhu življenja, ki se ti podeli v zakramentu ljubezni; če smerti kot nar veči sreče z nebes željno pričakuješ, ne, da bi več ne terpela, temuč da bi se z mano na večno zedinila: gotovo ne more kaj tacega od nikoder drugod priti, kot od goreče ljubezni do mene. Zakaj ljubezen hoče viditi, uživati in se zediniti s tem, kar ljubi. Te čiste in svete želje pa so mlačnim in nečimurnim kristjanom čisto ptuje, in le izvoljenim lastne.

Šesto znamenje: Stanovitnost v pobožnosti pri suhoti in otožnosti duha.

Gospod. Nar gotovši znamenje popolnama ljubezni do mene je stanovitnost po moji poti dalje hoditi, tudi kadar pride čas skušnjave. Zakaj kakor zlato v ognji, tako mora ljubezen v težavi skušena in očišena biti. Modr. 2, 5.

Če te tedaj ljudje sovražiti in preganjati začnó; če te peklenški duhovi z negnjusnimi mislimi mučijo in zmotiti hočejo; če se te

loti zamerza in duhovna otožnost; če ti le tvoji grehi in slabosti pred oči stopajo; če zginuje vsa tolažba in gorečnost, in ti nič ne ostaja, kot strah in boječnost, in mi pri vsem tem vendar zmiraj zvesta ostaneš: je to zanesljivo znamenje nepopačene in resnične ljubezni.

III.

Tolažbe polne misli v zapušenosti, v silni skušnjavi in v maloserčnosti.

1. Če ti pošljem kako skušnjava, se spomni, da ti s tem skažem veliko milost, ker jo jaz pripustim: vsi tisti, ki mene ljubijo, morajo po ti poti hoditi, in po mnogih težavah v moje kraljestvo iti. Apost. djanje 14, 21.

2. Večkrat in dobro si k sercu vzemi, koliko žalost, strah, britkost in zapušenost sem jaz sam, tvoj Gospod in tvoj Bog, preterpel na Oljski gori in na lesu križa. Mark. 14, 21.

3. Upaj in veruj, da v nebesih tebe čaka veliko plačilo, ako se junaško vojskuješ; in da te ne more ne nesreča, ne človeška zvijačnost, in tudi ne peklena moč ločiti od moje ljubezni. Rimlj. 8, 38.

Hči. Ko bi gotovo vedila, da mi ti, o Gospod! zavoljo tega pošiljaš terpljenje in težave, da bi poskusil mojo ljubezen, bi bila potolažena in pripravljena vse terpeti. Ker pa nič družega pred očmi ne vidim, kakor svojo nečimurnost, svoje prazne dela in svoje gnjusobne grehe in hudobije, kaj morem potem družega, kot se bati, da si me zaverigel spred svojega obličja in dal v roke hudobnemu sovražniku. Oh! ti veš, moj Bog, v kolikem strahu in kaki britkosti sem jaz.

Gospod. Zavoljo tega vendar tvoja ljubezen ni ugasnila; moja dobrota jo je le skrila tvojim očem, da se z britkostjo, ki jo terpiš, odpravi tudi ruja tvojih grehov, in tako pripravna postaneš za večí gnade.

Hči. Oh, Gospod! moja britkost je neznano velika, ker se mi zdi, kakor da bi bilo vse, kar za tvoje dobrote in gnade imam, le prazno domišljevanje in goljufija peklenškega duha; kmalo se mi dozdeva, kakor da bi se ne bila nobenkrat prav spovedala, in se bojim, da bi ne tičal kak velik greh v meni.

Gospod. Moja hči! tudi v tem stanu zapušenosti in skušnjave imaš zanesljive notranje znamenja, da ti mene ljubiš in jaz tebe. Hudobni in mlačni kristjani nimajo takih brit-

kosti in težav; oni živijo v nevarni gotovosti, v kateri si sami sebi dopadejo in menijo, da so v dobrem stanu. Zato bodi prepričana, da tvoja notranja zmešnjava in otožnost je le skušnjava hudobnega duha, ki te iše odverniti od tvoje poti. Jaz pa to pripustim k tvojemu pridu.

1. Včasih tudi misliš, kakor da bila zgubila vero, upanje in ljubezen, in vendar kličeš na Boga, in se čez vse nar bolj bojiš, svojega Boga razžaliti. Tak strah, ni li na vero in ljubezen upert?

2. Kako se ti svet zdi, in njegovo veselje? Nikakor po njem ne hrepeniš, bežiš le pred njim. Čemu tedaj si žalostna in omamljena? Ti se bojiš, da me ne ljubiš zadosti, ker v svojem duhovnem življenji vspeha ne zagledaš; tako se ti dozdeva, kakor da bi ne bila pri meni v gnadi; ali pa ne spričujejo ti sveti občutljivi očitno tvoje ljubezni do mene?

3. Kaj ne, raji bi hotla stokrat umreti, kakor en sam velik greh radovoljno storiti? Kdo ti vdihuje take misli? kdo ti pomaga zoper sprideno natoro se vojskovati? kdo te uči premagati, kadar si od vsih strani stiskana? Nisem li jaz, ki te oserčujem, ki te v temoti razsvetlujem, in te z močno roko deržim, da ne padeš?

Bodi torej potolažena, terpi poterpežljivo, in misli, da z mano na križi visiš, na katerem sem bil zapušen od ljudi in svojega Očeta.

Posebno se nikar ne daj od svete spo-
vedi in sv. obhajila nikoli odverniti, kakorkoli
velike bi tudi bile tvoje težave in britkosti.
Sicer imaš prav, da se tako velike milosti ali
gnade nevredno šteješ, in s svetim strahom
prideš k moji mizi; vendar naj to ostane v
mejah zmernosti in pameti. Dokler ti tvoja
vest ne očita velikega greha, bodi potolažena.
Ne hrepeni preveč po nenavadnih in posebnih
daréh mojega Duha, s kterimi včasih čiste duše
obdarujem, jim jih pa ob času skušnjave spet
odvzamem. Glej, da prepustiš vse meni in
moji dobroti; ne bodi nepoterpežljiva in ne
bój se preveč zavolj tega, kar ti je odrečeno.

IV.

Nenavadne in prav posebne dela sv. Duha.

Gospod. Moja hči! včasih bereš ali
slišiš, kolike reči sv. Duh v nekterih dušah
dela; ne misli, če enacih reči v sebi ne čutiš,
ali če naglo minejo, da ti je moja ljubezen
odtegnjena in da sem te zapustil. Takošnih
darov ne delim zavoljo posebnih zasluženj,
ampak iz namenov, ktere imam z ljudmi, in

kterih ne more zapopasti nobena človeška pamet.

Temu dam dar solz; unemu veliko poželenje po posebnih, ojstrih spokornih delih; do drugih se zaupljivo ponižujem in jim občutljivo k sercu govorim, jih opominjam, učim, kaj naj govore, delajo in želé. Še drugim se vidno prikazujem, in jim skrivnosti — človeški modrosti neznane reči — razodevam.

Ene duše zadobé dar, da spoznajo notranji stan drugih, da vedo razločiti dela sv. Duha od del hudobnega duha, ali da storé reči, ki presegajo natorne moči. Tudi so, ktere s posebno učenostjo previdim, da znajo druge duše po poti popolnosti voditi, ali grešnike spreobračati. Še drugim dušam delim tako veselje in nadzemeljske sladkosti, da se dajo komaj prenesti, ne pa dopovedati. Te in druge dela so darovi mojega Duha, ki jih izlije čez tiste, ki so posebej za to izvoljeni.

Če pa teh gnad ti nisi prejela, ali če si jih prejela, so ti pa spet za nekaj časa odvzete: nikar zato ne obupaj. Kaj so one proti gnadi mojega včlovečenja in tvojega odrešenja, ktereга si se tudi vdeležila? Jaz te pasem s svojim mesom, in napajam te s svojo kervjo, ta je zmed vsih gnad nar večí; in pri tebi sami je, se tiste kolikorkrat hočeš, vde-

ležiti. Tedaj brez unih gnad me zamoreš ravno tako gorko ljubiti in mojim očem dopasti; in ako me ljubiš, imaš mene in mojo ljubezen v posestvi. Vselej je varniši, hoditi po navadnem potu vere, kjer se nimaš bati nobene satanske goljufije. Zakaj vedi, da lažnjivi duh se dostikrat spreverže v angelja luči, in svoje navdajanje z navdajanjem Božjim in svoje dela z déli Božjimi tako zmeša, da neskušene duše enih od drugih ne vedo ločiti, se dajo pod videzom dobrega zapeljati in zajdejo na krive pota. Včasih zamore tudi preveč živa domišljija takšne reči pred oči staviti in dušo goljufati. In celo Božje dela zamorejo priložnost dati, da duša v napuh in svojoglavnost pade, ali da take reči počne, pri katerih Duh Božji nima nobenega deleža.

Hči. Moj ljubi Jezus! če je temu tako, bi bilo pač bolje, taci posebnih gnad ljudem ne deliti?

Gospod. Ti darovi, moja hči! so žlahtni in velike koristi, ker zamorejo duši na poti popolnosti pospeh dati, samo da jih z veliko ponižnostjo sprejme, in se jih s posebno čuječnostjo poslužuje, in da v enaki priliki svoje notranje in vse skrivne dela duhov razodene skušenemu in razsvetljenemu spovedniku, in se njemu v vodstvo izroči. Ker se pa takošni

spovedniki ne morejo vselej dobiti, te hočem sam podučiti, kako zamoreš ločiti moje dela od goljufij lažnjivega duha, nagibljeje natore od nagibljejev gnade, luč od teme.

V.

Kako se dela sv. Duha spoznajo?

Med temi deli so zapopadeni: Notranji pogovori, posebno razsvetljevanje, nagibljeji k težkim rečem, zamaknjenje duha, prikazni, in enake nenavadne reči.

Gospod. Če se tebi, ali drugim osebam, ktere se pri tebi posvetvajo, ali se pod tvojo oblastjo prigodé takšne reči, in če dvomiš, ali jih dela moj duh ali sovražnik dobrega, glej na naslednje:

1. Če ti te dela sladko tolažbo, notranji mir in pokojno serce dadó, je to znamnje, da pridejo od sv. Duha.

2. Če te oné tako razsvetlé, da svoje slabosti potem bolj spoznaš, svoje grehe bolj iz serca obžaluješ, kot sicer, in samo sebe malo ceniš, bodi prepričana, da to je Božje delo.

3. Tudi si smeš tega svesta biti, če ti po teh gnadah posvetno veselje postane neprijetno, in samoto ljubiš in išesh.

4. Božji Duh dela gotovo v tebi, če se

čutiš nagibovano, napuh s pokoršino poniževati, svoje meso križati, in se zoper svoje napake vojskovati.

5. Če zadnjič po posebnem dárú svoje misli ložeje zbiraš, in živo nagnjenje do molitve čutiš, bodi si svesta, da te vlada moj Duh.

VI.

Kako se je treba zadržati pri takih nenavadnih delih sv. Duha?

Gospod. 1. Moja hči! če se ti primeri, da te kterikrat obišem na to ali drugo vižo, sprejmi to gnado s ponižnostjo, in s pravim spoznanjem svoje nevrednosti. Molčé poslušaj, kadar ti k sercu govorim, čakaj poterpežljivo, in pazi, kaj ti bo vdihnil moj Duh.

2. Varuj se nečimurnega dopadajenja nad sabo, če ti skazujem posebne gnade. Ne zadržuj se pri vnanji tolažbi in sladkosti nebeških darov, ako si tako srečna jih občutiti in jih pokušati, velikoveč glej, da si jih v prid obračaš, postávim, da obudiš kako čednost, da storiš kako dobro delo, ali da pomnožiš svojo še slabo gorečnost, ali da spolniš kako dobro vdihnjenje.

3. Če te moč Božja opominja in na-

giblja k temu, kar je primerjeno dolžnostim tvojega poklica, bodi zvesta in pokorna, in ne mudi se, jih v djanji spolnovati, da se moj Duh ne utruji in drugim ne dá, kar ti iz lenobe zanemariš.

4. Si pa k kaki reči priganjana, ktere konca ne moreš zapopasti, in ktera za tvoj pričujoči stan ni potrebna, in je sama na sebi težko spolniti: si vzemi sicer to k sercu, in terdno skleni v djanji spolniti, kar se od tebe tirja, kakor hitro bojo za dobro spoznali ti, ki so namesto Boga — tebi predpostavljeni.

5. Ne delaj nobene obljube, kakorkoli velika bi tudi bila tvoja gorečnost, razun s privoljenjem previdnega spovednika, kateri tvoj dušni stan popolnoma pozna in je po dolgem premišljevanji vse dobro prevdaril.

6. Če tvoj spovednik za dobro spozna te pustiti, da obljubo storiš zato, da bi on uterdil tvojo omahljivo voljo in nestanovitno serce, si vendar pri tem zapomni: 1. Obljubi kako reč le za nekaj dni ali tednov, ali od enega sv. obhajila do družega. 2. Zaveži se, ne pod smertnim grehom, temuč le pod kaznijo kake pokore, ki si jo sama naložiti zamoreš. Iz tega modrega vedenja dobivaš čveterno korist. Pervo: da ne grešiš, če svoje obljube ne spolniš. Drugo: da ne padeš v

britkost in zmešnjave, v ktere nepremišljena obljuba slabe duše navadno pahne. Tretjo: da imaš zasluženje, ker spokorno delo opraviš, katero vendar naj ne bo pretežko. Četerto: da po ti poti sama sebe poskusiš, ali zamoreš reč, katero za vselej obljubiti misliš, opravljati.

3. Zapiši si obljubo z vsimi njenimi okoliščinami; da s časama ne dvomiš, ali si to ali uno reč, v teh ali unih okoliščinah obljubila.

4. Ponovi vsakdan ali saj vsak teden svojo storjeno obljubo; da kje iz pozabljivosti ali lahkomišljene nestanovitnosti zoper ne ravnaš.

5. Nikoli se z obljubo ne zavezuj, bolj popolnoma živeti, kakor tvoj stan tirja, ali gojiti kako čednost, ki preseže tvoje sedanje moči.

7. Kadar si pa v velikem dvomu, ali Duh Božji v tebi déla, ali hudobni duh — duh laži, in nimaš človeka, kateri bi ti iz teh dvomov pomagal: pusti vse take posebne reči vnemar, in hodi po varni poti sv. vere, in stori, kar ti splošni nauk svete cerkve, kar ti pokoršina in tvoj stan in poklic storiti ukazuje, in kar so vse pobožne device storiti dolžne. Tako boš osramotila hudobnega duha, ako une dela od njega pridejo; če so pa vendar prišle od mojega Duha, ne boj se, on ne bo za zmiraj od tebe odstopil, temuč ti bo o drugem boljšem času in priložnosti moje namene spoznati dal, tako da ti bojo zginili vsi dvomi,

če le med tem svoje serce očiščuješ, sama sebe vsakdan zatajuješ, svoje napačno nagnjenje zatiraš, in v vsem svojem djanji in nehanji išeš le mojega dopadajenja.

VII.

Znamnja hudobnega duha, in kako se je zoper njega vojskovati.

Gospod. Moja hči! bodi čuječa, zakaj imaš močnega in zvitega zopernika, kateri koruječ lev okoli hodi, in iše, koga bi požerl. I. Petr. 5, 8.

On je bil precej v začetku dušni ubijavec, in je s svojo zvijačo tvoje perve stariše in ž njimi ves človeški rod v greh zapeljal in v brezno pahnil. Jan. 8, 44.

In od tistega časa ne jenja mojih skušati. I. Tes. 5, 5.

Temu razdraženemu in terdovratnemu sovražniku ni noben stan tako popolnoma in nihče tako svet, da bi ga ne nadlegoval.

Potem ko boš meso in kri premagala, se boš imela še zoper poglavarja teme vojskovati. Efez. 5, 12. Kmalo te bojo očitno v greh napeljevali, kmalo te bojo skrivno pod videzom dobrega skušali dobiti. II. Kor. 11, 14. In če s svojim strupenim navdajanjem nič ne

opravijo, se vzdignejo z vso grozo in peklenko hudobo. Job 2, 7.

Iz naslednjega zamoreš spoznati peklenko hudobo:

1. Potem, ko si po stanovitnem zatajevanji same sebe premagala svoje hude nag-njenja, in ti čednost ne prizadene nobenega velicega truda več, in s sveto gorečnostjo živiš za Božje reči: se včasih zgodi, da se brez tvojega zadolženja na enkrat ta gorečnost zmanjša in zgubi, in ti le zamerza in otožnost ostanete. Pri vsem tem ostani vendar tudi v nar manjih rečeh zvesta, opravljaj svoje navadne vaje in pobožnosti, kakor popred, in ne daj se v ničemur motiti.

2. Je pa v tvoji duši temna noč, tako, da zginejo vse dobre misli in vsi občutljivi in nič družega ne vidiš, kakor slabosti in grehe: je to sicer še delo mojega Duha, kateri ti hoče pokazati, kaj si sama iz sebe, brez njega. Se ti pa dozdeva, da sem te jaz zapustil, da se zastonj prizadevaš, mojo ljubezen in dopadajenje zadobiti; bodi prepričana, da kaj takega ne pride od Božjega, ampak od peklenškega duha. Tedaj pa mi zamoreš nar bolje pokazati, da ne išeš svojega dobička, temuč le moje časti in mojega dopadajenja. Ker ti pa v tako hudih skušnjavah serce vpada,

razodeni svoj dušni stan zanesljivemu spovedniku, kateri ti bo serčnost vdihoval in te tolažil.

3. Tudi je očitno delo hudobnega duha, če na enkrat padeš v dvome zoper vero, in posebno gledé na mojo pričujočnost v presvetem rešnjem Telesu; že celo, če se ti zraven vsiljujejo še nespodobne in pregrešne misli. Zaverzi in zaničuj vsako tako skušnjava, in stoj terdna v veri.

4. Še veliko nevarniši so močne in včasih dolgo terpéče mesene skušnjave in ostudni domišljeji, ktere ti sovražnik vdihuje, kar se nad tem lahko spozna, da pridejo, ko k takim mislim in željam nobene priložnosti nisi dala, in takrat, ko se pripravljáš k večji pobožnosti. Naj se te lotijo z gnjusnimi sanjami v spanji, ali z ostudnimi podobami v čuječem stanu: ti pa ne bodi maloserčna zavoljo tega. Ne skušnjava, kakorkoli velika, temuč privoljenje v njo, je greh. Pred vsim glej, da mehkužnost tvojih počutkov ne oblazi, in da v njih želje ne privoliš. Varuj se tudi preojstrega spraševanja, ali si v te ali une misli in želje dovolila, ali ne. Ono je zvijača satanova, kateri te želi še globokeje zamotati v te misli. Dokler imaš nad takimi ostudnimi rečmi resnični stud, je še zmiraj dobro za te. Ko bi pa dvome imela, ali si grešila ali ne, in se jih ne moreš

znebiti; jih razodeni svojemu spovedniku; on ti bo bolje, kot sama, pomagati vedil; boječ in nepokojin duh ne more biti v tako težkih rečeh dober sodnik.

Hči. Oh, moj Gospod, kdaj boš razvezal vezi, ki me vežejo na to umerjoče telo, in mojo dušo iz nje ječe speljal? Veliko ljubši bi mi bilo, kmalo umreti, kakor v vednem strahu in dušni britkosti živeti!

Gospod. Ne umreti, temuč terpeti in vojskovati se imaš. Kaj ti more peklenska hudoba škodovati, ako sem jaz pri tebi in te varujem? Vse te skušnjave, v katerih te satan očitno v greh napeljuje, niso tolikanj nevarne, kakor njegove skrivne zvijače in goljufije, s katerimi te išče kot angelj luči pod videzom dobrega zapeljati. Iz naslednjih znamenj boš njega skrivne zvijačnosti spoznala:

1. Če se k rečem naganjano čutiš, ki so pokoršini in tvojim drugim dolžnostim nasproti, pridejo te navdihe od duha laži. Duh Božji skuša s pokoršino.

2. Če se poprimeš vnanjih pobožnost in radovoljnih spokornih del, to pa, kar pokoršina in tvoj poklic tirjata, opustiš ali le po verhu opravljaš, vedi, da je to slepotija hudobnega duha.

3. Če te žene visoke reči Božje pre-mišljevat, preden si svoje serce grehov očistila, ne zaupaj tem navdiham; zakaj Duh Božji nagiba serca k pokori in želji, se z oblačilom nedolžnosti obleči.

4. Ne zaupaj tudi duhu, kateri te pri-ganja k ojstrim spokornim delom, ki so škodljive tvojemu zdravju, in te za opravljanje tvojih dolžnosti nezmožno storé. Tudi zape-ljejo take pokore lahko k prevzetnosti, ali pa k otožnosti, ki ti pot Gospodovo kot nemogočo reč pred oči stavi.

5. Če po kakem storjenem pregrešku padeš v preveliko žalost, je to delo satanovo, kateri bi te rad v obupnost pripravil, ter se tvoje lastne ljubezni posluži, ktera se ponižati noče. Duh Božji pa hoče, da bi iz spoznanja svoje revšine postala previdna, sebe malo ob-rajtala, in z večim zaupanjem na njegovo milost spet vstala in napredovala.

6. Če čutiš pri notranjih navdihah, pri-kaznih, pri zamaknjenji in drugih takšnih ne-navadnih rečeh težavo brez vse tolažbe, su-hoto, mlačnost in temoto, in če ti potem, čednost doprinašati, nadležno in težavno po-stane: ne dvomi, da so to dela hudobnega duha. Zakaj Duh Božji je sladak in veliko-dušen.

7. Če zadobiš po takšnih delih nad sabo in svojim djanjem dopadajenje, proti svojemu bližnjemu pa nevoljo in pikreno togoto zavoljo njegovih napak: izvira to ravno tako od hudega! Duh Božji je Duh ljubezni, ponižnosti in usmiljenja. Torej verjemi, da tvoja domišljena svetost je le hinavšina, in ne čednost, tudi ne sad svetega Duha.

8. Če zadnjič po takšnih delih svojo glavna postaneš, naukov sv. cerkve in njenih učenikov ne poslušáš, in si po svojem vest delaš, ter se kmalo v britkostih vestnih dvomov, kmalo celo posebnih mnenj terdovratno deržiš; je gotovo, da hudobni duh gospodari čez te. Prostost duhá, mir vesti, čistost sercá, ljubeznjivost, ponižnost, pokoršina, modrost, stanovitna pridnost, spolnovanje dolžnosti svojega stanu in poklica, in svéta priprostost so sad Duha resnice. Vse posebnosti, ktere teh čednosti ne pospešujejo, zaverzi.

Ako bi te pa tvoj duhovni vodnik sam hotel zapeljati na takšne krive pota, ga zapusti brez pomišljevanja, pred ko moreš.

VIII.

Kratka in varna pot k popolnosti.

Gospod. Moja ljuba hči! če hočeš priti k popolnoma ljubezni do mene, stori, kar jaz hočem in kakor hočem.

Hči. Kaj tedaj hočeš, moj ljubeznjivi Odrešenik?

Gospod. Pamet, vera, pokoršina in notranje navdihovanja sv. Duha te tisto učé. Pamet, ali tvoja vest ti pravi, kaj je prav in dobro in meni dopadljivo, kaj ne. Ker se pa pamet lahko od lastne ljubezni oslepiti dá, te mora vera s poduki mojih služabnikov, bodi si iz prižnice, ali v spovednici, ali po duhovnih bukvah razsvetliti. Pokoršina pa te uči, kaj posebno storiti ali opustiti moraš po povelji teh, katerim si prostovoljno ali prisiljeno podložna.

Navdihi sv. Duha pa ti kažejo, kako se imaš zadržati v vsih svojih okolišinah in prigodbah. Ako ubogaš vse to, boš zmiraj mojo voljo spolnovala, in čiste duše jaz podučujem in opominjam že sam, kako naj se obnašajo pri spolnovanji moje volje. Po tem ne boš iskala človeške hvale, ne časnega dobička, ne pozemeljskega veselja za to, kar storiš in počneš; temuč z vsimi svojimi deli boš iskala le mene poveličati in le meni dopasti.

Hči. Tvoji nauki, moj Bog! so tako visoki, in tako deleč sežejo, da jih ne more zapopasti moj um.

Gospod. Ostani le v miru, moja hči! ne misli preveč, in ne predeleč naprej, temuč le na to misli in glej, da pričujoči čas dobro oberneš. Ne domišljuj si zaderžkov in težav, ki te morebiti nikoli zadele ne bodo. Da pa hrepeniš po vedno večej popolnosti, hočem ti naznaniti krepak pripomoček.

Sedmi oddelek.

Od pričujočnosti Božje.

I.

Pričujočnost Božja je nar krepkeji pripomoček, v popolnosti ostati in v nji vsak dan rasti.

V pričujočnosti Božji živeti je to le: Boga si vedno pričujočega misliti, z njim se pogovarjati, in paziti na njegove svete navdihovanja.

Vaja, Boga pričujočega pred oči staviti si, se priporoča tudi velikim grešnikom, da bi

se po storjeni pokori varovali novega padca v greh. Vendar je to posebni pripomoček tistih, ki so nekoliko popolnost dosegli, in katerim se tedaj Bog zavoljo čistosti serca z veči sladkostjo spoznati daje. Mat. 5, 8.

„Hodi pred mano, in bodi popolnoma“; je rekel Bog Abrahamu. I. Mojz. 14, 1.

Tudi kraljevi prerok je pričujočnost Božjo pred očmi imel, da bi vedno v svojem sklepu stanoviten ostal. Ps. 15, 8.

Ta sveta vaja dušo čuječo dela, da se velicih in tudi nar manjih prestopkov varuje. Ona berzda prirojeno živost, povzdiguje serce od vidnega do nevidnega; ona podeljuje krepkost se zoperstavlja hudim in vablјivim skušnjavam. Tudi je pričujočnost Božja posebna in nar močnejši varhinja deviške čistosti; zakaj če si nar nižji izmed ženskega spola nič nespodobnega očitno storiti ne upa; kolikanj bolj se bo varovala pobožna devica, se pregrešiti zoper čednost čistosti, če misli na pričujočnost Božjo. „Bolje je zame, brez greha umreti, kakor pričo Boga grešiti“, je rekla čista Suzana. Dan. 13, 23. Ali kakor tudi Apostelj kristjane opominja, da naj v vsi čistosti in sramožljivosti pred vsimi ljudmi hodijo zavoljo pričujočnosti Gospodove.

Tako je tedaj tudi za-te potrebno, o keršanska devica! da v pričujočnosti Božji hodiš, da v pravi pobožnosti ostaneš in v popolnosti zmiraj bolj napreduješ.

II.

Dvojna hoja v pričujočnosti Božji.

Na dvojno vižo zamoreš, o devica, hoditi v pričujočnosti Božji, 1) če si misliš Kristusa Gospoda svojega v njegovi človeški podobi na svoji strani ali v svojem sercu, ravno kakor v nebesih ali v presvetem zakramentu pričujočega; 2) če vse oživljajoče Bitje Božje, ki te od znotraj napolnuje in obdaja od vsih strani, pred očmi imaš, in se z njim v duhu in v sercu sklepaš.

Začni pri telesni pričujočnosti Jezusa Kristusa; ona čiste in Jezusa ljubeče duše in posebno device živo k ljubezni vžiga, ker ta Božji prijatelj devišтва se ne le na duhovno, temuč tudi na telesno vižo s svojimi služabnicami tako zedini, in svojo podobo v njih serca tako vtisne, da si ga mislijo živega pred sabo viditi, ali ga v sercu pričujočega čutijo, kjer razsvetluje, spodbuja, podučuje in govori včasi z ginljivim glasom na njih serca. Ostani vedno v tako bližni sklenitvi s svojim ljubljnim, in bodi tako v njegovi pričujočnosti,

dokler te on ne vpelje v nar veči spoznanje večnega Boga.

III.

Kako naj si devica Kristusa pričujočega misli?

Nikar si glave ne béli, pod káko podobó bi si Jezusa pred oči stavila. Misli si le nar lepšega med lepimi, nar ljubeznjivšega in prijaznišega med vsimi umerljivimi, in da pred tabo stoji, da te vidi, kjer koli si, da te kot svojo drago lastnino ima, in preiskuje tvoje nar skrivnejši misli. Ljubezen ti bo vdihnila, kaj mu reci, ona bo oživljala tvoje serce, tvoj um in tvoj jezik. Hči, ki svojega očeta priserčno ljubi, ga rada vidi, je rada pri njem, in je žalostna, kadar od njega gre; vse nje misli in želje so tudi le nanj obrnjene, kadar ga ni pri njej, in silno se razveseli, kadar spet pride, in takrat si vse prizadene, njemu dopasti. Tako se ti zaderži proti Jezusu. Ljubi ga, kot nar boljšega, nar ljubeznjivšega očeta, in spomnila se boš nanj, če se tudi nič ne boš silila, njega boš poželela, nad njegovo pričujočnostjo se boš radovala, z njim boš govorila, in vse svoje djanje in nehanje obračala po njegovi volji. In kar tvoja ljubezen še ne more storiti, vse to bo nadome-

stila njegova ljubezen. Misli le, da je Jezus, tvoj Božji prijatelj pred tabo, ali v tebi pričujoč. Vendar pa je svetovati, da kako mično podobo Jezusa pri sebi nosiš, ali v svoji stanici obesiš, da jo vedno pred očmi imaš, in večkrat pogledaš, in se tako spomniš njegove pričujočnosti.

IV.

Kaj zamore pričujočnost Jezusovo motiti ali zaderževati?

Kjer Jezus nečisto ali nezvesto serce najde, tam se kmalo skrije. Varuj se torej radovoljnih grehov, in če si jih storila, spovej se jih s skesanim srcem, pred ko moreš. Ne terpi nobene posvetne ljubezni in nerodnega nagnjenja v svojem sercu. Kristus hoče biti edini lastnik sercá, tudi naj manji delitev sercá mu je zoperna, in zedinjenje z njim že zaderžuje.

Duh Jezusov pred vsim mir in tihoto ljubi; in vse, kar je nasproti notranjemu miru in tihoti, je tudi njemu nasproti, ga odganja in njegov glas k molčanju pripravi.

Če te Duh Jezusov opominja, to ali uno reč storiti ali opustiti, ga naglo in natanko ubogaj, sicer se ne boš dolgo vdeleževala njegove pričujočnosti.

Tudi vnanje molitve in pobožnosti, ki si jih po svoji lastni volji naložiš in navadno opravljaš, če tudi serce zraven nič ne čuti, so malo pripravne, Jezusovo pričujočnost podpirati. Poslušaj tukaj svèt svojega spovednika.

Tudi te zamore včasi kak majhen pregrešek, ktereга premišljeno zoper navdihovanje Božje storiš, pripraviti ob občutljivo pričujočnost Jezusovo.

V.

Kaj k spominu pričujočnosti Jezusove pripomoči zamore?

Razun čistosti serca, miru vesti in prostega duha, od katerih je bilo malo pred govorjenjem, ti utegnejo naslednje pobožne vaje pripomoči k spominu pričujočnosti Jezusove:

1. Posluži se kratkih in mičnih molitev, kadar vstaneš, in kadar spat greš.
2. Obudi čez dan večkrat dober namen v opraviilih svojega poklica.
3. Sliši vsakdan, če ti je le mogoče, sv. mašo, in pogovori se zraven s svojim Bogom in Odrešenikom v priprostosti sercá.
4. Imej vedno kako podobo Jezusa ali njegovo presveto Serce pred očmi.

5. Glej na to, da vsak dan nekoliko časa oberneš v duhovno premišljevanje in branje.

6. Prejemaj, kolikorkrat ti spovednik svetvajo, presveto Rešnje Telo; po tej nebeški jedi boš vse svoje dušne moči okrepčala, posvetila in z Jezusom zedinila.

7. Posluži se vsak dan pobožnih iskrenih molitvic in zdihljejev k svojemu ljubemu Jezusu, katerih boš tudi v teh bukvah veliko našla. Oni te bodo spominjevali terpljenja in smerti Jezusove, njegove visokosti in njegove neskončne ljubezni in dobrote.

(Glej v kazalu pri besedi **Jezus**.)

VI.

Od zedinjenja duše z večnim Bogom.

To je nar veči stepinja popolnosti, od ktere Kristus govori, ko reče: „Zveličani so ti, ki so čistega serca, ker oni bodo Boga gledali“.

Kaj pa to natanko zedinjenje z Bogom v čistih dušah stori in déla, ne more nihče zapopasti in izreči. Tisti samo zamorejo to zapopasti, kateri so tako srečni v te bogate shrambe skrivnosti in prijetnosti Božjih vpejlani biti. V njih najdejo nar čistejši duhovno

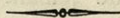
veselje, prav serčno radost, ki izvira iz spoznanja in gledanja pričujočega in nar popolnišega Boga, tako da je srečna duša od tega napolnjena, oblažena in navzeta, deleč od vsih stvari, kakor v pušavi, kjer ni nikogar, kot ona in nje Bog, kateri ji znotraj z močjo svoje pričujočnosti, zunaj pa s pogledom na stvari svoje prečudne lepote, lastnosti in popolnosti razodeva, katerih globokeji spoznanje, zgolj svete želje, zgolj od ljubezni vnete zdihljeje, zgolj nebeške misli obuduje.

Nepremagljiva poterpežljivost in krotkost, ognjena gorečnost za čast Božjo in zveličanje duš, popolnoma vdanost v voljo Božjo, nar globokeji spoznanje svojih grehov in slabosti, vedna zamerza do pozemeljskega življenja in nar močnejši želje, Božje obličje gledati, so priprave, in tudi sad tega zedinjenja z Bogom.

In ker družba in izlitev Duha Božjega tudi nar manji nečistosti ne terpi, morajo te izvoljene duše še popred z ognjem poskušnje očišene biti. Ne bodi za tega voljo maloserčna, če vedno bolehaš in telesne bolečine terpiš; če se tvoja duša utaplja v morje grenkosti, ter te zadevajo skušnjave, obupnost, suhota, razžaljenje, pomanjkanje in vsakoverstno terpljenje. Glej, dobro je za-te pri Bogu; bodi le serčna in stanovitna v svojem svetem sklepu,

in hodi naprej v luči svete vere, ktera bo tudi pri nar veči temoti vendar spet posijala v notranje tvoje duše in jo razsvetila. — Odkri svoje notranje britkosti svojemu spovedniku; in beri, kar ti je predpisano od takega stanu.

(Beri od **zapušenosti**.)

Osmi oddelek.

Kratek poduk od preišljevanja.

I.

Premišljevanje ali notranja molitev je za take, ki po popolnosti hrepené, silno potrebna.

Gospod. Moja hči, ravno kakor posvetni otroci noč in dan prevdarjajo in preišlujejo, kako bi odšli uboštvu, prišli k časti in premoženju, in dosegli hvalo ljudi: tako tudi ti vedno na to misli, da meni dopadeš, in da si nabiraš večne zaklade za nebesa; kar zamoreš le po svetem preišljevanji.

Kako bi zamogla za svet se kar nič ne zmeniti, hvalo ljudi malo ceniti, in se vsemu praznemu veselju odpovedati, če bi ne preišljevala nestanovitnosti vsega časnega, kratkega

časa svojega življenja, in negotove ure, v kateri bom prišel?

Kako bi se zamogla zoper svoje grešno poželenje in vabila mesá, kako zoper zapeljivi svet in napade peklenskega duhá vsak dan vojskovati in jih premagati: če bi si v premišljevanji k sercu ne jemala žalostnega konca tistih, ki so se dali premagati takim sovražnikom, in večnega plačila onih, ki so se serčno in junaško vojskovali?

Kako moreš v križi in terpljenji, v preganjanji in zopernosti, v težavah in bolečinah potrpeljivost ohraniti, v mojo voljo se vdati, v ponižnosti ostati, v zatajevanji same sebe stanovitna biti; če bi se vsak dan ne spodbudovala s premišljevanjem tega, kar sem jaz na svetu terpel, kar sem jaz iz pokoršine, in da bi ti pot pokazal, storil in prestal?

Kako bi zamogla mene, svojega Boga in Gospoda ljubiti, in vsaki čas to storiti, kar meni dopade; če bi ne premišljevala, kdo sem jaz, in kaj sem iz ljubezni do tebe storil in terpel, in ti s svojim križem in terpljenjem zaslužil in pridobil?

Kako zamoreš gorečo pobožnost in popolnoma ljubezen v sebi vneti in ohraniti, ako se s svetimi mislimi in zdihleji z Bogom ne zediniš, in si ne predočuješ njegove čez vse velike

lepote, dobrote, ljubeznjivosti in večnega veličastva?

Vendar ni zadosti, da si te reči le od časa do časa, kadar ti ravno v glavo pade in ti je ravno prilično, k sercu vzameš. Človek v svoji slabosti se nagne le prerad k posvetnim rečem; zato se sama sebe k temu priganjaj in s svetimi mislimi k Bogu obračaj.

V svetem premišljevanji se zbere tvoj duh, in odtegne od vsih vnanjih reči. V takih samotnih trenutkih se ti rad približujem in ti k sercu govorim, da te visocih skrivnih resnic vere učim.

Tudi te tolažim, uterjujem, spodbujam, ti odkrivam tvoje pregreške in slabosti, in odpiram ti zaklade svojih gnad. V tem notranjem pogovarjanji se vnema tvoja gorečnost, ker moj Duh iz tvojega serca k Bogu govori, kar te v priserčno zedinjenje z Bogom pripravi. Ne zamudi tedaj tega tako krepkega pripomočka, si pridobiti svetih čednosti, ktere bodo počasi iztrebile iz tebe kar je posvetnega, in te vredno storile Božje pričujočnosti.

Hči. O moj Božji Učenik! kako mi je žal, da sem toliko časa zanemarjala tako sveto in koristno vajo, in lahkomišljeno zamudila tako obilne zaklade tvojih milosti! Daj mi, o dobrotljivi Bog! moč, izpeljati, kar sem zdaj

sklenila, in vsak dan to premišljevali, kar veš, da je k tvoji časti in mojemu zveličanju.

II.

Kaj naj devica premišluje?

G o s p o d. Tvoje premišljevanje, moja hči, naj se ravna po tvojem notranjem dušnem stanu. Če te mnogo velicij grehov teži, in če v pozemeljske dobrote staviš svojo srečo: premišluj svoj namen, zavoljo kterega te je Bog vstvaril: premišluj, kako kmalo morebiti ti bo bila zadnja ura; pred oči si postavi ojstro sodbo, pred katero priti moraš, in grozovite muke zaverženih; in dobro premisli, kako hudobno ravnaš, če žališ Boga, svojega Stvarnika in Gospoda, svojega nar večega Dobrotnika in edinega Zveličarja in se puntaš zoper njega; in kako neumno ravnaš, ker se postavljaš v strašno nevarnost večnega pogubljenja! Premišluj tudi, kako dolgo ti je Bog iz neskončne milosti in dobrote prizanašal; in tudi kolike bolečine sem jaz prestal zavoljo tvoje hudobije!

To premišljevanje bo razsvetlilo tvojo slepoto, omečilo tvoje serce, ako ni do čistega oterpnelo, in te k skesani spovedi in pokori prignalo. Notranja britkost te bo nagnila, Bogu storjeno nečast s spokornimi deli nad

sabo kaznovati, grešnih priložnosti se ogibati, hude navade zatirati in se zoper ostalo hudo nagnjenje vedno vojskovati.

Če pa nisi tako spridena, in s pomočjo moje gnade nisi v toliko nesrečo zabredla, ali si po resnični pokori iz greha vstala, in se ti nad grehom zelo studi: začni premišljevali moje nauke, moj križev pot, moje grenko terpljenje in mojo smert, kakor tudi mojo ljubezen do tebe. To premišljevanje bo zbudilo v tebi svete želje, moje nauke spolnovati, moj križ nositi, in za menoj hoditi, in če ti tvoje do pozemeljskega preveč nagnjeno serce in tvoja živa natora ne dopustite, popolnoma živeti, se boš vsaj varovala, me radovoljno razžaliti, ter si prizadevala, z dobrim namenom posvetiti svoje še nepopolnoma dela, s poterpežljivostjo svoj križ nositi, svojemu hudemu nagnjenju se ustavljati in po moči meni dopasti.

Če pa že po poti čednosti hodiš, boš imela še zmiraj veliko opraviti, da premagaš vsakdanje slabosti in težave; in še zmiraj se boš spodtikovala v veliko rečeh. V premišljevanji pa glej posebno na to, da preiskuješ tudi nar manji nepopolnost in svoje slabe dela, ki izvirajo iz še neukrotene lastne ljubezni, in tudi svojo nezvestobo, zamudo dobrih del, svoje

notranje hude želje, in enake take slabosti, ki te v popolnoma ljubezni zaderžujejo. Ako po tej poti vsak dan napreduješ, in od dne do dne svoje serce očištuješ in zaderžke gnade Božje iz poti spravljaš: potem ti ne bo treba veliko misliti, kaj bi premišljevala. Moj duh bo tvoj učenik, in te bo vodil po čudnih in pred neznanih potih. Tvoja temota bo zginila, in v svetli luči boš globoke in nezvedljive skrivnosti Božje bolj in bolj spoznovala, in novo gorečnost do pobožnosti v sebi čutila.

Hči. Iz teh tvojih podučil, moj Božji Vodnik! dobro spoznam, kako koristno je, da vsak dan v premišljevanje Božjih reči odločim nekoliko časa. Vendar ti veš, kako malo je pripraven moj slab um za tako sveto vajo. Komaj zamorem kratko molitvico po svoji priprostosti brez raztresenosti opraviti; kako se mi bo še le godilo pri dolgem premišljevanji Božjih reči, ki so skrite pred mojo pozemeljsko pametjo? Kakor zmiraj, bodi mi tudi zdaj milostljiv, o Gospod! in uči me, kako naj se zadržim pri svetem premišljevanji.

III.

*Kako naj se devica pri premišljevanji
in notranji molitvi zaderži?*

Gospod. Moja hči! preden začneš premišljevat, si zvoli resnico, ktero hočeš premišljevat. Ko k premišljevanju greš, se spomni, da je Bog pričujoč, s katerim hočeš govoriti; moli ga z nar večji ponižnostjo. Obudi nad resnico, ktero hočeš premišljevat, terdno vero in prosi za gnado, da bi si resnico prav k sercu vzela, in postavi si jo prav živo pred oči. Če si na priliko to v premišljevanje zvoliš, **zakaj te je Bog vstvaril?** si utegneš misliti: dekla ali služabnica si v hiši velicega Gospoda, v kateri delaš, da bi za svoje zveste dela prejela obljubljen plačilo; ali v ptuji deželi si, iz ktere se hočeš verniti v svojo domovino. Vprašaj se potem, ali v tej nar imenitniši službi Gospodovi svoje dolžnosti na tanko spolnuješ, ali vse svoje djanje in nehanje, vse svoje stopinje obračaš proti nebeški domovini? Če zapaziš, da zanemarjaš službo Božjo, svetu dopasti želiš, svojemu životu strežeš, da pri posvetnih ljudeh veselje najdeš in želje spačene nature rada poslušáš: o tako spoznaj s skesanim sercem svojo neumnost, in ponižuj se pred Bogom zavoljo tega; zahvali se mu, da je s tabo toliko poterpežljivost imel;

skleni se poboljšati; prosi za gnado, svoj sklep v djanji izpeljati; premisli, katerih pripomočkov se ti je treba poslužiti; in potem moli precej časa!

Če premišljuješ **smert**, si misli, kakor da bi v resnici ležala na smertni postelji, preglej, kaj bi ti takrat strah delati utegnilo, in ali bi bila pripravljena, stopiti pred sodnika? Obžaluj svojo neumnost, skleni se poboljšati; spoznaj veliko poterpežljivost in milostljivo prizanašanje Božje, zahvali se Bogu, in prosi ga za gnado keršanske čuječnosti.

Če čutiš v premišljevanji suhoto in mlačnost, in ne veš, kaj bi se pogovarjala z Bogom, posluži se bukev, ki od tiste reči govoré, beri počasi in s premislikom, in postoj pri dobrih mislih in svetih občutlejih, ki se v tebi zbudé. Ako pa nimaš nobenih bukev, in ne čutiš tudi nobenega notranjega nagnjenja do premišljevanja, se ohrani vsaj v pričujočnosti Božji, kakor majhen otrok, ponižuj se pred Bogom, spoznaj svojo nezmožnost do vsega dobrega; to spoznanje svoje slabosti in vedno življenje v pričujočnosti Božji je večkrat bolji in zaslužljivši, kakor vsaka molitev.

Če premišljuješ **moje življenje**, ali **moje terpljenje in smert**, si pred oči stavi, kakor da bi me vidila živega med ljudmi

hoditi, in terpeti med sovražniki. Vzemi si ksercu mojo poterpežljivost, mojo ponižnost, mojo krotkost, mojo ljubezen in nezmerno usmiljenje, moje nauke in čudne Božje dela. Vprašaj se, ali in koliko po mojih naukih in mojem zgledu delaš? koliko hvaležnost meni skazuješ? i. t. d. Obudi žalost in kesanje — stori dobre sklepe i. t. d.

Kader skleneš, poboljšati se, naj ne bo ta sklep le splošen, temuč misli veliko bolj, v kateri **posebni čednosti** se moraš vaditi, kterega **posebnega greha** se moraš ogibati. Začni pri tistem, kateri te nar bolj zaderžuje v dobrem, ali išsi si čednost pridobiti, ktera ti je nar potrebniši, in vadi se nekaj časa v nji. Med tem časom naj bo vse tvoje premišljevanje obrnjeno na to, da se s tehtnimi vzroki zmiraj bolj spodbujaš, v tej čednosti se vaditi, da pregledaš priložnosti, in oskerbiš potrebne pripomočke, in se vsak dan sprašuješ, ali v tej čednosti rasteš, in nji nasprotno napako zmanjšuješ. Po okolišini se zahvali Bogu, ali ga prosi odpušenja. Delaj tako toliko časa, dokler ne boš ne le te napake, temuč tudi nagnjenja do nje prosta, in brez teže čednost doprinašala.

Po tem utegneš z obilno koristjo premišljevati, kako si mojim gnadam in notranjim

navdajanjem zvesta, ki so pripomočki tvojega zveličanja? kako se vedeš v službi Božji in vsakdanjih pobožnostih in v svojih vsakdanjih opravilih? Premišljuj kakošno ljubezen imaš do svojega bližnjega? ali samo sebe morebiti preveč ljubiš, in morebiti svojim počutkom preveč privoliš? ali pa vse, kar storiš, le v mojo čast in k mojemu dopadajenju počneš in delaš? Preiskuj, od kod izvira tvoje veselje, tvoja žalost, tvoja raztresenost, tvoja zmotnjava? Ponižuj se, obudi serčno žalost, ponovi svoj dobri sklep in prosi pomoči, in po svojem notranjem stanu in Božjem navdajanju obudi še druge svete misli in zdihljeje. Tako zamoreš dalje časa z Bogom govoriti.

Če se na to tvoje serce odterga od pozemeljskega, in ogenj ljubezni v tebi vname, le pusti mojemu duhu v tebi govoriti, in ne misli, kaj bi govorila in prosila; ta duh ti bo vdihnil vse, in te napeljeval k vsemu dobremu, ako ga boš le poslušala in ga ne boš ustavljala v tebi delati. Če pa se moj duh včasih pred tabo skrije, in si v temoti in v otožnosti, nikakor ne obupaj, in ne išči tako rekoč po sili občutljive pobožnosti v sebi obuditi. Duh Božji si ne da sile storiti; ponižuj se vedno bolj, hodi za lučjo vere, čisti če dalje bolj svoje serce tega in onega, in čakaj v potrpežljivosti in vdanosti, dokler te spet obišem.

Ako pa ne moreš k celo nobeni dobri misli priti, se ohrani vendar v moji pričujočnosti na tihem, in ne prikrajšuj časa k premišljevanju.

Hči. Stori in delaj s svojo služabnico, o Gospod! kakor veš, da se v tvojo veči čast izide. In ako nimam gnade, s tabo, svojim Božjim prijatom in učenikom, govoriti, kakor poželi moje serce, me pusti vsaj kakor jagnje pri nogah svojega Gospoda v ponižnosti ostati, da me boš po svojem Božjem duhu spet poklical in poživil. Prosim te, poduči me, **kda j** in **kako dolgo** naj premišlujem.

IV.

Kda j in kako dolgo naj devica premišljuje.

Gospod. Moja hči! če bi bila ti že popolnoma, in bi bilo tvoje serce čisto prazno vse pozemeljske ljubezni, bi bila lahko celi dan v moji pričujočnosti in bi se z mano pogovarjala. Ker pa še nisi na tej visoki stopinji, ne tirjam več, kakor da premišljuješ pol ure, ali tudi manj, ako tvoj stan drugači ne dopusti. Tega v to enkrat odločenega časa brez posebnega vzroka ne prikrajšuj.

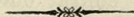
Se ti pa kaka zamerza pritakne, ali te hoče peklenski duh, kateri notranjo molitev nar

bolj sovraži, tudi pod videzom dobrega od nje odverniti: moli še dalje časa, in ne daj se zapeljati nepokojni živi natori, ktera te kliče drugam.

Zgodaj zjutraj, ko je še vse mirno in pokojno okoli tebe, in ko skerbi posvetnih opravkov tvojega duha še ne motijo in ne raztresujejo, zamoreš svoje misli bolj, kakor ob vsakem drugem času, k Bogu in do čeznatornih reči povzdigovati.

O odločenem času poklekni v svoji samotni izbici, in govori na tihama polna zaupanja s svojim nebeškim Očetom in z menoj, ki sem tvoj prijatelj, preljubi tvojega sercá, učenik in več, kot vse. In ako bi pred vedila, da bi te opravila o tej uri kam drugam klicati utegnile, si pa odtergaj toliko spanja, da ga daš svoji molitvi.

Če imaš v duhovnem življenji in v notranjih potih zvedenega spovednika, premišluj tisto, kar ti bo on priporočal. In razodeni mu, kako premišljuješ, da te bo vedil voditi po notranjem nagibu sv. Duha.

Šesti del.

Ogledalo za device, ali prava pobožnost in popolnost po prelepem zgledu Marije.

Opomin.

Prečista Devica in Mati Božja ni le samo priprošnica in varhinja, temuč tudi nar svetejši **ogledalo** vsih čednosti za device. To terdijo vsi sv. očaki, kakor sv. Ambrož (I. 2. od devic), sv. Hironim (list do Eust.) in vsi drugi, ki so pisali o deviškem življenji.

Kar si se učila v prešnjem delu od popolnosti, se bo zdaj z izgledom kakor v čistem ogledalu pokazalo v sledečih dvanajsterih pre-mišljevanjih.

Kako naj se devica s pridom in pravim namenom poslužuje naslednjih premišljevanj.

Beri ali poslušaj prav pazno v svoj prid premišljevanja matere Božje.

1. Premišljuj po versti, in nikar kaj preskočiti, ali nepremišljeno naprej hiteti.
2. Pomudi se pri premišljevanji, kakor nanesse, dalj ali manj časa. Če te namreč katero premišljevanje bolj zadene, se dalje pri njem pomudi, zato da imaš čas se vojskovati zoper svoje slabosti.
3. Premišljevatí morajo drugači novinke, drugači take, ki se že dolgo vadijo v čednostih, in drugači zopet take, ki so že bolj popolnoma. Kakor je stan, mora biti tedaj tudi premišljevanje. Posebno pa moraš tisto dobro premišljevatí, kar veš in čutiš, da je za te dobro, in da se potem boljšaš.
4. Premišljuj v kakem tistem kraju, v svoji izbici ali v cerkvi, in sicer takrat, kadar si zbranega duha, posebno zjutraj, ako je le mogoče.
5. Preden premišljuješ, pokliči svetega Duha, da te razsvetli, in poterdi v čednosti, v kateri se s premišljevanjem vaditi želiš.

6. Beri in premišluj počasi in pazno. Pre-
jenjaj brati in povzdiguaj svojega duha s
svetimi mislimi in znotranjimi pogovori k
Odrešeniku in njegovi sveti Materi, ko
premišljuješ nje čednosti, in poprašuj se,
kako se v njih vadiš. Ako vidiš, da se
zoper te čednosti pregrešiš, naj ti bo iz
serca žal in terdno skleni, po čednostih
presvete Device zmiraj bolj želeti in hre-
peneti. Prosi Jezusa in Marijo za gnado
v molitvici na koncu vsacega premišlje-
vanja. Potem beri in premišluj nadalje,
kakor popred.
  7. Ni se treba nemirno navezovati na besede
v premišljevanji, ampak prevdari le to,
kar po razsvetljenji in znotranjem zbuje-
nji v sebi zapaziš. Bodi zvesta glasu Go-
spodovemu, in stori to, kar od tebe tirja.
  8. Vendar se pa tudi vari, v preveliki vnemi
storiti kako nepremišljeno obljubo.
- (Glej **od obljub**, in posebno **od obljube**
devišтва, v kazalu.)
9. Namen sledečih premišljevanj je počešenje
presvete Device Marije, in da bi se po
njenih čednostih in svetih stopinjah zmiraj
bolj prizadevala.

10. Začni pri prvih premišljevanjih, v katerih je podlaga, na katero boš postavila visoko poslopje prave popolnosti.

Pervi oddelek.

I.

Od žive vere Marije Device.

Blagor ti, ki si verovala, ker se bo dopolnilo, kar ti je povedano od Gospoda. Luk. 1, 45.

1. Terdna in živa vera je podlaga kerkšanske popolnosti, k kateri so vsi ljudje poklicani in dolžni po nji hrepeniti. Brez vere ni mogoče Bogu dopasti in zveličanja doseči. Vera te mora v tvoji temoti razsvetliti in učiti, kaj moraš na tem svetu čislati, iskati in ljubiti. Vera te mora vneti, da pri vsih svojih težavah vendar le živiš po volji Božji in išesh blagra svoje duše. Ako pa še išesh svetá in njegovega veselja, vedi, da nimaš terdne in žive vere.

(Tukaj se ponižuj in spoznaj svojo slabo vero, in prosi Boga po prošnji Marije za dar žive vere.)

2. Pomisli, da se je Marija le po terdni in živi veri povzdignila k tako visoki popolnosti, da je postala Mati Narvikšega. Kako

malo je ona obrajtala vse minljivo veselje in posvetne kratkočasnosti, po katerih slepi posvetni otroci tako željno hrepené! —

Njeno v Boga zamaknjeno serce ji je kazalo bolj zaželjeno veselje in žlahtniši do-brote, ktere je okušala v večni lepoti in v Božji ljubezni. Nič zunaj Boga je ni zamoglo zadovoliti in razveseliti.

Jezusa, nar svetlejši luč sveta, je imela tri in trideset let pred svojimi očmi. O kako sladke občutke, visoke misli, spoznanje večnih resnic in čiste ljubezni do Boga si je pač za-jemala iz tega milega pogleda!

(Občuti to veselje s presveto Devico, in prosi jo za dar Božje luči, in ker zavoljo svoje temote tolikega spoznanja doseči ne moreš, premišljuj naj-pred take resnice, ki te bodo odvracevale od neči-murnega sveta, in vnemale tvoje serce za Božje reči.)

3. Pomisli, da si zato vstvarjena, da bi Bogu služila, in se s pobožnim življenjem zve-ličala. Ta svet ti ni odločen, da bi se raz-veseljevala in sladnosti vživala, da bi si pri-dobivala čast, bogastvo in hvalo, ampak zato, da bi svojemu Gospodu in Bogu služila in si nebesa pridobila. Kaj bi ti pomagalo, ko bi pridobila ves svet, ko bi pa zgubila ljubezen Božjo in svoje zveličanje?

(Tukaj se ponižaj in spoznaj pred Bogom svoje slabosti, in terdno skleni njemu samemu služiti. Prosi ga za gnado, da bi te v tem poterdil, in obudi še druge svete misli, ki jih v sebi čutiš.)

4. Spomni se smerti, in pomisli, da boš mogla vse zapustiti, vse, kar tako visoko ceniš in po čemur tako željno hrepeniš. Kaj ti pomaga se z lepoto bahati, ki jo smert pokonča? Zakaj mehkužiš svoje telo, ki bode červom v jed? Zakaj navezuješ svoje serce na reči, ki ti jih bo smert iz rok stergala? Kje so vsi tisti, ki so pred teboj umerli, in za katerimi boš tudi ti iti morala? Dans meni, jutri tebi! — Hrepeni le po takih zakladih, ki ti jih smert vzeti ne more, in stori to, kar boš takrat želela, da bi bilo storjeno, kadar boš morala umreti. In ako kako sveto željo Bogu služiti v sebi začutiš, začni precej dans, in nikar ne čakaj do jutri; ker ne veš, če ti ne bo treba že dans umreti. Ali bi hotla v svojem samopašnem življenji naravnost stopiti pred Sodnika?

(Obžaluj svoje brezmišljeno mlačno življenje, obljubi se poboljšati, in prosi za to gnado.)

5. Pomisli, da boš prišla po smerti pred Božjega Sodnika, kjer boš morala od vsake nepotrebne besede dati ojster odgovor. Kako se boš tedaj odgovarjala zavoljo svojih neštevilnih slabih misli, želj, besedi, del in zamude

svojih dolžnosti? Kako se boš opravičila, ker si toliko gnad in dobrot zanemarila, in do tolikih svetih navdihljejev gluha bila?

(Spoznav in obžaluj svojo nespamet, prosi za odpušenje tega, in premišluj dolgo prizanesljivost Božjo.)

6. Prevdari, kaj te bo čakalo, če boš pri svoji rajtengi slabo obstala. Nar manjši hudo, ki bi te zadelo, je strašno in znabiti dolgo terpljenje v vicah. Kaj bi pa še le bilo, ko bi bila od Božjega obličja za večno zaveržena, in bi neizrečene muke morala terpeti v peklenškem plamenu, ker še male bolečine tako težko prenašaš? In vse to bi morala terpeti zavolj kakega kratkega pregrešnega veselja in minljive sladnosti. Ali ni tedaj nespametno se postaviti v tako nevarnost?

(Tukaj postoj, in poglej, kam bi te pot, katero hodiš, pripeljati utegnila; obžaluj vse svoje grehe itd.)

7. Pomisli pa tudi, kaj ti je obljubljeno, če iz vsega serca in iz vse duše služiš svojemu Bogu. On sam se ti bo v plačilo dal. Čaka te večno neizrekljivo veselje. — Ali te ne spodbode to upanje? Ali ne boš vse rada preterpela in storila, da bi si zaslužila nebesa?

8. Od upanja se obrni k ljubezni, in pomisli, kaj je Božji Sin za te storil in preterpel. Pojdi s svojimi mislimi v njegovo

ranjeno Serce, in premisli njegove bolečine grenkosti in težave. Poglej le, kako se ti ljubeznjivi Zveličar ves in popolnoma deli! Za hvaležnost ne tirja družega, kot da mu tudi ti daruješ vse svoje serce. Ali mu ga moreš odreči?

(Skleni, se terdno Jezusovi ljubezni popolnoma vdati, in prosi ga za to gnado i. t. d.)

Na zadnje še pomisli, kako potrebno in koristno da je, te resnice večkrat premišljevati in si jih z živo vero k sercu vzeti. In za to vero prosi svojega Zveličarja po prošnji Marije Device.

Molitev k Materi Božji za živo vero.

Presveta Devica! ti si luč svetá v svojem deviškem telesu nosila, in toliko let pred očmi imela, o koliko velikih reči in visokih verskih skrivnosti ti je razodevalo presvetlo solnce pravice! **Zato** si pri nevidljivih in večnih, vse minljive posvetne reči tako malo čislala, in jih zaničevala kot prazne nečimurnosti: **Daj** mi, o mila Devica! da razsvetli tudi mene taka luč vere, da ne bom nič družega čislala in želela, kakor le Boga, in to, kar me k Bogu pripeljati zamore.

Kako naj devica po tem premišljevanji pot popolnosti nastopi?

To premišljevanje ima namen, žive želje in terden sklep v tebi obuditi, nečimurnim rečem in svetu se odpovedati, in z vsimi dušnimi močmi po večnem hrepeneti. Ker se pa v enem dnevu brez posebne Božje milosti ne moreš zelo spremeniti, je treba, da oberneš v ta namen kakih osem dni. Premišljuješ lahko v ta namen, kar najdeš v teh bukvah.

1. Tri ali štiri dni zaporedama premišluj dopoldne živo vero Marije; in popoldne premišluj to, kar je bilo rečeno od popolnosti in prave pobožnosti.

(Poglej kazalo pri besedi: **popolnost**.)

2. Ako čutiš, da si se resnično vnela za pobožnost in popolnost, premišluj dopoldne to, kar je v prihodnjem premišljevanji, in popoldne to, kar si se učila spredaj od odpustljivih grehov.

(Poglej v kazalu pri besedi: **odpustljivi greh**.)

Drugi dan potem premišluj, kako se je Marija Devica vedno zatajevala, in popoldne to, kar je bilo govorjeno od časa in dobrega namena.

(Poglej v kazalu: **čas, namen**.)

Spet drugi dan premišljuj ljubezen, ktero je Marija do Jezusa imela in občutila. Popoldne tega dne pa si izvoli premišljevanje za sredo.

(Poglej v kazalu: **sreda**, ali **večernice**.)

Zadnji dan premišljuj pogostno sveto spoved in obhajilo. Popoldne si s posvetovanjem svojega spovednika po nekakem redu razdeli. Spovedniku zamoreš razodeti, kakošne razsvetljenja in dobre misli si imela v teh osmih dnevih.

3. Tudi bi bilo dobro, če bi se v teh osmih dneh pripravila za vesoljno ali dolgo spoved, in se spovedala svojemu spovedniku.

4. Med tem časom se odtegni tudi vsim nepotrebnim opravilom, ki duha raztresajo. Ogibaj se družine in bodi bolj sama.

5. Priporoči se Mariji prečisti Devici in zvoli jo za svojo besednico in vodnico. Moli tudi vsaki dan sv. rožnikranc ali dnevnice od prečistega spočetja Marije Device.

6. Ne zamudi tudi, vsaki dan, če je le mogoče, k sveti maši iti, in prosi Kristusa za resnično in pravo spreobrnjenje.

II.

*Drugo premišljevanje.***Od čistosti serca Marije.**

Kako lepa si ti, prijateljica moja, kako lepa si. Vis. pesem 4, 1.

Potem ko si po živi veri spoznala nečimurnosti vsega posvetnega in sklenila Bogu služiti, začni svoje serce očiševati ne le od velikih, ampak tudi odpustljivih grehov. Tiste, ki si jih že storila, moraš z odkritoserčno in skesano spovedjo zbrisati; teh pa, ktere bi znala še s časoma storiti, moraš terdno skleniti se varovati, in k dosegu tega se rada vsega poprijeti. K temu te mora spodbadati nar lepši zgled prečiste Device Marije, in drugi važni vzroki.

Pomisli tedaj, da je bila Marija med vsimi devicami na svetu, zmed vsih le ona nar čistejši, in ravno zavoljo tolike čistosti je zaslužila biti Mati Božja. Po posebni milosti Božji je bila že spočeta brez vsacega madeža izvirnega greha. Tako je sveta kat. cerkev zmiraj menila; sv. oče Pij IX. pa so to pobožno misel povzdignili v versko resnico, in ravno o prazniku svete Device Marije brez madeža spočete so vpričo zbranih kardinalov, vélicih škofov in škofov, in vpričo mnogo družih du-

hovnov in vernega ljudstva l. 1854 v cerkvi svetega Petra oklicali čisto spočetje njeno takole: „Zapoved vere je, da je nar svetejši Devica Marija že od prvega trenutka svojega spočetja, po milosti Božji zavoljo zaslug Jezusa Kristusa, Zveličarja človeškega rodu, vsega madeža izvirnega greha čista ostala“. Kakor je bila pa o svojem spočetji vsa čista, tako je vedno ostala, nikoli ni storila ne nar manjšega greha.

(Veseli se tukaj velike sreče svoje mile priprošnjice; prosi jo, da bi ona tudi tebi čistost serca od Boga zadobila; spoznaj svojo revšino, in kako čisto malo je tvoje življenje njenemu podobno; obljubi ji, jo od zdaj zanaprej bolj posnemati.)

Ne reci, in ne izgovarjaj se s tem, da nisi, kakor Marija, tolike milosti od Boga prejela, da bi jo zamogla v čistosti posnemati. Bog dobro ve, da si preslaba in preveč k hudemu nagnjena, da bi dosegla toliko čistost. Akoravno je bila Marija čista vsih nar manjših nepopolnosti, vendar Bog od tebe v začetku tvojega duhovnega življenja ne tirja nič drugega, kakor, da nobenega odpustljivega greha prostovoljno in lahkomišljeno ne storiš. Vsled tega premišluj, da le Bog zavoljo svoje neskončne lepote, nezmerne dobrote in popolnosti zasluži vso tvojo ljubezen; dalje da je njegovo dopadajenje memo vsih posvetnih sreč

in vsih reči nar slajši in dražji, in da bi boljši bilo, da bi poginile vse stvari, kakor pa da bi se Bog le z nar manjšim grehom razžalil. Kako bi mogla reči, da se Boga bojiš in da ga ljubiš, če bi radovoljno prelomovala njegove zapovedi, in če bi kako kratko minljivo posvetno veselje bolj obrajtala, kakor njegovo sveto dopadajenje?

(Ponižaj se pred Bogom, spoznavši svojo veliko krivico, in žaluj i. t. d.)

Ti se motiš, če meniš, da ni na tem tolikanj ležeče, če le v majhni reči prelomiš Božje zapovedi, s čimur še ne zgubiš njegove posvečujoče gnade. Toda ravno zavoljo tega si toliko hudobniši in kazni vredniši, ker zavoljo kake male stvarice razžališ tolikega Boga! Ali potem zamoreš misliti in reči, da Boga čez vse čislaš in ljubiš?

Premisli le nezapopadljivo dobroto Božjo. Gospod vsega veličastva se hoče s teboj nevredno stvarjo združiti, on ti je podelil vse svoje zaklade, ker ti je dal svojega edinorojenega Sina in svetega Duha, in te deležnico storil svojega kraljestva. In temu Bogu si nezvesta, in delaš zoper njega, kar bi si še znabiti nar slabšemu človeku, če ga ljubiš, storiti ne upala? Ali ni tedaj to silno prederzno od tebe, če Boga, svojega nar vikšega Gospoda, žališ in mu nasprotuješ?

(Spoznavaj svojo krivico in veliko nezvestobo, in prosi odpušnja in milosti i. t. d.)

Pomisli, kako Božja pravica včasi kak majhen greh kaznuje že tukaj in še po smerti s silnimi bolečinami v vicah. Ali bi Bog z dušami, ki jih ljubi, tako ojstro ravnal, če bi ga grehi, ki se tako pogostoma delajo in tako malo porajajo, resnično ne žalili?

(Tukaj premisli, kaj bo zavoljo toliko storjenih navadnih grehov; serčno jih obžaluj in skleni, se vendar resnično poboljšati, i. t. d.)

Pomisli tudi, da si s prostovoljnimi majhnimi grehi polzko stezo napraviš v vedno večji grehe. Kdor je v majhnem nezvest, bode tudi v velikem, govori večna Resnica. Z nezvestobo v majhnih rečeh se ljubezen slabí, gnada manjša, hudo nagnjenje pa vekša. Vsi veliki grehi se začenjajo z majhnimi, in od stopinje do stopinje peljejo v večno pogubljenje. Da tedaj ne zajdeš v toliko nesrečo, skleni se majhnih grehov, kar nar bolj moreš skerbno varovati, in prosi za to gnado.

Pomisli še to, da tisti, ki vsaki dan veliko majhnih grehov brez strahú in prostovoljno storé, so že resnično mlačni. In taki so v večji nevarnosti, kakor veliki grešniki; zakaj ti se večkrat nanagloma iz svoje hudobije zdramijo in k poboljšanju in resnični pokori zbudé, med tem, ko se mlačne duše

zavoljo svoje neobčutljivosti in slepote silno redko in prav težko spreobernejo. „Boljši bi ti bilo, merzlemu biti, ako gorak nisi, ker si pa mlačen, te bom vergel iz svojih ust“. Tako govori Jezus.

Po tem takem dobro prevdari, kaj moraš od majhnih grehov misliti, kaj skleniti, česa prositi. Pred vsim drugim pa se obrni k prečisti, neomadeževani Devici Mariji, da bi po njeni prošnji gnado zadobila, se še majhnih grehov varováti.

Molitev k Materi Božji za čistost serca.

Presveta Devica in Mati Božja, ti si vse stvari s čistostjo daleč presegla, tako da še celo nebeški duhovi niso čistejši bili. Ti sama, o prečudna Devica! si brez greha in madeža, ker ni ne izvirni, ne lastni greh nikoli tvoje lepe duše omadeževal. O prosi zame ubogo, k vsemu hudemu nagnjeno grešnico, usliši me in daj, da bom svoj terdni sklep, ki sem ga dans storila, vedno spolnovala, in se iz ljubezni do Jezusa, tvojega ljubega Sina, brez vsacega prostovoljnega greha čisto in neomadežvano do konca ohranila! Marija, prečista Devica! to gnado mi zamoreš sprositi, in jo tudi upam od tebe.

III.

*Tretje premišljevanje.***Od vednega zatajevanja Marije Device.**

*Moj ljubi mi je kakor šopek mire (grenke). Visok.
pes. 1. 12.*

Ko si terdno sklenila, da se boš skerbno varovala majhnih grehov, moraš začeti svoj križ nositi, se moraš vsaki dan zatajevati in se serčno vojskovati zoper svoje hudo nagnjenje. Vsi tvoji počutki so od mladosti že k hudemu nagnjeni. Meso se vojskuje zoper duha, in se noče vdati pameti in Božji postavi. Nečimurnost, napuh, lenoba in druge take napake so ti prirojene, in te bodo v mnoge grehe zapeljale, če se vedno zoper nje vojskovala ne boš.

Pomisli le, da je Sin Božji pot, resnica in življenje, in on je, kateri tirja, da se vsak dan zatajuješ, svoje meso krotiš in se ustavljaš hudemu poželenju. Ali ljubiš zavoljo njega to povelje, in kako si se dozdaš po njem ravnala?

(Odpovej se telesnemu poželenju in hudemu nagnjenju, nevkrutenemu duhu in lastni ljubezni, in vdaj se popolnoma v voljo svojega križanega Zveličarja, in nosi rada svoj križ do groba za njim.)

Pomisli, da so vsi tisti, ki so si nebesa pridobili, ali si jih pridobiti želijo, križali svoje meso, ali ga še križajo, če so še na zemlji. Iz med vsih svetnikov in svetnic pa je Marija Devica nar lepši zgled zatajevanja same sebe.

Ona ni bila, kakor ti, k hudemu nag-njena; njeno serce je bilo po obilni milosti Božji le vsemu dobremu vdano, in vendar si je izvolila križ, je svoje nedolžno telo krotila in vse svoje počutke, svoje poželenje in nag-njenje razsvetljeni pameti in volji Božji uklo-nila, da je po tem takem tebi in vsim devicam zapustila nar lepši zgled, kako naj se vedno zatajujejo in v samoti lepo pred zapeljivostjo svetá obvarujejo.

Obvarovala je ona svoje oči pred nečimurnostjo, svoje ušesa praznih marn, in svoj jezik nepotrebnega govorjenja. Svoje žlahtno telo je pokorila in terla z vedno molitvijo, premišljevanjem, postom, čuvanjem, trdom, delom, vročino, mrazom, z lakoto in žejo. Celo njeno življenje je bilo vedno zatajevanje. — O koliko bolj se spodobi, da se ti, uboga grešnica, vedno zatajuješ, svoje hudo poželenje križaš in svoje grešno telo tereš!

(Tukaj želi in obljubi Marijo Devico v zatajevanji nasledovati.)

Rés je ta nauk težek in spačeni človeški natori nasproti; toda pomisli, da se drugači

ne moreš nikakor greha varovati in notranjega miru ohraniti. Začetek je težak, v kratkem pa bo zginila vsa težava.

Plačilo za tako življenje, ki te že na tem svetu čaka, je sladki in stanovitni mir srcá, dušno veselje, obilni zaklad zasluženja, in sladka smert, po kateri sledi večna čast in neizrečeno veselje. Kaj, ali tolike dobrote niso vredne, da se kratki čas svojega življenja zatajuješ in si silo delaš?

(Terdno tedaj skleni, se zatajevati in z veseljem nositi svoj križ za Jezusom; prosi ga tudi za to gnado.)

Pred vsim glej, da svoje petere počutke v sužnost devaš, ker po njih se najpred skušnjava v dušo vsili, in hudo nagnjenje in poželenje spočne. Ne želi ne viditi, ne slišati, ne govoriti, kjer se je greha bati. Zatiraj slastno željo po jedi, ne dovoli svojemu telesu pregrešnih slasti in prijetnosti. Odpovej se nevarnim tovaršijam in kratkočasom. Začni si pritergovati pri tistih rečeh, ktere navadno v greh napeljujejo. Ako si kakemu hudemu nagnjenju vdana, čuj posebno nad njim, in ne daj se mu nikoli gospodovati. Če si pa več hudim nagnjenjem vdana, začni se naj pred s tem bojevati, ktero te vleče v večji grehe, in tako zaporedama, in boš se ognila ne le mnogih

grehov, temuč tudi njih korenino iz serca izruvala.

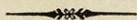
(Od drugih pripomočkov greha se varovati, poglej v kazalu besedo: **odpustljivi grehi** — in od hudega nagnjenja besedo: **nagnjenje**.)

Molitev k Mariji Devici,

da bi sprosila gnado zatajevanja in pokorjenja.

Kdo pač izmed vsih človeških otrok bi imel veči pravico se nedolžno veseliti, kakor ti, prečista Devica in Mati Božja! Tvoj kraljevi rod, žlahtno telo in velika telesna lepota, in skerb, s katero si nad Jezusom čula, bi te bilo opravičilo k temu. Kako bi se bila pač zamogla tudi v sredi posvetnega šuma česa bati, saj si bila z dušo in srcem popolnoma v Bogu zbrana in sklenjena! Vendar si po zgledu svojega Sina križ izvolila, in ga bolj čislala kakor vse posvetne prijetne občutke. Koliko bolj mora meni križ ljub biti, ker sem zanj rojena, in ker brez zatajevanja si svojega hudega nagnjenja odpraviti ne morem. Sprosi mi tedaj, o ljubeznjiva Devica! gnado od Jezusa Kristusa, da se bom učila, z njim in s teboj križ voljno nositi, da se

bom dan na dan zatajevala, in hudo nagnjenje premagovala, da bom takole zmiraj čisto živela in Bogu zvesto služila.

Drugi oddelek.

Od Marijinih čednosti za tiste, ktere na poti čednosti napredujejo.

I.

Četerto premišljevanje.

Od priserčne ljubezni Marije do Jezusa.

Ta, ki se med limbarji pase, mi je ljub, in jaz njemu.
Vis. p. 2.

Vediti moraš, da na poti križa in vsakdanjega zatajevanja ostala ne boš, ako ne boš Jezusa prav goreče ljubila. Strah nima tolažila in moči; upanje na večne nebeške dobrrote dostikrat upade, ako te nenadama zadene žalost. Prava ljubezen pa je serčna, močna in polna ognja, in stori sladko, kar je grenkega, lahko, kar je težkega, in izpelje, česar sicer strah in upanje ne zmoreta. Kdor Jezusa ljubi, ta ljubi tudi to, kar je on ljubil, zani-

čuje, kar je on zaničeval, in sovraži, kar je on sovražil.

V ljubezni do Jezusa se najde prava sreča, serčna sladkost, mir vesti in veselje v svetem Duhu. In to te bo storilo serčno, vse dobro početi in tudi vse terpeti.

Tvoje serce mora ali Jezusa ali svet ljubiti, zakaj brez ljubezni ne more biti. Ako svet ljubiš, boš ljubila tudi njegovo veselje, njegovo nečimurnost, svoje meso in boš stregla njegovemu poželenju. Ako pa Jezusa ljubiš, boš rada z njim križ nosila in berzdala svoje hudo nagnjenje.

Pomisli, kaj so svete device, ki so Jezusa ljubile, iz ljubezni do njega storile in preterpele. One so svet, njegove dobrote, čast in slasti zaničevale in zaverгле, so pokorile svoje meso, zatirale svoje hudo nagnjenje, in dolgo preživele v molitvi, delu, samoti in v revšini. One so dolge bolečine in bolezni, preganjanje in druge reve serčno in poterpežljivo prenašale, in so se tako rekoč bojevale zoper celo peklenško moč junaško in jo premagale. Koliko jih je bilo pač hudo terpinčenih in zavoljo svoje serčne stanovitnosti Božje prijaznosti vrednih spoznanih! Poglej, ali ljubiš Jezusa ali svet? O, ne bodi vendar tako neumna, da bi se zavoljo goljufivega sveta in

samoljubnosti odpovedala ljubezni do Jezusa! Ako si še slaba v ljubezni do Jezusa, se zateci k Devici Mariji, ktera ti bo pri obilni svoji ljubezni do Jezusa sprosila prav gorečo ljubezen.

Glej, Marija je celo Serafine presegla v goreči ljubezni! Ona je bila ljubeznjiva Jezusova Mati, in Jezus nje ljubeznjivi Sin, kterega je po Božji moči od sv. Duha spočela, rodila in tri in trideset let pred očmi imela, ki ji je bil v pokoršini vdan. Njeno serce se je vse v ljubezni topilo, ko ga je na svojih persih in v naročji imela, in ga milo pogledovala. Vse njeno serce je bilo živi plamen vedno goreče ljubezni. Ta ljubezen jo je z Jezusom tako zelo zedinila, da je bilo, kakor da bi obe serci bili eno serce. Ker je tedaj Jezus križ in terpljenje ljubil, tudi Marija ni hotla brez križa živeti. Prosi Marijo, da bi tudi tebi sprosila tako ljubezen.

Molitev k Materi Božji

za gorečo ljubezen do Jezusa.

Presveta Devica! kje vendar bi zamogla z veči pravico in zaupanjem ljubezni prositi, kakor pri tebi, ki si Mati njegova! Ti si Jezusa z nar večji lju-

beznijo ljubila ne le po natorni zvezi, ki te je z njim vezala, ampak tudi po velikosti svoje duše in zavoljo obilne gnade, ktere si polna bila. Zato pribеžim k tebi, o Mati prelepe ljubezni! in te prav lepo prosim, sprosi mi, da bom zamogla tvojega edinorojenega Sina iz vse moči in duše in po vsi mi dodeljeni gnadi ljubiti. Usliši mojo prošnjo, o Mati milosti! in ne zaverzi moje ponižne serčne želje!

(Zraven te molitve se zamoreš še drugih premišljevanj, ki so v teh bukvah, s koristjo poslužiti, da bi serčno ljubezen do Jezusa obudila in zadobila.)

(Poglej premišljevanje od presv. Imena **Jezus**. Poglej tudi v kazalu: **večernice**.)

II.

Peto premišljevanje.

Kako si je Marija prizadevala, vselej le to storiti, kar je Jezusu dopadlo?

Pri njem sem bila, in vse z njim ravnala.
Pripod. 8, 30.

Premišluj, kako je Marija iz velike ljubezni do Jezusa ne le z zatajevanjem same sebe, s križem in terpljenjem svojega ljubez-

njivega Sina posnemati želela, ampak kako si je ona tudi prizadevala, vse svoje življenje obrniti v njegovo dopadajenje, in vse svoje djanje in nehanje natanko ravnati po njegovi Božji volji. Nje ljubezni polno serce ji ni nikoli nič pripustilo ne misliti, ne želei, ne govoriti, ne storiti, ne kaj početi, razun tega samo, kar je vedila, da je bilo Jezusu dopadljivo. Spolnovanje volje Božje je bila njena jed in njeno vse. Vsaki trenutek časa je želela spet z novo ljubeznijo svojega preljubega Sina Jezusa ljubiti. Nobeno delo, nobeno opravilo ji ni bilo preslabo, da bi ga ne bila posvetila z ljubeznijo do Jezusa, kteremu je hotla s tistim dopasti.

Pomisli tudi ti, da imaš enako Bogu služiti. On je pač vreden, da ga v vsem in čez vse ljubiš, in v vsem svojem djanji in nehanji zgolj le njemu dopasti išeš.

Ali si si prizadevala dozdej v vsem Jezusovo voljo spolnovati in povsod le njemu dopasti? Ali nisi znabiti leto in dan živela le sebi in svoji nečimurnosti, in želela dopasti le nestanovitnim ljudem? Ali nisi bolj gledala na slab časen dobiček, kakor na dopadajenje Božje? Premisli svoje dozdanje ravnanje, obžaluj svojo veliko neumnost, hrepeni zanaprej le po nebeških zakladih in prizadevaj si, dopasti le Jezusu samemu, svojemu dušnemu ženinu.

S pomiljevanjem poglej, kako hodijo posvetni otroci noč in dan za praznim dobičkom, ktereга jim bo smert naenkrat vzela in vse pobrala. Ti pa si tako lena in nemarna, da bi si z veči ljubeznijo do Jezusa zaslužila večno plačilo v nebesih. Nič kaj posebnega se od tebe ne tirja: tirja se le, da svoje misli in želje k Bogu obračaš, in da, kar drugi delajo zavljo človeške prijaznosti ali zavljo časnega dobička, zavljo Boga delaš. Ne pozabi, kako silno radodaren, kako velik in dober je on. Bodi mu hvaležna za to!

Premisli tudi, kako je tvoj Zveličar od začetka svojega prihoda notri do smerti na križi zmiraj spolnoval voljo svojega nebeškega Očeta, in zmiraj delal le za tvoje zveličanje. Vedno dobivaš od njega nove gnade in dobre. Vedno je Duh Božji pri tebi in te navdihuje, da bi pridobil tvoje nestanovitno serce: in vendar nisi ti znabiti še enega dneva popolnoma k njegovi časti obernila. Koliko zakladov in gnad bi si bila že lahko pridobila, in prihranila za nebesa, če bi bila iz ljubezni do Boga toliko storila in preterpela, kolikor si že zavljo ljudi, zavljo časnih opravil in zavljo svojega telesa storiti in terpeti mogla!

Obžaluj tedaj veliko zgubo tolikega zaslужenja in zapravljenega časa, in prizadevaj

si vsaj te kratke dni, ki jih še imaš, obračati k časti Božji in k zveličanju svoje duše.

1. Vse svoje duhovne vaje in časne opravila opravljaj vneto in s serčno željo, da bi se s tem prikupila svojemu Bogu, in spolnila njegovo sveto voljo.

2. Zoperstavljalj se stanovitno svojemu spačenemu nagnjenju, in ne delaj, kar se tvoji popačeni natori prijetno zdi. Če ti je pa to, kar opravljaš, težko in zoperno, se ne daj premagati svoji slabi natori, ampak ti jo premagaj.

3. Dobri namen, da bi samemu Bogu dopadla, stori prvič ko vstaneš, potlej večkrat čez dan, in posebno takrat, ko začneš kako delo.

4. V tem se prav pridno vadi, tako dolgo, da se boš popolnoma navadila, in brez težave vse svoje početje Bogu darovala.

Prosi Marijo, da bi ti sprosila to gnado, in da bi se tako po njenem zgledu ravnala.

Molitev k Materi Božji

*za gnado, se povsod po volji Božji
ravnati.*

O Devica, kako veličastna si pred Bogom in ljudmi, ki te spoznajo! Pred Bogom si polna gnad, ktere si zadobila pri svojem spočetji in oznanjenji, in še tudi pomnožila s svojo veliko ljubeznijo, s katero si vse svoje dušne in telesne moči in vse nagnjenja, misli in želje, vse besede in djanja z nar čistejšim namenom Bogu posvetila in darovala. Veličastna si pred ljudmi, ker te za vir novega življenja in za svojo milo priprošnjico spoznamo in častimo. Zavoljo tolike svoje časti in moči, o Devica! mi zadobi, da si bom vselej po tvojem svetem zgledu prizadevala Jezusu samemu dopasti, in da se bom v vsem svojem djanji ravnala popolnoma le po njegovi sveti volji.

III.

Šesto premišljevanje.

Od pokoršine Marije.

Glej, dekla Gospodova sem, naj se mi zgodi po tvoji besedi. Luk. 1.

Premisli, da vsa tvoja svetost je v tem,

da spolnuješ voljo Božjo. Kdor spolnuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, pojde v nebeško kraljestvo, pravi Božji Učenik. — Božja volja pa se ti razodeva po dolžnostih tvojega stanu in poklica, po ukazih tvojih prednikov in tudi po znotranjem navdajanju. Ali si to vse dozdaš natanko in s premiselkom spolnovala? Ali nisi veliko bolj svojo voljo in svoja čutila poslušala in ubogala? Ali se nisi znabiti že dolgo zoperstavljala Božjemu navdajanju? Ali nisi zamujala dolžnosti svojega stanu in poklica in s krivo pobožnostjo tolažila svojo nepokojno vest?

Ni še zadosti, da hlapec in dekla pridno delata, ampak ona morata tudi po volji svojega gospodarja ravnati. — Ti si dekla Gospodova; in kolika milost za te, da toliki Bog tvojo revno službo sprejeti in te zato v nebesih večno plačati hoče!

Bog hoče, da ga častiš s pokoršino, ne pa z ravnanjem po svoji lastni volji.

Nar manjši reč, ki se stori iz pokoršine, je Bogu bolj dopadljiva, kot velike reči, ki izvirajo iz lastne volje. Ako si pokorna, si zamoreš svesta biti, da spolnuješ voljo Božjo. S pokoršino daruješ Gospodu svojo voljo, svojo prostost, in več mu ne moreš darovati.

Pomisli, da tvoja pokoršina Bogu malo dopade, če si le v lahkih in manjih rečeh voljna, v tistih pa, ki so težji in tvoji natori zoperne, si pa nevoljna in čmerna, — ali če vbogaš le zavoljo človeškega strahu ali zavoljo časnega plačila; zakaj tako delajo tudi neverci.

Popolnoma pokoršina tirja od tebe, da storiš radovoljno, stanovitno, z dobrim namenom in z duhovno urnostjo, kar se ti naloži. Tudi ne glej na pomanjkljivosti in človeške slabosti tistih, ki so tvoji predniki, — ampak imej pred očmi Božjo naredbo, ki se posluži večkrat tudi slabe človeške volje, da bi te po pravi poti pokoršine pripeljala v nebesa.

Zadnjič še premisli prelepi zgled popolnoma pokoršine, katerega je Marija, nebeška kraljica zapustila vsim devicam. Ona je ravnala svojo voljo po povelji svojih ljubih staršev, duhovnov v tempelju, po volji svojega ženina Jožefa, po sporočilu nebeškega angelja, po Božji postavi in po svojem znotranjem navdajanju.

Zatorej je brez odlašanja obiskala svojo teto, in se nikoli ni nobeni postavi odtegovala. Iz ponižne pokoršine je sebe in svojega edinorojenega Sina podverгла ravno tisti postavi, kakor druge žene sebe in svojega de-

teta. Brez izgovora in kakega ustavljanja je vbogala svojega deviškega ženina Jožefa in bežala z Božjim detetom v Egipt, dasiravno je je tû čakala velika revšina in težava.

Ali je torej preveč, če se ti po tem lepem zgledu vdaš v popolnoma pokoršino? Izprašuj se, koliko si se v tej čednosti vadila? Odpovej se zanaprej vsi svojoglavnosti, in bodi voljna in pokorna, kakor ponižna ovčica. Sprosi to gnado od popolnoma pokorne Device Marije.

Molitev k Materi Božji

za čednost pokoršine.

O visoka Gospa! ti si svojo visokost pozabivši zgolj iz žive želje, Bogu dopasti, ljudem pokorna bila, in si se v vsih tudi v nar manjih rečeh postavi podvergla, dasiravno za te — kakor Mater Božjo ni bila dana. Po notranjem glasu sv. Duha si se popolnoma ravnala, in ga vselej natanko ubogala. O Marija, pokorna Devica in Gospa! sprosi mi ubogi grešnici to gnado, da bom odsihmal razodevala popolnoma pokoršino in ponižnost napuhnjenemu duhu pa se odpovedala za vselej. Ali bojim se, da bi se moja prirojena svojoglavnost in neumna neči-

murnost tej čednosti ne ustavljala. Pa ti, o blaga in milosti polna Devica! zamoreš vse zadobiti, — v tebe upam — s tvojo pomočjo se bom učila premagati svojo termasto voljo.

IV.

Sedmo premišljevanje.

Od neomadežvanega devištva Marije.

Sveti Duh bo čez te prišel, in moč Narvikšega te bo obsenčila. Luk. 1.

Pomisli veliko nečimurnost posvetnih hčer, ktere stavijo svojo nar večji srečo v bogastvo, v čedno telesno postavo, v bistrournost, premedenost, in v druge take minljive reči, ktere le kratek čas terpé, in s smertjo minejo. O koliko lepši in dražji zaklad pa nosiš ti v svojem slabem telesu — deviško čistost, s katero si pridobiš Serce svojega Božjega Ženina, ako imaš lepo čisto dušo. Ne zlato in nobeni biseri se ne morejo primerjati s to angeljsko čednostjo. Bog je prišel na zemljo, in je devet mescev prebival pod deviškim sercem, ter se kot dete Božje od čistih pers živil. On je bil trideset let deviški Materi podložen, da bi bil ljudem pokazal veliko imenitnost te čednosti. Z devicami se on z večji ljubeznijo zedini, ter

jim obilniši gnade tukaj, tam pa posebno čast deli. Kako si ti dozdej to čednost cenila in kaj si storila, da bi jo bila neomadežvano ohranila?

Uči se od Marije vselej Device, to nebeško čednost prav ceniti, ter jo neomadežvano vselej ohraniti.

Ona je bila iz med judovskih hčer prva, ki je po razsvetljenji Božjem spoznala visoko deviško vrednost. Svoje devištvo je bolj ljubila, kot svoje lastne življenje, in zdi se, kakor da bi se bila raji visoki vrednosti Božje Matere odpovedala, kakor devištvu.

Glej, tako moraš po tem zgledu to lepo čednost ceniti in skerbno varovati. Podobna bodi zaklenjemu vertu, ktereга lepo sadiše, cvetje in sadje ne more nobeno ptuje oko viditi, — nobena roka in nobena strupena sapa doseči. Le nebeškemu Ženinu samemu, ki se med limbarji pase, pusti v tem vertu prebivati.

Trikrat srečna bi bila ti, ko bi to prelepo čednost notri do groba čisto ohranila. Ta lepi sklep pa ne pride od človeške volje, temuč od posebnega razsvetljenja od zgorej. Zatorej prosi, da bi te Bog po prošnji te prečudne Device s svojim sv. Duhom razsvetlil; in ako za ta stan pravega poklica ne čutiš, in

te je Bog namenil za sveti zakon, prosi svojo deviško priprošnjico Marijo, da bi tvoja čistost nikdar škode ne terpela.

Molitev k Materi Božji *za ohranjenje deviške čistosti.*

O prečista vselej Devica, ti si zgled in varhinja devic! Ti si prva bila, ki si povzdignila belo bandero devištva, in z njim veliko število devic Kristusu zbrala in pripeljala. Sprosi mi, da spoznam stan, v katerega me je namenil tvoj nebeški Sin. Neizrečeno bi bila srečna, ko bi po tvojem zgledu Jezusu v vedni čistosti služila, in popolnoma v tvojem varstvu biti smela. Ako mi pa ta velika sreča ni namenjena, potrebujem vendar tvoje pomoči, da bom telo in dušo zraven tolike nevarnosti čisto ohraniti zamogla. Če le tvojo ljubeznjivo podobo pogledam, ali tvoje sveto ime imenujem, čutim, da že nečisti duh od mene beži. Tebi, o prečista vselej Devica in Mati Božja, naj bodem priporočena vsigdar!

V.

*Osmo premišljevanje.***Od Marijine deviške sramožljivosti.**

Tvoj vrat je, kakor turn Davidov, ki je z močnim obzidjem obdan. Vis. pes. 4.

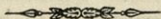
Pomisli, da nar drajši zaklad deviške čistosti se v slabem telesu brez velike previdnosti in čuječnosti ne more neomadežvan ohraniti. Veliko sovražnikov imaš, kateri bi te radi pripravili ob ta zaklad. Niso le poželjivi ljudje, ampak tudi skrivno podpihovanje peklenške kače, tvojega lastnega mesa in njegovih hudih želja, katerih se moraš bati. Natora je sicer tvojemu spolu podelila močno orožje deviške sramožljivosti in boječnosti zoper tvoje sovražnike. Vendar želja, drugim dopasti, je že veliko čistih devic pahnila v žalosten stan. Iz te želje izvira hrepenenje po nečimurni noši, po lišpanji svojega telesa, hrepenenje po tovaršijah, kjer bi se z lepoto in z dragimi oblačili kazati in bahati zamogla. Tudi rada zahaja k nevarnim veselicam, kjer pa se serce po priliznjenih besedah, prederznih pogledih in preprijaznem obnašanji v ljubavnost rado zaprede in užge z nečistim plamenom. Pomisli, kako si dozda ravнала? Ne reci, da je vse spodobno, da nimaš nobenega slabega namena,

da se ni treba nič bati i. t. d. Goljufaš se in slepiš sebe in druge, če tako misliš in govoriš. Kdor nevarnost ljubi, v nevarnosti pogine. Slama in ogenj ne moreta skupaj biti, pa se ne užgati. Skozi okno oči in ušes pride skušnjava in smert v dušo. Nesreča drugih nesramnih devic naj te zmodri, in bodi vedno obdana z orožjem strahu in deviške sramožljivosti. Ako si se pa že zoper to pregrešila, prosi nebeškega Prijatla čistih devic, naj te on podpira s svojo močno roko, da boš v prihodnje v večem strahu in sramožljivosti živel. Prava devica je sramožljiva in boječa; nji so zoperne posvetne tovaršije in veselice, kjer so osebe drugega spola; se nosi spodobno, govori malo in varno, se ponižno in pametno obnaša, in varuje svoje oči. Možkega obličja se že prestraši in ne bo dopustila, da bi se je kdo dotaknil in se ji nespodobno prilizoval. Rudečica jo spreleti, kadar sliši govoriti ali delati zoper čednost čistosti. In pred vsim se ji studi golost pri sebi in pri drugih. — Ogleduj se v zgledu prečiste Device Marije, in prizadevaj si, jo posnemati. Nje pogled je bil vselej pošten in nar raji proti tlam obrnjeno in ljubeznjivo obličje je bilo spodobno z deviško tančico zakrito. Ni je bilo videti ne na cestah, ne v ptujih hišah, ne pri nepoštenih veselicah in tovaršijah; v tihi samotni izbici

jo dobi angelj, in še nebeškega poslanca se prestraši. O kako spodobno se je obnašala, kako lepo in pametno se zaderžala, kako ponižno se nosila, in kako čuječa je bila v govorjenji! Dobro premišluj vse to, in ravnaj in živi takó, — in ohranila boš predragi biser prelepe deviške čistosti.

Molitev k Materi Božji
za ljubezen do deviške sramožljivosti.

O prečista in modra Devica, ki si tako varno in skerbno svoje devišstvo neomadežvano ohranila, da se noben sovražnik zoper njega še ničesar lotiti ni upal: daj, da nasledujem tvoj prelepi zgled, in živim v sramožljivosti in čuječnosti, ki se devicam spodobi; daj, da se varujem slehernega prešernega pogleda in nespametne želje drugim dopasti. Prosim te, bodi moja vedna priprošnjica in varhinja!

VI.

Deveto premišljevanje.

**Od ljubezni, ki jo je Marija do dela in
samote imela.**

*Pridi, moj ljubi, pojdiva na polje, živiva v samotni
hišici skupaj. Vis. pes. 7.*

Pomisli, da je samota nar gotovši pripomoček greha se varovati, v miru živeti, v čednosti rasti in se z Bogom zediniti. Skoraj nemogoče je v velikem šumu živeti in ohraniti čisto vest. Kdor veliko v tovaršije zahaja, malokterikrat brez škode izhaja. Pri posvetnih veselicah, plesiših i. t. d. pa se vnema želja, drugim dopasti; zraven tega pridejo pogosto prešerni pogledi, neberzdani jezik, nespametno veselje ali žalost, nevolja in zamerza pri enem in drugem. Duh se raztrese, serce pa zapelje v posvetno ljubezen in navda s smertnim strupom.

Torej pusti le neumnim devicam zahajati v take očitne kraje, ti pa ostani doma v svoji tihi izbici, kjer se nemotljena z Bogom pogovarjati zamoreš. Te družbe samo se ne boš nikdar kesala; zakaj v tihi samoti Božji Duh nar raji govori in zbuja svete misli. V samoti je tvoje devištvo varno pred nepoštenimi pogledi, nespodobnim govorjenjem in gerdim pri-

lizovanjem in pohujšanjem. Za tega voljo ne zapusti z lepo svete samote, še ne zavoljo kake dozdevne pobožnosti. Marsiktera devica je že na kaki Božji poti zgubila, kar si je v samoti z velikim trudem pridobila.

Toda ni zadosti le samoto ljubiti, temuč treba je tudi zmiraj kaj delati, zato ker leno življenje sovražniku vrata odpira. Pobožni zdihljeji v sercu, svete pesmi v ustih, delo v rokah, pridnost in red pri domačih opravilih je nar boljši in močnejši orožje zoper zapeljivost in peklensko hudobo.

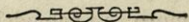
Ako tvoj stan in dolžnost tirja, da moraš z mnogimi ljudmi opraviti imeti, ali da živiš v kaki družbi, glej, da s keršansko modrostjo nadomestiš, kar ti zaželenene samote zmanjkuje. Ne govori več, kakor kar je treba, ne vtikuj se v reči, ki ti nič mar niso, ne bodi radovedna in ne prepiraj se z nikomur. Tudi tam, kjer je veliko ljudi, se zamoreš v duhu k Bogu povzdigniti, ako svoje serce tako rekoč spremeniš v samotno izbico, kjer se na tihama z Bogom pogovarjaš.

Pomisli, da so vse svete device ljubile delo in samoto. Marija Mati Jezusova je tako samoto ljubila, da je ali v izbici očetove hiše ali v tempeljnu molila ali pa delala. Pozneje v družbi z Jezusom in svojim deviškim Ženi-

nom je ravno tako samotno živela, ker se ni nikoli brez potrebe ali dolžnosti kje zvonaj v Nazaretu kazala, velikoveč če ni molila, je prav pridno kakor skerbna mati opravljala hišne opravila. Ne bodi tedaj nikdar radovedna, da bi hotla vse vediti in zvediti, kaj se krog tebe godi; tudi ne bodi lena pri svojih opravilih — velikoveč skleni lepo pridno in samotno živeti, kakor je živela Marija Jezusova Mati. Prosi jo, naj ti to gnado pri svojem usmiljenem Sinu dobrotljivo sprosi.

Molitev k Materi Božji *za ljubezen do dela in samote.*

Presveta Devica in Mati Kristusova! sprosi mi s svojo priprošnjo milost od Boga, da bom vselej, kakor ti, ljubila delo in samoto. Ti me zamoreš s svojo mogočno priprošnjo k tej čednosti pripe-
ljati, po kateri bom rasla v ljubezni do Jezusa, svojo dušo in telo pa ohranila čisto in nedolžno.

Tretji oddelek.

**Vaja Marijinih čednosti za popoln-
niši device.****I.***Deseto premišljevanje.***Od velike ponižnosti Marije.**

Ozerl se je Gospod na nizkost svoje dekle. Luk. 1, 48.

Pomisli, da je ponižnost sicer vsim kristjanom, posebno pa onim potrebna, ki hočejo napredovati na poti popolnosti in od Boga veči gnade dobivati. Kolikor višji duhovno poslopje postaviti želiš, toliko globokeji moraš v spoznanji same sebe iti, da prideš do zakladov ponižnosti. Brez ponižnosti je vse početje prazno. Napuh je celo angelje z nebes pahn timer, Adama in Evo iz raja spodil in veliko duš iz visoke gnade v pogubo vergel. — Da se boš vnela za drago čednost ponižnosti, pomisli, da vse dobro, kar imaš na duši in na telesu, v dušnih in časn timer rečeh, izvira od Boga. — Sama po sebi pa si vsa slaba, nezmožna in k hudemu nagnjena. Kako se moreš tedaj bahati s svojo lepoto, s premedenostjo, bogatijo in imenitnostjo, ali zavoljo svetih misel in dobrih del, ker vse to so le dobrote in Božji

darovi, od katerih boš morala enkrat odgovarjati, če jih nisi obračala v čast Božjo?

Kako bi bilo s tabo, ko bi te Bog manj ljubil, in te ne bil izvolil izmed toliko družih? Kaj bi smela še upati, ako bi Bog tvoje grešne dela po zasluženji kaznovati hotel? Še svoje dobre dela pridiš, ker jih opravljaš mlačno, raztreseno ali zavaljo ljudi.

Spoznaj torej, da samo Bogu gre vsa čast, ker on je vir vsega dobrega, ti pa ne zaslužiš drugega, kot zaničevanje in sramoto. S čem tedaj bi se bahati in povzdigovati mogla? Ali nisi neumna, če se zavaljo slabosti drugih napihuješ in jih v sercu zaničuješ? Kako te sme žaliti in jeziti, če te kdo zaničuje, opravlja, če ti kljubuje in ravna zoper tvojo voljo? Kako li zamoreš govoriti od slabosti in pregreh drugih ljudi, ker si sama tolikanj slaba in grešna?

Premisli Marijino nar globokejši ponižnost, in sramuj se svojega gerdega napuha. Ta nar ponižniši Devica je bila ozaljšana z nar lepšimi naravnimi in Božjimi darmi. Ravno ona je dosegla, kar so vse Izraelske hčere silno želele.

Izmed vsih je bila ona blagoslovljena in za Mater Božjo izvoljena. Bila je polna duhovnih dobrot: Gospod je bil z njo, in ji je

podelil vse zaklade svoje mogočnosti in vrednosti. Vse te velike reči ji niso bile neznane. Sam angelj Božji ji tiste naznani in tudi njena teta Elizabeta jo visoko povzdiguje. In vendar ni zavoljo tega od sebe visoko mislila, veliko-več je spoznala svojo nizkost in vso čast le Bogu dajala. Imenovala se je deklo Gospodovo, dasiravno je bila njegova izvoljena mati. Bila je vse svoje žive dni pokorna: Ni se sramovala kot druge omadežvane žene v tempelj k očiševanju iti, ne pod zaničljivim križem stati, kjer je s Kristusom svojim Sinom voljno prestala vse mogoče zasramovanje. In tebi, ubogi grešnici, bi li preveč bilo se ponižati, ko vidiš angeljsko kraljico vso ponižno? Poklekni ponižno pred njo, in prosi jo, da bi ti sprosila to prelepo in tolikanj potrebno čednost ponižnosti.

Molitev k Materi Božji

za pravo ponižnost.

Presveta Devica, ti zgled ponižnosti, ki si pri vsi svoji svetosti in visokosti pred Bogom in pred ljudmi vselej tolikanj ponižna bila: sprosi mi od svojega ljubeznjivega Sina, da te bom v ponižnosti zvesto nasledovala in svojemu Bogu dopadla, kateri ponižne duše posebno ljubi.

II.

*Enajsto premišljevanje.***Od Marijine krotkosti in pohlevnosti.**

*Zavoljo krotkosti tvoje te bo Gospod za tvojo desnico
prečudno vodil. Psalm 44, 5.*

Premišljuj dobro in večkrat, da popolnoma ljubezen in prava pobožnost tirja, da moraš glas sv. Duha, ki znotraj k tebi govori, vselej pazno poslušati, in v duhu v Bogu zbrana biti. Pred vsim pa mora mir in pokoj v tebi prebivati. Solnce ne obsije zemlje nikdar tako lepo, ako ga zakrivajo črni oblaki; in v ropotu se glas ne razumé. Tako tudi sveti Duh te ne more razsvitljevati in razumno k tebi govoriti, ako je tvoje serce nepokojno in tvoj duh omamljen. Pohlevnost pak zaduši in umiri nepokoj sercá. Za tega voljo ne moreš brez te čednosti došeči popolnoma ljubezni Božje. Premisli, da dokler si na svetu, zmiraj kaj terpeti moraš: Zdaj ti bo manjkalo tega, zdaj tega; čutila boš kmalo telesne bolečine, kmalo dušne britkosti in težave, zdaj ti bodo ljudje zoperni in te preganjali, — zdaj te bo hudoben duh z veliko močjo napadel, — kmalo te bo doletelo preveliko veselje, in zopet kmalo prevelika žalost, — in kmalo sama sebe ne boš mogla od nevolje prenašati. — Ti pa boš

v svoji poterpežljivosti svojo dušo ohranila. Nikdar se ne daj nagli jezi premagati, ne daj nevolji prostora v svojem sercu, in ne bodi maloserčna, ne pobita. Terpi serčno iz ljubezni do usmiljenega Jezusa in vojskuj se neprenehama. Premisli, da se mora nebeško kraljestvo pridobiti z britkostmi in težavami, in da Bog tiste, ktere ljubi, s terpljenjem obiskuje. Nič se ne zgodi brez Božje previdnosti, in Bog stori vse k našemu pridu. Bodi torej v vsih okolišinah vdana v voljo Božjo, poterpežljiva in pohlevna; pa boš vse lahko prenašala.

Misli na nar pohlevniši serce Marije, in ravnaj se po njem. Kako voljno in pohlevno je serčno prenašala nar veči britkosti in težave; nikoli se ni pritožila zoper neusmiljene ljudi in zoper grozovite Jude ni nikoli nobene žal besedice izustila, ne se v sercu hudovala; velikoveč jih je po zgledu svojega Sina Jezusa milovala in za nje prosila. Postani serčna in vneto si prizadevaj, jo posnemati v lepi pohlevnosti in poterpežljivosti in zaupaj na njeno pomoč.

Molitev k Materi Božji

za poterpežljivost in pohlevnost.

O nar poterpežljivi in pohlevniši Devica! Ti, ki si kakor nepremakljiva

skala v nepokojnem morji težav in britkosti terdna stala in s svojo poterpežljivostjo in pohlevnostjo vsaki peklenski napad razbila in uničila: daj, o prosim te, da bi jaz po tvojem zgledu vkljub močnim nagonom nepremakljivo terdno stala, svoje strasti berzdala, in da bi v poterpežljivosti in pohlevnosti vse prenašala, kar me razkačiti in od natančniši zveze z Bogom odvracati zamore!

III.

Dvanajsto premišljevanje.

Od popolnoma ljubezni Božje, ktere je gorelo Marijino sveto serce.

V vinski hram me je Kralj peljal, in ljubezen v meni vredil. Vis. pes. 2, 4.

Premisli, da zraven ljubezni Jezusa, ktero v čistih dušah obudi njegovo preblazeno včlovečenje, je še ena druga veliko čistejši in popolniši ljubezen, namreč ljubezen do Jezusa kot večnega Boga; ker Jezus je z Očetom in sv. Duhom enaki Bog. Ta ljubezen je nar višji stopinja popolnosti; ona je ogenj, ki požge vse ostale slabosti in posvetno nagnjenje v človeku; ona je nar natančniši zedinjenje duše z Bogom; ona je nar veči blagor in predokus

nebeškega veselja. Kdor ima to ljubezen, spolni véliko postavo, ki jo je nebeški Učenik dal, rekoč: Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, in iz vse svoje moči, — in svojega bližnjega kakor samega sebe. — Ljubezen Jezusova je kakor vrata, skozi ktere se pride v zakladnico Božjega veličastva.

Če Jezusa ljubiš, te bo ljubil tudi njegov nebeški Oče. On bo z Jezusom k tebi prišel in pri tebi prebival, ter svojega sv. Duha v tebi izlil, po katerem se ti bo spoznavati dajal. In to spoznavanje bo vselej nov plamen ljubezni v tebi vnelo.

Jezus je tista skrivnostna gred, po kateri angelji, to je device na zemlji, hodijo gori in doli. S pomočjo ljubezni Jezusove se povzdignejo celo do sedeža večnega Boga ter premišlujejo, koliko se je Jezus, Sin Božji ponižal; kako silno veliko je terpel in prestal; kako veličasten je Bog, ker je sam Jezus Kristus vse k časti in po volji svojega Božjega Očeta doprinesel. Po takem premišljevanji gignjene nič bolj ne želé, kakor vse — celo vse svoje početje v čast neskončnega Boga obrniti, njega vén in vén častiti, hvaliti in moliti. Iz terpljenja Jezusovega na zemlji boš spoznala tudi oestro pravico, ljubeznjivo usmiljenje in

visoko veličastvo Božje. Tvoji poprešnji grehi, tvoje slabo prešnje življenje in neskončna potpežljivost Božja te bo ginila do solz, in iz globočine svojega ljubečega serca boš zdihovala, da si nar dobrotljivšega Boga tako pogostama po svoji hudobiji razžalila. Čudila se boš njegovi milosti in dobroti, da te ni že zaverigel. Hvalila boš Boga in se popolnoma Jezusu darovala.

Vse stvari te bodo spominjevale popolnosti in lepote Božje. Nebo in zemlja ti bota oznanovala njegovo vsegamogočnost, modrost, svetost, njegovo previdnost in ljubeznjivost. Tako premišljevanje ti bo v tvojem sercu nar slajši plamen ljubezni vnelo, in te k vedni časti budilo.

S takim plamenom Božje ljubezni boš na zemljo stopila, in serčno želela vse serca ljudi napolniti s spoznanjem svojega toliko veličastnega in ljubeznjivega Boga. Nič te ne bo bolj veselilo, kakor čast Božja, in nič te ne bo tolikanj žalilo, kakor razžaljenje Božje.

Vse tvoje misli, želje in vse dušne moči se bodo le po Bogu ravnale. Tvoje hrepeneje se bo oživel, svet in pozemeljsko življenje se ti bo pristudilo, in le samo po nebesih boš zdihovala, da bi skorej vživala Božje obličje.

Ako pa té nar višji stopinje ljubezni Božje še nisi dosegla, neprenehama ljubi le Jezusa, in on ti bo dal to ljubezen; ljubi čistost serca, in Boga boš gledala, in v gledanji njegove nezapopadljive lepote ga boš tudi ljubila, in zmiraj bolj ljubila.

Prosi za to ljubezen deviško Mater Jezusovo, njo, ki je vse stvari prekosila v ljubezni Božji. Sv. Duh, ki je polnost svojih gnad v nji izlil, ji je pokazal v gledanji obličja Jezusovega nar čistejši svit Božje ljubezni in njegovega veličastva. Od prevelike ljubezni je onemogla in hrepenela vén in vén po popolnem vživanji Božjega obličja, tako dolgo, da gorečega plamena ni mogla dalej prenesti, in je sladko zaspala v Gospodu.

Molitev k Materi Božji

za popolnoma ljubezen Božjo.

Prečudna Devica, mati nar lepši in čistejši ljubezni, ktera si o prvem trenutku svojega spočetja vse ljudi in angelje v ljubezni premagala: kakšne goreče žarke ljubezni je pač sv. Duh, ki je na dan tvojega oznanjenja čez te prišel,

in ko te je moč Narvikšega obsenčila, v tebi izlil! **Bog** sam, ki je tvoje deviško meso na se vzel, in devet mescev počival v tvojem telesu, in bival na tvojem deviškem naročji, ti je podelil neizrek-ljive žarke svoje **Božje** ljubezni. **Kako** je bilo drugači mogoče, kakor da si pri toliki milosti, ki ti jo je skazal **Bog** pred vsimi drugimi stvarmi, in pri tej nezapopadljivi skrivnosti, ki si jo občudovaje premišljevala, — pravim — kako je bilo drugači mogoče, kakor da si svojega **Boga** nar gorečniše ljubila? Šestdeset let si sleherno uro in sleherni trenutek le za to ljubezen živela, dokler te nista preobilna ljubezen in hrepenenje, **Boga** večno gledati, premagala in iz tega sveta spravila v kraljestvo večne ljubezni. — **Ozri** se, o sveta **Devica**! ozri se na me ubogo grešnico, ktera te prosi le nekoliko obilnosti tvoje ljubezni! —

IV.

Hvalna molitev k Mariji Devici*za serčno ljubezen k njej.*

(Večidel iz sv. Bernarda povzeta. Govor o vnebo-
vzetji M. D.)

*Žena s solncem ogernjena, ktera ima luno pod no-
gami, in krono iz dvanajst zvezd na glavi.
Skriv. razod.*

O prečista Devica in Mati Gospo-
dova! ves svet te občuduje kot izverstno
delo Božje modrosti in vsegamogočnosti.
Ti si žena blažena med ženami, in De-
vica, ktera je tudi mati, in sicer Mati
Narvikšega. Ti od vekomaj izvoljena
Devica in Mati, si večno Besedo, ki je
solnce pravice, s človeštvom oblekla, in
ona te je obdala z nepopisljivo lepoto
Božjo. Ti si bila že v začetku svojega
spočetja v večno Božjo luč toliko vtop-
ljena in z nebeškimi žarki toliko razsvit-
ljena, da nobena senca greha ni ne en
trenutek omadežvala tvoje prečiste duše.

Jaz pa uboga Evina hči sem v ta-
moti greha spočeta in rojena, — živim

v tamoti greha, in bom v tej tamoti tudi svoje oči zaperla; — in če se me Bog ne usmili, kaj me družega čaka, kot žalostni kraj večne tamote. Zatorej pomagaj mi, o Mati milosti, in razsvetli me z obilno svojo blišobo zdaj in o mraku moje smerti.

Sveta cerkev, ki je kakor mesec od Kristusa razsvetljena, se k tvojim nogam poda, ker te mogočno Kraljico nebes in zemlje in blago in milostljivo Mater vsega keršanstva spozna. Dovolj tudi meni, o mila Devica! sedeti pri tvojih nogah in v samotnem miru premišljevati prelepo svetlobo tvojih čednosti. Ta kraj mi tako dopade, da se ne morem od njega ločiti, dokler se ne bom navzela svetlobe tvojih čednosti, in dokler ne bom vredna, v tvojem preblagem sercu prostorčka najti, iz kterega bom zajemala goreči ogenj pobožnosti, s kterim se bo moje mlačno serce v ljubezni Božji in gorečnosti vnelo.

Ti, o nar lepši in čistejši zmed devic, se luni priličiš; toda luna je spremenljiva, ti pa si si v svetlobi zmiraj enaka. Večno Solnce Božje pravice, Beseda, ki se je v tebi včlovečila, se je že od vekomaj z milostljivimi očmi na te ozirala, takrat pak te je razsvetlila, s polno svetlobo svojih gnad. Tvoja krona, o mogočna kraljica! se sveti in spreminja z dvanajsterimi zvezdami, ki tvojo glavo obdajajo. Te svetle zvezde so tvoja deviška rodovitnost, Božje materinstvo, naj veči čistost duše in telesa, tvoja globoka ponižnost in pohlevnost, tvoja goreča ljubezen do Jezusa in druge prelepe čednosti in prednosti, posebno pa tvoje neomadežvano spočetje, ktero bom častila ves čas svojega življenja. Stori, o preblažena vsih devic! da te bom priserčno ljubila; in da bom čistost svoje duše in svojega telesa vselej tebi priporočeno imela.

Sedmi del.

Od poklica devic.

Pervi oddelek.

Od poklica sploh.

I.

Kaj je deviški poklic.

Deviški poklic je Božje navdajanje in znotranje razsvetljenje, po katerem sv. Duh neomoženi hčeri sklep ali namen Božji spoznati da, da ali v zakonu ali pa v večni čistosti, v kakem samostanu ali med svetom pobožno živi, in tako s pravim ravnanjem Božjih gnad nebesa zadobi. Nekatere so tako, nekatere tako od Boga poklicane. Ali kakor sveti Pavel pravi: „Sleherni ima lastni dar od Boga, eden sicer takó, eden pak takó“, ko od obeh stanov govori. I. Kor. 7, 7.

Od poklica v deviški stan je pisano: „Ne razumé vsak lete besede, ampak ti, katerim je od zgorej dano“. Mat. 19, 11.

Od zakonskega stanu pa govori čista Sara: „Znabiti si me kakemu drugemu možu namenil, zakaj v človekovi oblasti ni, da bi sklep premenil, ki si ga ti storil“. Tob. 3, 19.

II.

Devica mora svojemu poklicu zvesta biti.

Ni zapovedano, da bi si morala izvoliti deviški ali zakonski stan. „Od devic — ali od deviškega stanu — nimam nobenega povelja od Gospoda“. I. Kor. 7, 25. Od zakonskega stanu pa pravi: „Vsaka stori, kar hoče: ona ne greši, če se omoži“. I. Kor. 7, 37.

Vendar ne smeš nepremišljeno in samovoljno ta ali ta stan nastopiti, ampak pred se moraš posvetovati s sv. Duhom, in po njegovem navdajanji in razsvetljenji si tisti stan izvoliti, v kterega te kliče Bog. „Kakor je Gospod vsakemu delil, in kakor je Bog vsacega poklical, tako naj se zaderži“. I. Kor. 7, 17. To ti naloži pokoršina do Boga in tudi tvoja časna in večna sreča.

Bog ti sicer ne zapoveduje, da se moraš omožiti ali pa devica ostati, temuč on te razsvetljuje in ti svoje dopadajenje kaže k temu, kar je s tabo sklenil. On te znotraj nagovarja, opominja in napeljuje, da bi spolnila ta njegov sklep. In ali ni popolnoma po pravici, da se vdaš v voljo svojega Gospoda? Bog nar boljé, po katerih potih zamoreš nar gotovši doseči večno zveličanje. On je vse tvoje stopinje premeril, in vé, koliko tvoje moči premorejo z njegovo gnado. Pa kakor moči niso pri vsih enake, tako tudi gnada Božja ni pri vsih enaka, temuč je po različnosti poklica in potrebe razdeljena. I. Kor. 12, 4. Vsaki je kako posebno gnado, ali kak posebni dar od zgorej prejel.

Ne razume vsak te besede, pravi tvoj nebeški Učenik, ko od devištva govori, ampak tisti jo razumejo, katerim je od zgorej dano. Mat. 19, 11. !Zatorej ne smeš brez posebnega poklica tega tako imenitnega stanu nastopiti, in boljše bi bilo, da bi se omožila, kakor da bi živela v grešnih željah. Veliko teh, ki so sicer v deviški stan poklicane, pri vsem tem in zraven obilnih gnad svojega poklica postane — o da tak' ne! — nezvestih, ali mlačnih in lenih, ter bodo potem enako nespametnim devicam zaveržene. Kako zamoreš pa ti brez

poklica toliko sveti stan nastopiti in posebnih gnad pričakovati, katerih ti Bog namenil ni?

Pa tudi zakonski stan je marsikterim pretežak jarm; tudi k temu so posebne gnade potrebne, da je môč, težke in mnogotere dolžnosti tega stanu spolnovati, in zraven toliko posvetnih skerbi in opravil svojega zveličanja ne zanemarjati, in svojega serca na posvetne reči preveč ne navezovati. Luk. 8, 14.

Ako si pa v kak drugi stan poklicana, ti Božja previdnost gotovo potrebne pomoči kratila ne bo, da boš v njem vse svoje dasiravno težke dolžnosti spolnovati zamogla.

Zatorej je kaj potrebno, da se v pravi stan podaš in natanko po svojem poklicu ravnaš, in da bi to storiti zamogla, moraš najpred spoznati, v kateri stan si namenjena.

III.

Kako zamoreš svoj poklic spoznati?

Ako ne veš, kam te je Bog poklical, in kateri stan bi si zvolila, in si sama pomagati ne zamoreš, se po sledečih vodilih ravnaj:

1. Ne glej ne na ljudi in ne na posvetne okolišine, ktere te nagibujejo v ta ali ta stan, temuč glej le na to, kje boš ložej

voljo Božjo spolnovala in svoje zveličanje gotovši dosegla. Kaj pomaga človeku, pravi naš Zveličar, če bi tudi ves svet pridobil, svojo dušo pak pogubil?

Ne zvoli si deviškega stanu zavoljo tega, ker nočeš biti možu podložna, in da bi prostejše živela. Pa tudi ne hrepeni po možitvi, ker se revšine in zaničevanja bojiš, tudi ne zavoljo mesenega poželenja, in tudi ne, da bi s tem ustregla svojim staršem. Ne moži se tudi zavoljo minljive posvetne sreče in prijetnosti. „Ti veš, o Gospod!“ pravi pobožna Sara, „da nisem nikoli moža pozelela, in sem čisto ohranila svojo dušo, in nič napačnega pozelela“. Tob. 3, 16.

Deviški stan moraš le za tega voljo višje ceniti, da bi zamogla brez zadržka svojemu Bogu služiti in bolj sveto živeti. I. Kor. 7, 35.

2. V tacih mislih z odkritim in priprostim srcem prosi Boga, da bi te razsvetlil s svojim sv. Duhom in ti pokazal pot, po kateri bi svoje zveličanje gotovši doseči zamogla. Narboljši čas to gnado izprositi, je čas po sv. obhajilu, kadar je tvoj Bog in Zveličar sam v tebi pričujoč. Imej tudi Marijo vselej Devico za svojo pomočnico in vodnico, in tudi se zaupljivo obrni k njenemu deviškemu ženinu

sv. Jožefu, posebnemu pomočniku v tacihi zadevah.

3. Živi vedno v strahu Božjem in v pobožnosti, in ljubi samoto, v kateri Bog k tebi govori. V posvetnem šumu, v družbi in v veselji se Duh Božji ne razumé.

4. Svoje znotranje misli in navdajanje razodeni svojemu zvedenemu spovedniku, da te bo enako angelju varhu vodil in čuječe varoval, da ne boš zgrešila prave poti; Bog pa tudi ne bo dal, da bi te on po drugi poti peljal, kakor ktero ti je Božja previdnost od nekdaj namenila.

Drugi oddelek.

Od poklica vednega devištva.

I.

Devica, ki je v ta stan poklicana, ne sme nepremišljeno storiti kake obljube.

Obljuba vednega devištva je res dobra in hvale vredna, ako se k njemu pobožne device nagnjene čutijo, ker taka obljuba povzdigne zasluženje in vrednost devištva in terdno

in stanovitno stori omahljivo človeško serce v njegovih sklepih. Tudi je bila v navadi skozi vse čase v sv. katoliški cerkvi; in sv. cerkveni očaki so jo vselej hvalili in priporočevali. Vendar se varuj, da ti tako velike obljube zavoljo sledečih vzrokov nepremišljeno ne storiš:

1. Človeško serce je že po natori rado spremenljivo. Kadar zgine memo gredoča vnema in občutljiva pobožnost, v kateri kako obljubo storiš, pridejo večkrat vse druge misli, in storjene obljube ni mogoče več nazaj vzeti.

2. Na svetu je veliko nevarnih priložnosti in neprevidenih skušnjav, ktere poderejo nar boljši sklepe, ter serce in nagnjenje preobernejo, posebno takrat, kadar čednost še ni uterjena.

3. Taka Bogu storjena obljuba večkrat boječe duše vnepokoji, in jim odvzame tisto duhovno prostost, ktere jim je h keršanski popolnosti neogibljava potreba.

4. Pri novinkah gorečnost večkrat prenaaglo ugasne in se spremeni v mlačnost in merzloto, pri kateri se obljuba devištva kot velika težava dozdeva in čerti.

5. V tej obljudi moraš veliko reči storiti in veliko opustiti, ktere spačeni svet zaničuje in malo obraja. Ako pa s svetom po-

tegneš, kako zamoreš biti čista in nevesta Kristusova?

6. Misel na uboštvo in zapušenje, ktero te s časoma zunaj zakonskega stanu zadeti utegne, je slabi devici zelo nevarna skušnjava, ker si domišlja, da je s tem zapravila veliko srečo, ter se začne kesati storjene obljube, kar odvzame devištvu vrednost in lepoto, in je tako rekoč začetek duhovnega prešeštva.

7. Tudi nečiste želje in skušnjave so včasih tako žive in močne, da deviška duša, nezvedena v takem boji, svojo obljubo za nemogočo ima, ter ali v skrivne grehe zaide, ali zavoljo možitve se storjene obljube odvezati da, iz česar izvira vedni nepokoj vesti in večkrat tudi nesrečen zakon.

Varuj se torej, obljubo devištva naglo in nepremišljeno storiti, in dobro premisli besede Pridigarja: „Bogu je zoperna nezvesta in nespametna obljuba“. Pridig. 5, 3.

Ako se pa vedno znotrej opominjano in močno nagnjeno čutiš, da bi svoje devištvo Kristusu obljubila, imej te vodila pred očmi:

1. Pred vsim moraš svojega poklica gotova biti, in še če si gotova, vendar ne delaj nobene prave obljube, temuč le terden sklep, da hočeš v vednem devištvu živeti, dokler nisi

zagotovljena, da zamoreš do konca svojega življenja tako ostati.

2. Vendar ako hočeš, preden sama sebe poskušiš, obljubo storiti, da bi se s Kristusom bolj natanko sklenila, jo stori le za en čas, za kake mesce ali pol leta i. t. d., dokler se zadosti močne ne čutiš s Kristusom na večno se zavezati.

3. Tudi ne smeš tako velike in imenitne obljube storiti brez spovednikove vednosti in volje, in ne bodi nevoljna, če te v tvojem sklepu še poskuša in od časa do časa odlaga.

Vedi in premisli, da ta tanka in večna zaveza s Kristusom, svojim Božjim Ženinom, velike reči od tebe tirja. Moraš namreč sebi in svetu popolnoma odmreti, se odpovedati vsi nečimurnosti, in pripravljena biti, iz ljubezni do svojega Božjega Ženina vse terpeti, karkoli ti pošlje, da bi te skusil v ljubezni in storil sebi podobno. In ker v enem dnevu ali letu ne moreš k taki popolnosti priti, se iz tega vidi, da z obljubo svojega devištva ne smeš prenapla biti.

Ako si pa obljubo devištva že storila, ne omahuj, temuč! ostani serčna in polna zaupanja na Jezusovo pomoč v svojem storjenem sklepu.

II.

*Gotova znamenja za poklic vednega
devišтва.*

Premisli, da Duh Božji ne govori vsim devicam tako razločno, da bi naravnost rekel, da mu moraš obljubiti svoje devištvo. Božjo voljo v oziru svojega poklica se lahko po sledečih znamenjih spoznati učiš:

1. Če že od mladih let zmiraj deviški stan čišlaš, in zraven tega močno nagnjenje in ljubezen do molitve in samote čutiš, svet pa in njegovo veselje in bogastvo malo obrajšaš, — ali pa če te tihota samostanskega življenja vedno mika, dasiravno ti ni mogoče spolniti svojih želj: lahko iz tega spoznaš, da je tvoje devištvo Bogu dopadljivo, ker ti tega nagnjenja ne svet, ne meso dati ne zamoreta.

2. Če po Jezusovi milosti stanovitne želje po keršanski popolnosti v sebi čutiš, do zakona pa čisto nobenega nagnjenja nimaš; in se ti deviški stan veliko pripraviš zdi, svoj namen doseči, kakor zakonski: zopet lahko spoznaš, da si k devištvu poklicana. Tudi sv. apostelj Pavel uči, da zaročena je med Bogom in svetom razdeljena, devica pak želi samo Bogu služiti in dopasti, ter se na duši in na telesu njemu posvetiti. I. Kor. 7, 34.

3. Ako si popred nekaj časa svet ljubila, in možitev želela, in za veliko srečo imela; potem pa si vse veselje in nagnjenje do tega zgubila, in vse druge misli dobila ali po notranjem nagibu ali po zunanjih vzrokih, da so le stanovitne, — se zamoreš zanesti, da pride ta poklic od Boga.

So pa tudi dvomljive znamenja tega svetega poklica, ktera se pa vendar lahko spoznajo.

Nektere device so bile nekaj časa tako vnete, da po nobeni reči niso tako hrepenele, kakor po samoti in samostanskem življenji; ker so pa prvo vnetje zgubile, in se preveč pečale s posvetnim veseljem, je tedaj tudi duh poklica od njih zginil.

Druge čutijo sicer močne znamenja tega nebeškega poklica v sebi, ali zadušijo ga, ker je človeški spačeni nator in lastni ljubezni ravno nasproti, ali se ga pa zavoljo maloserčnosti in boječnosti prevzeti ne upajo. Kakor, postavim, revne dekcle in hčere, ali take, ki so se z nespametnim in norčljivim govorjenjem posvetnežev preslepiti, in ta sveti poklic za neumnost in bledenje si dopovedati dale. Take tedaj naj začno, da bi svoj poklic natanko spoznale, kakor je bilo že omenjeno, rade moliti, serce očiševati, samoto ljubiti in sv. za-

kramente pogosto, prejemati. In če se potem zopet zbudi poprešnje nagnjenje in ljubezen do deviškega stanu, ali če se znotranje navdajanje, katerega popred niso poslušati hotle, še močnejši razodeva, se smejo tudi one zagnesti, da so poklicane k temu stanu.

Te pak, ktere so se že resnično s Kristusom z obljubo devištva zavezale, jih pa nagnjenje do sveta in velika merzlota nahaja in menijo, da niso k temu stanu poklicane, naj prehitro ne obupajo, temuč naj si velikoveč prizadevajo, ugasnjeno gorečnost zopet vneti. In ako so v tem stanovitne in svoje počutke od dne do dne krotijo, smejo upati, da bodo zopet zadobile poprešnje duhovno veselje.

Tudi devica, ktera je svoje nar boljša leta preživela v nečimurnosti sveta, in se zastonj po možitvi ogledovala, ter je nezvestobo sveta spoznala in močno želi ostali čas svojega življenja obrniti v službo Božjo, naj zavoljo tega ne misli, da bi tudi ta njeni pozni dar Kristusu ne dopadel. Ona zamore svoje leta, ki jih je preživela v nečimurnosti s toliko večji gorečnostjo namestovati, in sicer toliko bolj, kolikor bolj spozna praznoto posvetnega veselja.

Pa tudi še taka, ktera je iz človeške slabosti silno zašla, naj ne obupa, temuč zaupljivo na milost Božjo naj enako skesani Magdaleneni pade k Gospodovim nogam in objokuje svoje pregrehe. Tudi ona še zamore, ako je v milost Božjo sprejeta, in zanaprej v ponižnem devištvu Kristusu služiti želi, in se k temu stanu nagnjeno čuti.

III.

Žlahtnost deviškega stanu.

Nagnjenje do zakona je že v človeški natori, ljubezen do devištva pa je zgolj dar sv. Duha, in nobeden tega ne razume, ako ni od Boga razsvetljen. Mat. 19, 11.

„Kolikor so nebesa žlahtnejši od zemlje, in kolikor žlahtnejši so angelji od ljudi, toliko žlahtnejši je tudi deviški stan od zakonskega“. (Sv. Krizost. buk. od dev.)

„Čisto, nedolžno življenje je živa podoba nebeškega življenja“. (Sv. Bernard in epist.) „Kaj je dražji, kakor deviška čistost? Ona stori iz človeka angelja“. (Bern.)

„Devištvo in nedolžnost je žlahta angeljska — zakaj tam v nebesih se ne bodo ženili, ne možili, ampak bodo kakor angeljci“. (Sv. Irinej. de Virg.)

„V nebesih angelji Kristusa molijo; device pa so angelji, ki mu na svetu strežejo in služijo“. (Sv. Ciprian Lib. de disc. et hab. Virg.)

„Device v svoji čistosti še celo nekako angelje prekosijo. Angelji so že po svoji naravi čisti, ker so brez telesa; device pak morajo svojo čistost pridobiti s pogumnim bojem, ker se zoper hudo poželenje mesa, in tudi zoper svet in hudobnega duha bojevati in zmagovati morajo“. — (Sv. Cipr.)

„Čiste device so nar lepši in ljubeznjivši cvetlice svete cerkve, so izvoljene ovčice Kristusove čede, so živa podoba njegove svetosti, in so nar večji lepota Božje milosti ter izveršeno in nar umetniši delo njegovo“. — Sv. Cipr.

„Devištvo je nar dražji zaklad in biser, je tempelj Božji in prebivališče svetega Duha; ono je zmagovanje smerti, življenje angeljev in venec izvoljenih Božjih“. (Sv. Atan. L. de Virg.)

„Deviški stan je potem takem tako žlahaten, lep in imeniten, da ga nobena človeška pamet razumeti ne zamore“. (Sv. Ambr. de Virg.)

„Zavoljo njegove lepote je Sin Narvikšega hotel od prečiste device rojen biti. In on sam je ženin devic.“ (Sv. Hieron. ad Eustach.)

IV.

Velika sreča deviškega stanu.

Zakonski stan se od začetka rés kaže kot nar srečniši in veselejši, toda kmalo se ta sreča in veselje v križe in težave spremeni. I. Kor. 7, 26.

Po kratkih, minljivih sladnostih nastopijo bolehnosti in slabosti, posebno noseče matere. Potem pride britkostni in večkrat za materno življenje nevarni porod, potem skerb za otroško rejo, čuvanje, nepokoj in mnogo težav, dokler je otrok še neodrašen; in kolikor veči prihajajo otroci, toliko veči prihajajo tudi skerbi in žalosti, in koliko nepokojnih misel se še le zbudi v maternem sercu za njih zveličanje! — O koliko skerbi in odgovora! — Kdo zamore vse britkosti in težave maternega serca zavoljo otrok zapopasti in popisati?

Potem pridejo še vedne skerbi zavoljo časnih reči, vedni trud in hišni opravki, vedni strah zavoljo premoženja, in gotova žalost zavoljo zgube tega, kar je sercu drago bilo.

Bog je ženi težo pokoršine in vedne podložnosti naložil. I. Moz. 3. 16.

Tudi se ji je bati, zapušena vdova postati, in bati smerti, ktera vse razkruši in zaročnico v žalost utopi.

Take zla žugajo nar srečnejšemu zakonu.

Ako je pa zakonska zaveza še nesrečna; če se ji ljubosumnost pridruži in vgasne prava ljubezen; če revšina pritiska, če prepir in razpertija razsaja med možem in ženo; če ne vesta otrokom pomagati, njih napak poboljšati, in njih sreče pospešiti; in če divji in čmerni mož svojo ubogo ženo vedno žali in ji vse veselje greni; če s svojim slabim gospodarstvom ali z zapravljivostjo in nerodnostjo ženo in otroke v revšino in nadlogo pripravlja; — ali se potem še kateri stan žalostniši misliti zamore?

Tista pa, ktera devica ostane, je prosta vsih teh nadlog. Ako je revna, terpi sama, otroci in mož je ne skerbé. Ona nima nobene tako tanke zaveze, da bi ji jo neusmiljena smert razdreti zamogla, in ne ostraši je nobena ločitev. Ona nima moža, da bi mu podložna bila, le Kristus sam je njen Ženin, njen Gospod in njena Glava. V njegovi družbi ni zamerze, v njegovem pogovoru ne grenkote, v njegovi obljubi ni nezvestobe, in v njegovi ljubezni ni nobenega samoljubja. Pri njem ni strahu, temuč le sladkost, veselje in sreča in zaupljivost. (Sv. Ciprian. L. de discipl. et hab. Virg.)

V.

Svetost deviškega stanu.

Žena misli, kako bi možu dopadla, skerbi veliko za svoje otroke, in je zavljo tega navezana na posvetne reči. Iz tega izvira veliko nepokojnih misel in posvetnih želj, ktere zatemné vero, oslabé ljubezen Božjo, raztresejo duha, razdelijo serce in čednost težavno storé. I. Kor. 7, 24.

Devica pa le Bogu dopasti želi, in ima zgolj čistost in posvečevanje telesa in duše pred očmi. I. Kor. 7, 24.

Ona se zamore brez zaderžka z Bogom pogovarjati in glas svetega Duha v miru in samoti poslušati in spolnovati. I. Kor. 7, 35.

Ona hvali in povikšuje Boga z večim veseljem, nanj terdnejše upa, in ga ljubi s popolniši vnemo.

VI.

Posebno plačilo za deviški stan.

Neveste Kristusove ne bodo le prejele večega plačila zavljo svoje veči svetosti, temuč tudi še posebni venec v nebesih dosegle.

Blagor jim, ktere čiste in neoskrunjene ostanejo, in od zakonske postelje nič ne vejo, — kakor svete duše bodo poplačane, in posebno dedšino prejele. Modr. 3, 13.

Pobožna zaročnica je služabnica, devica pak nevesta Kristusova, ki se mu je popolnoma darovala z dušo in telesom. Nevesti pak se spodobi lepši plačilo, kot služabnici.

In to posebno lepo plačilo bo prejela, kadar po tukajšnih mnogih prestanih skušnjavah in bojih dojde k svojemu Ženinu. Ljubeznjivo jo bo sprejel, in ji prijazno rekel: „Pridi moja nevesta, pridi moja ljuba, da boš venčana“. Vis. pes. 4, 8.

Deviška Mati Gospodova ji bo prišla naproti obdana s trumo čistih devic, in jo bo peljala pred sedež svojega Sina, ter rekla: Glej moj ljubeznjivi Sin, tu je ena mojih, ktera je iz ljubezni do tebe svoje devištvo čisto ohranila. (Sv. Ambrož. L. 2. de Virg.)

Ko se bo nje deviško telo v prah in pepel spremenilo in v temnem grobu počilo, bo od mertvih zbujeno k večnemu življenju vstalo, in njeno posvečeno telo bo lepši od teles vsih drugih izvoljenih, ki niso te časti imeli. Nebeški angelji jo bodo na svojih čistih rokah nesli pred Kristusa. Šla bo s svojim nebeškim Ženinom v njegovo večno kraljestvo, ga bo

vedno spremljevala in novo pesem prepevala, ktere ne bo mogel nobeden drugi prepevati kot le device. (Sv. Aug. de s. Virginib.) — In nje Ženin jo bo peljal v prijetne verte in livade, se z njo radoval, tam kjer prečudne cvetlice posebnega veselja cvetejo, kakoršnega druge duše doseči ne morejo. In to nar slajši veselje bo devica s svojim Ženinom Kristusom večno vživala. (Sv. Aug. loc. cit.)

Tretji oddelek.

Od samostanskega poklica devic.

I.

Ktere device so poklicane k samostanskemu življenju?

Niso vse device k samostanskemu življenju poklicane, dasiravno serčno ljubezen do Jezusa v sebi čutijo. Božja previdnost podeli tistim, ki so k samostanskemu življenju poklicane, tudi potrebne pripomočke, moči in pripravnega duha. Nekatere device imajo gotove znamnja poklica k deviškemu stanu; za samostan jim pa manjka ena ali druga potrebna lastnost. Ene nimajo k temu potrebnega premoženja, ene nič terdnega zdravja, drugim pa

manjkajo k temu potrebne čednosti. Postavim pokoršina se v samostanu tako ojstro tirja, da se mora devica enako otroku voditi dati, svoji volji odreči, in si mnogih drugih še neznanih navad prilastiti.

Treba ji je tudi po različni volji svojih tovaršic se ravnati, in njih napake, slabosti in pomankljivosti poterpežljivo prenašati znati, kar pa ni vsim dano, posebno starjim in nekoliko tužnim ne. Tudi tistim se samostansko življenje ne svetuje, ktere so vedno dvomljive vesti in v notranjem nepokoju, zato ker bi k temu samostanske postave in obljube še bolj pripomoči utegnile.

Nikar tedaj na samostansko življenje ne misli, ako do njega posebnega nagnjenja in ljubezni v sebi ne čutiš; saj tudi med svetom zamoreš deviško čisto živeti, in si pridobiti mnogo zasluženja.

II.

Devica ne sme zanemarjati spoznanega poklica k samostanskemu življenju.

Ako vedno nagnjenje do duhovnega redovskega stanu v sebi čutiš, in te znotranji glas vedno opominja, da bi se svetu popolnoma odpovedala, in v samostanski samoti služila

svojemu Bogu, — se vdaj volji Božji, akoravno se ti spačena natora zoperstavlja in te ljudje od tega odverniti skušajo.

Le verjemi, da nikdar in nikjer ne boš našla pravega miru, kakor le v samostanski samoti, — in da bi se med svetom še celo pogubiti utegnila.

Ako ti pravijo in te strašijo, da boš našla tudi v samostanu mnogo slabosti in napak, jim odgovóri, da ti ni neznano, da v tem življenji nikjer vse popolnoma ni; da pa vendar v samostanu ni tolike nevarnosti in priložnosti k hudemu, kakor drugelj, torej se tudi tako globoko pasti ne more, in razun tega je tû pomočkov k poboljšanju nar več in nar krepkejših. In ako ti pravijo, da se tudi med svetom zamore deviško živeti, pomisli, da ti to ravno tako spodleteti zamore. Tedaj ako se ti zdi, da te Bog vedno v duhovski stan kliče, ubogaj; zakaj s tem ti pokaže, da te hoče po tej in ne po drugi poti k svetosti voditi.

III.

Kteri red naj si devica izvoli?

Pri volitvi reda poslušaj svoje notranje nagnjenje, s katerim se navadno tudi vjema

Božji poklic. V nekterem redu vlada duh pokoršine, v nekterem duh uboštva, v nekterem duh pokore, ali pa duh dobrotljivosti; — v tem se prizadeva za lastno popolnost, v tém pa tudi za blagor bližnjega. Tedaj h kateremu duhu si bolj nagnjena, tje obračaj tudi pred vsim drugim svoje misli in si ga izvoli. Da pa ne zaideš, se tako le ravnaj:

1. Vprašaj za svet modrega in v tej reči zvedenega spovednika, kateri ni ne iz natornega nagnjenja, ne zavoljo kake duhovne zaveze za kak poseben red preveč vnet.

2. Izvoli si tisti samostan, kjer je znotranja pobožnost in popolnost na visoki stopnji, zakaj iz tega namena te je Bog od sveta poklical v samostan.

3. Pojdi v tisti samostan, kjer vidiš, da prebiva lepa zastopnost, duh miru in ljubezni med sestrami; zakaj kjer ni miru in ljubezni, tam duh Božji biti ne more.

4. Tudi ni dobro v tak samostan iti, kjer se premalo zapira, in kjer se posvetnim ljudem brez razločka spola notri hoditi puša. Iz take prostosti izvira prazno besedovanje, radovednost in raztresenost, in večkrat tudi še hujši nasledki.

5. Izvoli si samostan, kjer zamoreš z vsim časnim preskerbljena biti, in če je mogoče,

zapusti svojo domovino, svojo rodovino in prijatle, da ti ne bodo zavoljo bližne zveze napravljali nepokojnih skerbi in žalosti.

IV.

Kako naj se devica v samostanu obnaša.

Ne misli previsoko od samostana, kakor da boš v njem popolnoma angeljce dobila; zakaj tudi nar svetejši samostani niso brez ženskih slabosti in pregreškov. Za tega voljo zanesljivo in poterpežljivo prenašaj drugih pregreške. Posnemaj čebele, ktere iz vsake cvetlice med jemljejo, strup pak pajkom pušajo. Uči se od ene pokoršine, od druge ponižnosti, od tretje pohlevnosti, od četrte molčečnosti i. t. d.

Spolnuj pred vsim drugim stanovitno in vneto postave svojega reda, ktere ti pomagajo k svetosti in k spolnovanju volje Božje.

Bodi pokorna svojim prednicam, pohlevna in prijazna do svojih tovaršic; ni pa treba do ene ali druge kazati kake posebne prijaznosti, da se kaka nevošljivost in razpertja ne zbudi, in k grehu priložnost ne da.

Ne vtikuj se v reči in opravila drugih bolj, kakor tvoja dolžnost tirja. Ne govori nobeni zoper, in ne bodi radovedna, kaj se po svetu godi, kteremu ti je odmreti; ljubi samoto in molčečnost, in ne hodi brez potrebe k lici in v govornišnico.

Ne preobloži se tudi z mnogimi vnanjimi pobožnostmi in ustnimi molitvami, in ako jih moraš iz pokoršine opravljati, opravljaj jih z nar večji pobožnostjo in z dobrim namenom.

Odloči si kak posebni čas v dnevi, da obišeš svojega preljubega Ženina Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu. Odkrij mu svoje serce, potoži mu svoje potrebe in težave; on te bo bolj in veliko boljše potolažil kakor ljudje.

Ne segaj po častnih stopinjah, in zadovolj se s svojo odločeno službo; zakaj varniši je za tvoje zveličanje bógati kakor zapovedovati.

Varuj se nar manjih grehov, in pomisli, da te ne zamore zveličati ne samostanska obleka, ne skupno glasno petje, temuč le čisto serce in odkritoserčna pobožnost in ljubezen do Boga.

Ne misli tudi predeleč naprej in nepokojno na svoje dolžnosti in opravila, temuč skerbi le za to, da dan, kterega ti Bog podeli v tvoje zveličanje, prav oberneš.

V.

*Samostanska devica mora sebi in svetu
popolnoma odmreti.*

Z obljubo uboštva si se vsemu časnemu bogastvu in mehkužnemu življenju, z obljubo vednega devištva vsi posvetni ljubezni, in z obljubo vedne pokoršine svoji lastni volji na večno odpovedala; tedaj ne želi več tega imeti, kar si zapustila prostovoljno iz ljubezni do Jezusa.

Pomisli, da si zdaj nevesta in prijateljica Kristusova, in da moraš torej tudi z njim križana biti. Kako nespametna bi pač bila, če bi pozabila na njegovo ljubezen in zvestobo in zunaj njega kakega veselja iskala v malovrednih rečeh, ker si mu že večji reči darovala!

Ne terpi v svojem sercu nobene želje več za nobeno naj manjši posvetno reč. In ako ti zdaj tega, zdaj tega manjka, ako te pozabijo, zaničujejo, ali ti še celo krivico delajo, saj molčeče poterpi, če z veseljem prenašati ne zamoreš. Ne godernjaj čez svoje prednike, če ti zoperne dela ukazujejo in tvojo svojeglavnost pregnati hočejo.

Daj se v pokoršini voditi, kakor neobčutljiva stvar, in čuj zoper vsako znotranjo ne-

voljo, če se ti kaj tvojemu nagnjenju zoperne-
ga naloži.

Vedno se zatajaj in ne dovoli svojim počutkom nobenega veselja razun tega, ki jim ga pametno odreči ne moreš. Tvoji počutki morajo pameti, in tvoja pamet pokoršini podložna biti. Nič zunaj Boga in njegovega dopadajenja naj te ne zveseli, in nič naj te ne žali, kakor njega razžaliti. Potem takem boš odmerla sebi in svetu, in živela samo Jezusu svojemu nebeškemu Ženinu, in enkrat od njega prejela krono in večno plačilo.

Četerti oddelek.

Od vednega devišтва med svetom.

I.

Če te je, pobožna devica, poklical Bog k vednemu devištvu, pa zavoljo omenjenih vzrokov ali ne moreš ali nočeš iti v samostan, ohrani med svetom svoje devišтво, in ne poslušaj, kar goljufljiva posvetna modrot ali tvoja lastna boječnost — od tega sodi. Če se ti, postavim, reče, da se device med svetom zaničujejo in malo obrajtajo, da so take le za samostan, ker se med svetom ne more tako

sveto živeti i. t. d. Takih besedi in marnovanj ne porajtaj, temuč le pomisli, koliko veliko devic je zunaj samostana Kristusu v vednem devištvu služilo.

Poslušaj, kaj so od tega pisali ne le sveti cerkveni očaki, temuč celo judje in neverniki, in uči se iz tega, da niso vse device za samostan, ker o tistih časih ni bilo nobenih ali še celo malo samostanov vtemeljenih.

Učeni Jud Filo, ki je o času apostelnov živel, piše tako le od prvih kristjanov: „Dasiravno so te verste ljudje, kateri v vednem devištvu živé, že po celem svetu razširjeni, in je ne le na Gerškem, temuč tudi med divjimi narodi ta žlahtnost že močno povzdignjena, — se najde vendar posebno v Egiptu in v krajih velikega mesta Aleksandrije neverjetno število možkih in ženskih, kateri služijo Bogu v vednem devištvu, in sicer ne iz potrebe, temuč iz proste volje“.

Sveti mučenec in modrijan Justin je pisal okoli 150. léta po Kristusu v svojem zagovornem spisu na Antonina Pija: „Vidi se veliko kristjanov pri šestdesetih, sedemdesetih letih, kateri so se zmiraj že od svoje perve mladosti ravnali po Kristusovem nauku, in pri tem v neoskrunjeni deviški čistosti živeli“.

Atenagor, omenjen od svetega Justina, tako le govori: „Pri nas je veliko možkih in ženskih, ki so v nezaročenem deviškem stanu dosegli prav visoko starost, in so si tako življenje izvolili, ker imajo v njem boljši priložnost se z Bogom pogovarjati in molitvi se vdati“.

Cerkveni očak sv. Ciprijan pravi v svojih bukvah od sramožljivosti in lepega zaderžanja devic okoli leta 250 po Kristusu: „Svet je poln takih ljudi, kateri deviško čistost hranijo“.

Svet Ambrož piše v svojih bukvah od devic okoli leta 344 po Kristusu, gledé na Azijo in Afriko: „V unih velikih deželah je večji število tistih, ki se vsako leto z obljubo stanovitnega devištva Bogu zavežejo, kakor jih je v našem delu sveta rojenih“.

V njegovem pismu na cesarja Valentinijana se bere: „Vsa zakladnica rimskega cesarstva bi ne bila zmožna, ako bi se vse Bogu posvečene device iz nje ohraniti morale“.

Sv. Krizostom piše okoli leta 400 po Kristusu tako le: „Kar se je popred nemogoče zdelo, to zdaj s svojimi očmi vidimo; zakaj ne le v rimskem cesarstvu, temuč tudi pri Scitih, Tracijanih, Indianih, Perzijanih in pri mnogih drugih narodih se vidiijo cele trume

devic, katerih je več kakor unih, ki v zakonskem stanu živé“.

Sv. Hieronim pravi ravno o tistem času v svojem listu na Demetrija, da so v velikem mestu Rimu nar imenitniši hiše polne devic bile, ktere so Kristusu svoje devištvo zaobljubile, in sicer da niso le blagorodne hčere, temuč tudi njih dekle in služabnice v vednem devištvu živele, ter so se med svetom zoper svet in poželjivost vojskovale in ju premagale“.

Brezštevilno zgledov takih devic, ki so živele ali v samoti pri svojih starših, ali med seboj pa zunaj kloštra, se bere v življenji cerkvenih očakov.

Dasiravno je bilo že takrat veliko samostanov po keršanskih cesarjih vtemeljenih, je vendar prav veliko devic med svetom živelo, ki so se Kristusu z obljubo zavezale in čisto kakor angelji živele pri vsih raztresenostih in skušnjavah, kakor se še dandanašnji godi, kar spovedniki in duhovni pastirji dobro vejo.

Sodi tedaj sama, če morajo vse tiste, ki device ostati hočejo, Kristusu le v kloštru služiti, ali če ni to tudi med svetom mogoče, kjer jih je že toliko tavžent to storilo.

II.

Nikakor ni tako težko, in nemogoče tudi med svetom ohraniti devištvo, kakor si domišljujejo slabi in poželjivi ljudje. Sicer je tukaj več skušnjav in nevarnih priložnosti, kakor v samostanski tihoti; toda z Božjo pomočjo jih zamoreš vse premagati, kakor je veliko drugih svetih oseb tvojega spola storilo. Kolikor močnejši in hujši so skušnjave in nevarnosti, toliko večji je zasluženje in toliko lepši je zmaga, da se jim le zoperstavljaš in v nje ne dovoliš in njim sama priložnosti nisi dala. Po velikih nevarnostih postane čednost serčnejši, čistost terdnejši, potovanje na zemlji varnejši, vnema gorečniji in nebeško plačilo obilniji.

Ali znabiti misliš, da se samostanske device ne vojskujejo vedno zoper poželenje počutkov? Skozi katero ozidje in skozi ktere vrata bi pač strup in peklenska kača priti ne mogla?

Ako veliko zaročenih iz sprostelega privoljenja, in veliko mladih vdóv v vednem devištvu dostoji, ali bi že po natori sramožljiva in boječa devica ne mogla toliko lažje svoje čistosti neomadežvane ohraniti? In ali ni veliko taci, ki morajo prisiljeno nezaročene ostati, zato ker nobenega moža, ali ga saj po svoji volji dobiti ne morejo? Druge stopijo

pozno v zakon, ali pa morajo še celo device do groba ostati, in devici iz proste volje in iz ljubezni do Jezusa bi bilo to mar pretežko ali nemogoče?

III.

Klošter, klošterska obleka in petje devici svetosti še ne dajo, temuč le prava ljubezen do Jezusa. Ta pa se lahko tudi zunaj kloštra dobí, ohrani in redí. Da celo med duhovnimi redi in družbami so osebe, ki so malo hvale vredne, lene in mlačne, med tem, ko jih je veliko med svetom, ki polne vneme živijo v veliki svetosti. Duh Božji dobi v vsih stanovih izvoljene duše, katerim delí obilne darove.

Res je, da se v kloštru ložeje brez nepokojnih skerbi za časno živi; zraven tega so pa še duhovne obljube, svete redovne postave, čuječnost prednikov, zaperto ozidje, dobro vverstene duhovne vaje, molitev in vedno premišljevanje Božjih reči veliki pripomočki k dosegu popolnosti; — toda tudi med svetom lahko dobi devica enake pripomočke.

Namesto obljube devištva se zamore storiti terdni sklep, vedno v deviškem stanu živeti; s časama pa po dostali skušnji in z dovoljenjem svojega spovednika se zamore z res-

nično oblubo z Jezusom, svojim Božjim Ženinom zaročiti.

V duhovnih zadevah zamore svojemu spovedniku, v časnih pa svojim staršem ali kaki gosposki iz ljubezni do Jezusa pokoršino skazovati. Ako je pa sama svoja, naj si po nasvetu svojega spovednika natančni red postavi v svojem djanji in nehanji, ter ga naj natanko spolnuje; ali se zamore tudi kaki drugi modri in spoštovani devici enacega namena v pokoršino podvreči.

Ako je v hiši sama svoja zapovedovavka, zamore svojo hišo spremeniti v majhen kloster in z drugimi svojega stanu in nagnjenja v samoti in delu, v premišljevanji Božjih reči preživeti celi dan; se vnanjih nepotrebnih potov in ptujih hiš ogibati; in če tega ne more popolnoma zavoljo svojega stanu in opravil, naj pa vendar med posvetnim šumom zbere svojega duha, in znotraj z Bogom se pogovarja.

Tudi med svetom bo našla bogoljubne in pobožne device, katerih lep zgled jo bo spodbudoval.

Pred klosterskimi devicami ima pa še to spredej, da si ona zamore po volji med več vrednimi duhovni spovednika izbrati.

Časnih skerbi pa tudi nima samotna devica tolikanj, da bi njenega duha preveč raztresle in jo motile v zedinjenji z Jezusom.

In ko so une device, ki smo jih popred omenili iz prvih keršanskih časov, tudi zunaj kloštra dosegle veliko svetost, ali bi ti s pomočjo in gnado Božjo ne zamogla, kar une? —

Tudi se nikakor ne zboj zaničevanja in uboštva, da bi pomišljevala, ali bi v deviškem stanu ostala ali ne.

Včasih se v kloštru nar pobožniši in Bogu nar dopadljivši duše ravno zavoljo pobožnosti od svojih tovaršic zaničujejo in preganjajo. In tudi med zaročenimi jih je veliko, ki jih svet in njih možje le malo obrajtajo, in brez tolažbe morajo terpeti zaničevanje in poterpežljivo nositi svoj jarm; ti pa, če te med svetom kaj tega zadene, najdeš tolažbo pri svojem nebeškem Ženinu, kateri je vekomaj nespremenljiv. Kaj ti hoče svet, ako te le tvoj Bog in Gospod ljubi?

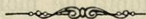
In nasproti kaj ti more svet z vsimi svojimi blišavami in prijetnostmi pomagati, če pri Kristusu v milosti in ljubezni nisi?

Posvetni ljudje bodo znabiti menili, da nobenega moža dobiti ne moreš, ali pa da ga zavoljo prevzetnosti in iz ljubezni do prostosti

imeti nočeš, — in zasmehovali te bodo. Ti pa nič ne porajtaj na kaj tacega, temuč zvesto se derži svojega sklepa; zadosti naj ti bo, da Bog tvoje serce pozna; in sama tudi veš, kaj in za koga kaj počneš, če ravno svetu tudi do sodnjega dné neznano ostane; ker takrat še le bo tvoj Zveličar vse tvoje skrivne čednosti popolnoma razodel. Bodi mirnega in vselega serca, naj se stavi temu tvojemu svetemu sklepu še toliko opovér. Ne boj se revšine in zapušenja v tem stanu; saj tudi nobena omožena ne more brez enakih skerbi biti, ker nobena si ni gotova, da bo nje možnji in njenim otrokom vse potrebno k življenju vselej preskerbeti zamogel!

Ali se ne vidi vsaki dan toliko revnih žen in vdóv, ktere s solzami vživajo svoj živež, in ktere večkrat še suhega kruha, ki ga ne manjka nar nižjim deklam, svojim otrokom podati ne morejo? Ne skerbi tedaj preveč, kako se boš živila; Bog čuje nad teboj. On, ki živi ptice pod nebom, in oblači cvetlice na polji, ali on bi tebe zapustil, ker si mu, da bi mu boljše služila, vso svojo posvetno srečo v dar prinesla? Kje je tvoja vera, in kje tvoje zaupanje?

Peti oddelek.

Vodila za device,

katere hočejo same ali z drugimi v vedni čistosti med svetom živeti.

I.

Ker ti, o devica! zaničuješ, se z umerjočim zaročiti, ljubi tedaj samo tega, ki je lepši, ljubeznjivši in mogočniši, kakor vsi posvetni otroci, in nobeni drugi ljubezni ne daj prostora v svojem sercu, kakor ljubezni za svojega nebeškega Ženina. (Sv. Avg. od devištva.)

Popolnoma devištvo in življenje presvete Device Marije naj ti bo ogledalo, da posnemaš njeno sveto življenje in nar popolniši čednosti. (Sv. Ambrož. 2. bukve od devic.)

Zateci se rada k usmiljeni in dobrotljivi Materi, in prosi jo z otročjim zaupanjem, da bi po njeni priprošnji svojo čistost neoskrnjeno ohraniti zamogla. (Sv. Krizost. pri Metaphr.)

II.

Pervo vodilo je, da obljubo svojega svetega namena pogosto ponavljaš. Rečeno je že bilo, da ne smeš prenaglo storiti kake obljube; temuč derži se le resničnega in terdnega sklepa, ktereга zamoreš vsaki dan ali na teden ponoviti s to le molitvijo:

M o l i t e v.

O mili in presladki Jezus, ti si narveči lepota in narljubeznjivši Ženin devic, — kateri si s svojim Božjim naukom in s svojim nar svetejšim zgledom slabe in grešne ljudi pripeljal na pravo pot čednosti, da bi jim pokazal, kako zamorejo v svojem pozemeljskem telesu duhovno in nebeško živeti; ti si s pomočjo svoje gnade brez števila devic sebi pridobil in tako močno na se potegnil, da so te ljubile z živim plamenom goreče ljubezni, in zavoljo tebe zaničevale in zapustile svet in vse njegove nečimurnosti.

Čutim, o ljubeznjivi moj Zveličar! da se tudi na me milostljivo oziraš; in da bi ti jaz to tvojo ljubezen z nasprotno popolnoma ljubeznijo vernila, storim dans terdni sklep, se vso tebi darovati, in po-

polnoma čisto in v deviškem stanu živeti, da ti bom popolnoma služiti zamogla.

Vendar ne storim še prave obljube, zato ker vem, da ti hočeš, da naj se popred resnično poskusim. Ako pa bom še dalje čutila opominjevanje tvojega svetega Duha, sem pripravljena to storiti, kar mi zapoveduje.

Dodeli mi pomoč po duhovnem gledanju in vživanju tvoje nebeške lepote, da se odpovem vsemu zanašanju na goljufivo posvetno veselje, in da nikjer, *kakor le pri tebi*, veselja in zadovoljnosti ne išem. — Daj mi, o moj Zveličar! svojo poterpežljivost, svojo ponižnost, pohlevnost, ljubezen do križa in terpljenja, in vse druge čednosti k ozalšanju mojega tebi posvečenega devištva, da ti bo dopadlo, — in tudi, da te bom, o milostljivi Zveličar! tukaj v solzni dolini čez vse ljubila, in kdaj tam gledala tvoje nebeško obličje. Amen.

Priporočanje

v varstvo Matere Božje.

Prečudna Devica! — preblažena Mati in milostljiva priprošnica! tebi zročim za vselej vse svoje časno in duhovno. Svoje

telo, da bi ga čistega in deviškega po tvoji priprošnji ohranila in svojo dušo, da bi jo ti s svojimi čednostmi olepšala; izročim se ti vso, da me na koncu tega življenja k svojemu Sinu pripelješ.

III.

Drugo vodilo je, da moraš na čistost serca posebno zvesto čuti. Rajši zgubi življenje, kakor svojega nebeškega Ženina le z enim samim smertnim grehom razžaliti, in celo majhnih prostovoljnih grehov se skerbno varuj. Jezus sam naj gospoduje v tvojem sercu, in nič nečistega ne smeš v njem terpeti! Zaničuj vse dobrote, ki ti jih ponuja svet, in zanašaj se samo na nebeške.

Tretje vodilo. Varuj se s svojimi počutki tako ali tako prostovoljno prelomiti svojo duhovno obljubo, in ohrani svoje telo kot čisti tempelj Ženina, ki te v nebesih čaka. (Sv. Bazil. de vera Virgine.)

Varuj se radovedna biti in ne želi vediti in viditi, kar bi deviško sramožljivost žaliti utegnilo. Oblači in pokrivaj svoje telo prav varno, da ne boš sebe in drugih pohujšala. Ogibaj se, kar le zamoreš, družine možkih in posebno mladih samopašnih ljudi. Ne pusti se po nobeni ceni od kakega možkega tudi

ne na roko dotakniti; pred poljubljenjem pa beži kot pred strupom ali pred kačjim pikom. (Sv. Hieron. ad Furiam. Sv. Bazil. de vera Virg.)

Ne daj se tudi preveč na ulicah in očitnih krajih in v ptujih hišah viditi, in nikar ne imej prevelike prijaznosti z omoženimi ženami. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Tudi na božje pota ne hodi preveč ali saj zelo varno: da ne boš pri vsakterih ptujcih mnogih stanov in starosti reči viditi hotla, katerih doma viditi ali slišati nočeš. (Sv. Ciprian. de discipl. et hab. Virg.)

Kakor nevesta Božja ne smeš biti na ženitninah, pojedinah in očitnih veselicah, kjer se shajajo osebe obojega spola, in kjer pobožni duh zginuje in se domišljija večkrat z nečistimi podobami napolnuje. (Sv. Ambr. Lib. 3. de Virginibus.)

Med vsim razveseljevanjem se je treba plesa nar bolj bati in varovati. — Kaj ima čista Kristusova nevesta v kraji skušnjav in zapeljivosti opraviti, kjer gospoduje nar razuzdanši veselje, in so proste, prešerne in prederzne želje in podobe navadne? —

Ali je tak kraj peklenske hudobe, tak malikovavski tempelj poželjivosti za nevesto Kristusovo? (Sv. Ambrož. Lib. 2. de Virg.)

Vari se vina kakor samega strupa. Vino kri mladosti le k poželjivosti kuri. Če bi ti ga bilo pa za zdravje potreba, ga pij kakor zdravilo in ga mešaj z vodo. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Ako se v tvojem sercu po podpihovanji hudobnega duha nečiste želje vzdigniti hočejo, se hitro spomni, da si devica in nevesta Kristusova. Močno se zoperstavi in ne pusti strupu do serca priti; povzdigni svoje serce le k Njemu, kteremu si se vsa vdala, in zateci se k Božji prečisti Devici, ktera te je vzela za svojo duhovno hčer, in je nar mogočniji in častitljivši pomočnica vsih devic. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Četerto vodilo. Imej posebni čas za molitve in duhovne vaje, in opravljaj jih s popolnoma zbranim duhom. Precej zjutraj, ko vstaneš, pred jedjo in po jedi, ob uri sv. daritve, in preden počivat greš. (Sv. Ambrož. Lib. 3. de Virg.)

Po zjutranji molitvi nekaj časa premišljuj. Če si sama, se pogovarjaj s svojim nebeškim Ženinom Jezusom, se ga veseli v svoji samoti, mu pošiljaj goreče ljubeznjive zdihljeje, in poj njemu k časti svete duhovne pesmi. (Sv. Hieron. loc. cit.)

Če ne večkrat, prejmi po nasvetu svojega spovednika o nedeljah in praznikih presv. Jezusovo Telo, in takrat se bolj kot druge dni veseli in raduj v službi Gospodovi.

Peto vodilo. Delaj in opravljaj zmiraj kaj. Razdeli si svoj čas. Ako si se utrudila pri enem delu, vzemi drugo v roke; in če si premožna, delaj za reveže. — Veliko svetih devic je razdelilo vse svoje premoženje med uboge, one so se potem z delom svojih rok živile, in še od tega en del, kar so zaslužile, so ubogim podelile. (Sv. Hieron. ad Evstah.)

Ako si pa sama revna, se vdaj v voljo Božjo, revšina naj te nikar ne žali. Pomisli, da te čakajo višji in lepši bogastva, kakor so pa te, ki ti jih svet dati in vzeti zamore. Moli in delaj! Tudi tvoj nebeški prijatelj Kristus je s svojo deviško Materjo in s svojim rednikom v potu svojega obraza jedel svoj kruhek.

Šesto vodilo. Vse svoje djanje in nehanje, in vse svoje življenje daruj svojemu Ženinu Jezusu Kristusu. To pa, kar veš, da mu ne dopade, skerbno opusti. Tudi svojo prirojeno preživo natoro gospoduj, da ji ne boš zadovoliti iskala, temuč se veliko bolj ravnala le po navdajanji sv. Duha.

Sedmo vodilo. Dobro in potrebno je, da svojemu nebeškemu Ženinu služiš veselo in prostovoljno, in bolj iz ljubezni kot iz strahu.

Na nobeno reč se preveč ne navezuj tako, da bi je brez nevolje in grenkosti ne mogla zapustiti, ako bi jo pokoršina ali naredba Božja tirjala od tebe. Ne vdaj se nikdar otožnosti; pomisli, da Jezus! tvoj Zveličar, tvoj Bog ljubezni in sreče živi, in da vse, kar te zadeti more, — tvoje skušnjave, zapušenost in nadloge le k tvoji sreči in k tvojemu zveličanju pripusti in te s tem poskuša. — Previden in moder spovednik ti bo prostost duha in veselo serce ohraniti si prizadeval.

Ogibaj se čmernega in svojeglavnega spovednika, kateri bi te, namesto ti ljubezen Jezusovo vlivati, te tolažiti in krepčati, le s strahom in trepetom napolnil, in te strahovito in boječo delal. Ako takega dobiš, se zaupaj kakemu drugemu modremu spovedniku, in če ti svetuje ga zapustiti, ga precej zapusti.

Osmo vodilo. Bodi ponižna, spodobna in tiha, ne le znotraj, temuč tudi zunaj. Golljufivo lepoto lic, olepšane lase, pisane robce, drage lišpe, in vse nečimurnosti, ktere povzdigujejo posvetno lepoto, — vse to prepusti tistim devicam, ki išejo svojega zveličanja v

posvetnosti. Tvoja lepota naj bo znotraj na duhu in duši, ktera, če je prava, ni minljiva, in je edini pripomoček ti dopadajenje tvojega nebeškega Ženina pridobiti in imeti. — Tvoja obleka naj ne bo draga, temuč priprosta in spodobna, čedna in nič nečimurna. (Sv. Ciprian Lib. de disc. et hab. Virg.)

Deveto vodilo. Z nikomur drugim se ne smeš pečati kot s pobožnimi in poštenimi devicami, s teboj enakega duha, — in če je mogoče, le v družbi taci pod eno streho živi in z njimi vse občje imej. Bogata Judit je bila s svojo služabnico v zgornji hišni izbi zaperta. (Judit 8, 5.)

Posnemaj ta zgled. Hiše rimskih blagorodnih devic so imele polno služabnic, ktere so, kakor njih zapovednice, v vednem devištvu Bogu služile. (Sv. Hieron. ep. ad Evstah.)

Deseto vodilo. Vredi si, kakor je že rečeno bilo, svoj čas in dan, da boš svoje molitve in dela opravljala o pravem času. Tako stori tudi o nedeljah in praznikih. Potem, ko si se bolj kot druge dni združila s Kristusom svojim Ženinom v molitvi in v drugih duhovnih vajah, si smeš privoliti tudi kako nedolžno veselje in raztresenost. Postavim, greš lahko vèn na polje, kjer lahko občuduješ Božjo dobroto in vsegamogočnost. — Če imaš rada petje, se

zamoreš z njim veseliti, ali če imaš prijateljice tvoje verste, jih lahko obišeš, ter se z njimi od slišanih pridig, premišljevanj i. t. d. pogovarjaš; tudi lepo in dobro je, če bolne in uboge obiskuješ, jih tolažiš in podpiraš, če zamoreš. Zvečer beri kaj iz življenja svetnikov, ali iz katerih drugih podučnih duhovnih bukev.

IV.

Kako revne device, postavim dekle, Kristusu v stanu vednega devištva služiti zamorejo?

Kako milovanja vredne so pač tiste revne dekleta, ki morajo služiti in delati, če vendar zakonskega stanú želé, kateri je le prepogostno težaven.

Boljše bi bilo za-nje, da bi se, namesto na zakon misliti, prostovoljno darovale Kristusu, kar pozneje velikrat prisiljeno storé.

Ako bi take device vse križe in težave vednega zakona popolnoma spoznale, bi si pač raji izvolile uboštvo vedne deviške neveste Kristusove. Ker se pa to spoznanje zadobi le po Kristusovi gnadi, si ti, ki moreš revno in ponižno ljudem služiti, to le zapomni:

Ako k deviškemu življenju kako sveto nagnjenje v sebi čutiš, se mu prostovoljno vdaj, in ne misli, da te Bog zaničuje zovoljo tvoje revšine. Revni in bogati so od Boga in bratje in sestre Jezusa Kristusa — vsi z eno ceno odkupljeni.

Ne reci, da nočeš ves čas svojega življenja za deklo služiti. Ali se zamoreš pri svojih revnih okolišinah v zakonskem stanu kaj boljšega nadjati, posebno bi če bila tako nesrečna, kakega nezvestega moža dobiti, s katerim bi morala do smerti živeti v križih in nadlogah?

Ne reci, da boš v starosti reva in od vsega sveta zapušena prišla na palico beraško. Takih ubogih zapušenih dekel je komaj ena na sto žen in vdov, ki z otroci kruha prosijo. Ali ni lažej sama sebe preživiti, kakor pa več otrok, kateri po kruhu jokajo?

Tudi ne reci, da v službi nimaš toliko priložnosti Bogu z molitevjo služiti. Ali meniš, da v zakonskem stanu ni morebiti še dosti več dela in skerbi, kar od službe Božje odvräčuje? Zatorej, vdaj se svojemu Bogu in Zveličarju, ako te opominja in kliče. Živi v deviški čistosti tako le:

Ker ti je Bog revšino odmenil, jo vdana prenašaj. Delaj, in bodi svojemu gospodarju pokorna in zvesta.

Ker ne moreš veliko premišljevati in moliti, služi svojemu Bogu s priprostim sercem. Daruj mu svoja dela in skerbi, in moli (rožnikranc), kadar koli utegneš. Če svoje serce čisto ohraniš, ti ne bo manjkalo dobrih misli in željá. — Bog se rad pomudi pri priprostih sercih.

Če nimaš več časa, opravi saj zjutraj kratko molitvico, kadar vstaneš, in kadar zvečer počivat greš: čez dan pošiljaj kratke zdihljeje k Kristusu, svojemu Ženinu.

On je tudi po okolišini z malim zadovoljin, ako pride iz pobožnega in ljubezni polnega serca. Tudi tvoje želje in tvojo voljo bo za dobro vzel in poplačal, akoravno ne moreš vsaki dan pri sv. maši biti, pogosto k spovedi iti in presv. Rešnjega Telésa prejeti. Ako imaš nadloge in težave prenašati, jih veselo prenašaj in misli, da s svojim Zveličarjem križ nosiš.

Če moraš z drugimi vred delati domá ali na polji, iši samote v svojem sercu in pogovarjaj se z Jezusom, ali misli živo nanj. Tako ne boš slišala lahkomišljenih in nepo-

trebnih pogovorov drugih, in od njih odgovora dajala.

Zraven tega se ogibaj, če je mogoče, take službe, kjer je veliko drugih posebno možkih poslov, zavoljo skušnjave, prepira, nevošljivosti in nepotrebnega govorjenja, kar moti duha pobožnosti. Dobro in varniši zavoljo tvojega devištva bi bilo, da bi ne služila v kaki gostivnici ali v drugi očitni hiši, kamor zahaja veliko možkih: pa tudi ne pri družini, kjer so odrašeni sinovi, zato ker so v tacihi hišah premnoge nevarnosti. Kakor hitro zapaziš, da se kaka oseba družega spola v nedopušeni ljubezni do tebe vnema, je nar boljše, če precej hišo zapustiš, naj bi tudi svoje plačilo zgubila; zakaj vsi zakladi svetá deviške čistosti ne pretehtajo. — Nar varniši služba za pošteno deviško deklo je pri vdovah, devicah, ali pa tudi pri pobožnih in tihih zakonskih.

V.

Kako zamore devica obljubo vednega devištva storiti?

O Jezus, ti moj Bog, moje življenje, moje edino upanje in zveličanje, in moje vse! Jaz I. I. tvoja nar nevredniši služabnica polna zaupanja na tvojo neskončno ljubezen in milost, in polna

gorečih želj, samo tebi iz vsega serca služiti, ti obljubim v pričo Boga Očeta, ki me je vstvaril, in svetega Duha, ki me je v svoj Bogu dopadljiv tempelj posvetil, v pričo Kraljice nebeške presvete vselej Device Marije, in v pričo vse nebeške družine ti obljubim, o moj Jezus! da bom iz zgolj ljubezni do tebe preživela vse svoje žive dni v vednem devištvu, kakor sem po navdajanji sv. Duha že živeti začela.

Tvoja presveta za me prelita kri in tvoje v ljubezni goreče Serce naj mi pomaga, naj me uterdi in serčno stori v vsih nevarnostih telesnih in dušnih; z dušo in s telesom se ti, o preljubi moj Ženin! popolnoma posvetim, in raji hočem umreti, kakor tebi kdaj nezvesta biti. O Marija, Kraljica devic! v tvoje varstvo se izročim danes in vse dni svojega življenja. O moja Gospa! o moja Mati! spomni se, da sem tvoja. Vari me, brani me kakor svojo lastnino in posestvo. Stori o Marija, mila Mati Božja! da bom tudi jaz prišteta v presrečno zvoljeno družbo tistih, ki bodo enkrat za Jagnjetom Božjim hodili in pesem peli, ki je nihče ne more peti, razun njih, ki so device. Amen.

VI.

Od vednega devištva v vdovskem stanu.

Potrebno je, tudi nekaj od vdóv omeniti, in od tistih, ktere so sicer omadežvale svoje devištvo, pa so se zopet skesano nazaj vernile, in iz ljubezni do Kristusa odpovedale vsim sladnostim. Te so sicer manj čiste, kakor une, v stanu neomadežvanega devištva, pa vendar, če se zopet nazaj vernejo, so še zmiraj na višji stopnji, kakor omožene.

„Neomoženim hčeram in vdovam pak rečem: Dobro je za nje, če take ostanejo, kakor jaz“. Sv. Pavel I. Kor. 7, 8. In zopet: „Žena po smerti moža je prosta, in se smé omožiti, s komur hoče, samo da v Gospodu; vendar pa bo boljše za njo, ako bo po mojem svetu tako ostala“. I. Kor. 7, 40.

Čista Judit, akoravno še mlada, neizrečeno lepa in bogata, se vendar po zgodnji smerti svojega moža ni hotla več omožiti, in od nje sveto pismo pravi: „Ker si čistost ljubila, in po smerti svojega moža za nobenega drugega marala nisi, — bodi vekomaj češena“. Judit 15, 11.

Ana, Fanuelova hči, je bila le sedem let v zakonu, in potlej kot vdova je živela

celo do štir in osemdesetega leta, ter je s postom in molitvijo noč in dan služila svojemu Bogu; in zavoljo tega je bila tudi od Božjega Duha razsvitljena, da je Zveličarja svetá že kot Dete pred vsimi drugimi spoznala. Luk. 2, 36.

Kar vdovsko življenje zadene, naj vam ste tedaj te dve omenjeni sveti ženi v zgled. Perva je s svojimi služabnicami v zgornji hišni izbici zaperta stanovala, se spokorno oblačila, vsaki dan postila, ter se le v saboto pokazala med ljudi. Tudi druga je ravno tako živela, kakor hitro je bila vdova postala, in v molitvi in postu do 84. leta ostala v tempeljnu.

Sv. Apostelj tirja od vdov, da morajo svoje gospodinstvo dobro znati in prav ravnati, in svoje otroke v pobožnosti in v Božjem strahu rediti. Ako pa nimajo otrok in so zapušene, naj se pečajo z molitvijo in z dobrimi deli in naj lepo in bogaboječe živé. — Od tistih pa, ki rade v sladnostih živé, in se z ošabno obleko šopirijo, — ktere lene od hiše do hiše hodijo, nepotrebno obiskujejo i. t. d., od takih pravi sv. Apostelj, da sicer po telesu živé, pa so na duši umerle; in jim svetuje, da naj se omožé.

(Glej prvi list na Timoteja, peto postavo, iz ktere je to vzeto.)

Sicer bi pa ne bilo pametno za vdovo, če bi se brez dobrega premislika in brez skušnje z obljubo zavezala k vednemu devištvu, zato ker je zavoljo svojega poprešnjega stanu bolj k počutnemu poželenju nagnjena.

Šesti oddelek.

Od poklica k zakonskemu stanu.

I.

Poklic k zakonskemu stanu mora tudi od Boga priti.

Tudi poklic k zakonskemu stanu mora priti od Boga. Kar Kristus od zakonske zveze govori, je to: „Kar je Bog sklenil, naj človek ne loči“. Mark. 10, 9. In sv. Apostelj pravi: „da eni so tako, in eni zopet drugači poklicani“, — „vsak ima lastni dar od Boga“. — „Vsaki naj ostane v tem poklicu, k kateremu je bil poklican“. I. Kor. 7.

„Zakonski stan je svet in velik zakrament, in dodeli tistim, ki so vanj poklicani, posebne gnade“. Efež. 5, 32.

„Žena bo zveličana s porodi otrok, ako bo ostala v veri, ljubezni, svetosti in čednosti“. I. Timot. 2, 15.

Ako kaka devica resnično čuti, da je v zakonski stan od Boga poklicana, naj se ne trese ga nastopiti; zakaj zvesta si zamore biti, da ji bo Bog, če jo je k temu namenil, tudi podelil potrebne gnade, da bo pri vsih zadržkih, raztresenostih in skerbeh, ki je čakajo, zadobila zveličanje svoje duše.

Ako misliš, da si rés poklicana v zakonski stan, se posvetovaj s svojim spovednikom ali pa s kakim drugim modrim in previdnim duhovnom, ali tudi s kako pobožno ženo, ktera je v tej reči skušena. Vendar nikdar preveč ne želi, se omožiti.

Bog ne daj, da bi si na plesiših in pri enacih priložnostih in veselicah moža iskala. Pameten, previden in bogaboječ mož si večidel voli le pošteno, pobožno in ponižno devico. Zaupaj v Boga, on ti bo naklonil tacega moža, s katerim boš lahko mirno živela in nebesa dosegla. Poslušaj, ako je mogoče v tej imenitni zadevi tudi svoje stariše, ali tiste, ki ti namesto njih svetujejo. Vendar nisi dolžna jih v tej reči vselej ubogati, ako temu ali temu iz kakega pravičnega vzroka nagnjena nisi.

Varuj se tudi prenaagiliti se v volitvi, in prehitro obljubiti. Glej, da te ne preslepi prilizovanje, ljubovanje, ali vnanja lepota kakega mladega snubača; temuč ene dni si izprosi, da ta čas tako imenitno reč popred dobro premisliš in prevdariš.

Pred vsim drugim se varuj postopavca, igravca, pijanca, nečistnika, ker s takim bi v zakonu imela le pekel že na tem svetu.

Vsakega snubača pa, kateri lahkomišljeno in nepošteno govori in od tebe kaj tacega tirja, kar žali čednost in deviško čistost, ga imej kot morivca svoje duše in roparja svojega zveličanja; in njegova obljuba v zakon naj ti bo kriva prisega. Kako se zamoreš zvestobe od njega nadjati, ako je nezvest svojemu Bogu?

Nar bolji zakon je tisti, kjer je Božji blagoslov. K temu pa ni ravno treba bogastva, imenitnosti in časti, temuč notranje zadovoljnosti, mirú, poterpežljivosti in edinosti duha in serca. Vsi ti darovi so sad strahu Božjega. Zraven pomoči Božje morajo zakonski pa tudi sami storiti svoje. Med njimi mora biti čista ljubezen, voljna vdanost in serčno nagnjenje, ktero zamore pa le tam stanovitno biti, kjer sta mož in žena enakega stanu, enako izrejena, enako stara in enako premožna. Ako si izvoliš moža iz višjega stanu in od sebe boga-

tejega, se ti je bati, da te bo čez nekaj časa, ko bo odcvetela tvoja lepota, ali če se je bo naveličal, zaničeval, ter ti očital nizki in revni stan. Ako si pa ti bogatejši kot on, premisli, posebno ako lepote nimaš, da zna le tvojega premoženja želeti, ktereга bo znabiti zapravljal in z njim zoper tvojo voljo le po svoji volji gospodaril. Ne zaroči se tudi s kakim prestarim možem, če si še mlada. Sumoljubje, mnoge skušnjave in zgodnje vdovstvo te čaka. Pa tudi se varuj, ako si že priletna in odcvetela, se omožiti s kakim mladim možem; bati bi se ti bilo potem, da bi te malo obrajtal in ti nezvest bil. Tudi ni svetovati, se z vdovcem zaročevati, kateri ima že več otrok. To bi te pri izreji ptujih otrok znabiti nepoterpežljivo naredilo, in bi utegnila v nepokoj in razpertje priti, in si tako pridobiti ime hude mačohе.

Nikakor ne posnemaj nekterih nepoštenih deklet, ktere krivo in hudobno menijo, da jim je po obljubi zakona vsa prostost pripušena, Objemanja in tudi nar manjši nepoštenosti si ne dopusti. Stopi s čistim srcem in z neomadežvano čistostjo pred altar — pred obličje Božje, kjer te bo mašnik s tvojim možem po cerkveni šegi poročil, da boš prejela Božji blagoslov in gnado tega svetega zakramenta.

in si pridobila spoštovanje svojega moža. Le po tem takem boš zamogla tudi v vsih neprijetnostih in težavah svojega stanu serčna ostati, svoje mnoge dolžnosti spolnovati in po tem življenji doseči večno zveličanje.

II.

Dolžnosti poročenih.

Kakor mož ženo, tako mora tudi žena moža ljubiti in njegove pregreške in slabosti poterpežljivo prenašati.

Ona naj bo svojemu možu pokorna, kakor gospodu. Zakaj mož je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve. Efež. 5, 22.

Ona naj se vsih priložnosti skerbno ogiblje, ktere bi utegnile nje zvestobo možu sumljivo storiti in samoljubje obuditi.

V zakonu ni vse dopušeno; treba je tudi v njem krotiti meseno poželenje. Sv. Apostelj priporoča, da bi zakonski v vsi časti bili, in mej zmernosti ne prestopali. Hebr. 13, 5.

Tisti, kateri se v zakonu svojemu mese-nemu poželenju živinsko vdajo, Boga iz svojega serca spodé, in pridejo v oblast peklen-skega duha. Tob. 6, 17. Žalibog, da je toliko takih med zakonskimi!

Poštena gospodinja naj svoje hišne opravila skerbno opravlja, svoje otroke v strahu Božjem redi, naj nad zaderžanjem svojih poslov skerbno čuje, in jim s svojim pobožnim življenjem pravi zgled keršanske čednosti daje. — Vse svoje skerbi, zopernosti in težave naj dela Bogu dopadljive in sebi zaslužljive, ter naj mu vse svoje terpljenje poterpežljivo daruje. — Ona naj se, kolikor je prav, časnim skerbem odterguje in naj se v duhu pobožno zbira, — naj zvesto opravlja svoje zjutranje in večerne molitve, naj, če je mogoče, vsaki dan k sv. maši, in nar manj vsaki mesec enkrat k spovedi gre, in presveto Rešnje Telo prejme, kjer zamore svojemu Gospodu in Zveličarju potožiti vse svoje težave in nadloge in se njemu raji zaupati, kakor hinavskim ljudem, kateri se k nesreči drugih le posmehujejo.

III.

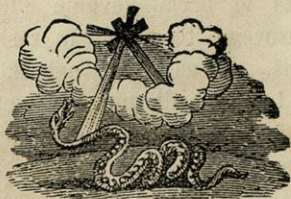
Molitev device, ki se mož.

Moj Gospod in moj Bog! ti veš, da se iz svetega strahu, tvojo sveto voljo spolniti, podam v zakonski stan. Ako bi se pa sama sebe motila in tako nesrečna bila, da bi tebe, neskončno dobroto, v

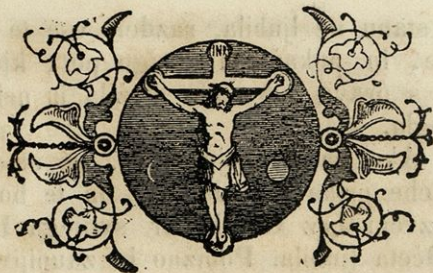
tem stanu ne ljubila, razderi vse te naklepe, in pokaži mi drugo pot, kjer ti bom s pravo ljubeznijo služila in nebesa dosegla. —

Ako pa ta moja želja, se omožiti, od tebe pride, mi dodeli, da te bom v tej zvezi čez vse kakor svojega Boga in Očeta ljubila. Ponižno in zaupljivo te prosim, daj mi potrebno pomoč in gnado v zakramentu sv. zakona, da bom vedno pošteno in sveto, mirno in v keršanski edinosti s svojim možem živela, in da bom otroke, ako jih po tvoji sveti volji dobim, v tvojem svetem strahu keršansko učiti in rediti zamogla.

Tega te prosim po Jezusu Kristusu, tvojem edinorojenem Sinu, kateri s teboj in sv. Duhom živi in kraljuje na vekomaj. Amen.

Kraljev pot svetega Križa.*)

Pogosto premišluj pot terpljenja, po katerem je usmiljeni Jezus hodil pred tabo; poglej, kaj je terpel, poslušaj, kaj te uči pri vsaki postaji; obljubi za njim hoditi, skleni svoj križ nositi, in prosi Jezusa, naj ti pomaga, da ne onemagaš. Vsaka postaja ti bo ena stopinja bližej nebes. — Sveta mati katol. cerkev ti za to premišljevanje odpustke deli, da se Jezusovega terpljenja in zasluženja deležno storiš. Jezus, tvoj nebeški Kralj in Ženin, pred tabo hodi, njegove svete stopinje premišljeva je hodi tudi ti za njim. Tako ti bo križev pot kraljev pot proti nebesom. Prej ko začneš, njemu svoje premišljevanje daruj:

---

*) Je vzet iz bukev: „Življenja srečen pot“.

Darovanje.

O neskončno usmiljeni Bog! v ponižnosti svojega serca darujem tebi to premišljevanje terpljenja Jezusa, tvojega ljubega Sina, k tvoji večji časti, v odpustenje grehov, za povikšanje tvoje svete cerkve in za verne duše v vicah, ter želim biti vsih odpustkov deležna, ki jih sveta cerkev deli temu svetemu pravilu. Oh, Gospod! govori ti v tem svetem premišljevanji, in tvoja služabnica bo poslušala. Amen.

I. štacijon.

Jezus k smerti obsojen.

V. Molim te, o Kriste, in te hvalim:

R. Ker si s svojim sv. križem svet odrešil.

Gospod hčeri: Prijateljica moja! vidiš mene stati pred krivičnim sodnikom? — slišiš nedolžnega po krivici toževati? — Ali slišiš nadraženo ljudstvo, ki me je pred petemi dnevi po kraljevo častilo, neusmiljeno vpiti: „Križaj ga, križaj ga!“ Hočeš biti moja sovražnica tudi ti? — —

Hči Gospodu: Oh preljubi moj Jezus, izvoljeni Ženin moje duše, moj Go-

spod in nar veči Dobrotnik! kako bi mogče bilo tebe sovražiti? — Vém, da sem pogosto slabo govorila, druge krivo sodila in pohujšala — sem grešila; in vsaka grešnica je tvoja sovražnica. Pa odpusti mi moje zmote. — Naj dela svét, kar hoče; — ne bom več za njim potegnila. Tvoja hočem biti, da me boš tudi ti nekđaj pri sodbi spoznal za svojo. Amen.

Oče naš. — Češena Marija. — Usmili se me, o Gospod, usmili se me!

II. štacijon.

Jezus križ zadene.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Vidiš težak križ, prijateljica moja! ki so ga meni navalili sovražniki? — Voljno ga objamem in nesem, ne za sebe, ampak za te in za ves svét. S križem bom tebi zopet nebesa odperl. — Hočeš moja učenka biti, — za mano priti? — zadeni svoj križ vsak dan in hodi za mano. Le pot težav in križev je ravna pot v svete nebesa. — Ali me boš na tem potu zapustila?

Hči Gospodu: Kakor resnično Bog živi, tebe ne zapustim, moj preljubi to-

varš in Božji prijatelj! — Kam bi se sirota podala? Le ti imaš besede večnega življenja. Voljno hočem križ objeti, ki mi ga boš še poslal, bodi si uboštvo ali bolezen, žalost serca ali zasramovanje svetá, vse bom voljno poterpela. Pomagaj mi pa tudi, Zveličar moj! da srečno po tvojih stopinjah k tebi pridem, da kjer si ti, moj Gospod! bom tudi jaz služabnica tvoja. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Poglej, prijateljica moja, kako težak je križ, ki ga je meni naložil moj Oče za tebe in celi svet! Pod njim omaguje moje telo, — moja volja ne. Zopet hočem vstati, dokončati, kar mi je naročil Oče nebeški. — Kaj pa ti toliko tožuješ, da je tvoj stan pretežak? — tvoja služba prehuda? — plačilo preslabo? — Ali ne boš, kakor jaz, Očetu nebeškemu do konca zvesta? —

Hči Gospodu: Oh premili Jezus! sram me je, da sem tolikokrat godernjala

zavoljo malih reči, toževala čez svoj stan, govorila čez svojo službo. — Oh kako majhen je križ v mojem stanu proti tvojemu križu. — Kako lahko moje delo proti tvojemu opravi! — Nikoli več ne bom nezadovoljna v svojem stanu; in če tudi oslabim, saj mi boš zopet vstati pomagal. Poterpežljivost nar hujši križe lahke stori; in vse lahko pre stojim, ako se sklenem s tabo, o moj Jezus. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo mater.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Prijateljica moja, poglej mojo žalostno Mater, kako objokana za menoj gre, ker mene k smerti peljejo. Poprašaj, kaj je storila ona, blažena med ženami, da je včakala toliko žalost? — Bila je čista devica, zvesta dekla svojega Gospoda. Oče nebeški njo ljubi, in kogar ljubi, brez šibe ne pusti, ampak obiše ga z žalostjo in terpljenjem. — Zakaj pa ti tako naglo tožuješ, kadar ti ni vse po volji? — obupati hočeš, če se ti vse po sreči ne godi? — Kaj nočeš biti Božja ljubimka?

Hči Gospodu: Oh kdo sem jaz, uboga grešnica — in kdo pa vidva, preljubi Jezus in Marija! — Nedolžna toliko terpita, jaz pa dolžna nočem terpeti! Oh, ves poterpežljivi Jezus! uči me ljubiti šibo Očeta nebeškega. Marija, mati žalosti! sprosi mi gnado s tabo zadovoljno žalovati; — daj, da bom na tem svetu tovaršica vajnega terpljenja, — pa tudi v nebeškem kraljestvu vajnega veselja. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

V. štacijon.

Simon pomaga Kristusu križ nositi.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Pomagal sem revnim bolnikom in jih ozdravljaj, mertvim dal zopet življenje, zdaj sem sam pomoči potreben, in ni človeka meni v pomoč. Moji sovražniki morajo Simona prisiliti, da mi pomaga križ nositi. Tako nehvaležen svet dobrote povračuje! — Ali se boš dala tudi ti siliti za menoj križ nositi?

Hči Gospodu: Oj preljubi Jezus! navali mi križ, služabnici svoji po svoji

sveti volji! — dokler bom mogla, ga bom za tabo serčno nosila; saj mi boš moj trud lepo poplačal. — Pa kje je tvoj križ? — Zasramovanje, nehvaležnost, bolezen, uboštvo, čmernost drugih zavoljo tebe voljno terpeti — to je tvoj križ. — Oh ljubi Jezus! daj mi vse to ne prisiljeno, ampak z veseljem preterpeti. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

VI. štacijon.

Veronika podá Jezusu pert.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Čigava je ta podoba, ki jo vidiš na perti Veronike? Poznaš podobo svojega Prijatla, Odrešenika in Zveličarja? — Ali véš, kdo me je toliko razranil — s kervjo oblil — s ternjem kronal?

Hči Gospodu: Oh poznam tvojo podobo, moj Božji Učenik in nar večí Dobrotnik! Vem, kdo je storil tebe toliko revnega. — Zavoljo naših hudobij si bil ranjen, zavoljo naših grehov tepen, naše bolečine si ti prestal. — Gledam v tvoji sveti podobi tvojo poterpežljivost, ponižnost in krotkost. Slišim tvoj prijazen

glas: „Uči se od mene, kako sem pohleven in ponižnega Serca“. — Oh tvojo podobo hočem vtisniti globoko v svoje serce, in na tvoje svete nauke in lepe zglede vedno misliti, pa tudi po njih živeti; da bojo ljudje spoznali, da sem tvoja učenka, in hvalili Očeta, ki je v nebesih. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Vidiš ljuba moja, kako težak je križ mojega terpljenja! Pregrehe vsega svetá na njem slonijo — tudi tvoji grehi na njem ležijo, ter me toliko neusmiljeno do tal vlečejo in tlačijo. — Ali se tudi tebi ne smilim? — Mi ne boš svoje roke podala in mi vstati pomagala? — —

Hči Gospodu: Moj Zveličar! na — moje roke in noge — vzemi vse moje ude in moči! — Ali kako in kje bi tebi pomagala? Spomni se, kaj ti želiš. Ti želiš, da uno nevedno deklico podučim; — uno nečimurno posvarim; — zapeljani

pokažem pravo pot, se k tebi poverniti; — uno zapušeno bolno revo obišem, in ji namesto tebe pomagam in jo potolažim. „Kar boste takim storili, ti moj Jezus govoriš, to boste meni storili“. — Z veseljem jim hočem roko podati, namesto tebe jim pomagati; in ti boš meni povernil, kakor bi se bilo tebi zgodilo. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

VIII. štacijon.

Jezus tolaži Jeruzalemke.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Deklica! kar sem rekel Jeruzalemskim ženam, tudi tebi rečem: Ne jokaj se nad menoj, jokaj se nad sabo in nad svojimi grehi. Jaz, ves nedolžen toliko terpim; kako se bo godilo nespokorjeni grešnici? Ako se to godi na zelenem lesu, kaj bo s suhim? — Hočeš biti tudi ti suh les, ki sadu ne pri-nese? —

Hči Gospodu: Moj Zveličar! naj se jokam, pa le zato, ker te vidim toliko za-me terpeti. Naj se jokam, ker se bojim, da bi me, suho mladiko, zaver-

gel, ki tako malo dobrega storim. — Oh kaj bo, ako se za dóbro posušim, in po smerti v pekli gorim! — Ne zaverzi me, usmiljeni Jezus! Ti si moja vinska terta, naj bom jaz tvoja žlahtna mladika. Oživi me v posvečujoči gnadi Božji, naj za dóbro omladim, in za nebeško kraljestvo veliko dobrega storim. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Trikrat sem padel na Oljski gori na svoj obraz, prosil Očeta, naj mi odvzame kelih terpljenja; — volja Očetova je, da ga pijem, in za te terpim. — Tretjikrat glej, pod težkim križem ležim; teža grehov me hoče posiliti. — In ti nimaš z menoj usmiljenja? — Tvoje hude navade so vervi, s kterimi me vlečejo; — tvoje razuzdano življenje je moje suvanje. Kako dolgo še, prijateljica moja! kako dolgo?

Hči Gospodu: Ne več, ljubi moj Jezus, ne več! Kdo bi zamogel tebe žaliti, ako te gleda, kako reven za nas

na zemlji ležiš! — Raztergati hočem svoje nevarno znanje, zapustiti svoje slabe tovaršije, se odvaditi svojih pregrešnih navad. Ako me ravno svet zaverže, saj me boš ti vzel med svoje. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

X. štacijon.

Jezusa slečejo.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Ljuba prijateljica, posvetnega veselja toliko željna! pokusi z menoj grenko pijačo, ki mi jo svet ponuja poslednjo uro! — Tudi tebi bo nekdanj toliko grenkejši pijačo dajal, kolikor sladkejši ti je zdaj pregrešno veselje. Tvojo požrešnost moram plačevati, in zavoljo tvoje nečimurnosti toliko terpim na svojem životi. — Ti prevzetno hodiš, se nespodobno nosiš, zametuješ pošteno šego svojega stanu; mene pa slečejo, da grem brez vsega oblačila za te umret. — Oh spomni se, da si gola na svet prišla, in gola pojdeš zopet iz sveta. Bodi pametna in ponižna!

Hči Gospodu: O moj Jezus! ti ves reven in zasramovan — jaz pa prevzetna

in požrešna! — Oh, nič več ne bom požrešna ne v jedi, ne v pijači. Po svojem stanu se hočem ponižno nositi, ne več posnemati ptujih šeg. O moj Jezus! uči me treznosti, da po meri s hvaležnim srcem zavživam tvoje dari. — Uči me lepo ponižnost, da se po svojem stanu modro oblačim, ker vem, da si prevzetnim sovražnik, in le ponižnim daješ svojo gnado. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: „Kaj so vam storile moje roke, da jih razpenjate. — Kaj moje noge, da jih neusmiljeno na križ pribijate? — Povejte, kaj sem vam žalega storil?“ — In tudi ti, moja prijateljica! molčiš — v moje križanje dovoliš — tudi celo pomagaš! — Naj bi mi moja sovražnica to storila, ne pritožil bi se; pa ti, moja domača prijateljica, ki si pri meni toliko dobrega vživala — zdaj mene tako neusmiljeno križati daš!

Hči Gospodu: Kako bi jaz kaj

takega storila? — Preljubi moj Jezus! povej, kdo te zdaj križa? — Oh spomnim se: „Grešniki so po mojem životi kovali“; tako ti po svojem preroku govoriš. — Kadar k grehu molčim, v tvoje križanje dovolim — se k grehu smejam, pomagam tebe v novo križati. — Oh podpihovavke vé, obrekovavke lažnjive, ne ojstrite več žebljev s svojimi hudobnimi jeziki. — Ve goljufivke in tatice, ne napravljajte strašnega kladva s svojo krivico! Ve požrešne, pijanke in prešestnice, ne pribijajte Jezusa, svojega Odrešenika, na grozoviten križ svojega nesramnega poželenja! — Braniti hočem, moj Jezus! kolikor premorem, da ne bojo moji bližnji in bližnje s kakim smertnim grehom vnovič tebe križali. O križani Jezus! daj mi raji umreti, kakor s smertnim grehom več tebe križati. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XII. štacijon.

Jezus umira na križi.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Gospod hčeri: Prijatlica moja, poglej zdaj mene, kako na križi med nebom in zemljo

za te visim! Poslušaj moje poslednje besede, s kterimi ti s križa naročujem: — „Oče! odpusti jim! oni ne vejo, kaj delajo“. Ne boš tudi ti svojim sovražnicam ravno tako lepo odpustila, ki tudi ne vejo, kaj delajo? — Spokorjenemu razbojniku: „Resnično ti povem, še dans boš z menoj v svetem raji“. Ali ne želiš ti v svoji poslednji uri zaslišati ravno te vesele besede? — Mariji: „Žena! glej tvoj sin!“ Janezu: „Sin! glej tvoja mati!“ Ali ne boš imela tudi ti Marije za svojo ljubo mater? — — „Žeja me!“ — po zveličanji tvoje duše — tudi vsega sveta. — „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil!“ — Hudoben svet misli tako, ker me Oče toliko terpeti pusti. „Dokončano je!“ — moje terpljenje je pri kraji, moje opravilo dopolnjeno. — „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo!“

Hči Gospodu: **O Jezus, ljubi Jezus!** ti glavo nagneš — na strašnem križi za me umerješ, — iz prebodenega tvojega presvetega Serca daš zadnjo kaplo svoje svete rešnje kervi za me. — Oh, kako grozoviten je vendar greh, ki je tebe umoril! — Oh, koliko je vendar moja duša vredna, da ti, sam Sin Božji, svoje življenje za njo daš! — Jaz pa neumna grešnica drago odkupljeno dušo zopet prodam za kratko pregrešno veselje pe-

klenskemu sovražniku! Oh kako bo moji duši takrat, kadar se bo od telesa ločila? Okleniti se hočem, o Jezus! tvojega svetega križa; naj omije tvoja rešnja kri vse moje grehe in slabosti. Sv. križ naj mi bo znamenje strahu pred grozovitim grehom, — lepo znamenje tvoje ljubezni v življenji, pa tudi v smerti poslednje zaupanje. — Oh premilo odperto Serce Božje! k tebi pa se hočem noč in dan obračati, ti si nar bogatejši vir vse moči, vsih čednosti in darov, po tebi upam nar srečniši končati, in svojo dušo izročiti v Očetove roke. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XIII. štacijon.

Jezusovo telo v Marijinem naročji.

Molim te, o Kriste i. t. d.

Marija hčeri: Moja služabnica! poglej Jezusa nedolžno Jagnje, kako leži mertev v mojem naročji! Greh je mojega preljubega Sina umoril, greh meni materno serce prebodil z mečem prevelike žalosti! Oh popotnica na zemlji, ki memo hodiš po svojih pregrešnih

potih, pridi in poglej, ali je še kaka žalost tolika, kakor moja!

Hči Mariji: Premila Mati mojega Odrešenika! dopolnile so se tebi besede, ki jih je stari Simeon v tempeljnu tebi povedal. Tvoje serce je prebodil meč žalosti. Bila si pokorna dekla svojega Gospoda pod strašnim križem svojega Sina, po njegovi besedi se je tebi zgodilo; za to si pa tudi zdaj Kraljica nebes in zemlje. Tvoja čudna žalost se je spremenila tebi v neizrečeno veselje. Oh Marija, moja dobrotljiva Mati! sprosi mi gnado, naj na tem svetu s tabo žalujem, objokujem svoje grehe, in tudi grehe vsega svetá; naj se meni spremeni sedanja žalost v večno veselje. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Molim te, o Kriste i. t. d.

V Jožefovem vertu stoji pripravljen grob. Nobeden še ni počival v tem grobu. Kdo bo vendar v tem novem grobu počival? Oh! Jezus, moj dober Pastir — bo najdel v čisto novem grobu svoj mir,

ki ga na tem hudobnem svetu ni najdel. — Jožef Arimatejec in Nikodem sta Jezusovo sveto Telo zavila v drago tančico z dišavami vred, ter ga v grob častitljivo položila. — Jezus, moj Ženin, mirno v grobu spi, da se jaz groba ne bojim; — on je moje vstajenje in življenje. — Galilejske žene so Jezusa k grobu spremile, grobu nasproti milo jokaje sede, in gledale, kam in kako je bilo položeno njegovo sveto Telo. — K tvojemu grobu o Jezus, poklekнем in poljubim grob, v katerem ti počivaš, ter te ponižno prosim za srečno zadnjo uro in se ti priporočim za sladak mir in pokoj v grobu — zakaj skoraj bom tudi jaz v njem počivala — o naj bi le srečno!

Prosim te pri tvojih peterih kervavih ranah, ne zapusti me, kadar se bo ločila moja duša od telesa. Vzemi jo milostljivo v svoje kraljestvo, da bo pri tebi živela, dokler moje trudno truplo počiva v črni zemlji. In kadar prideš z znamnjem sv. križa, mertve k sodbi budit, — oh, daj tudi meni med izvoljene na desnico priti, naj bo meni tvoje bitko terpljenje v večno življenje. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Usmili se i. t. d.

Dokončanje.

Obhodila sem stopinje tvojega terpljenja in smerti, usmiljeni Jezus! pregledala sem, koliko si za me prestal. — Oh! kaj bom pa jaz tebi dala za toliko ljubezen? — Moj ljubi Brat si postal — in Ženin moje duše, — in vse tvoje je tudi moje. Tvoj ljubi nebeški Oče je tudi moj Oče; — tvoja Mati Marija je tudi moja Mati; — tvoje nebeško kraljestvo je tudi moje kraljestvo, ako ga sama ne zapravim; in tvoje presveto Telo je hrana moje duše. — Oh preljubi Jezus, ves si moj, naj bom tudi jaz vsa tvoja! — Ti si hotel za mene terpeti in umreti, jaz pa hočem vekomaj tebi živeti.

Oh, neskončno usmiljeni Bog, daj, da terpljenje in smert Jezusovo vedno pred očmi imam, po njegovem svetem zgledu poterpežljivo živim, in pridem po Jezusovem neskončnem zasluženju v večno življenje! Amen.

Osmi del.

Svete duhovne pesmi.

Svete duhovne pesmi so devicam močno koristne, — ker se z njimi oživlja veselje do službe Božje, budé svete misli in želje, ter duh v samoti nedolžno razveseljuje.

„Mladenči in device hvalite Ime Gospodovo“. Psalm 148, 12.

„Govorite med sabo v psalmih, v hvalnih pesmih in duhovnem petju, pojte in prepevajte Gospodu v svojih sercih“. Sv. Pavel Efež. V.

„Pojte z jezikom, pojte s srcem, pojte z življenjem“. Sv. Avguštin.

K svetemu Duhu.

O želje in upi posvetni, bežite;
 Nasitvati druge, le druge hitite,
 Se v duši mi dalje nikar ne mudite,
 Vé razveseliti ne morete me.
 Priserčno veselje sam Bog le mi je.
 O rôsa nebeška, ki serca zrahljuješ,
 In ogenj nesvetih čutil pogasuješ,
 Zdihujem, da v meni ljubezen zmnožuješ,
 Da išem v življenji Boga le samo,
 O rôsa nebeška, dodeli mi to!

Bežite, ve niste mi v stanu dopasti,
 Več nisem ne vam, in ne sebi v oblasti,
 Oprostena duša le v Božji je lasti.
 O Jezus, prelubi, le tvoja samó
 Dobrota nar vikša le tvoja naj bo!
 Ti ogenj žariš le čistejši, čistejši;
 In duše ožiguješ sladkejši, sladkejši;
 O pridi mi v serce, ga stori svetejši;
 Naj plamen nar lepši se v njemu zbudi,
 Za tebe, o Bog! naj živi in gori!

Duh Božje toplote, ti ogenj presveti!
 Te prosim ponižno, med svoje me vzeti,
 Z nebeško gorkoto serce mi ogreti,
 Če tebi nasprot bi se dvignilo kdaj,
 O ogenj dobroti, omeči ga zdaj!

Neskončna ljubezen! presrečno je šteti,
 Ki gleda v nebesih obraz tvoj presveti,
 Al kdaj mi bo dano to srečo imeti?
 Še srečne ljubezni se taja serce,
 O vleci ljubezen me večna na sé!

Vesela pesem Jezusu.

⓪ Jezus, ves moj blagor ti!
 Ljubezen sladka čez moči!
 Serce po tebi vse gori,
 Ko v tebi le se zveseli.

Ne zmaga zlato solnce te,
 Ti umakne mila luna se,
 Prijazna zarja zad ti je,
 In tudi svitle zvezdice.

Tak čisto lilje ne cvetó,
 Ne blage rože tak lepó,
 Duha vijolce ne dajó,
 Ne drugo cvetje tak' ljubó.

Tak' sladka ni nobena stvar,
 Ni tol'ko drag nikaki dar,
 Tak' mil prijatel ni nikdar,
 Kot serc ti mili Gospodar.

Ni proti tebi višjega
 Lepota zemlje zgine vsa,
 Duhov spremine množica,
 Zbledi luč neba svitega.

V ljubezni pesem podarim,
 Jo v Serce tvoje izročim,
 Se s trumo angeljev združim,
 Veselo z njimi te častim.

Ti dušo mojo sam živiš,
 Seboj v ljubezni zaročiš;
 Mi toljko radost dodeliš,
 Serce obilno zveseliš.

O ljubi Ženin sladki cvet!
 Si dražši mi, kot celi svet,
 Za te vse slasti štejem v smert,
 In raji križ izvolim spet.

Po tebi le so želje vse
 Ki zame v smert izdal si se;
 Porosi s svojo gnado me,
 Ker s srcem, z ustmi prosim te.

Serca veselje ti sladkó
 Ki si me ljubil tak' močnó,
 Ko iz-teče mi življenje to,
 Me pelji v večni mir, v nebó.

Nar slajši Serce.

Serce nar ljubeznjivši
 V nebesih in na sveti,
 Kdo da mi grešni hčeri,
 Od tebe pesem peti? —
     O Jezus! tvoje sladko Serce
     Naj ljubijo, časté
     Vse ljudstva, vsi jeziki,
     Vse angeljske verste.

Ti Serce si pohlevno,
 Si Serce Jezusovo;
 Ti Serce si vse krotko,
 Si Serce Jagnjetovo.

O Jezus i. t. d. kakor zgor.

Ti Serce si ponižno,
 Oh daj spoznat' mi tebe,
 Da tebe vsak čas išem,
 Ne išem same sebe.

O Jezus i. t. d.

Ti Serce si vse čisto
 Nad belo lilijo belo,
 O dab' tud' moje serce
 V nedolžnosti obelelo.

O Jezus i. t. d.

Ti Serce si dobrotno
 Dobrotno vsim ubožnim,
 Dobrotno vsim dobrotnim,
 Dobrotno vsim nedolžnim.

O Jezus i. t. d.

Ti Serce si ljubljivo
 Ti ljubiš vse goreče,
 Ti ljubiš vse proseče,
 Ti ljubiš te ljubeče.

O Jezus i. t. d.

Ti Serce si ljubljivo,
 Kdo te dohvalil bode?
 Ti ljubiš mlade, stare,
 Ti ljubiš vse narode.

O Jezus i. t. d.

O Serce, sveto Serce!
 Si vse ljudi rešilo;
 Človeško ktero serce
 Ti bo to povernilo?

O Jezus i. t. d.

O Serce, sladko Serce!
 Z roso nebes napajaš
 Pravične in nedolžne,
 Zveličanje jim dajaš.

O Jezus i. t. d.

O Serce, dobro Serce!
 Vse grešne k sebi vabiš,
 Vse hudo, kar so stor'li,
 Poboljšanim pozabiš.

O Jezus i. t. d.

O Serce, ljubo Serce!
 Zakaj te svet ne ljubi?
 Vnemi ga k ljubezni,
 Nikar ga ne pogubi.

O Jezus i. t. d.

O Serce, milo Serce!
 Zakaj te hči ne ljubi?
 Serce ji vžgi v ljubezni,
 Nikar je ne pogubi!

O Jezus i. t. d.

O Jezus v vsih sercih
 Ljubezni iskro vterni,
 Zgubljene vse ovčice
 Na pravo pot zaverni.

O Jezus i. t. d.

Dolžni smo vsi te ljubiti,
 Ker vsih dolge si umival,
 Za vse britkosti terpel,
 Oh, kri za vse prelival!

O Jezus i. t. d.

O Serce nar sladkejši!
 Mi vsi v stotere glase
 Te hvalimo, častimo
 Zdaj in na večne čase.
 O Jezus i. t. d.

Lepota Marije.

☉ Devica, zvezd Kraljica,
 O Marija rajski cvet!
 Té lepote, te čistote,
 Kakor tvoja, nima svet.

Lil'ja bela ni cvetela
 Tak brez madeža, ko ti;
 Roža draga te ne zmaga,
 Naj kraljev jo vert rodi.

Luna mila je vklonila
 Se globoko pod teboj;
 Zvezde svitle so se splele
 Zgoraj v zlati venec tvoj.

Svet mi mrakne, ko zamakne
 V te se serce in okó,
 Tebe d'vico si kraljico
 Zvolim. — Naj ti blago bo! —

Ljubezen do Marije.

Tisto gospo in devico jaz ljubim,
 Ktere serce je v ljubezni goreče,

Ljubi vse duše po nji hrepeneče,
Dasi nevredne; jih čertit' ne zna.

V svetih nebesih je ona Kraljica
Vendar se milostljiva približuje
Vsakemu, kateri v ljubezni zdihuje,
Njeno nebeško lepoto časti.

Ta tako lepa in čista devica,
Ktero je sam Bog, preljubo in zvesto,
Zvolil si mater in hčer in nevesto,
Ta mi je vnela in vzela serce.

O, da bi mogla jaz kdaj doživeti,
Da bi Marijo vse serca ljubile,
Slišala, da bi vse trume častile
Sveto in sladko Marije ime!

Da bi se pela po zemlje pokrajinah
Razlegajoč se vsih serc harmonija:
Živi! oj živi Devica Marija!
Živi tud' Jezus, k' jo ljubi tako!

Iše naj druge ljubezni, kdor hoče,
Ljubi, če more naj kdo kterokoli,
Moja pa ljuba, k' serce mi jo voli,
To je Marija, k' jo ljubi tud' Bog.

Stegni roko, o Marija premila!
Roparca serc moja sladka! in vzemi
Moje serce mi iz pers, in ga vnemi,
Da bo gorelo, medlelo za te.

Vnemi ga s tistim plamenom ljubezni,
S katerim je tvoje prot' Bogu se vnelo,
Da bo tud' moje v tem ognji gorelo,
V večni ljubezni do moj'ga Boga.

Jezus očita devicam, ki ga prav ne ljubijo.

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
 D'vica, glej, kaj sem za té
 Terpel, in dal ti Sercé;
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
 Glej sem na moje teló,
 Za te je mučeno bló.
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
 Rane glej, teče kak' kri,
 Cel'ga na meni več ni!
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
 Za te sem kronan in bit,
 Težki križ moram nosit';
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
 Za te na križi umerjem,
 Vrata v raj ti odprem;
 Vendar ti me ne ljubiš!

Žalostno ljubit', je ljubit' zastonj!
 Dal sem ti kri in telo
 V živež, da tebi bi blo;
 Vendar ti me ne ljubiš!

Skesana devica.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
Zelo sem grešila — spoznam,
Oh! kak' zašla — ti veš sam.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
K tebi zdihuje sercé,
Skesane točim solzé.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
Sklenem ljubiti zdaj té,
Od tebe ločit' se ne,

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!
Tvoja nevesta čem bit'
Tebi le samo služit'.

Usmili se mene, o Jezus, moj Bog!

Pesem od neveste Kristusove.

Kje je Jezus, moje želje,
Moje vse zaupanje?

Z njim je pravo le veselje,
Moje vse tolaženje.

Pridno hočem ga iskati,
Da v posestvo ga dobim,
Njega hočem se deržati,
Da ga nikdar ne zgubim.

Tukaj v žalosti prebivam,
Moje sèrce se topi,

In solze zastonj prelivam,
 Ker ga tukaj najti ni.
 Serce moje hrepeneče,
 Več ko sebe ljubi ga,
 In s plamenom vse goreče
 Zanj življenje rado da. —

Jaz ga kličem ino išem
 Po vsem mest' Jeruzalem,
 Al zastonj povsod ga kličem,
 Ga ne najdem, kamur grem.
 O vi brezni, globočine
 Vi pokaž'te ljub'ga mi,
 O vi hribi in doline!
 Dajte mi ga najiti!

Vse nar lepši cele zemlje
 Je moj Jezus; — njega čast,
 Njega lep' obličje jemlje
 Vsi lepoti vso oblast. —
 Obraz njega — kot cvetlice
 In kot čisto je zlató,
 Gled njegovi kot zvezdice
 Vnema dušo za nebó.

Jezus, ti veselje moje,
 In življenje mi sercá,
 Oh pokaž' obličje svoje,
 Ne zakrivaj dalje ga.
 Oh, od žalosti umreti,
 Moram če ne usmiliš se,
 Pred ne jenjam hrepeneti,
 Da ne najdem ljub'ga te.

* * *

Sem dobila, kar iskala
 Ljub'ga svoj'ga Jezusa,

Od veselja bom pevala,
 Ker imam zdaj Ženina.
 S sladkim rajskim sem veseljem
 Čez in čez napolnjena;
 Zadostilo se je želim,
 Z Jezusom sem sklenjena.

Moje serce poskakuje,
 Kadar začnem misliti,
 Kaj mi Jezus obljubuje,
 Če ga hočem ljubiti.
 Zlati perstan on obeta
 V dar ljubezni čiste mi,
 Bom nevesta ne t'ga svêta,
 Ampak cele večnosti. —

Venec lepi nezvenljivi
 Dal v plačilo on mi bo.
 V družbi njega ljubeznjivi,
 Oj, kak' biti bo sladkó! —
 Oj, zatorej bom ljubila
 Vedno njega le samo,
 Zvesto bodem mu služila,
 Da bom prišla v nebó. —

Velika ljubezen do Boga in do samote.

Posvetnjaki, le išite
 Hvale, veselic sveta;
 Le se sreče veselite,
 K' jo vam svet goljivi da;
 Čast posvetna in lepota
 Mene nič pa ne skerbi;
 Meni ljuba je samota,
 Mene Bog le veseli.

Sploh prekanjeno làgati,
 Hlinit', prilizvati se,
 Vse obetati, nič dati,
 To svetá zdaj šega je.
 Vse je nično, vse slepota,
 Kar tak' drago svet cení,
 Men' pa ljuba je samota,
 Mene Bog le veseli.

Kar se koli sliši, vidi
 Polno je pohujšanja
 Rani sèrce in ga spridi,
 Da še pozno se kesá;
 Vse nečimurna je zmota,
 K' dušo tare in teži,
 Torej mene le samota,
 In Bog sam le veseli.

V drušinah ni čistost mila
 Brez nevarnosti nikdar,
 Zanj, zaderg je brez števila,
 Žuga ji skušnjav vihar;
 Mirno raste pa v tihoti,
 Kakor limbarček cveti,
 Torej biti le v samoti,
 In pa Bog me veseli.

Treba se je vojskovati
 Zoper greh in satana;
 Al' ne da se zapeljati,
 Kdor pomoč od zgor imá.
 Angelj me po vsaki poti
 Varje, nad menoj budí,
 Torej rada sem v samoti, —
 Saj me Bog le veseli.

Butara težavna silno
 Pri zakonskih je ljudéh,
 Križev mor'jo neštevilno
 Prenašati v svojih dnéh,
 Dost' jim je težav na poti;
 Lahko pa se prav živi
 V samskem stanu in samoti,
 Ker le Bog me veseli. —

Svet se baha in šopiri
 Od Boga le malo vé,
 Prazno torej pri vsakteri
 Veselici je sercé.
 Tukaj v mirni pa tihoti
 Hrup sveta me ne slepi;
 Torej rada sem v samoti,
 Saj me Bog le veseli.

Prazna vednost le napihne,
 K' jo prevzetni svet imá,
 Ena misel, k' Bog jo vdihne
 Mi je ljubši, več veljá,
 Ker vsim zlegom me nasproti
 V serčnosti poterdí; —
 Torej rajši sem v samoti,
 Ker me Bog le veseli.

Svét! radost in sreča tvoja
 Je le pelin, smertni strup;
 V Bogu pa je sreča moja,
 Le tam gor' je ves moj up.
 Strah, obup se me ne loti,
 Ker pri meni Bog živi,
 Tukaj z mano je v samoti,
 V njem moj duh se veseli.

Vse reči se v srečo pravo,
 V moje dobro le zgodé,
 Če tud' pošlje Bog težave,
 On vse prav voditi vé.
 Njega se zročim dobroti,
 On lepo za vse skerbi,
 Z-njim radujem se v samoti,
 V njem moj duh se veseli.

On je vse veselje moje,
 Moja sreča in radost,
 Torej kličem z duše svoje,
 Če navdaja me britkost;
 Pridi mi v pomoč siroti,
 Pridi mili Oče ti!
 Tebi, glej, živim v samoti!
 Duh po tebi hrepeni.

Vedno upati, ljubiti
 Hočem tebe, o Gospod!
 Nič ne more me žaliti,
 Saj si z mano ti povsod.
 Torej vse posvetne zmote,
 Pojdite od mene preč!
 Nič ne loči od samote,
 In od Jezusa me več!

Naj zatorej le vzdiguje
 Svet, pekel čez mene se,
 Naj me vedno zalezuje,
 Naj le vabi, kliče me:
 Nič več mene ne premoti,
 Le Bogu samo živim,
 Z-njim radujem se v samoti,
 Le po njemu hrepenim! —

Deviške cvetlice

za vsaki mesec.

Prosenec (Januar).

Goreča ljubezen.

Jezus, večna ti ljubezen!
 Za-me že prelivaš kri!
 Daj mi serce zavolj Imena,
 Da v ljubezni k teb' gori;
 Naj ljubezen bode sveta
 Moj'ga serca gospodar;
 Sveta Neža, Genofeva
 Ve sprosile mi ta dar.

Svečan (Februar).

Živa vera.

Jezus, večna ti resnica
 V tempelj Božji prideš zdaj,
 Vere svitlo luč prižigaš,
 Pot življenja kažeš v raj.
 Prosim, vere luč prižigaj
 V moje serce mi živo;
 Agata, Polona verna
 Sprosile mi gnado to!

Sušec (Marc).

Poterpežljivost.

Tebi Jezus, pot kervavi
 Po životu se poti,
 Kronan, bičan poterpežljivo
 Zame umreti hočeš ti.
 Prosim, daj mi, da v življenji
 Tudi voljno vse terpim;

O Marija! prosi zame,
Čednost to da zadobim.

Malitraven (April).

Ponižnost.

O ponižnost, sveta čednost!
Tebe zberem v serce si,
Daj, o Jezus, milostljivo
V čednost' tej se vaditi,
Sveta Katarina prosi
Sienska zame zdaj,
Da ponižnost sveta čednost
V mojem sercu bo vselej! —

Velikitraven (Maj).

Čisto serce.

Čisto serce ohraniti
Hočem vedno prav skerbno,
Vselej hočem le skerbeti
Čednost za nar lepši to.
Sveta ti Johana čista,
Sprosi čednost to sercá,
Da se serčno grehu branim
Var'jem vsak'ga madežá.

Rožnik (Juni).

Zmernost.

Zmerna hočem vedno biti,
Varovat' se nezmernosti,
Jed, pijačo vse vživati,
Kar je prav v zderžnosti.
Jezusovo Serce milo
Naj v izgled mi vedno bo.
Sveti Janez, sin pušave,
Sprosi milost ti mi to!

Maliserpan (Juli).*Spokorno sercé.*

Pokoriti ojstro hočem
 K hudem nagnjeno teló!
 Jezusovo Serce sveto
 Naj mi moč pokore bo! —
 Marija Magdalena
 Sprosi spokorno mi sercé,
 Da obžalujem grehe svoje,
 Zanje točim zdaj solzé.

Velikiserpan (Avgust).*Sveta gorečnost.*

Sklenem v svojem sercu vneti
 Iskro zdaj do dobrega,
 Le po čednost' hrepeneti
 In ljubiti Jezusa.
 O Marija, vnebovzeta,
 Sprosi milost to mi ti!
 Da goreče serce moje
 V svet' ljubezni mi gori!

Kimovec (September).*Pokoršina.*

Sklenem zdaj pokorna biti
 Kakor Jezus ti si bil,
 Daj pokornost tvojega Serca
 Da me žar bi razsvetlil!
 O Marija, nam rojena!
 Spros' pokorno mi sercé!
 In Rozalija devica
 Spros' mi čednosti leté!

Vinotok (Oktober).

Terdno upanje.

Upam, se zanesem terdno
Na-te ti, o Jezus moj!
Dal mi bodeš milost svojo
In tud' enkrat venec svoj.
Spros' Terezija devica
Upanje mi terdniši,
Da v nebesih enkrat srečno
Se odgerne večnost mi. —

Listopad (November).

Prava svetost.

Iskra sveta ti svetosti!
Sijaj prava mi v sercé,
Po svetosti hrepeneti
Bodo naj mi le željé.
Zvoljeni nebeški svatje,
O prosite za-me vi!
Da v svetosti rastem vedno
In v keršansk' popolnosti.

Gruden (December).

Stanovitnost v dobrem.

Stanovitna v dobrem biti
Sklenem terdno zdaj samô,
Nič ne bo me odvernilo
Zdaj skerbeti za nebó.
Jezus rojen, Dete milo
Stanovitnost ti mi daj,
Sveta Barbara devica
Sprosi mi nebeški raj! —

K a z a l o.

Po abecednem redu.

	Stran
A dvent	289
Ana, sv.	327
Angelj varh	57, 313
Anton Paduanski	328
Apostelj	316
B olečine	129
Božič	291
Britkosti dušne zavoljo spovedi	238
„ „ zavoljo sumov (škrupeljnov)	132
C erkveno žegnanje	324
Č as, kako ga obračati	23
Četertek	83
Čednost za drugo stopinjo popolnosti	398
Čistost serca koristna:	
„ „ k molitvi	364
„ „ k sv. obhajilu	262
„ „ k zedinjenju z Bogom	191
„ „ prva stopinja k popolnosti	364

	Stran
Čistost sercá, pomočki serce očistiti . . .	367
" " pervo znamnje popolnoma lju-	
" " bezni	410
" telesa	262
Dan, kako ga je treba doprinesti	35
Darovanje Marije Device, praznik	306
Dékle, kako zamorejo v vednem devištvu Bogu služiti	546
Delo	112
Delo Bogu zaročenih devic	487, 525
Devica in mučenica	320
Devica in ne mučenica	321
Device, njih slabosti	373
" njih čednosti	360
" njih svetost	357
Deviška čistost	262
Deviški stan, njega žlahtnost	515
" " njega velika sreča	517
" " njega svetost	519
" " njega plačilo	519
Deviško življenje v samostanu	521
" " med svetom	528
Dnevni red	545
Dnevne molitve od neomadežvanega Spočetja Ma- rije Device	209
Družba devic	535
Duh, sveti	50
Duh, Božji, njegove navadne dela	417
" " njegove nenavadne dela	421
" " kako se spoznati zamorejo	420
Duh laži, njegove dela	424
" " kako se dá od Božjih del razločiti .	424

	Stran
F rančišek Ksaveri	329
G nada Božja — pomagajoča gnada	408
„ „ posvečujoča gnada, ali stan gnade Božje	33, 408
God device	323
Gorečnost za čast Božjo	412
Grehi — mali ali odpustljivi	369
„ so nevarni	373
„ so popolnoma ljubezni čisto nasproti	369, 373
„ razne korenine odpustljivih grehov	369
„ pomočki zoper odpustljive grehe	375
H oja za Jezusom	190
Hvalna pesem Marije, Mat. Božje	227
I me Jezusovo	76
J eza, nje znamenja	386
„ pomočki zoper njo	393
Jezičnost, nje znamenja	385
„ pomočki zoper njo	392
Jezusovo včlovečenje	307
„ rojstvo	291
„ terpljenje in smert	299
„ vstajenje	299
„ vnebohod	301
„ veličastvo	221
„ zedinjenje s čistimi dušami	191, 437
„ pričujočnost in ljubezen v presv. za- kramentu	83

	Stran
Jožef, molitev k njemu in njegova svetost . . .	325
Jutranja molitev	35

K lostersko življenje	521
„ poklic k njemu	521
„ življenje in svetost klosterskih devic	522
Kralji, sveti trije, praznik	296
Križ in terpljenje	413
„ „ ljubezen do križa je znamenje popolnosti	414
Križev pot	560
Križev teden	301
Krotenje počutkov	379
„ hudega nagnjenja	388
Krotkost	412

L enoba, nje znamenja	386
„ pomočki zoper njo	394
Litanije od presvete Trojice	47
„ od sv. Duha	53
„ od vsih svetnikov	62
„ od presv. Jezusovega Imena	80
„ od presv. rešnjega Telesa	88
„ od presv. Jezusovega Serca	98
„ od Matere Božje	106
Ljubezen do Boga, v čem obstoji	406
„ „ „ razne stopinje	406
„ „ „ nje znamenja	410
Ljubezen Jezusova do ljudi	12
Ljubezen do Jezusa	12, 15
„ „ nje dela	12, 15
„ „ pomočki si jo zadobiti	18

M aloserčnost	127, 413
Marija, mati Božja, varhinja in pomočnica in nar lepši zgled za device	451
Marijine čednosti	103, 451, 454
„ nje živa vera	454
„ nje čisto serce	461
„ nje ojstro zatajevanje	466
„ nje ljubezen do Jezusa	470
„ nje prizadevanje Jezusu dopasti	473
„ nje pokoršina	477
„ nje neomadežvano devištvo	481
„ nje deviška sramožljivost	484
„ nje ljubezen do dela in samote	487
„ nje ponižnost	490
„ nje krotkost in pohlevnost	493
„ nje goreča ljubezen do Boga	495
Marijini prazniki: neomadež. Spočetje	303
rojstvo	305
darovanje	306
oznanjenje	307
obiskanje	308
očiševanje	309
vnebovzetje	311
Marterniki	317
Marternstvo brez prelivanja kervi	317
Maša, kaj se pri sv. maši godi in kako pogosto k sveti maši hoditi	142
„ prva sv. maša	144
„ druga	158
„ tretja, s premišljanjem Kristusovega terpljenja	181
„ četerta, za sabote in godove in praznike Matere Božje	196

Misli, svete, po noči, zjutraj in o mnogih oko- lišinah čez dan	110
Misli, nečiste, poglej skušnjave.	
Mlačnost, nje znamnja	346
„ nje slabi nasledki	347
„ pomočki zoper njo	347
Molitev, nje bistevni zapopadek	1
„ nje različnost in stopinje	3
„ nje potrebnost	5
„ kakšna naj bo	7
„ notranja molitev	439
Molitev pred jedjo, po jedi in med jedjo	115, 116
N agnjenje h kaki pregrehi	383
„ nad čem se spozna	384
„ kako se premagati da sploh	388
„ „ „ „ posebej	390
Namen dober	27, 398
„ njega prid in zasluženje	27
„ kako in kdaj se obudi	30
Napake	383
„ njih znamnja	384, 387
„ pripomoček zoper nje	387
„ kako se zoper nje vojskovati	388, 396
Napuh, njega znamnja	384
„ pripomočki zoper njega	391
Nasledovanje Marije Device	451
Navada, pregrešna	383
„ nje znamnja	383
„ pomočki zoper njo sploh	388
„ „ „ „ posebej	390
Nečimurnost devic	18
Nedelja	45

	Stran
Nezmernost v jedi in pijači	393
Nezmernost, nje znamenja	386
„ pomočki zoper njo	393
Novo leto	294

O bhajilne molitve	259
„ pogosto obhajilo	259
„ duhovno obhajilo	259
Obiskanje Marije Device	308
Obleka devic Kristusovih	544
Obljuba, kaj je zraven pomniti	508
Obljuba vednega devištva, kaj tirja	508
„ „ „ kako se naredi	549
Očiševanje Marije Device	309
Odpustljivi greh, glej greh.	
Opravila na dan sv. obhajila	285
Otožnost	127, 413
„ nje tudi popolniši duše niso čisto proste	407
„ stanovitnost pri njej	413
Oznanjenje Marije Device, praznik	307

P esmi duhovne	578
Petek	94
Pobožnost, prava	349
„ kriva	346
Počutki, kako jih je treba krotiti	379
Poglavitna pregreha, kako se spozna	375
„ kako se je treba zoper njo vojsko-	
vati	377
Poklic, deviški	504
„ k vednemu devištvu. Poglej tudi deviški	
stan.	

Poklic k zakonu. Poglej zakonski stan.	
„ spoznanje poklica k vednemu devištvu	506, 512
Pomočki zoper odpustljive grehe	375
Pondeljek	50
Ponižnost	411
Popolnost, v čem obstoji	346, 421
„ nje potrebnost	346, 421
„ prva stopinja popolnosti	364
„ druga stopinja popolnosti	498
„ tretja stopinja popolnosti	406
„ nagibi si jo pridobiti	248
Pot vere	454
Poterpežljivost	404
Postni čas	298
Pozdravljenje Kristusovih udov	144
Požrešnost in samogoltnost, nje znamnja	386
„ pomočki zoper njo	393
Premišljevanje ali notranja molitev	39, 439
„ prid premišljevanja	439
„ kaj premišljevati	442
„ kako premišljevati	445
Pričujočnost Božja, nje prid in razne stopinje	431
Prostost duha	544
Psalmi pokore	331
R adovednost, nje znamnja	384
„ pomočki zoper njo	390
Rešnje Teló, sv., praznik	302
Rojstvo Marije Device, praznik	305
S abota	103
Samota	487

	Stran
Satan, njegove zvijače in goljufije	424
„ kako se spoznati dajo	424
Serce Jezusovo	94
Sklep ali terdno naprejšvetje vednega devištva	431
Skušnjave zoper čistost	124
Slabosti devic — pomočki zoper nje	375
Spočetje Marije prečiste Device	303
Spoved devic	232
„ prid pogostne spovedi	232
„ napačni strah pred pogostno spovedjo	238
„ katerim devicam zamore pogostna spoved škodljiva biti	241
„ vesoljna ali dolga spoved	368
Spovednik, njegove čednosti	235
Spoznovavec Kristusov	319
Spraševanje vesti, preden spat greš	138
„ pred spovedjo	245
„ zoper poglobitno pregreho	246, 383
Sramožljivost deviška	484
Sreda	76
Stan gnade Božje	408
„ „ nje znamnja	408
„ „ nje potreba k zasluženju	33
Stanovitnost v vsih zopernostih	127
„ v suhoti	413
Stopinja svetosti — poglej popolnost.	
Strah Božji	369
Sumljivost (škrupelnova vest)	132
Svetniki Božji	57, 59, 216
Sv. Rešnje Telo — ali zakrament altarja	83
Svetost — poglej popolnost.	
Svojoljubnost ali lastna ljubezen, nje natora	396
„ pomočki zoper njo	396

	Stran
Svojljubnost zatirati je druga stopinja popolnosti	398
Šola deviška	535
T erdno zaupanje na Božjo previdnost	403
Terpljenje Kristusovo	182
Tolažba v zapušenosti	414
Torek	57
Treh kraljev praznik	296
Trojica	45, 302
U panje, spodbudovanje k upanji v maloserčnosti	127
V dovski stan	551
Večerna molitev	111, 136
Večernice	217
„ med večernicami	221
Vedno devištvo — poglej tudi deviški stan.	
Velika noč	299
Veliki teden	299
Vera, živa vera	451
„ pot vere	451
Vernih duš dan	314
Vest sumljiva (škrupelnasta, zmotena)	132
Vice	315
Vnebohod	301
Vnebovzetje Marije Device, praznik	311
Vodila za Kristusove device, ...	535
Volja Božja	399
„ kako se spozna	408
„ nje spolnovanje je prava svetost	399

	Stran
Vreme, lepo vreme	118
„ žalostno vreme	119
Vsakdanje vaje za device	44
Vsih svetnikov (praznik)	314
Vsih vernih duš dan	314

Z akonski stan, njega poklic	553
„ dolžnosti	557
„ težave	517
Zapušenost	127, 414
Zasluženje — vsakdan množiti	23
Zatajevanje same sebe	400
Zedinjenje z Bogom	191, 437
Zmernost v jedi in pijači	393

Ž alost	127
Ženitev. Glej zakonski stan.	

